

இந்திரா

ஐதராநா பதவிபீடம்

“ඉන්ද්‍ර වාප”

දුගේ අවසාන ගමනේ කටයුතු වලට එක්වීමට පැමිණි හැම දෙනෙකුම වාගේ නික්ම ගිය පසුව දැනෙන්ම පාර්වතට වඩා මහා බියකි. බලන බලන අත රැඳී බියකරු අසරණ බව දරාගත නොහැකි කරමිය.

විසිතුරු රාක්කය මත ඇති ඇගේ සිතාවෙන් පිරි පිත්තුරය වටා කවුදෝ සමන්පිව්ව මල් වැළක් දවවා ඇත. මල් අතරේ සැහවුණු ඒ සිතාව දෙස එක එල්ලේ බැලීමට තරම් ශක්තිය උපදවා ගැනීමට මට නොහැකිය.

නිවසේ ඇති මුසල නිහඬතාවය මා බියපත් කරවන සුළුය. වර්ෂ උදෙන්ම පිටවී යන්නට ඇත්තේ වැඩට විය යුතුයැයි මට සිතන්නේ ඔහුට තේ කෝප්පයක් හෝ සාදා දීමට නොහැකි වූ බව මට සිහි වූයේ ඔහු පිටවී දොර වැසු හඬ ඇසී සැහෙන වේලාවක් ගතවූ පසුවය. කිසිම දෙයක් පැහැදිලිව සිතන්නට මට අපහසුය. වර්ෂ මා හා වචනයක් වත් හෝ කථා නොකර එලෙස පිටවී යාම ගැන මා තුළ තරහක් ද ඇති නොවේ.

දමයන්තිගෙන් තොරව අපට කථා කළ හැකි එකද මාතෘකාවක් ගැන හෝ මට සිතා ගත නොහැකිය. ඇය ගැන කථා කිරීමට තැත් කළ හැම අවස්ථාවකම දැනෙන හදවත දියවී යන්නා වැනි ඒ දරාගත නොහැකි වේදනාව නිසා දැස් අඳුරුවී යයි. වචනවලට ශබ්දය දීමට ශක්තියක් අප වෙත තවත් ඉතුරුවී නැතිවා සේය. ගොලුවන් සේ නිහඬවීම හැර අපට කළ හැකි වෙන යමක් සිතට නොනැගේ.

වරින් මාත් එකිනෙකාගේ දැස් මග හරින්නේ එහි රැස්වූ අත හදවත්වල තෙරපෙන වේදනාව දැකීමට ශක්තියක් අත දෙදෙනා තුළම නොමැති නිසා විය යුතුය. ඔහුගේ පසුව මත හිස නොවෑගන දැස්වල කුරුල්ලු වනතෙක් හඬන්නට හැකිනම්..... හිනි පුළුඳු මෙන් ගත පුරා දිවයන වේදනාව නැතිවී මා සිතල වනතෙක් ඔහුගේ දැනට මැදිරි සිටීමට හැකි නම්..... ඊත් ඔහුට මගේ සිත වැටහෙන්නේ නැත.

මේ දුක ඉවසාලීමට ශක්තිය දෙන කිසිවක් සිදු වේය යන අපේක්ෂාව අත දෙදෙනා තුළම නිවුනක් බැඳී බැඳී අත ඇත්තේ බලාපොරොත්තු හිපිහි හිස හිස්බව පමණි.

දුටු සුභ පතමින් පැත් වැටු වතුර බිඳුන් දැන් හිස්ය. බිම තැනින් තැන විසිරී ඇත්තේ මල් වඩම්වලින් ගිලිහුණු මල්පෙති ය. සමත් පිවිට මල්මාලා දැවුණු සුදුසාව පෙට්ටිය මැද දමයන්ති මා දුටුවේ තිත්දට වැටුණු පුංචි සුරංගනාවියක ලෙසිනි. යළි ඇය අවදි වනවාය වැනි බලාපොරොත්තුවක් යටි සිතේ ඉඳ මුල් දවස් දෙකේ අතට සන්සුන්ව සිටීමට උපකාර කළා විය යුතුය. නැති කරමි මා ඇගේ මුහුණ මග හැරීමට උත්සාහ කළේ සිතේ ශක්තිය බිඳ වැටී හඬාහැටෙන්නට සිදුවූ විට දැනෙන වේදනාවට ඇති බිය නිසාය. ඊත් තුන්වන දිනයේදී කීප දෙනෙකු එක්වී මල් වැල් ගොනුකර පෙට්ටිය ඇතුළට දමා එහි පියන වසන්නට තැත් කරන තෙක් මේ මගේ දම්මි දකින අවසන් වතාවය යන්න මට හරි හැටි වැටහී තිබුනේ නැත. ඒ වැටහීමක් සමගම දැනුනේ හිසැරයක් හදවත පසාරු කරගත යන්නා වැනි වේදනාවකි. ගතවූ දින කීපය තුළ මා දැන් ඒ කෲර වේදනාවට හුරුවී ඇත.

“වහන්න එපා, අනේ එයාව ගෙන යන්න එපා.....” සිතට ගතට මෙතෙක් නොතිබුණු අන්දමේ ශක්තියක් කොහෙන් දේ ලැබුණායේ හදිසියේම මට දැනිණි. “මේ සිදුවන්නට යන විපත නැවත් විය යුතුය. ඇගේ මුළු ජීවිත කාලයම මා හා ගතකළ මගේ දියණිය, ගෙනයාමට කිසිවකුට අයිතියක් නැත.”

මෙහි විශාල වැදදක් සිදුවෙන බව හඬගා කීමට ඒ ශක්තිය මා පෙළඹවයි. ඊත් සිදුවන්නේ තුමක්ද කියා මටවත් හරි හැටි

වැටිහිමක් නැත. සිතිවිලි දහස් ගණනකින් ව්‍යාකූල වූ හිස පුපුරන්නට ආසන්න වී ඇතිවා වැනි වේදනාවකින් මගේ සිරුරද අප්‍රාණික වී යනු මට දැනේ.

"අනේ එයා"

පියන අල්ලාගෙන සිටින අය සීත ව්‍යාධිමය මගේ ආයාචනයට කන් දුන්නත්.....තව දුරටත් දමයන්නි රැක ගැනීමට මට නොහැකිය යන්න දැන් මට පැහැදිලිය. මෙලෙසින් මුළු ලොවම ගිහිගන්නා ලෙසින් දැනෙන්නේ මට පමණක්ද?

කවුදෝ පැමිණ මා කදින අල්ලා ගන්නවා මට දැනිණි. තව එක ව්‍යාධිමය හෝ ඇයගේ මුහුණට ලැබීමට ඉඩක් නොදී පියන් පතින් ඇය සදහනටම වැසී යන අයරු හමුවේ මගේ හදවත පුපුරා උතුරා නැගෙන ලේ කඳුළු තවත්වන්නට මම උත්සාහ නොගත්තෙමි.

මුළු ජීවිත කාලයක් තුළදී වුව මනුස්සයකුට මීට වඩා අසරණ වීමට සිදුවිය නොහැකිය. මේ මගේද අවසානය වෙනවා නම්..... එය කෙතරම් පහසුවක් වනු ඇත්ද?.....

පෙට්ටියේ පියන්පත වැසුණු තව දස දහස් වරක් විශාල වී හෙන හඩක්, මෙන් යළියළිත් මගේ සවණේ රැවිදේ. මහා විපතක් සිදුවී මුළු ලොවම මට අහිමිවී ගොස් ඇති බව මට දැන් පැහැදිලි වුවත් කළ යුත්තේ කුමක්දැයි සිතාගත නො හැකිව සිත සිතල වී ගල්ගැසී ඇත.

ඉදිරිපස කර දිග වාහනයේ ඔවුන් ගෙන යන්නේ මගේ දමයන්නි යයි එය පසුපසින් සොහොන්බිම් වෙත යන ගමනේදී මට සිතුවේ නැත.

එසේ සිතන්නට, වටහා ගන්නට තැත්කළ මොහොතක ඇට මිදුර පුපුරා යන අන්දමේ සිසුම් වේදනාවක් ගත පුරා දිව ගියේ මවකට මෙලොවේ විදිය හැකි උපරිම වේදනාව තම සිරුරින් උපන් දරුවකුගේ අවසන් ගමනට එක්වීම බව මට වටහා දෙමිනි.

හැකිතාක් දුරට තෙත් පියාගත දැස් පියන්පත් වල අඳුරේ සැතවී පියවී ලොවින් මිදීමට මා තැත්කළේ මගේම අසරණ

ආත්මය මේ කුරිරු වේදනාවෙන් මුදවා ගැනීමට දරන උත්සාහයක් ලෙසිනි.

සුදුසාව පෙට්ටිය වාහනයෙන් එළියට ගත් පිරිසක් එය මසවාගත යොහොත් කොත් අතරින් පියනගද්දී සිත් සිත් නැතිවූත් ලෙසින් අපිදු ඔවුනට එක්වුනෙමු. කොපමණ දුරක් මේ ලෙස යා යුතුද. මගේ දෙපයේ ගත්තිය පිළිබඳ මට විශ්වාසයක් නැත.

කවුරුන්දේ පස් ගොඩ දමා ඇත්තේ මේ සිදුවන විපත කිසිවකුටත් නවකාලීය නොහැකි බව ස්ථිර කරමිනි. පැමිණි පිරිස ඇය වටකරගත කතා පැවැත්වූවත් ඒ එකදු වචනයක් හෝ මගේ දෙසවනින් ඇතුළු නොවිනි. සිදුවන්නේ කුමක්දැයි මට හරිහැටි පැහැදිලි නොවුනත් මට වැටහෙන්නේ මගේ අසරණකම පමණි.

කලකින් නොදුටු තැදෑයන් හා මිතුරන් මගේ දෙතෙත් දුටුවත් ඒ අය හඳුනා ගැනීමට හෝ ඔවුන් ගැන වෙහෙසීමට හෝ මට නොසිතේ. මා එකත සිටිනවාද කියා හෝ ඔවුහු නොසිතති. සියල්ල සිදුවන්නේ ඔවුනට අවශ්‍ය පරිදිය. මියගිය අයකු ලෙසින් නිහඩ ව සියල්ල දෙස බලා සිටීමට මට සිදු වී ඇත. කවි දුරටත් මේ ලෝකය දෙස බැලීමට හෝ මට අවසර නොමැත. දෙතෙත් දකින දේ හඳුනා ගැනීමට නොහැකි අයුරින් ගල් ගැසී සිතලවී ගිය හිත තුන් කරන්නේ මේ විපතීන් ආරක්ෂාවී සිටීමට විශ්වාසය.

සියල්ල මට අහිමි වී හමාරය. ඇතමුත් මල් වැනි දේ වල තුළට දමා කඳුළු සලකු දුටුවත් මගේ දෑස් වියළී ගොස් ඇත්තේ කවි දුරටත් අවට ලෝකය වටහාගැනීමට ඇති බිය නිසාය.

“ආ” මගේ අතේ රතු රෝස මලක් තැබුවේ වර්ෂ බව මා හඳුනා ගත්තේ ඔහුගේ කටහඬිනි. එයද සුදු පෙට්ටිය මත මැවෙන මල් රටාවට එක් වූනත් එය දෙස බලා සිටීමට නොහැකි අන්දමේ බියකින් දෑස් පමණක් නොව මුළු සිරුරම වෙවිලයි. මා වෙත තෙත් යොමාගත ඉන්නේ සිහිනයක පාවෙන වර්ත විය යුතුය. ඔවුන් හඳුනා ගන්නට මට අවශ්‍යතාවයක් නැත.

ජීවතුන් අතරින් මා මුදවා ගැනීමට මෙන් දෑස් අඩපනවී යනු මට දැනේ.

සොහොන් බිමට හිරු බැසගත යද්දී එකිනෙකා අපෙත් පමු
ගත ඇත්වී යන අයුරු මා බලා සිටියේ මියගිය දෙනෙකුගේ.
මවුන්ගේ දෙකොල් සැලකත් ඒ හඬ මට ඇසුණේ නැත. මුළු ලොවම
මොහොතකට නැවතී ඇත්තේ මහා විපතක් පමණි.

“අපිත් යමු” වරින්ගේ ස්වරය අසරණය. අප යායුත්තේ
කොහේද කියා මට වැටහෙන්නේ නැත.

තදබල ලැවී ගින්නකින් විනාශවී ගිය වැසි විනාශකරයක්
මෙන් ගින්නේ උණුසුමින් හා දුමින් තවමත් මුළු ලෝකයම වැසී
ගියා සේය.

“අපේ මගේ දරු පැටියව මෙතන සිතලේ දැ යන්න බෑ.
මොකක්ද මේ අපි කළේ, මොට කේරෙන්නෙ නැද්ද වරින්?”

මෙතෙක් වේලා සිත ගල්කර මා ආරක්ෂා කළ ඒ බලවේගය
ඉවත්වී පියවී ලොව යළිත් වරක් මගේ දෑස් හමුවට එන්නේ මට
එයින් ගැලවීමක් නැති බව ස්පර්ෂ කරමිනි.

දමයන්නි මාගෙන් වෙන්කළ ඒ පස් කන්ද මත මෙරක් සේ
මට පෙනේ. මගේ අසරණ දෑත් ඇය එයින් මුදවා ගැනීමට
ගත්තියක් ලබා ගන්නේ කෙසේද? ඒත් මා කළ කිසි දෙයකින් පලක්
නැති බව ඒ මොහොතේ මට වැටහුණේ නැත. කිසිවකු මා
නැවත්වීමට උත්සාහ කළේ ද නැත. හිස නැක්කියක සේ මා
හැසුරුනත් කිසිවකු මා ගනන් ගත්තේවත් නැත.

“දම්මිට තනියම ඉන්න බෑ” ඒ බිම පුරා ඇති ගල් වූ
සොහොන් කොත් අතරින් ඇදී ගිය ඒ සිතල හඬ මගේ යයි මට
නොදැනිණි.

මා දකින්නේ සිහිනයක්ය කියා මා අවදි කරවීමට පමණක්
කිසිවකු මේ ලොවේ නැතිද? මා ආයාචනා කරන්නේ එවැනි
හාස්කම්කටය. සත්‍ය පිළිගැනීමට නොහැකිව අසරණවූ සිත
පිහිටක් සොයමින් හැම අතටම යොමු වූවත් ඒ හඬ ඇසෙන්නට
කිසිවකු ඒ මොහොතේ අවදිව සිටියේ නැත. ගල්ගැසි මෙන් සිටිනා
මිනිසුන් හට කීමට කිසිවක් නැතිවා සේය. සුම්ප්‍රාගේ දෑත් මා වටා
එකෙකු මා හඳුනා ගත්තේ ඇගේ උණුසුමෙනි.

“ඇති ජානකී, මට තවත් බලන් ඉන්න බෑ.....” ඇගේ සිදු ඇඳුම්වල තැවරුණු දුඹුරු පැහැය මගේ මුහුණේ හා දෑතේ මඩ තැවිරී ඇතිබව මට වටහා දුන්නත් ඒ ගැන කැකීමත් අප තුළ ඇතිවූයේ නැත. මට දරාගත නොහැක්කේ අප සෑම වෙලාගත් අසරණ බවයි.

කිසිවකු කතා නොකරන්නේ නිහඩ බවට යටපත් වී හදිසියේම ගොදු වී ගියා සේය.

* * *

නිවසට ඇතුළු වන විටම දැනුණු කෑම සුවඳ මා තුළ ඇතිකරන්නේ ආහාර පිළිබඳ පිළිතුලකි. මහා ගලකින් කුස ඇතිරී ගියාසේය. ඊතෙත් නිවසේ පිරි ඇති අය රාත්‍රි ආහාරයට කඩිනමින් සුදුනම් වන අයුරු මට පෙනේ. කෑගසා හඬන්නට උවමනාවක් මට ඇතත් මෙවන් පිරිසක් හමුවේ හඬා වැටෙන්නට මට තුඩුරුවන.

“තේ හඳුසුව නියතව ජානකී මේ ටිකක් බොන්න” යාබඳ නිවසක ජීවත් වන මිසිස් කෝදගොඩ මා අමතන්නේ කවදවත් නොවූ අන්දමේ කරුණාවකිනි. ඇගේ ඒ රහපෑම දරාගත නොහැකි තරමට අස්වාහාවක යයි මට සිතේ. ගතවූ අවුරුදු කීපය තුළම ඇය මගේ සිත රිදවූ වාර අනන්තය. මාද මනුෂ්‍යයකුය යන්න බොහෝ අවස්ථාවලදී ඇයට සිහිවූයේ නැත. මගේ සිතටද වේදනාව දැනෙන බව ඇය දැන සිටියා යයි හැසිරීමෙන් නොපෙනුණි. අද මේ රහපෑම මට කරන්නාවූ අභියෝගයක්ද තැත්නම් අපහාසයක්ද යන්න තේරුම් ගැනීමට තරම් කැත්පත් මනසක් මට මේ මොහොතේ නැතිබව පමණක් මම දනිමි.

“මික බිවොත් මට වමනෙ යයි” මා කාමරයට දිව ගියේ තේ කෝප්පයට වඩා ඇගේ ව්‍යාජ කරුණාව දරාගත නොහැකිවූ නිසාය.

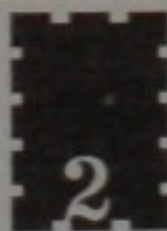
“අතේ මොනවහරි ටිකක් බොනව නම් හොඳයිනෙ” ඇය කරුණාව පෙන්වීමට ප්‍රමාද වූවා වැඩියයි කීමට මට අවශ්‍ය ය. ඊළෙසින් ඇය හැසිරෙන්නේ මා හඬා වැටෙයි සිතාගත නම් ඒ කැප්තිය ඇයට නොදෙමිසි මම අදිටන් කර ගනිමි. ඒ සිතිවිල්ල

මොහොතකට මාවෙන ලංකාවේ ගස්වියයි. මුර ලෝකයම දව්‍යාලත්තට කරමි කරහක් වේරයක් හා හැමදෙනා වෙතම පොදුවේ එල්ලවූ දරාගත නොහැකි අප්‍රසන්න හැඟීමක් මා ගත සිත දෙකම වෙලාගනු මට දැනුණි.

"එයා ඇතිවෙන කල් අඩනව නම් හොඳයි. හිර කරගත ඉන්නෙ නැතිවි" කවත් කාන්තාවක හඬ නගා පවසන්නේ මට ඇසෙන්නටද එයේ කැත්තම් මනෝ විද්‍යාව ගැන ඇගේ දැනුම අත්‍යයත්ම පෙන්නීමටද කියා මට පැහැදිලි නැත. ඇය කාගේ හැකමකට හෝ හිතවත් කමකට මෙහි පැමිණ සිටිනවාද යන්න පැහැදිලි නැතත් හදවතක් දියවී ඇයට උණන කදුරු බිඳවත් ගානේ දැනෙනා දුක ඇය දන්නවා නම්? මේ ලෙසින් කෙනෙකුට හොඳට අඩන්න යයි කියන්නට ඇය සිතන්නේ නැත. මෙතෙක් හතරේකුට හෝ දුකක් වේදනාවක් පතන්නට කරමි ගස්වියක් මා තුළ නොවුනත් මේ ගැහැණියට කදුලක සැබෑ රසය විඳ ගැනීමට අවස්ථාවක් ලැබෙනවා නම් යන සිහිවිල්ල මට යටපත් කළ නොහැකි අයුරින් සිතට නැගේ.

හිත දරුණු කරගත හැකිනම් විනාශ වී යන මේ ජීවිතය රැක ගැනීමට එය උපකාරී වෙනු ඇතැයි මට මොහොතකට සිතේ.

මේ කරමි අප්‍රසන්න ලෙසින් මට පෙර මා ලෝකය දැක තිබුනේ නැත.

දමයන්නියේ කාමරයේ දොර කාමත් වැසූ ගමන්ය. ඒ දොර අරින්න මෙතෙක් තැත් කළ හැම විකාවකම වේදනාවෙන් හා සියෙන් සැලෙන මගේ හදවත එයට ඉඩ දුන්නේ නැත. ඇයගේ සුවිඳ කවමත් රැඳී ඒ කාමරය ඇතුළට යාමට මා තුළ ඇති ආසාව තව දුරටත් යටපත් කර ගැනීමට මට නොහැකිය.

තය වෙති උපන් දිනයට දමයන්තිට ලැබුණු සමහර කෑගි විවෘත කරන්නට හෝ ඇයට අවස්ථාවක් නො ලැබුණි. නිහඬව කාමරය පුරා විසිරී ඇති ඒවා දැස් දල්වා මා දෙස බලා සිටින බවක් මට හැඟේ.

උපන් දින උත්සවයෙන් පසුව ඇය ඒවා එකින් එක විවෘත කර සෙල්ලම් කරනු මා අතර මග නැවැත් වූයේ රෑ බෝවී වැඩිවූ නිසාය. පසුදින පාසල් යාමට ඇති බව ඇයට මතක් කර දුන්නේද මාය. එය ඇයගේ අවසන් පාසල් ගමන යයි මට හැඟුනේ නැත. පසුදින උදේද ඇය සෙල්ලම් බඩු සමග ගත කරනු මට ඇසුණත්.....පාසල් යාමට සූදනම් වීම සඳහා ඇයගේ සෙල්ලම් තතර කළේ මාය. ඒ දිනයේ බියකරු බව ගැන වැටහීමක් මා තුළ නොවීය.

වෙනද මෙන්ම නැඟුණු හිරු එළියෙන් ඇගේ කාමරයද ආලෝක වී ගියේ නිසිම විපතක සලකුණක් හෝ හෙළි නොකරය. ඒත් ඒ ලස්සන දිනය අවසන් වූයේ මගේ ආත්මයද විනාශ කරමිනි.

දමයන්තිට කිසිදු දෙයක් නොදැන ගතවූ පළමු දින දෙක කොතරම් බියකරු වුවත් අනතුරක් නොවී ඇය සොයාගත හැකිවේ ය යන සැහවුණු බලාපොරොත්තුවක්ද ඒ අතරේම අපට සහනයක් ගෙන දුනි.

තුන්වන දිනයේ දෙරකඩ අභියසට පැමිණි පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනා දුටු පමණින්ම මගේ සිත පමණක් නොව ගතද සැලෙන්නට පටන් ගත්තේ දරාගත නොහැකි බියකිනි. දමයන්ති වෙනුවෙන් මා තවත් ශක්තිමත් විය යුතු මොහොතක මෙලෙසින් අසරණ වීම ගැන තවත් අතකින් මා තුළම නැඟුනේ කරහකි. ඒත් සෙමින් සෙමින් මා වට කර ගන්නා රතුසන් වැනි රුදුරු බලවේගයන්ට මා ගොදුරු වීමට ඉතාමත් ආසන්නය යන සිනිවිල්ල යටපත් කළ නොහැකි තරමට බලවත්ය.

කිසිවකුගේ පයට පැහී යන්නට යන කුහුඹුවකුගේ තත්වයට මා පත් කරමින් මිනිසක් බව මා අතහැර පලා ගොස්ය.

පොලිස් නිලධාරියා පැවසූ කිසිවක් මට පැහැදිලිව ඇසුනේ නැතත් වර්ෂ ඔහු හා පිටත්ව යාමට සැරසීම මට දරාගත නොහැකිය.

"දෙහිවල බිව් එකේ මිනියක් මතුවෙලා තියෙනවු.....මම හිඟින් බලල එන්නම්" වර්ගේ ඒ වදන් මගේ අත්තිම බලාපොරොත්තුවද උදුරා ගැනීමට කරන උත්සාහයකි.

"ඒ දමයන්ති වෙන්ත බැහැ.....ඇයි වර්ග එකේ කීමට හැකියාවක් තැන්තේ?".....ඇයි වර්ග යන්නේ?.....මේ සිදුවන්නේ කුමක්ද?..... මෙය තවත්වන්න කෙනෙක් හැද්ද දෙවියනේ.....?

මා දැන් අතරේ මුහුණ සහවා ගත්තේ සිත තුළ හැගෙන විලාපය කිසිවකුට ඇසේය යන බියෙනි.

වර්ග ආපසු එනකෙස් ගහවූ කාලය තුළ හැම මොහොතකම මා අත් දුටුවේ මරණයයි. ඒත් එහි එකම වෙනස මා යළි යළිත් ඒ කාසර වේදනාව තුළම ඉපදීමයි. එවන් දුකක් මැදදී තව දුරටත් හුස්ම ගත නොහැකිව දැස් අඳුරු වියන විට ඇත්තෙන්ම දැනෙන්නේ මරණ බිය නොව මහා සහනයකි. ඒත් එය හෝ විඳීමට මා පින්කර තිබුනේ නැත. වර්ග ආපසු එන විටත් මා තවමත් ජීවිතය අතරේය.

මුහුදු වැල්ලේ යටකර තිබී හමුවූයේ මගේ අභි-සක දමයන්ති බව ඇසීමට මම ජීවත් වූයෙමි. හැකි කාක් හුස්ම තද කරගෙන මරණය ප්‍රාර්ථනා කළත් මට අවශ්‍යම මොහොතේ එයත් මට පිටු පෑවේය.

දමයන්තිගේ උණුසුම තාමත් රැඳී ඇති ඇගේ කොට්ටිය ලයට තුරුල් කරගත් විට දැනෙන්නේ ඇ වෙතින් මා ලද උණුසුමට සමාන සුවයකි. සියල්ල අමතක කර මොහොතකට හෝ ඒ සුවයට ලංවීමේ ආසාවක් මා තුළ දරාගත නොහැකි අත්දැමින් නැගේ. මගේ උණුසුම උරාගත් කොට්ටිය තව දුරටත් සීතල නැත. අවසන් විකාවට ඇය "භූතියිව් අම්මා" යයි පැවසූ හඬ මගේ දෙසවනට යළි ඇසෙන්නේ සැබවින් මෙනි.

ආදරයේ උපරිම අවස්ථාව මා හඳුනාගත්තේ පළමු වරට දමයන්තිගේ බිළිඳු මුහුණ දුටු දිනයේදීය. වර්ගත් මාත් අතරට එක්වූ ඒ සිහිත්තිය මා පළමු වරට දුටු මෙහෙයක් සිටියේ තද තින්දේය. ඒ සුංචි දැස් සිතාසුනේ අප හඳුනාගත නොවූනත් ඒ

මොහොත.....වචන දහසකින් හෝ විස්තර කළ නොහැකි ඒ පිටිතුරු සතුව ආදරය සදාකාලිකව මගේ හදේ රැඳී ඇත.

බිළිඳුන් මව් කුස කුළ පිටියදීම දෙමව්පියන්ගේ හඩට හුරුවන බව මම අසා ඇත්තෙමි. දමයන්ති මා ඇයවෙත පැමිණෙන හඩත් ඒ මා බව හැඳින්නාය. පළමුවරට ඇය මා හඳුනාගත සිනාසුණු දිනයේ සතුව.... ආදරය දරාගත නොහැකිව මම හැඩුවෙමි. සිහිදු ඇතිරිලි මත ඇඟිල්ලක් කවේ දමාගත අතින් හැඩවෙමි. සිහිදු ඇතිරිලි මත ඇඟිල්ලක් කවේ දමාගත අතින් කොට්ටයක පුංචි මල් හුරමින් ඇය නින්දට යන අයුරු මා ඇතැම් දිනවල බලා සිටියේ මුළු ලොවේම සිටින ලස්සනම දරුවා මා සතුය යන ආඩම්බර හැඟීමෙනි.

මගේ ලෝකය එදා පිරි නිඹුනේ ආදරයෙනි. ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ශක්තිය මට ලැබුනේද ඒ ලොව්තුරු සුවයෙනි. කිසිම අඩුවක්.....දුකක් මට එද දැනුනේ නැත. ජීවිතය සම්පූර්ණයි මම සිතුවෙමි. මගේ ජීවිතය එසේ ආදරයෙන් පිරවුයේ දමයන්තිය.

උදාසන පුවත්පතේ මුල් පිටුවේ ඇත්තේ දමයන්තියේ මැකදී ගත් ඡායාරූපයකි. ඒත් ඇගේ සිතහව දෙස බැලීමට ශක්තියක් මාතූළ නැත. පුවත් පත ගුලිකර යළි දැසට හසු නොවන කැනකට විසිකර දැමීමත් ඒ දැසින් මිදීමට මට නොහැකිය. 'අම්මා' යයි ඇය මා අමතනු.... මා සොයමින් හඩ හඩා යන අයුරු මම මතසින් දකිමි. අතරමංවූ අනාථවූ ඇගේ ආත්මය වෙනුවෙන් මගේ හදවත හඩා වැටේ.

ගත පුරා දුටන ගිනිගත් ලේ.....කඳුළුවලට හැරී කඳුළු ගංගාවක් දෙනෙතින් උතුරා ගියත් මාදවන මේ ගින්න නිවෙන්නේ නැත. මගේ ලෝකය. අද පිරි ඇත්තේ ඒ ගින්නෙනි. සදාකාලිකව ඒ ගින්නෙන් දැවෙනවා විනා මෙහි අවසානයක් ලඟාවන්නේ නැත. අපේක්ෂා කිරීමටද මට නුපුළුවන.

වියළුණු පත්තරය මත ඇඳුනු දමයන්ති දෙස බැලීම කෙතරම් හිංසාකාරී වුවත් මොහොතකට හෝ ඇය එලෙසින් ජීවමානව මෙන් දැකගැනීමට ඇතිවන ආසාව යටපත් කිරීමට නොහැකි කරමට බලවත්ය. ඒත් ඒ පත්තරය මෙන්ම ඇයද මැලවී වියලී ගියාය යන සත්‍යයට පැරදීමට සිදුවීම දරාගත නොහැකි කරමේ අසරණ බවකි.

අනාගතයක් නැති ඒ අසරණ බව තුළ මට කළ හැක්කේ
ආපසු යාම පමණි. අමතක කළා යයි සිතා සිටි අප්‍රසන්නම්
මතකයන් පවා යළිත් පණ ලබන්නේ ඒ යටපත්කර තිබූ
වේදනාවන්ටද පණ දෙමිනි.

දමයන්තිට පෙර අප අතරට එක්වන්නට තැත්කළ ඒත්
මෙලොවට එන්නට ඉඩක් නොලද දරුවා අද සිටියා නම් යයි
යළිත් සිතන්නට සිත පෙළඹෙන්නේ මා වටා රැඳී තිබීම නිසා
විය යුතුය. වර්ෂයේ රැකියාවේ දියුණුවත් මා රැකියාවක් කර මුදල්
ඉපයීමත් ඔහුගේ හෝ ඇයගේ ජීවිතයට වඩා වැදගත් යයි මට
පිළිගැන්වීමට වර්ෂ එදා ගත් උත්සාහය සිතට නැගෙන්නේ
මෙතෙක් නොවිඳි අත්දැමේ කරහක්ද සමගිනි. කිසිවක් නොවීමයා
ඔහුගේ අදහස් වලට ඉඩදීමට කරම් අනුවන වූ මා වෙතටද ඒ කරන
පැතිර යාමට වැඩි වේලාවක් ගත නොවේ.

කාමරයේ දොර යළි වසා කිසිම අරමුණක් නැතිව මා පාරට
බැස්සේ මේ කැළඹිලි කරන සිතිවිලිවලින් මිදී සිත රඳවා ගත හැකි
යමක් තෙත ගැටේය යන අපේක්ෂාවෙනි. කිසිවකුත් නැති නිවසේ
පාලුව මා බියපත් කරවයි. අප සමග ගෙදර වැඩපල කර ගනිමින්
ජීවත්වූ සුමනා ඇගේ ගමට ගොස් දැනට දින ගණනාවකි. ඇය
ආපසු ඒ යයි මම නොසිතමි. අප නිවසේ ජීවිතය දරාගැනීමට
ශක්තියක් ඇයටත් නැතිවා විය හැකිය.

සිදුවන කිසිවක් සිදුවන්නේ අපට අවශ්‍ය අත්දැමට නොවුනත්
මෙතෙක් මම කිසියම් අත්දැමක ශක්තියක් ගෙන දුන් මේ ජීවිතය
දිගටම වර්ෂ සමග ගෙන යාමට අප බැඳී ඇතැයි යන සිතිවිල්ල
තවදුරටත් මට සහනයක් ගෙන දෙන්නේ නැත. මා අනාර්යකු
නොවන බවට ඇති එකම සලකුණ වර්ෂ කාමත් මේ නිවසේ
රැඳී සිටීමය.

මට දැනෙන පාලුව දුක ඔහු සිටියාය කියා දුරුවූයේ නැතත්
මගේ ජීවිතය සම්පූර්ණයෙන්ම හිස් වී නැතැයි යන හැඟීමේ
නැකිතාක් එල්ලී ගන්නට මට ඇති අවශ්‍යතාවය සපුරාලන්නේ
ඔහුගේ දසුනයි. කෙසේ හෝ මා හට ඉතුරු වී ඇති දේවල් රැක
ගන්නට මා උත්සාහ කළ යුතුය. වර්ෂත් ඉන් එක දෙයකි. සියල්ල

මා වෙතින් හිමිගි යන්නේය යන සිතිවිල්ලට මුහුණ දීමට තරම් ගත්තියත් මා තුළ තාමත් නැත.

මග දෙපස මා පසුකළ කිසි දෙයක මතකයක් සිහි නොදැඳේ. ගෙවත්තක පිටුපස මිදුලේ කුණු ගොඩකට වහවැටි පිටින කාත්තන් මහා නාදයක් නගන්නේ සතුටින් යැයි ඔවුන්ගේ මුහුණ හා හැසිරීම් දෙස බැලූ විට හැගේ. කැන අවලස්සන ජීවියකු ලෙස මිනිසුන් විසින් පිළිකුල් කරනු ලැබුවත් ඒ මුහුණුවල ඉවත දැමූ කුණුකෑමක් ලැබීමෙන් ඇතිවී තිබෙන සතුට බලා සිටීමට ආසා හිතෙන තරම්ය. මගේ සිතින් ඉවත්වී ගොස් ඇති ඒ හැඟීම මේ ලෙසින් දක්නට හෝ ලැබීම 'සතුට' මුළු ලෝකයෙන්ම ඉවත්වී ගොස් තැනැයි මට වටහා දීමට සමත් වේ.

කෑම අපේක්ෂාවෙන් අප ගෙවන්නට පැමිණීමට පුරුදුව සිටි කාත්තන් හිරවනුත් හා අතින් කුරුල්ලන් දැන් දින කීපයකින් මා දුටුවේ නැත. අපට සිදුවූ විපත ඔවුන්ද කේරුම්ගත පලා ගියා සේය. දම්යන්තින් මාත් ඔවුනට සැලකූ අසුරු අමතක වී යන්නට ඉවත් නැත. ඇය හා එක්ව සිදුකළ හැම දෙයකින්ම ඇත් වීමට මා තැත් කරන්නේ තව දුරටත් ඇය මා සමග නැතිබව සිහිපත් වීමේ කුරිරු වේදනාවට ඇති බිය නිසාය. හේතුව කුමක් හෝ වේවා කාත්තන් පවා අප නිවස අතහැර ගොස් ඇති බව පමණක් මට වැටහේ.

මග දෙපස උර සෙවිලි කළ ගෙවල් පසුකළ පසු හමුවන්නේ බාගෙට සාදා තිබුණු පුංචි ගෙයකි. ගෙමිදුලේ සෙල්ලම් කරන ළමයින් සිටින්නේ ඔවුන්ම මවාගත් ලොවකය. ඉදිරිපස පඩිය මත හිඳගත සෙමින් බුලත්විටක් කොටන මහඵ කාත්තාව විටින් විට හිස මසවා ගේ තුළ සිට ඇය අමතන කෙනෙකුට පිළිතුරු දෙන්නේ සිනාසෙමිනි.

සිත්තියේ බදාම කඩාවැටුණු තැන්වලට පිළියම් කරමින් සිටින තවත් අයෙක්ද ඔවුනට එක්වේ. ඔවුන්ගේ වදන් මට නැසුනද ඒ සතුට රැඳී මුහුණු බලාසිටීමට ආසා හිතෙන තරම්ට ප්‍රසන්නය.

සැපවත් ජීවිතයක් යයි බැලූ බැල්මට නොපෙනුනද මේ දිළිඳු පවුලේ ඉරිදා උදය ගතවන්නේ මොන තරම් සතුටකින්ද?

සතුට සාමය පිරි මෙවන් ජීවිතයක් ගත කිරීමේ ආසාවක් මුළු ජීවිත කාලය පුරාම මා සිත තුළද තිබී ඇති බව මවුන් දකින විට මට යළි සිහිපත් වේ. මැකිගත යන සිහියනයක් මෙන් වුවත් එහි මතකය තාමත් අළුත්ය.

මිදුල පුරා සෙල්ලම් කරන මගේම ළමයින් පඩිය මත හිඳගත පොතක් නියවන මගේ අම්මා.. ඒ සිහිනයේ සිටි බව මට මතකය. ඒ පුංචි නිවස පිරි නිබුසේ සිතනවෙනි. තනිතමට පාරවට එහි ඉඩක් නොවිණි. ඒත් එය සිහිනයක්ම පමණක් බව මට හොඳින් වටහා දෙමින් අද මම ඒ නින්දෙන් අවදි වී සිටිමි.

සිහිනයක රැඳී සිටීමට තැත් කිරීමෙන් මා අභියස ඇති අද මට හිමි ලොවෙන් ගැලවීමක් ලැබෙන්නේ නැත.

සවභාව ධර්මයට ලංවූ කරමට සිතකට ලබාගත නැති සහනය අපමණ යැයි මම අසා ඇත්තෙමි. සිත් පිත් නැතත් දිනෙන් දින වැඩෙන ගත කොළ වල මිනිසා සුවපත් කිරීමේ ශක්තියක් තිබෙන්නට පුළුවන. පුංචි කාලයේ මෙන් පුංචි දේවලින් සතුටක් ලැබීමට යළි මා උත්සාහ කළ යුතුය. පාර අයිනේ පිළි ඇති තණකොළ මල් කීපයක් මා කඩා ගත්තේ ඒවායේ ලස්සන අගය කිරීමට හැකියාවක් තවමත් මා තුළ ඉතිරිවී ඇත්ද කියා දැනගැනීමටය.

"මේ මල දිනාම බලාගෙන හිත එකඟ කරන්න බලන්න ඕනේ." භාවනාවක් කරනව වගේ.....ඕනෙම අරමුණක හිත රඳවා ගන්න පුළුවන් නම් ඒක භාවනාවක් බවට පත් වෙනවා. "මා වටා ඇති අප්‍රසන්න ලොව අමතක කර මේ පුංචි මලේ විශාල කරවූ රූපයකින් හිත පුරවා ගතයුතුය."

"මුළු හිතම ඒ මලෙන් පිරිලා" සුදුපාට පෙති..... කහපාට රේණු මා පාර අයිනේ නැවතී තණකොළ මලක් දෙස බලා සිටින බව මට වැටහී ගියේ පසෙකින් ඇසුණු නාද්‍යතන හඬකිනි. ඒ කැනැස්තා මා දෙස බලා සිටින්නේ සිතාසෙමිනි.

"පාලුවෙන් වගේ තනියම ඉන්නේ? එන්න යන්න ටවුමට මාත් එක්ක. මං පිල්ලි එකක් බලන්න යන්නේ."

ඔහු වෙනත් කිසිම බයක් සැකක් පළ නොවේ. මේ ලෙසින් තවත් අයට කතා කර පුරුද්දක් ඔහුට තිබෙනවා මෙන්ම එවැනි ඇරුම් පිළිගන්නා ගැහැනුන් ඔහුට හමුවී ඇති බවද ඒ සිතාවෙන් පළවේ. එවැනියක ලෙසින් මා ගැනද සිතීම ගැන මා තුළ මොහු කෙරේ ඇතිවන්නේ ක්ෂණික කරහකි. තවමත් ඒ මෝඩ සිතාවෙන් මා දෙස බලා සිටින මේ තර පණුවා ගැන මා ඇත්තෙන්ම අනුකම්පා කළයුතුද පිළිතුල් කළ යුතුද කියා තීරණයක් ගැනීම මට අපහසුය.

“පියසුද තවුසෙට?” මා ඇසුවේ කිසිම හැඟීමකින් තොරවය.

“මොකද ඔව්වර ගනන් මහ ජාතියෙන්ද?.....” ඔහු වෙනත් ඇත්වන මගේ පියවර පමණින් ඒ වදන්ද නැසී ගියත් මා සිතට නැගෙන්නේ කෝපයකි. මෙවැනි අප්‍රසන්න පුද්ගලයන් මිනිස් සංහතිය කෙරේම කලකිරීමක් ඇති කිරීමට සමත්වේ. ලෝකයේ ඉතුරුවී ඇත්තේ ආත්මාර්ථකාමී කුහකයන් පමණක්ද?

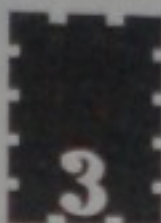
මගේ හිතේ තියන ගින්න මේ අමනුෂ්‍යයන්ට පෙනෙනවා නම්..... ඒත් මෙවැන්නන් එය ගණන් ගත්තේ නැති බව මම දනිමි. මෙවැන්නන් මටම හමුවන්නේ මගේ කරුමය නිසාද? නැත්නම් මෙය කාගේ වරදක්ද? මොවුන් උසුලාගෙන සිටීමට තරම් මේ පොළොව අවාසනාවන්ත වී ඇත්තේ ඇයි? ගැහැණුන් ළමයින් පවා ඔවුනට විනෝදය සැපයීමට සෑදුණු කෙළිබඩු සේ සිතන්නන් මෙලොවට තවත් අවශ්‍ය නැත.

එද ඒ අඳුරු දිනයේදී දමයන්ති බිලිගන්නට ඇත්තේද මෙවැනිම අමනුෂ්‍යයකු විය යුතුය. ආපසු ගොස් ඔහු විනාශකර දැමිය හැකි නම්..... මා කරන්නේ යහපතකි. තවත් ගැහැණියකට අපහාස කිරීමට ඉඩ නොතබා ඒ ‘අවතාරය’ මෙලොවින් වුන කළ හැකි නම්.....?

මැස්සෙකු මදුරුවකු හෝ මරන්නට තරම් ශක්තියක් නැති මගේ දැනට, මේ පුද්ගලයා ගැන සිතන විට අමුතූම ශක්තියක් ලැබේ. එය ඔහු දවාලිය හැකි තරමේ ක්‍රෝධයකි, වේරයකි. එහෙත් එය වැඩිවෙලාවක් සිතේ නොදේ. ‘මෙවැන්නන්’ විනාශ කර ලෝකය මිනිසුන්ට සුරක්ෂිත ස්ථානයක් කළහැකි බලවේගයක්,

කොහේ හෝ නැතිද.....දෙවියනේ.....? සත්‍යය නම් මට කළ හැකි කිසිවක් නැතිය යන්නයි. දෙනෙක කළුළුන් පිරි යන්නේ මගේ අසරණකම යළි මටම වැටහී යාමෙනි.

මා පයින්ම ටවුමට පැමිණ ඇතත් කළුපුතු කිසිම දෙයක් මට සිතාගත නොහැකිය. ආපසු අතින් පැත්තට යන බස්සිය සොයා ගෙන මා එහි නැගුනේ තවදුරටත් මා දරා ගැනීමට ශක්තියක් නැති දෙපයට විඩා හැරීමට ඉඩක් දීමටය.

සමාජය අපෙන් අපේක්ෂා කරන රහස්‍යම කවි දුරටත් කරගත යාමට ශක්තියක් අප දෙදෙනා තුළම නොමැති බව මට දැන් හොඳහැටි පැහැදිලිය. කිසිවකු එය හේරුම් ගැනීමට උත්සාහ නොකරන්නේ ඔවුන්ගේ පහසුව සඳහාද නැත්නම් විවාහක දෙදෙනෙකු කෙසේ හෝ එක්කර තැබීම අපට හුරු අප දන්නා එකම ජීවත් වීමේ 'හරිමග' යයි ඔවුන් සිතන නිසාද යන්න මට පැහැදිලි නැත.

මගේ ඉතිරි ජීවිත කාලය කොතෙක් දික් වේදැයි මා නොදන්නා නමුත් මට දැනිය හැක්කේ ඒ මුළු කාලයම මේ අපායේ සිරවී ගත කරන්නට සිදුවී ඇති බව පමණකි.

උදෑසන හිරු නැගී තවත් දවසක් උදවන විට මට සිතන්නට ඇති එකම දෙය නම් මේ පවිතාර ජීවිතයේ මා හමුවට පැමිණ ඇති මේ දිගු දවස ගතකර ගන්නේ කෙසේද කියාය.

අප නිදෙනාම ජීවත්වූ අවධියේ නිතර ආගිය ඇතැම් හිතවතුන් දැන් දකින්නේත් කලාතුරකිනි. ඉඳහිට කෙනෙකු පැමිණි විට කතා කරන්නේ මොනවාද කියා සිතා ගැනීමට මට බොහෝ වේලාවක් ගතවේ. කෙනෙකු අසන ප්‍රශ්නයකට උත්තරය සිතට

තැනෙන්තේ ඒ තැනැත්තා නිවසින්ද පිටවී ගිය පසුවය. සුදුරුදු ලෙස ඉතා සුර දේවලට පවා පිනාපිමට මව තවත් නොහැකිය.

සරත් හා විශ්වා දිනක් සවස් වරුවේ පැමිණි අවස්ථාවේ නිවසේ සිටියේ මා පමණි. වර්ෂ ගෙදර ආවේ බොහෝ රෑ විය. ඔවුන් සැනෙන වේලාවක් අත සමග ගතකළත් ඉන් වැඩි හරියක් ගත වූයේ කතා කිරීමට මාතෘකාවක් සොයාගැනීම සඳහාය. අත අතර බලපෑ දිග නිහඩ බව ඇත්තෙන්ම වෙනෙයි.

තව දුරටත් මේ ලෙස ජීවත් වීමේ තේරුම කුමක්ද යන ප්‍රශ්නය මගේ සිතට නැගුනත් ජීවත් වීමට හැකි අත් විදියක් මා දැන සිටියේ නැත. මගේ ජීවිතය වූයේ වර්ෂක් දමයන්තින් ය. දැන් මට දැනෙන්නේ ඔවුන් දෙදෙනාම මට අහිමිවී ඇති බව පමණකි.

වර්ෂක් යළිත් ලංචිය නොහැකි පරිද්දෙන් මගෙන් ඇත්වී අවසානය. ඒත් ඒ බව පිළිගැනීමට මා තවමත් සූදානම් නැත. කොතරම් කාලයක් මෙලෙසින් හිත රචනා ගැනීමට මට ශක්තියක් තිබේද කියා මම නොදනිමි.

“කියා දුන මැන පලක් ඇත්තම් දුකින් පිරි මේ ජීවිතේ.....” අමරදේව ගල් බුදුරුවක් හමුවේ හිඳගත සිහිදු හඩකින් අසන්නේද අප වැන්නන්ගේ සිත් තුළින් ඇසෙන එකම ප්‍රශ්නය නොවේද? ඒත් බුදුන් වූවන් කර ගලකින් එයට පිළිතුර ලබාගත හැකිවේවිද?

සුර මොහොතකට හෝ මේ ගිහි ගත් ලොවින් මිදී මටත් ඒ පාද වනයේ තනිවූ ගල් බුදුරුව හමුවේ හිඳ අවට පරිසරයේ තිසල සීතල බවින් බිඳක් මගේ සිතටත් උරාගත හැකිනම්.....එසේ නම් කිසියම් අරුතක් තවත් මගේ ජීවිතයේ ඉතිරිවී ඇත්ද කියා වටහා ගැනීමට මට කැත්කළ හැකිවනු ඇත. එවන් තැනකදී පමණක් ලංචිය හැකි සැතපීම පතා මොහොතකට හෝ එහි යාමට... ඒ සුවයට තුරුල් වීමට මා තුළ ඇතිවන්නේ ආසාවකි. ඒත් ලොවේ ඇති පාදුම බියකරුම් වනාන්තරයට ගියද මා සුඛබදිත මේ වේදනාවෙන් ගැලවීමක් ලැබේද යන්න සැක සහිතය.

.....සොයා ආවෙමි. පොළෝ තලයේ අනෙක් පිහිටක් නොමැති වූවිට.....ඇස්වල ඉතුරුවී ඇති කදුරු සිහි ඇසුන අවුකන බුදුන් හමුවේ පිදීමට මාද උත්සාහ කළ යුතුය.

ඇත්තෙන්ම සුළු මොහොතකට හෝ මේ ලෙසින් සැකසීමක් හදවතට ලගාකර ගැනීමට මා තුළ වූ හැකියාව වියදම් වැටෙන්නට නොදී මා ආරක්‍ෂා කරන බව මම දනිමි.

* * *

අප අතර පැවති ආදරය හැකිවී ගියාට පසුව එකට විසු කාලය මට දැනුණේ අපායක ගතවූවා සේය. වර්තමාන එය එසේම වුවා තිබුණය.

අමුත්තන් දෙදෙනෙකු මෙන් එකම වහලක් යට ජීවත් වීමට අප කැත්තකළද දිනෙන් දින වර්ධනය වූ ගොඩ නැගෙන මා පෙරෙහි එල්ලවූ කරනවක් වැනි හැඟීම පැහැදිලි විය. මා හට පිදවීමට හැකි හැම අවස්ථාවකින්ම ඔහු ලබන කැපවීම ඒ ලෙසින්ම පිළිගැනීමට මා පෙළඹුණේ නැතත් අප්‍රමාණ කලකිරීමක් ඇති කිරීමට එය සමත් විය.

කිසිම වෙනසක් නැතිව වර්ධනය වැරදි දැක්මක් ඔහුට වෙර කරන්නට හැකිවීම ඇත්තෙන්ම මා තුළ ඇති කළේ ඩයකි. එවන් සිතීම වලින් භාවිතයක් සිදුවූයේ වර්ධන නොව මගේම ආත්මයටය. ජීවිතයක් අපේක්‍ෂාවෙන් මා වෙත පැමිණි දමයන්හි වැනිවූ අභංගය වූ ආත්මයකට ජීවත් වීමට ඉඩ හුදුන්වූ වර්ධනයක් වැනි වට සිතට නැගීම එහි නිරන්තරයෙන් දැල්වෙන ගින්නට පවත් සැලීමක් බඳු විය.

දමයන්හි විනාශ කළ පුද්ගලයාගෙන් වර්ධනයක් වෙනසක් නැතැයි සිතන්නට කරුණ මා පොලඹවන්නේ සිත්පිත් නැති වා වැනි වූ ඔහුගේ හැසිරීමය. ඔහු දමයන්හිට හෝ සැබවින් ආදරය කළාද යන්න මට දැන් සැකයකි. දිනෙන් දින මා ගොදුරු කර ගන්නා මෙවන් සිතිවිලි කෙතරම් අප්‍රසන්න වුවත් ඒවාට විරුද්ධව යෙදවිය හැකි අත් කිසිවක් ගැන සිතා ගැනීමට හෝ මට නොහැකි විය. මා දකින මට දිනපතා ජීවත්වීමට සිදුවී ඇති මේ ජීවිතය තව දුරටත් දරා ගැනීමට අපහසු වුවත් ඒ දෙස තෙත් හරවා බලන්නට හෝ ඔහු වෙනස නොවීය.

මේ කිසිවක් වටහා ගන්නට උත්සාහ නොගත්තත් කමන්ගේ කන්විය... හැකියාව වැනි දේ පෙන්වීමට අවශ්‍ය වූ අය අප දෙදෙනා

එක් කර තැබීමට තැත්කිරීම නිසා සිදුවූයේ අපගේ ජීවිතයේ සැබෑ
තත්වය වඩාත් පැහැදිලි වීමය.

අත් අයගේ ජීවිතවලට බලපෑම් කිරීමට අයිතියක් තමන්ට
තැනිබව බොහෝ දෙනාට නොවැටහීම නිසා හොඳක් වෙනුවට
ඔවුන් අතින් සිදුවන හානිය එවැන්නන් සුවවේ නැත. හරි වැරදි
තමන්ට අවශ්‍ය අයුරින් සුව එවැන්නන්ගේ ඇතිලි ගැසීම් නිසා
ඇත්තෙන්ම සිදුවූයේ ජීවත්වීම සඳහා මට අත්‍යාවශ්‍යම වූ ඉවසීමේ
ශක්තියද මට අහිමි වීම පමණි.

වර්ග පිටවී ගිය දිනයේ මා හැඩුවේ නැත. දරුවෙකුගේ
සෙනෙහස ගිම්හර දුන් අප අතර හැඳුනු බලලා සෑම ද අවසන්
වතාවට මා දෙස බැඳුවේ මේ ලොවේ ජීවත් වීමට අයිතියක් තවත්
මට හොඟැති බව මතක් කර දෙමිනි. මුසල සිනිවිලි වලින් සිත
පිරිහියත් හඩා වැටෙන්නට මට පුළුවන් කමක් නැත.

වාණ්ඩ මාරුතයකින් හිස් වූ නිම්නයක සුසුම් රැල්ලකට කළ
හැකි යමක් තව ඉතුරුවී තිබෙන්නට නුපුළුවන.

මගේ අයියා තන්දත් ඔහුගේ බිරිඳ රානිත් පැමිණ මා
ඔවුන්ගේ නිවසට රැගෙන ගියේ වර්ෂයේම ඉල්ලීම මතය. අපගේ
නිවස විකුණා දැමීම එය හිස්වූ විට පහසුවේයයි වර්ෂ සිතිය.

වර්ෂ ඉතුරු කර ගිය බඩුවලින් සමහරක් රැගෙන යාමට
කිරණය කළේ ද තන්දය. ඒ කිසිවක වටිනාකමක් හෝ
අවශ්‍යතාවයක් තවදුරටත් මට නොදැනේ. අඩු වශයෙන් ඒ
දේවල්ගැන කතා කිරීමට තැත් කිරීම පවා මට මතක් වෙහෙසකි.

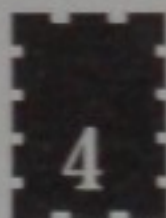
සියල්ල සිදුවූයේ ගැඹුරු නිහඬතාවයකිනි. කතාව සිතහව
දිනෙන් දින නුතරු දේ බවට පත්වී මගෙන් ඇත්වී යනු මා බලා
සිටියේ කිසිත් කරකියාගත නොහැකිවය.

හිතවතුන් ලෙස සම්පව ඇසුරු කළ ඇය පවා මා දැකීමට
පැමිණීම තතර කර ඇති බව පැහැදිලි වුවත් මට එයින්
වේදනාවක් දැනුනේ නැත. අප මෙතරම් කාලයක් එකිනෙකා වෙත
පවසා ඇති දස දහස් ගණනක් පමණ විය හැකි වචනවල හිස්බව
මට පැහැදිලි වන්නේ දැන්ය. තවදුරටත් ඔවුන් හා එක්ව සිතාසීමට

මෙද නොහැකිය. අප සෑම ඒ තේරුම් ගත්තා සේම ඔවුන් පිළිබඳ මතකය මගේ සිතින් හිලිහි යන්නේ වේදනාවකින් තොරවය.

සිතට මහා බරක් ලෙස දැනෙන්නේ හෙට දවසක් ගැන සිතන්නට ඉඩක් නැති වීමය. හිස් බව රජයන අද දවස පවා සෙමින් ඇදෙද්දි උදවන හෙට දවස ගැන සිතන්නට යමක් නොමැති වීම සිත ගත දෙසම උදවන කරවයි. මා හිස මත රජයන්ගේ අනාගතය පිළිබඳ මහා සියක් හා කිසිවෙකුටත් නැතිකළ නොහැකි අත්දැම් කෲර පාලුවක් හා තනි කමක් පමණි.

තත්ද අයිියලාගේ කුඩා නිවසේ මට ලැබුණු කාමරයේ පිරි ඇති ඔවුන්ගේ බඩු අයින් වලට කර ජීවත් වීමට සෑහෙන ඉඩ ප්‍රමාණයක් සොයා ගැනීමට මට සිදුවිය. මේකෙන් කල් එක් රැස් කළ විසිතුරු බඩු, ඇඳුම් පැළඳුම් පවා පෙට්ටිවල දමා වේස් පටි අලවා කැබ්ලේ මගේ මේ ජීවිතයට ඒ කරම් දේවල් අවශ්‍ය නොවන නිසාය. සියල්ල එකින් එක හිලිහි වැසී ගිය පසුව, ජීවිතය මුසල පාලුවකින් පිරී ඇතත් එය එක්තරා අත්දැමකින් සැකැල්ලුම් ඇතැයි මට සිතේ.

තවත් අලුත් දවසක් පටන්ගත් බව මතක් කර දෙමින් නැහෙන කුරුල්ලන්ගේ හඬ වසා ඇති ජනෙල් පියත් පත් අතරින් කාමරයට ඇතුළු වන්නේ සුළු මොහොතකට හෝ පියවි ලොවින් මිදීමට ලැබුණු කාලය අවසන් බව දන්වමිනි. ඒ උදවුණු දවස කුමක්දැයි දැනගැනීමට හෝ මට උවසනාවක් නැත. අරත් දවසකින් මා වෙත ගෙන එතැයි ආසාවෙන් බලාපොරොත්තු වියහැකි කිසිත් මගේ ජීවිතයේ තවත් ඉතුරුවී නැත්නම් ඒ ගැන දැන ගැනීමේ හරය කුමක්ද?

සිතේ පිරි පවතින අප්‍රාණික බව මුළු සිරුරම හිලගෙන ඇතැන් විඩාපත් දෙනෙත් විවර කිරීමට කරමින් ගත්තිය බිඳක්

ඉතුරු නොකරමිනි. හදවතේ නිරන්තරයෙන් දැල්වෙන ගින්නෙන්
 උණු වී උනන කඳුලින් දැස් වියළී ගියායේ මට දැනේ.

තන්ද අයිගාත් තවමත් අතින් අයත් දවස පවත් ගන්නා
 හඩවල් යාන්තමින් මට ඇසුනත් ඇදෙන් නැගිට මවුනට එක් වීමට
 කරමි ගස්තියත් ගොනුකර ගැනීමට මට නොහැකිය. ජීවත් වීමට
 මනුෂ්‍යයකුට ලැබෙන හැම අවස්ථාවක්ම හේතුවක්ම කවුරුන්ද,
 මගෙන් උද්‍රාගන ඇතිබව පමණක් මට දැනේ.

අතරණ බැව් අත්කයටම ගිය කෙනෙකු හෝරාගන මේ
 ලෙස පහර දෙන ඒ බලවේගය ඉරණම හෝ කුමක් හෝ වේවා
 එහි සාධාරණයම මට නොවැටහේ.

ජීවිතය එයට අවශ්‍ය අයුරින් මා හසුරුවයි. සිදුවන කිසිම
 සිදුවීමක් මෙන්ම මගේ ජීවිතය යන අතවත් මට පාලනය කරගත
 නොහැකිය. අඩු වශයෙන් මගේම හිතේ ඇතිවන නැතිවන සිතිවිලි
 හෝ මට කන් දෙන්නේ නැත. දුක් දෙන සිතිවිලි සියල්ල ඉවත්
 කර යළි මගේ හිත සතුටින් පුරවා ගන්නට හැකිනම්.....? ඒත් ඒ
 අකාරැණික බලවේගය සියල්ල හසුකර ගත ඇත්තේ යළි කිසිදුක
 මට එයින් ගැලවීමක් නොලැබෙන අයුරිනි.

මුළුවේ සිට පොරෝණයෙන් වසා ගත තෙත් පියාගත් වීට
 අවට ලෝකයෙන් මදකට හෝ මිදෙන්නට පුළුවන. මොහොතකට
 හෝ පුරුකික ලොවත් වෙත ලංවීමේ ආසාව ගත සිත පුරා දිවයයි.
 අතින් පැත්තට හැරී ඒ මවාගත් අඳුරේ ගුලි වූ වීට දැනෙන සහනය
 වැනි හැඟීම ගතට දෙවන්නේ සුවයකි. ඒ සුවය විදිමින් අඩපනනවී
 යන දැස් පියත්තත් අතරින් යලිත් වරක් තින්දට පිවිසිය හැකි
 නම්... මට ඇති එකම පුරුකික ලෝකය එයයි. මගේ පැකුම් ඉටුකර
 ගත හැකියයි බලාපොරොත්තුවෙන් පිවිසිය හැකි ඒ ලොව පමණි
 මට ඉතිරිව ඇත්තේ. ඒ කුලින් මට අහිමිව ගිය වරින් දමයන්තින්
 යළි හමුවිය හැකිය. අවශ්‍ය නම් අතීතයේ යළි ජීවත් වීමට පුළුවන.

ඒ සුවදායක ලොවේ සුළු මොහොතක් හෝ ගත කිරීමට
 මා බලා සිටින්නේ මොන කරමි ආසාවකින්ද?

ඇතිවිලි පසාරු කරගත සුපුරුදු කුරිරු සිතිවිලි යලිත් මා
 වෙත ලඟා වෙන්නේ නිය උල් කරගත් උකුස්සන් රැනක් අතරමංවූ

අභි-සක මුට්‍ර පැටවකු වට කරගන්නා අයුරිනි. ගැලවීමක සේයාවක් හෝ අපේක්ෂා කළ නොහැකිය. තෙත් පියාගත ගුලිව් ඔවුනට බිලිවීම හැර ඒ අසරණ මුට්‍ර පැටියාට කළ හැකි අත් දෙයක් තිබේද? වේදනාවට උවමනා විදියට මා ගිල ගැනීමට ඉඩදී දෙනෙත් කදිත් පියා ගැනීම හැර මටද කළ හැකි වෙන කිසිවක් නොමැතිය.

අසරණ බවේ උපරිම තත්වයට මා පැමිණ ඇත. කොයි අත බැලුවත් පෙනෙන්නේ හැම මාර්ගයම මා හට ඇතිවී මා කොටුවී ඇති අයුරුය. මිදී යා හැකි එකම මග උඩ ඇති හිස් අතසයි. ඒත් අත් කටු තැනි මා එහි පිවිසෙන්නේ කෙසේද?"

"ත-හි කාම තැහිටල තැද්ද? මම අර කියනු දෙස්තර රත්තායක හම්බවෙන්න යන්න වෙලාවක් අරගන්නා දැන් තැහිටල ලැස්තිවෙන්න" තන්ද උස් හඩින් පවසන්නේ මට ඇසෙන්නටය. රානි අක්කා සේ හඳුන හඩින් කියවෙන්නේ ඔවුන් උදේ සේ වීමට මා එතතුරු බලා සිටින බවයි. තුවායක් ගෙන මා නාන කාමරයට පිය තැගුවේ ඔවුන්ගේ ජීවිත මා නිසා අවුලකට පත් නොකළ යුතු නිසාවෙනි.

"ම- උදේ වරුව නිවාඩු දැමීමා ත-හි ඉක්මනට ඇදගත එන්න."

"මිවයිත් වැඩක් වෙන්නෙ නෑ අයියෙ." මට කව වීකක් නිදාගන්න දුන්න නම් මීට වැඩිය හොඳයි."

"ජීවිතෙන් මයවිදියට මග අරින්න බැහැ. හැම දේටම මුණ දෙන්න විදියක් නොයා ගන්න ඕනෙ."

මය කොහේවත් ඉන්න මිනිහෙකුට පුළුවන්ද මට වෙලා කියන දේවලට විසැදුම් නොයල දෙන්න?"

"කමක් නෑ. ගිහිල්ල බලමුකෝ"

ඒ තැනැත්තා ලඟට ගියා කියා කවත් මට තැනි වෙන්නට දෙයක් තිබේද? අඩු වශයෙන් මුහුණ සෝද ඇඳුමක් ඇඳ ගැනීමට හේතුවක්.... දවසේ පැය කීපයක් ගතවී යාමට මගක් ලබාදෙන මේ අවස්ථාව මා මගහැරිය යුතු නැත.

සිතල වතුරට මා එක්වරම මුහුණ ඇල්ලුවේ එහි සිසිල ලා තැනීමේ දැඩි ආසාවෙනි. හිසින් පටන් ගෙන ගත පුරා දිවයන සිසිල එක්කරා ප්‍රමාණයක ශක්තියක් මා වෙත ලඟා කරවයි. සබන් කැල්ලෙන් හැගෙන සිතිදු පෙණ බිඳුවලින් ගතව දැනෙන සනීපය සිත තුළටත් උරාගත හැකි නම්.....එක් මුර සබන් කැල්ලම ඉවර වනකෙසේ පෙණ බුබුරු සැදුවත් එය සිදු නොවන දෙයක් බව මම දනිමි.

හැම දෙයම අස්ථිර වූ ලොවේ මගේ වේදනාව පමණක් සදකාලික වී ඇත.

අල්මරියේ එයින් එක ගැටෙමින් ඵල්ලිගත සිටින ඇඳුම් දෙස මා මොහොතක් බලා සිටියේ කුමක් ඇදිය යුතුදැයි සිතාගත නොහැකිවය. අක්කාත් අයියාත් අරත් සුදු ඇඳුම් කට්ටල ගණනාවක්ම ගෙනවුත් ඵල්වා ඇතත් ඵවා දකින විට මා තුළ ඇති වන්නේ මහත් සියනි.

සොහොන් කොත් අතරින් සුදු ඇඳගත් මිනිසුන් දහස් ගණනින් ඒ මේ අතට පාවෙන්තා සේ සෙමින් ගමන් කරන දර්ශනය මගේ සිතේ කැවැදී ඇත්තේ නොමැකෙන අයුරිනි. එද දැනුණු බිය නිසා මගේ ගත සිත ගල් ගැසී සිතලවී ගිය අයරු අදත් මතකයේ අරක්ය. සුදු ඇඳුමක් දකින වාරයක් පාසා ඒ බිය සිය දහස් ගුණයකින් වැඩිවී යළිත් මා වෙලාගත්තේ සියොලන වෙවිලුම් කවමිනි. අරත් සුදු ඇඳුම් සියල්ල ගුලිකර අල්මාරියේ නොපෙනෙන මුල්ලකට මබා දැමුවේ ඒ බියෙන් මිදීමේ නිසරු වැයමක යෙදෙමිනි.

මතසේ කැවැදී ඇති බිය සදකාලික වුවත් එය යළි පාරවන තැමදේම විනාශ කර දැමිය යුතුයයි මට සිතේ.

කරපාට ඇඳුමක් ඇන්ද විට සිතට කිසියම් අයුරක ශක්තියක් දැනේ. සුර වුවද එම ශක්තිය මට වටිනා දෙයකි. අනාර්යකු අසරණයකු දෙස බලන අයුරින් කිසිවකු දැන් මා දෙස නොබලනු ඇත.

අලුතින් ගෙනා සුදු ඇඳුමක් ඇන්දේ නැත්තේ ඇයි නිසා රාති අක්කා ඇසුවේ නැත.

"මොනව හරි කන්න නංගි"

"මට බඩගිනි නෑ"

"එහෙනම් මේක බිල යන්න"

පළතුරු ගණනාවක යුෂ මිශ්‍රකර ඇය ධාද ඇති බීම රසයයි කියා කීමටවත් මට සිත් නොදේ. රතු පාටත් කහපාටත් එක් වීමෙන් සෑදී ඇති පාට එය එක් වරම රස විඳීමට කරම් සිත් ගන්නා සුළු වුවත් ඒ කිසිවක මිහිර වීද ගැනීමට හැකියාවක් මා තුළ කවත් ඉතිරිවී නැත.

"මට ආය කෑ වගේ මේක බොන්න" එයින් මදක් කොළ ගා මම කීමි.

"මට මගේ දන්න වුනොත් අයිියටයි කරදරේ."

"එහෙම වෙන්නෙ නෑ. මම දෙහිත් දැමීමා. මියා බය නැතිව බොන්න. ඇහට පත එන්න මොනව හරි කියෙන්න ඕනෙනෙ."

ඇයගේ වදන් ඉවසීමට නොහැකි කරමට කාරුණිකය. ඇයි මට මිනිසුන්ගේ අනුකම්පාව කවත් දරාගන්න බැරි?" එයින් තව දුරටත් පැහැදිලි වෙන්නේ මට සිදුවූ විපතේ දරුණු කමයි. කිසි දෙයක් සිදු නොවුනා සේ ඔවුන් මට සලකනවා නම් හැමදේම මීට වඩා පහසු වනවා ඇත. ඒත් සිදුවූ සියල්ල සිදුවී හමාරය. අනුකම්පාව හා ආදරය මිස ඔවුනට මා හට දීමට වෙන දෙයක් නැත.

මට මියාගෙ අනුකම්පාව එපා' යයි කීමට කරම් කරනත් මගේ සිතේ ඇතිවුනත් එය පෙන්වා රාහි අක්කාගේ සිත රිදවීමට ශක්තියක් මා තුළ නොමැත.

මෙය ඇය හෝ තන්ද හෝ කළ දෙයක් නොවේ. මගේම අවාසනාවයි. රසක් ගුණයක් හෝ අවශ්‍යතාවයක් ගැන නොසිතා මා පළතුරු යුෂ විදුරුවම බීමේ අප හැම දෙනා කෙරෙහිම උපත් අනුකම්පාවෙනි.

තන්ද කාර එක එලවන්නේ මුළු පාරම ඔහු සතුය වැනි හැනීමකිනි. අතින් වාහන හෝ පා පැදිවල යන්නත් ගැන

කැලකීමත් ඔහුගෙන් පළකොවේ. වාහනයේ වේගයත් සමගම පිටතින් එන සුළඟ මුහුණට වදින වේගයද වැඩිවන අයුරු මට දැනේ.

අතේ වලාකුළු තව තවත් හයියෙන් යුවත්තට පටන් ගත්තායේය. විවිධ ස්වරූපයන් වුවත් ඒ එකාකාරී සුදුසාව වලාකුළු පාරි දිවෙන අයුරු එක දිගට බලාසිටීම මහත් වේහෙසකි. ඒවා අතර මැරී නොපෙනී යන විවිධ මුහුණු වැනි රූපයන් හඳුනාගැනීමට මම වේහෙසුනෙමි. නැම ඡායාවක්ම මතුපිට මා යළි යළිත් දකින්නේ කඳුලින් දිඳුලන දෑයකි. ඒ දෙතෙතින් මා වෙත කෙරෙන ඡායාවනයෙන් මිදීමත් නැති ලෙසින් ඇය නැවතත් මා හමුවේ දිස්වේ.

සුර මොහොතකින් මා අභියස මුර ලොවම එයින් වැසියයි. දැස් කදින් පියාගත්තද ඒ හිනිගත් දෑයින් මට මිදීමත් නැත. එක වරම මා හිල ගත්තවා වෙනුවට ටිකින් ටික මා දවාලමින් ඒ මා වටා කැරකෙන අයුරු මට දැනේ. එයින් ගත මෙන්ම සිතද දැරී අර බවට පත්වී යන තෙක් මා තිහවට බලා සිටිය යුතුය.

තවත් අතකින් දමයන්තියේ සිතල වූ සිහිති දැන් මා වෙත ලංවනු මට දැනේ. ඒ සමග ඇගේ නිසල වූ සිරුරේ රැළුන සිතල මා වෙලාගන්නේ නිකුතිනි.

ගින්නත් සිසිලත් එකම වරට මා වැසඳ ගැනීමට මේ තොර බඳැදී ඒ හමුවේ නැවතුණු සිත ඉක්බිදින හඬ ඇසෙන්නේ මට පමණකි. ඒ නැගෙන කඳුර කිසිවකු දකින්නේ නැත.

මබ තොදකින කඳුර නැගී

විය ලෝවා හද පතුලෙම.....

අම්මා මිය ගිය සතියේ මගේ අතින් දිනපොතේ ලියවුණු පද සිපයක අත්තිම පදය මගේ ජීවිතයේ කේමා ගීතය බවට පත්වේ යයි එය මට හොසිතුනි.

ජීවත්වීම ලෙසින් මට හිමිවී ඇති මේ අවාසනාවන්ත පැවැත්මේ අවසානය කවද සිදුවේද? මට විමසන්නට ඉතුරුවී ඇත්තේ එපමණකි.

මා ළමයාම ඉදගන සිටියත් තන්දට මගේ සිහිවිලි ඇසෙන්නේ නැත. මේ මොහොතේ ඔහුගේ ඊතමි අරමුණ පරස්සු නැතිව අප යාප්පු කැනට මා ගෙන යාමයි. අවට කිසිවකු හෝ ගැන ඔහු තුළ කැනීමක් නැත්තේ ඒ නිසා විය යුතුය.

ඇත්තෙන්ම ඒ ලෙසින් ඊතමි සිහිවිල්ලක පමණක් ඊල්ලි ගන්නට පුරවත් නම් එය කෙතරම් සහනයක් ද? මටත් මේ දැන් ගතවෙන මොහොත ගැන පමණක් සිතන්න පුරවත් නම් ".....මා වේගයෙන් යන වාහනයක ඉදගන පාර දිනා බලාගත ඉන්නවා. නැ... මා ඇස් දෙක පියා ගත යුතුයි. එවිට දකින දේවල්වලින් විශාල ප්‍රමාණයක් අඩුවෙනවා.... සිතට ඇතුළු වන පණිවිඩ අඩුවුනාම සිතට පුවපත් වීමට අවශ්‍යය විවේකය ලබාගන්න පුරවත්.....මට පෙනෙන්නේ පියවුණු දෑස් පියත් පත්වල අඳුර විතරයි..... හුස්ම ගන්න වාරයක් පාසා තවත් හිත ඇතුළට යන්න..... වලාකුළු අතරේ ජායාවත් තවත් මා සියපත් කරන්නේ නැහැ- හිතේ ඇතම කොතේ රැදිල නියත නිහඩ බව වෙත ලංවෙන්න මට පුරවන්නම්.... එහි ඇති ශක්තිය මට මතුපිටට ගේන්න පුරවත් නම්.....?"

ඒත් මා දකින්නේ නිහඩ බව තව දුරටත් හඳුනාගත නොහැකි අයුරින් වසාගත ඇති සිහිවිලි එකිනෙකා පරදවමින් ඉදිරියට ඒමට කැත් කරන අයුරු පමණකි.

වේදනාව තුර්තරකුත් මෙන් පොර බෙදද්දී නිහඩ ලොවක් කරා යාමට සිතීමක් රැවටීමකි. මා වටා ලෝකය අද කෙතරම් පාලු වුවත් නිහඩ වුවත්..... කලක් මා සතුටු නිහඩ පත්පුත් සිත මා යලි දකින්නේවත් නැති කරමට මගෙන් ඇත් වී ගොසිනි.

ආත්ම අනුකම්පාවකින් උපන් කඳුලින් තෙත් බොදව් ගියත් මේ වේදනාව යෝද්‍ය හරින්නට කරම් කඳුළු හදන්නට මගේ දැක්වීමට හැකියාවක් නැතිබව පමණක් මම දනිමි.

"කඳුළු පිහදගත එලිය බලන්න ජානකී, ඇස් රඳවාගන්න පුරවත් මොනව හරි දෙයක් හමුවේවි...." සිත තුළ ඇති කාරුණික හඩකින් පැවසෙන්නේ මා ඒ වියරු ලොවින් මුදවා ගන්නට මෙනි.

වේදයෙන් අප පසුකරන මුහුණුවල හඳුනාගත හැක්කේ එකාකාරී විධාපත් බවක් පමණි. උදේ බස්ටිය හෝ කෝවිවිය මග හැරෙයි. ඔවුන් මේ තරම් ඉක්මනින් පා තගනවා විය හැකිය. පසුවත් සිතාවෙන් පිරි මුහුණක් හමුවන්නේ කලාතුරකිනි. ඒ අතරේ හැටිකි සිසිම අරමුණකින් තොරව බලා සිටින්නේ මා වැන්නන් වියයුතුය.

පසුවන කඩ කාප්පු බඩු සහ මිනිසුන්ගෙන් පිරි තිබුණත් ඒවා පිටතින් ගරා වැටී ඇතැයි මට සිතේ. අතරින් පතර ඇති අරක් ගොඩනැගිලි ගරා වැටුණු කඩ අතරේ කැපී පෙනේ. වර්තමාන කඩ පේලියක්ම නිබුණා නම් ඒවා දෙස එක දිගට බලා සිටීම මේ තරම් වෙනසක් නොවන්නට ඉඩ තිබිණි.

“කාර් එක් රේඩියෝ එක දල ඇස් දෙක පියා ගන්න ඕනේ...” ඒ වෙනස තවත් දරාගත නොහැකි කැන මම සිතීම.

“මේක වැඩ කරනවද අයියේ”

“ඉන්න මම කැපවී එකක් දන්න...”

“රේඩියෝ එක් ප්‍රවෘත්ති ඇහුවම දවසම මුසල වෙන්න ඒ ඇති...” තන්ද පවසන්නේ මගේ හිතේ කැලඹීම හේරුම් ගත්කා සේය.

“සිද්ධ වෙන දේවල්නෙ කියන්නෙ...”

“හමුදාවෙන් මෙව්වර මැරුණා. කොටි මෙව්වර මැරුණා. අපි මෙව්වර අල්ලාගත්තා.....ඉවරයක් වෙන්නෙ නැති එක නිසයි අහන් ඉන්න බැරි...”

“මිනිස් ජීවිතේක අගය තේරෙන්නෙ නැති කරමට මිනිස්සු දරුණු වෙලා...”

අප අතරේ පැතිරුණු නිහඩබව නැති කරමින් ගැයෙන්නේ ශෝකී ගීරාවයකි. මගේ දූතවත් සමීප ඒ ගී තරංග විධාපත් හදවතට ගෙන එන්නේ සිතිදු සුවයක් යයි මට මොහොතකට සිතේ. දැස් පියාගත ඒ සුසුරුසු සුවයට තව තවත් ලංවීමට මම කැක්කළෙමි.

යසෝදරා ලද ඔබේ සොදුරු වන කපිලවස්තු පුර.... දුර අහසේ පායා... සංගීතය මුසු වදනින් පැවසෙන සිද්ධාර්ථ ඵල ආදරය නිසා විඳි වේදනාව හඳුනා ගැනීමට අපහසු නැත. තමා වෙනුවෙන්ම කැපවූ යසෝදරාවත් එක් දිනක් වයඹැති අභිසංක පුතුටත් ආදරය කරන්නට බියවූ ජීවිතයේ අරමුණක් පැහැදිලි නැති කරුණ පුද්ගලයෙකු තනිව අසකු පිට නැගී සෙමින් පිය නගන දර්ශනය මා කුළු ඇති කරන්නේ ඔහු කෙරේ අනුකම්පාවකි.සතර පෙරනිමිති සිතින් දරාගෙන නිවන් යොයා මා යන ගමනේ.....

මිනිසුන් හට දුක් විඳින්නට සිදුවී ඇත්තේ ඇයි කියා වටහා ගැනීමට ඔහුට කුසුරුවත් විය. හැමවම උරුම වූ ඒ දුක ආදරය පසු පසද යුතු බඳින බව වැටහී යාම ඔහු බියපත් කළා විය යුතුය. විසඳුමක් සොයා පලා යාමට කරම් ඒ බිය ප්‍රබල විය.

".....ඔබයි පහත් සඳ ගුවන් අරා" ලෝකය දුකින් මිදීමට සටනක් කිරීම සඳහා වන වැදගත් ශක්තිමත් අයකු ලෙසින් ඇතළුත් ඔහු හැඳින්වුවත් මා දකින්නේ ආදරයත් බියත් සමග ගැටුමින් පරාජයට පත්වී අසරණවූ පුද්ගලයෙකි.

සංසාරයේ ආත්ම ගණනාවක පැතුම් පතාගත පැමිණි ආදරයේ බලය ඔහු දැන සිටියේය. තමා සතු හැමදේම උරුම කරගෙන උපන් බිලිදෙකුගේ දෙනෙත්වල ඇති ආකර්ශනීය ශක්තිය ගැනද ඔහු දැන සිටියා විය යුතුය. සිද්ධාර්ථ ආදරයට බියවූයේත් පලායාමට සිතුවේත් ඒ නිසාය.

"ඔබේ හඳ නොවේ ඵල හැඳියේ

මගේ හඳයි

අහිනික්මත් කරමින්"

බිය අවසානයේ ජය ගත්තත් ඒ වදන් කුලින් හඳවතට සම්පවින්නේ යසෝදරා හා පුතු කෙරෙහි ඇති ආදරය යටපත් කර ගැනීමට ඔහු දැරූ වෙහෙසයි.

.....හඳ හඳුනාගත් ඔබේ වතයි මා.....

.....ගුවන් අරා දුටුවේ.....

නිවුණු හඬකින් ගැසෙන ඒ ශීතය මොහොතකට හෝ වේදනාවේ කුරිරු බවින් ඇත්ති ඒ කුසින් රසයක් ලැබීමට ගන්නා උත්සාහයක් ලෙස මට පිණි. ආදරයට බියවූ සිද්ධාර්ථ පලාගියේ සදාකාලික සතුටක් සොයා ගැනීමටය. එන ගතවී දුක් විඳීමට ඔහුට ශක්තිය දුන්නේ ඒ බලාපොරොත්තුවයි.

බලාපොරොත්තුවක් ඇති ජීවිතය සයුර වෙත ලගාවීමට නොහැකිව අතර මග නැවතී වියළි යන ගංගාවක් වැටිය. අද මගේ ජීවිතය පස්වී ඇත්තේ එවන් තත්ත්වයකටයි.

“බහින්න නංගි” නන්ද කාර් එසේ දෙර වසන හඬින් මම යළිත් පියවි ලොවට පිවිසුනෙමි.

“මෙයා හරි හොඳයි කියල හැමෝම කියන්නෙ.”

ගමනේ එක් කොටසක් අවසානවී ඇත. මා දැන් ඵලයට බෑස තත්ත්වයක පුද්ගලයන්ට මුහුණ දිය යුතුය. මට එක් වරම පිණිසින් ආපසු හැරී මගේ යයි පිහිටම ඉඩක් ඇති එකම ස්ථානය..... අයිසලාගේ නිවසේ මට ලැබීඇති කාමරය වෙත දිවගොස් සැඟවීමටය. මා සුරක්ෂිත ඒ තුළදී පමණි.

බිය ගැන්වෙන සිතිවිලි එකින් එක මගේ හදවතේ ගැස්ම වැඩි කරනු මට දැනේ. දැන පමණක් නොව මුළු ගතම දහඩියෙන් කෙමි ගොස් ඇත.

“මට බෑ නන්ද මේක තේරුමක් ඇති ගමනක් නොවේ.”

“එහෙම කියන්න එපා. ඇත්ටි ඩිප්‍රෙසන්ට් වගේ එකක් ඉල්ල ගන්න. ඔයාට හොඳයි ඒ වගෙ එකක් ගත්තොත්.”

තව දුරටත් විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් පලක් නැත. නන්දට මගේ බිය තේරුම් ගත නොහැකිය. ඔහු උත්සාහ කරන්නේ කෙසේ හෝ යළි මා ඔහුගේ ලොවට ගෙන්වා ගැනීමටය. තව දුරටත් ඔහු හා වාද කිරීම නවත්වා මම දෙපයට ශක්තිය බිඳක් ගොනු කර ගැනීමේ මගක් සෙවිමි. පඩිපෙළ නගිද්දී අඩියෙන් අඩිය මගේ ගතේ ඉතුරුවී ඇති ප්‍රාණයක් ඉවත්වී යන්නේ මා තුළ මා බිම ඇද වැටියයි බියක් ඇති කරමිනි. නන්ද එය දුටුවා මෙන් මගේ පිටට අත තබන්නේ මට ශක්තිය දීමටද නැත්නම් මා

වැඩුනොත් අල්ලා ගැනීමට සුදුනම් වීමක් ලෙසද කියා මට පැහැදිලි නැත.

"යන්න ඇතුළට මිසිස් වීරරත්න. විමසුම් මේසයේ කාන්තාව මවාගත් විශාල සිතාවකින් යුතුව මා අමතන්නේ මා මීට පෙර දැන සිටියා වැනි හැඟීමක් අප තුළ ඇති කරමිනි. මා කෙතරම් පවිකාරද යන්න ඇය දන්නවා විශ්වාසය. දරාගත නොහැකි අසරණ කමකින් මා සිත පිරීයයි.

ඒ කාන්තාව විවාහකර දුන් දොර තුළින් මා කාමරයට පිවිසියේ ගැලවීමට ඇති හැම ඉඩක්ම ඇහිරී මරණයට කැපවූ සකකු ඒ ගමනේ අවසානයට ලංවන ලෙසිනි.

අප්‍රසන්න පුද්ගලයකුගේ උපහාසය රැඳී මුහුණක් දැකීමට මම අපේක්ෂා කමි.

"එන්න ජානකී ඉඳගන්න. මම අමිල."

"හලෝ" ඔහු දෙර ලගින් මැක් වී ඔහුගේ අසුන වෙත යයි. එළියේ සිටි කාන්තාව මෙන්ම මොහුද කතා කිරීමට හොඳ පුහුණුවක් ලබා ඇති බව පැහැදිලිය. අසරණයන්ගේ සිත් කියවීමට හැකිවා වැනි හිතාවක් රැඳී ඒ මුහුණ අප්‍රසන්න නැත. ඒත් හිස මසවා ඔහු දෙස බැලීමට කරම් ශක්තියක් මා තුළ නොමැත. මෙතෙක් පැන දිවීමට හැකි මගක් යොදාගත හැකිනම්.....කාමරයේ ඇති එකම ජනේලය ද වසා අගුල් දමා ඇත.

"පරක්කු වෙත කොට මම හිතුවා මියා එන්නේ නැතිවෙයි කියලා." ඔහු කතා කරන්නේ මා කලක සිට දැන සිටියා සේය. එහෙත් මා වෙලාගත් අසරණ බව දුරු කිරීමට එය සමත් නොවේ.

මගේ ජීවිතයේ අවාසනාව මේ පුද්ගලයා හමුවේ යළිත් කියන්නට සිදුවීම මොන කරම් අවාසනාවක්ද?

"ආයෙන් ඒ බියකරු මතකයේ ජීවත් වෙන්න බැහැ දෙවියනේ. ඇයි කාටත් මේ ටික තේරෙන්නේ නැත්තේ?" මගේ හිත හඩා වැටෙන හඬ අසෙන්නේ මට පමණය. ඒත් යළි මට මගේ ජීවිතය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය නම් මගේ මුළු ආත්මයම මොහු හමුවේ හෙළි කළ යුතුය. එවිට විසඳුම් සොයා ගැනීමට මොහු උදව් කරනු ඇත.

බොහෝ දෙනෙකු සිත්තෙන් මට ඇති එකම මග මෙයයි. ඊට වඩා හොඳ මගක් මට සිතාගත නොහැකි නම් මට ඇති එකම ගැලවීම මොහුයි.

මා මෙවැනි තත්වයකට පත්වූයේ කෙසේද? මගේ මුළු ජීවිත කාලය තුළදී මා කොතරම් නම් අසරණ වූ මිනිසුන්ට සතුන්ට පවා උදව් කරන්නට ඇත්ද?

කාගේ හෝ දුක දැක මා කිසි දිනක පිටුපා ගිණේ නැත. හැම අවස්ථාවකම මට පුළුවන් තරමට වඩා කරන්නට මම උත්සාහ කර ඇත්තෙමි. දිනෙක මාද එවැනි අසරණ තත්වයකට පත්වේ යයි ඒ කිසි විවෙක මට සිතුවේ නැත.

වචන ගොනු කර ගැනීමට අවශ්‍ය ශක්තිය බිඳක් යොයා ගැනීම පවා මහා අපහසු කාර්යයක් ලෙස මට දැනේ. මගේ අපහසුකාවය හේරුම් ගත් අමිල එකින් එක ඇසු ප්‍රශ්න මගේ කකාට කීමට පහසුවක් විය. වදනක් වදනක් පාසා මගේ ගොනු කරගත් ශක්තිය ඉවරවීගත යද්දී අමිල හමුවේ මගේ කඳුළු සහවා ගැනීමට මම අපමණ වෙහෙසක් දැරිමි. තවත් වචන දහස් ගණනින් මගේ හිත තුළ පොර බැදුවත් ඒවා හඳුනා ගෙන හඬ නගා කීමට නොහැකි අයුරින් මගේ මුළු ගොළුවී ගිය අයුරු මට දැනිණි.

“අදට ඇති ඔයාගෙ හිත රිදෙවිවා ඒත් මෙහෙම කතා කළාම ඔයාට ලොකු සැහැල්ලුවක් දැනෙයි ගෙදර ගියාම”

මේසය මත ඇති පුංචි කොපි පොතේ මුල් පිටුවේ මගේ නියපොතු පාරවල් වැදී ඇති අයුරු දැකීමෙන් මට ඇති වූයේ ලැජ්ජාවකි.

“යොරි මම මේ පොත හුරුල කතා කරන ගමන්”

“ඒකට කමක් නෑ ජානකී. මට තේරෙනවි ඒ වගේ කතා කරන එක ඔයාට ලේසි දෙයක් නොවේ කියල. මම ඔයාට තව කරන්න දෙයක් කියන්නද?”

“මොකක්ද”

"හිතට එන නැම හැඟීමක්ම දුක විතරක් හෙමේ කරනවා ආසාව වගේ දේවල් සේරම කොළයක් අරන් ලියන්න.

"මම ඒක කරන්න බැලුව ඒක ලියපුවා කියවන්න ගියාම හිතට දුකයි"

"එහෙම නම් කියවන්නෙ නැතිව ගලි කරල විසිකරන්න."

ඔහුත් සමග එක්වී සිනාසීමට මම තැත් කළෙමි."

"මයාට හිතෙන්නෙ මෙහෙම දේවල් වෙන්නෙ මයාට විතරයි කියල වුනාට ජානකී මම හැමදම මයාවගේ අත්දැකීම්වලට මුණ දුන්න අයගෙ කතා අහනවා. ඒක මට ඇත්තටම හරි දුකයි මයා වගේ අභි-සක කෙනෙකුට මේ තරම් දේවලට මුණ දෙන්න පිද්ධ වුනාට..... මට පුළුවන් ඕනෙම දෙයක් මම කරන්නම් මයාට උදව් කරන්න. මට කියන්න මයාට ඕනෙ හැමදේම.....අපිට පුළුවන් වෙයි ටික දවසකදි මයාට ඕනෙ විසඳුම් නොයාගන්න..." අම්මගේ ස්වරයේ ඇති ගැඹුරු බවට සරිලන පිළිතුරක් මා දිය යුතුයයි මට සිතියි.

"දෙව් කෙනෙකුට වත් බැරිවුනා නම් අම්ම මාව මේ දුකෙන් බේරගන්න..... මට හිතන්න බෑ මනුස්සයෙක් කොහොමද ඒක කරන්නෙ කියල..... මම ඉපදිලා තියෙන්නෙ දුක් විදින්න.....

"කිසිම කෙනෙක් දුක් විදින්න විතරක් උපදින්නෙ නෑ. දුක ජීවිතේ එක අත්දැකීමක් විතරයි. ඒක අල්ලගෙන තියාගන්න හදන්නෙ නැතිව යන්න ඇරියොත් ආයිම සතුට වගේ වෙනස් අත්දැකීම් ලබන්නත් ඉඩ ලැබෙනවා."

අම්ම කතා කරන්නේ සමීප මිතුරෙකුගේ වැනි ප්‍රසන්න බවකිනි.

ජීවත් වෙන එක මේ තරම් ලේසි නම් මයා වගේ අයට රස්සාවල් තවත් ඉතුරු වෙන එකක් නෑ. කියා කීමට මට සිතන්න ජීවිතය ගැන බලාපොරොත්තුවක් ඇති කර ගැනීමට උදව් කළහැකි එකම පුද්ගලයාට එවන් අපහාසයක් කළ යුතු නැතැයි මට සිතේ. ඔහු හා එකඟවීමෙන් මට නැති වෙන්නට කියා දෙයක් තවත් නැත්නම් ඔහු කීදේ අනුමත කළායේ නිහඩ වීම වඩා සුදුසුය.

අමිල හමු වූ හැම වාරයක් පාසාම ඔහු තුළ ඇතැයි බොහෝ දෙනා කිවු හැකියාව ගැන මා තුළද විශ්වාසයක් ගොඩ නැගුනේ යයි මට පිණේ.

මහා අප්‍රසන්න අත් දැකීමක් ලෙස මා සිතූ මේ ගමන තව දුරටත් මා තුළ බියක් ඇති කරන්නේ නැත. මිතුරකු හමු වීමට යනවා වැනි ආසාවක් මා තුළ ඇති නොවූනා යයි මට කිව නොහැක.

“මම ආසයි ඔයා හැමදම කර නැතිව වෙන පාටකුත් ඇඳගත එනව නම්” දිනක් මා ඔහුගෙන් සමූහ ගන්නා විට අමිල කිය.

“හිතට හයියක් වගේ එනව කර පාට ඇන්දම.....බය දැනෙනව අඩුයි”

“අනිත් අයව බය කරන්නද කර අදින්නෙ....?”

“මම මොන පාට ඇන්දක් මිනිස්සු මට බයයි. ම. හරි අවාසනාවන්තයි කියල හැමෝම හිතන්නෙ.”

“ඔයා එහෙම හිතන්නෙ නැත්නම්... අනිත් අය මොනව හිතුවත් කමක් නෑ ජානකී.... ඔයා මිට කලින් ආසම වුණු පාට මොකක්ද?”

“ම..... කහ පාටයි තැඹිලි පාටයි”

“හෙට එනකොට කහපාට ඇඳුමක් ඇඳගත එනවද....? එනව නේ?”

ඔහු විමසන්නේ කුඩා ලෙසකුගේ වැනි දහකාර සිනාවක් මුඛ රඳවාගෙනය. මේ ලෙසින් මොහු හැම දෙනාටම කතා කරනු ඇතැයි මට පිණේ. හැකිතාක් ප්‍රතිකාර ගැනීමට එන අයගේ සිත්

වලට ලංවූ විට ඔවුන්ට පාලනය කිරීමට පහසුය. තැනිතම් මේකරම් මා ගැන සැලකීමක් දැක්වීමට හේතුවක් නැත.

"ඔයාට පියානෝ එක ගහන්න පුළුවන් නේද? මේ සිංදුව ඔයාට නියතවද?"

සංගීතය ලියවුණු කොළයේ ඇත්තේ මා නොදන්නා ගීතයකි.

"ඉන් ද මුඩි මම අතල නෑ මේක"

"අරන් ගිහින් බලන්න. සංගීතයට නියතව මිනිසුන්ගේ හිත් සජීව කරන්න බලයක්. හිතට හුනක් ශක්තිය දෙන්නක් ඒ වගේම හිතේ නියත නියා ගන්න බැරි දේවල් එළියට ගන්නත් සංගීතයට පුළුවන්.

එහි ඇතැම් වචන ලස්සනට ලියා ඇතැයි මටද සිතේ.

"දෙව් ලොව නියෝජ්‍යේ අහසේ ඇති තාරුකා වගේ දිලිසෙන ඔබේ හෙත් වලයි.... Heaven's in your eyes bright as stars we are under

"වචන නම් ලස්සනයි"

"ඔව් ඔයා වගේ" අම්ම දෙමින් පැවසුවත් මගේ සිතේ තැනි ගැන්මක් ඇති කිරීමට එය සමත් විය. එය විහිළුවක් ලෙස ගෙන සිතා සිමට මට ශක්තියක් නොවිණි. මා කිව යුත්තේ කුමක්දැයි සිතා ගත නොහැකිව මා මදකට නිහඩ වූනෙමි.

"දමයන්තින් හරි ආසයි සංගීතයට. එයාට එයාගේ වියසට වඩා හුනක් හොඳට පියානෝ එක ගහන්නත් සිංදු නියන්නත් පුළුවන්..... එයා ඉස්සෙල්ලම මම ආසම සිංදුව ගහන්න ඉගත ගත්ත දවසෙ මම සතුටට ඇසුවා..

"මොකක්ද ඒ සිංදුව?"

"ලව් ස්ටෝරි (Love Story) චිත්‍රපටියේ තේමා ගීතය..... ඔයාට මතකද?

"ඔව් මාත් ආසයි ඒකට"..... වෙයා වූ අයි බිහිත්.....

“අපි තුන්දෙනා කොහෙ හරි ගමනක් යන කොට දමයන්ගිහි මමයි සිංදු කියනවා”

“මම පුංචි කාලෙ ආසයි. මොනවද අම්මේ අතුරු ජාතියක් මල් පෙතිවල කවුදේ ලියලා.... කියන සිංදුවට. මයාට මතකද? ඇස් නැති ළමයෙක් අහනවා.”

“ඔව් මම ඒක දමයන්හිට උගත්තන්නක් හිතත් හිටියේ. තව කොට්ටර හිතපු දේවල් මට එයත් එක්ක කරන්න බැරි වුනාද? එයාගෙ ජීවිතේ මේ වගෙ කෙටි වෙනවා කියල දන්නවා නම් එක මොහොතක් හරි අපතේ අරින්නෙ නැතිව තව කොට්ටර දේවල් අපට කරන්න තිබුනද? ඇයි අම්ම මට එයාට වැඩි කලක් ජීවත් වෙත්, ලැබෙන්නෙ නෑ කියල කේරුනේ නැත්තෙ... ඇයි කවුරුත් මට ඒ ටික පෙන්වුවෙ නැත්තෙ? එයා හරිම අභි-සක ළමයෙක්. ඇයි එයාට ආරක්ෂා කරන්න කෙනෙක් හිටියෙ නැත්තෙ? මට මේ ප්‍රශ්නවලට උත්තර හොයල හරිම මහත්සිහි කොට්ටර හිතුවත් උත්තර හොයා ගන්නත් බැහැ.”

“මේ ලෝකෙ සාධාරණ නැතත් නෙමේ කියල මිනිස්සු කියන්නෙ මය වගේ තත්වයන්ට පත් වුනාම ජානකි. අපිට හොයාගන්න බැරි වුනත් මේ ලෝකෙ හැම දේම සිද්ධ වෙන්නෙ යම් හේතුවකටයි. හුඟක් වෙලාවට අපිට පේන්නෙ ප්‍රතිඵලය විතරයි.”

මගේ සිතේ කැළඹීම මට හරි හැටි වැටහුනේ අම්ම දුන් සංකීත කොළවල බොදවු තැන් කීපය දුටු විටදීය.

“යොරි මම පොඩි ළමයෙක් වගේ අඩනවට” මා සමාව ඉල්ලුවේ මා කරදරයක් ලෙසින් අම්ම සිතීමට ඉඩ ඇති බැවිනි.

“ඒකට කමක් නැහැ මයාට අඩන්න හිතුවොත් ඒක අමාරුවෙන් නවත්තන්න හදන්න එපා. ඔක්කොම හිතේ තියන ඒව යන්න අරින්න.....

*

*

*

පසු දින මා අම්ම හමුවීමට යන්නට ලැස්ති වන අවස්ථාවේ කහපාට ඇඳුමක් යොයා මගේ තෙත් වෙහෙසෙනු වැලැක්වීමට මට මහත් උත්සාහයක් ගන්නට සිදුවිය.

"ඇයි මම එයා කියන හැමදේම කරන්නේ? මේව මගේ ප්‍රතිකාරවලට අවශ්‍යමද?" මට පැහැදිලි නැත. කාලයක් මම ආසාවෙන් හැම කැනටම ඇදී කහපාට ඇඳුමක් යළි අතට ගත්තේ දැලෙන සිහිනි. ඒ ඇඳුමක් සමග බැදී අප්‍රමාණ සොම්නස් මතකයන් අද මා වෙලා ගත්තේ විශ්‍ර පටියක පසුබිමින් ඇසෙන අදෝනාවක් වැනි සංහීන රාවයක් සේය. එය හඳගත මා කාමරයෙන් එළියට ආවිට රාති අක්කාගේ මුහුණේ මා දුටුවේ පියකරු සිතාවකි.

"හරි ලස්සනයි නංගි මියගවුම ඇත්දම...." ඇයට සතුට සහවාගත නොහැකිය.

කඳුලින් පුසුම්පත් විඩාපත් මගේ සිතටද ඇය හා එක්වීමට ඇත්තේ අපමණ ආසාවකි.

"අද පුම්පුත් එක්ක යන්න. මට පුකාලගෙ ඉස්කෝලෙට යන්න තියෙනවා. දැන්මම ගියොත් බස් එසේ ඉඳගත යන්න පුළුවන්. පුම්පු බස් හෝල්ට් එකට එනවා කිව්වා."

බස් නැවතුම දක්වා මග දෙපස මේ වෙලාවට පාලය. වල් වැදී ඇති කැන් සමහරක මල් පිපී ඇති අයුරු මට පෙනේ. ඒ පුංචි මල් කඩා අතට ගෙන ඒවායේ ලස්සන බලන්නට ආසාවක් යළි මසිතට දැනේ.

"අම්මා මේ බලන්න මේ තිල්පාට මලේ පෙනි හයක් තියෙනවා. මැදදේ කුරු කුරු වගේ..... කහපාටයි ඒවා....." මට, සිහිනෙන් මෙන් ඇසෙන්නේ දමයන්තියේ හඬයි. ඇය හා ඇවිදින්නට ගිය ගමනක මතකය පිළිබඳ රූප රාමු එකින් එක මගේ සිත් කවුරුව මත ඇදේ.

"අර බලන්න අම්මා අර කුරුල්ලො ගොඩේ පැටව්.... එයාලට කවනවා පේනවද?"

"ඔව්මයි..... පුසෙක් එහෙම දැක්කොත් ඉවරයි" පාර අයිනේ පුංචි කොළ පිරිසක් ගල් අහුලන්නේ ඔවුන් වෙත දමා ගැසීමට විය යුතුය.

"හරියට එල්ලෙ බලල ගැහුවොත් එකෙක් හරි අල්ල ගන්න පුළුවන්" ඔවුන් කතාවෙනු අපට ඇසේ.

“හරි පව් හේද අම්මා එයාල කරන්න හදන දේ?”

“මව් අපි එයාලව් එළවළු.....මේ ඒයි ගහන්නෙ නෑ ඒ අහි-සක කරුල්ලත්ව දනව් මක්කොමි ගල් අහකට..... මම කියනව් එයාලගෙ අම්මලාව.....” මා හව් උස්කර පැවසුවේ මවුන් කියපත් කරවීමටයි.

“පෙන්නෙ හැද්ද එකක ඉතිලෙන්න බැරි පැව්ව් ඉන්නවා.”
දමයන්හිද පැවසුවේ ඇහේ හඩටද ගැඹුරු බවක් එක්කරමිනි. අපේ උස්සාහය සාර්ථක කරමින් කොර රැක දුටත්තට පටන් ගත්තේ කැනෙන කියනත් යයි අපට සිහිවිණි.

මේ කිසිත් නොදත් කරුර පවුල තම පැව්වුන්ට කවා ගැනීමට යමක් කොයමින් වෙනෙසෙන අයුරු අපි කැනෙන වේලාවක් බලා සිටියෙමු. අප දෙදෙනා රහසින් මේත් කතා කළේ මවුන් කියපත් වේ යයි යන කැකයෙනි. මව් හෝ පියා ලතට ගොස් තවමත් හරි හැටි වැඩි නැති කවු ගතමින් කෑම ඉල්ලන කරුර පැව්ව් තුළ ඇති අහි-සක බව පෙනෙන්නේ අපට පමණද?

මෙවැන්නත්ව ගල්ගැසීමට කරමි ඒ ලෙමියන්ගේ පුංචි හිත් දරුණු වුයේ කෙසේද?”

“මි—අම්මා මටත් ඒවගෙ කරුර පැටියෙක් මිනෙ.”

“එහෙම නිදහසේ සතුටින් ඉන්න කරුල්ලෙන් අල්ලල කරුවක හිරකරන්න පව්. මයාව කවුරු හරි ඒලියත් කෙනෙක් වගේ කෙනෙක් ඇවිත් අල්ලගන ගිහින් කරුවක දල කිබ්බොත් මයා ආයද?”

“මි...ත් නෑ”

“ඒ වගේ තමා කරුර පැටියටත් හිතෙන්නෙ එයාට කොච්චර රස කෑම ලැබුනත් ඊට වඩා එයා ආස බඩගින්නේ වුනත් අතින් කරුල්ලෙන් එක්ක එලියේ ඉතිල්ලෙන්නයි. අපිට අයිතියත් නෑ එයාලගෙ සතුට නැති කරල දන්න. දමයන්හි සිතාපුනේ මා කී සියල්ල පෝරුණා මෙනි. ඇය යළිත් කරුර පැව්ව්තු මිනෑ යයි කීවේ නෑක.

ඇයත් මාත් සතුටක් ලැබුවේ සුරුල්ලන් සමනලයන් වැනි පුංචි ජීවිත් දෙස බලා හිඳිමෙනි. නිදහසේ හැසිරෙන වන සතුන් සුදුසු සොයා ගත් පුත්‍රයා වඩා සුදු ජනකය.

"හුඟත් වෙලාද සුමිත්‍රා ඇවිත් කරන වෙත්ත රථා මම පරක්කු වුනාට."

"එන්න, අර බස් එක එන්නෙ දැනුයි. ඒකත් පරක්කුයි."

අප අමිල හමුවීමට යනවිට මට දී නිමිණු වෙලාවෙන් විනාඩි දහයක් පමණ ගතවී ගොස් තිබිණ.

"මම හිතුවා අද එන්න අමතක වෙලා කියලා."

"සොරි" මම සිතාමත් තමා ගැනීමට උත්සාහ කළෙමි.

"ලස්සනයි" අමිල එක එල්ලේ මා දෙස බලාගෙන පවසයි.

"ඇසුම් ගැන කතාකරන එක මයාට අයිති දෙයක් නෙමේ හේද" කියා අසන්නට මට අවශ්‍ය වුවත් එය ඔහුට තව අනුබල දීමක් විය හැකියයි සිතා මැවිත් මම නිතරම මේක මත වූ දින දර්ශනය දෙස බැලිමි.

"සුරුල්ලන්ද බලන්නෝ?" ඔහුගේ වදන් නිසා මා තුළ ඇතිවූයේ ලැජ්ජාවකි. සිතාම සතවා ගන්නට කොළ සපාගෙන මා ගත් උත්සාහය අසාර්ථකවී ඇති බව මට හැඟුණේ අමිලගේ මුහුණේ හැඟුණු කැපවීමත් සිතාම දුටු විටය.

"හිතාවෙන්න බය වෙන්න එපා."

"මට දැන් හිතාවෙන හැටි අමතකවෙලා"

"හැ... ඒක කවදාවත් අමතක වෙලා යන දෙයක් නෙමේ..."

ඉතින් අද මොනවද අපි කතා කරන්නෝ? මට කියන්න මයයි වර්ජයි එකට හිටිය අත්තිම සති කීපය ගැන. මයාට එදත් ඒ ගැන කතා කරන්න අමාරු වුණා. බලන්න අද පුළුවන්ද අඩන්නෙ හැකිවී ඒ ගැන කතා කරන්න කියලා.

කළලට ඉඩ නොදී මගේ අතීතය දෙස බලන්නට පුළුවන් තත්ත්වයකට මා පැමිණ ඇත්තේ කියා දැන ගැනීමට මා තුළද ඇත්තේ

තද බල ආසාවකි. එසේ නම් තවත් මට අම්මගේ උදව්වක් අවශ්‍ය
නැත. මගේ මුත් පිටවන හැම වදනක් පාසාම යම්කිසි තැන්කිමක්
බවක් මා වෙත ලඟාවේ. අම්ම මා දෙස බලා සිටියේ ඒ කේරුම්
ගත්තා සේය.

සත්සුන් සිතකින් ඔහු අමතන්නට කරම් තත්වයකට මා
ගෙන ආ ඔහුට මා ණය ගැතියයි මට සිතේ. අපමණ
සෙනෙහසකින් මා සිත පිරිහියේ ඔහු වෙනුවෙන්ද නැතිනම්
වේදනාව හා සවිනිත් මා ලද ජයග්‍රහණය වෙනුවෙන්ද කියා මට
පැහැදිලි නැත. මේසය මත වූ කිසිවක් මා අද සුරා නැතිවීම මට
සතුටකි.

"වර්තමාන මා දල යන්න කරමේ තත්වයක් ඇතිවෙන්න ඉඩ
ඇරියේ මා කියල හිතන්න එපා. ඒ වගේ වෙලාවක මාගෙ දූෂ
කේරුම් නොගෙන ආත්මාර්ථකාමී වූණු කෙනෙක් මාට හරි
යන්නේ නැ. මාට තියෙන්නේ අනුන්ව කේරුම් ගන්න පුළුවන්
අභි-සක හිතක්. වර්තමාන කේරුම් නොගත්තේ එයාගෙ
අවාසනාවට කියල මම හිතන්නෙ...."

"කොහෙත්ද මා මව්වර ලස්සනට කතා කරන්න ඉගෙන
ගත්තෙ."

"මම දන්න ඔක්කොම ලස්සන දේවල් මාට කියන්න මම
ආසයි. මාට අහන්න ඕනෙ නම්...."

ඔහුගේ වදන් මා බියපත් කළේ මමත් ඒවා අහන්න ආසයි
කියා සීමට දැඩි ආසාවක් සිත තුළ නැගෙන අයුරු මට දැනිණි.
අම්මගෙන් මගේ සිතිවිලි සැඟවීමට තැත් නොකර මම ඔහු දෙස
බලා සිතාසුනෙමි.

එදින මා ගෙදර ආවේද සිතේ පැතිරී ගිය සුවදයක සැහැල්ලි
බවකිනි. තව තවත් ඒ හැඟීමට තුරුල් වීමේ ආසාවක් මා තුළ
ඇතිවේ.

මෙතෙක් සිතලම් ගිය සිතට අම්මගේ මතකය ගෙන එන්නේ
නුහුරු උණුසුමකි. හදවතේ තෙරපෙන ඒ සුවය ගත පුරා
දිවයන්ගේ අමුතූම ජීවයක් එක් කරමිනි.

වතුර වීදුරුවක් පානය කර මා කාමරයට වැදුනේ මේ සිදුවන වෙනස කුමක්දැයි විටහා ගැනීමට තැත් කිරීමටයි. විසඳුමක් අරුතක් නොමැතිව අනාතවී නතරවී තිබූ මගේ ජීවිතයට මේ උණුසුම් දරාගත නොහැකි කරුණකි.

“නංගි හම්බවෙන්න පරණ යායුවෙන් ඇවිත් ඉන්නවා” රාති කවුදෝ සමග කතා කරනු මට ඇසුනත් ඒ මා හවු වීමට පැමිණි කෙනෙකු යයි මම නොසිතුවෙමි.

“කවුද අක්ක?” ඊතනට යාමට පෙර මා විමසුයේ මා සොයාගත ඒමට කරමි වෙනෙසක් දැරූ මේ පුද්ගලයා කවුරුන්දැයි සිතා ගැනීමට නොහැකි වූ නිසාය.

“ඇවිල්ල බලන්නකෝ” ඇය පවසන්නේ මගේ නොඉවසිල්ල වැඩිකරමිනි.

“ආනේ..... අතුල හුග කාලෙකින් දැක්කෙ

“මම පියුනරල් එකට ආවා. ඒත් ජානකීට මිත්ත නැතිව ඇති” ඔහු මා පත් කරන්නේ පිළිතුරු සොයා ගැනීමට අපහසු තත්වයකටය. මෙලොවේ කිසිවකු” සමග කතා කිරීමට මට අපහසු මෙම මාතෘකාව ඔහු කෝරා ගත්තේ ඔහු එදින පැමිණි බව මට සිහිපත් කරවීමට වියයුතුය. ඒත් මගේ ප්‍රශ්න ඔහු දැනගත යුතු නැත. මම සිතාගත්තේ නොලොව නඟා ගන්නට තැත් කළේ පිළිතුර ලෙසිනි. මගේ අපහසුතාවය හැඳිනූ රාති කතාවට එක් වූයේ මා ගලවා ගැනීමේ වේගතාවෙන් බව මම දනිමි.

“අතුල දැන් ඉන්නෙ තුවර පැත්තෙ හේද?”

“ඔව්. ඒත් මට නිතර කොළඹ එන්න වෙනවා. හැමදම හිතනවා මයා බලන්න එන්න මිනෙ කියලා. අද කමයි ඒක කෙරුනෙ.” ඔහු එයට පිළිතුර දෙන්නේ මා දෙස බලා ගතය.

“මට තම දැන් විශ්වවිද්‍යාලෙ හිටපු යාලුවෝ හරි අඩුවෙන් හම්බවෙන්නෙ. ආසයි කවුරු හරි දැක්කම....”

සරසවියේ එකට ගතකළ වසර හතරක කාලය තුළ අතුල මගේ හිතේ රැදුනේ හිතවත් මිතුරන් ලෙසිනි. සවස් වරුවට අපදාම එක්වී සිංදු කී අයුරු, සිය විනෝද ගමන් ඒ කිසිත් තැත්නම් සේරුවක් ඇති හෝ තැනි දේ කියමින් සිතාගසුණු අයුරු..... ඒ මතකයේ බොහෝ තැන්වල අතුලක් සිටි බව මට මතකය.

“දැන් වාන්දැහී කොහෙද? මයාල බැඳලද?”

“නෑ තාම ඒ පිළිවෙළක් වෙලා නෑ. ඊයා ඉවර උගන්නනවා. මගේ බිත්තක් එක එක තත්වෙකට ආවම තමා ඒ ගැන හිතන්න වෙන්නෙ...”

පරණ හිතවතුන් ගැන මා දැන නොසිටී දේ විමසමින් සැහෙන වේලාවක් ගත කිරීම අපට අපහසු නොවීය. තේ සහ කේස් කැපි කීපයක් සමග බත්දේසිය අප පසෙකින් තබා රාත්‍රී අක්කා ගෙතුළට ගියාය.

“මට වර්ග හම්පුතා එක සැරයක්. ඊයා වෙනස් වෙලා ඉන්න හැටි විශ්වාස කරන්නක් අමාරුයි.”

“එහෙම තමයි ලෝකෙ හැටි අතුල

“මය දෙන්න හිටපු හැටියට මහොම වුනා නම් මොනවද තවත් විශ්වාස කරන්න පුළුවන්.....?”

“මට තම තවත් විශ්වාස කරන්න පුළුවන් කිසිම දෙයක් ඉතුරු වෙලා නෑහැ”

“මයාලට කිසිම ප්‍රශ්නයක් තිබුණේ නෑ හැමදේම හරිගියා. ඉක්මනට බේරින්න පුළුවන් වුනා. අපි හිතුවේ මයාල හරි වාසනාවත්තයි කියලයි.”

“මාත් එහෙම තමා හිතුවේ....”

“මයා ඉස්සර තවත්තගන්න බැරිව වගේ හිතාවෙන හැටි මට තාම මතකයි.”

“ඒ වගෙ සැහැල්ලු ජීවිතයක් ආයින් කඩදාටත් මට
සැබෙන්නෙ නෑ අතුල. ඒ ජීවිතේ දැන් මට හිතයක් වගේ...
හිතාවෙන හැටි දැන් මට මතකත් නෑ වගේ අතුල.”

“වික කලක් යන කොට මිය යේරම් අමතක වෙයි. වරිද්
නම් දැනටම රහෙම් කරල මට හිතෙන්නෙ.”

“කොහෙ නරි කමක් නැහැ. රියා සතුටින් ඉන්නව නම්...
නොදයි”

“මට නම් හිතෙන්නත් බැහැ රියා මනොම් මියාට සැලසුව
නියලා...” අතුල පවසන්නේ වරිද් මා අතහැර දමා යාම් නැත විය
සුදුයි.

“රහෙම් නියන්න බැහැ අතුල. අපිට තවත් රිකට් ඉන්න බැරි
කන්වියත් ඇති වුනාට පස්සෙ ලෝකෙට සේන්න හිතට විරුද්ධව
රික වහලක් යට ඉන්නවට වැඩිය නොදයි මේහෙම් වුණු රික.
අවුරුදු ගාණක් ආදරෙන් හිටපු කෙනෙක් තැතිවුණු රික දුකයි
කමා... ඒත් මට ඇත්තටම දැනුනෙ අපායනින් රළියට ආව වගේ.
මම වරිද්ත් රක්ක කරනත් නෑ...”

“මියා කාම ඉස්සර වගේමයි. හැම් කිස්සෙම් ඉස්සෙල්ල
හිතන්නෙ අතින් අය ගැන. හිතවට වැඩිය ධර්මික්ඩ වෙලා අමාරුයි
මේ ලෝකෙ ජීවත් වෙන්න ජානකී.”

අතුල පවසන්නේ සැබෑ ලෝකයේ පුරකිකව ජීවත් වීමට
අවශ්‍ය දෙයක් වියහැකි වුවත් ආත්මාර්ථකාමී වීමෙන් අයිති කර
ගැනීමටය කියා තවත් කිසිවක් මට ඉතුරුවී නැත.

“වරිද් මගේ සැමියා. රියා අයිති මටයි. කියා ඔහු අල්ලා
රඳවා කබා ගත සුදුසයි ඒ දිනවල ඇතමුත් මට කියා දුන්නද
රවත් සිතිවිලි මස්සේ ක්‍රියා කිරීම් මට පහසු දෙයක් නොවීය. අප
වෙන්විය සුදුසයි ඔහු කීවිට මා රිකන වුයේ ඒ තිසාය. දමයන්ති
මිය හිය දිනයේ මෙන් මා රිදිනත් හැඩු බව මට මතකය. ඒත්
මා අතහැර යන්න රිසායැයි මම නොකීවෙමි.

වරක් අම්ම ඒ තත්වය විග්‍රහ කළා සේ මා රිදා අඩන්නට
ඇත්තේ සතුටත් දුකත් මුසු හැඟීම් සමූහයක් තිසාය. සතුට

ඇතිවුයේ මා ඒ වනවිට සිටි තනිවූ හි-සාකාරී ලොවින් ගැලවීමක් ලැබෙන්නට යනවාය යන බලාපොරොත්තුව වෙනුවෙනි. කලක් පැවති ලස්සන ආදරය නැතිවීම තනිවීමට ඇති බය හා අසරණකම නිසා දුක ඇතිවෙන්නට ඇත.

එවන් සිතිවිලි ගැටෙන මොහොතක හැඩමෙන් සිත තුළ ඇති තෙරපීම නැතිවී සැහැල්ලුවක් ලබාගත හැකිය. ඇත්තෙන්ම මා තාමත් මෙලෙසින් ජීවත් වන්නේ මට කාමත් තඩන්නට පුරවත් කම ඇති නිසා විය යුතුය.

අම්ම මතක් වීමෙන් යළිත් වරක් ඒ තුළුරු සතුට මගේ සිත තුළ පැතිරුනත් එය අතුලගෙන් සැතවීමට මම පරිස්සම් වීම.

“මම ආයෙන් මේ පැත්තෙ ආවම එන්නම්. රාති අක්කෙ මම යනවා”

“හා හොඳයි අපේ එන්න අතුල මේයාට යාලුවො එක්ක ඉස්සර වගේ මෙහෙම කතා කරන්න ලැබෙන්නෙ නැතෙ දැන්”

“වාන්දනීව මතක් කළා කියන්න”

දේශනයක් අවසන්වී සරසවියේ හිතුවකුන් සමග සැතවීම වෙත හිය වීම දැනුණා වැනි සතුටක් සුළු මොහොතකට හෝ සිත තුළට ගෙන ඒමට අතුලගේ පැමිණීම සමත් විය. කවදවත් යළි නොලැබෙන ඒ සැහැල්ලු ලොවේ මතකය හෝ රැක ගත යුතුයයි මට සිතේ. මුළු ලොවටම ශාප කරමින් විනාශවී යාමට කරම් මා අවාසනාවන්ත නැතැයි සිතන්නට ආසාවක් එවිට මට දැනේ.

1 කෑම ගන්නා අවස්ථාවේදී මගේ වෙනසක් අයිසාද දකින්නට ඇත. මහුද වෙනදට වඩා සතුටින් සිතාසෙනවා යයි මටද සිතිණි.

“සතුට පැතිර යන්නේ කොතරම් ඉක්මනින්ද? අම්මාත් තාත්තාත් ජීවත්ව සිටි කාලයේ කෑමෙන් පසු ඇතැම් දිනවල අප බොහෝ වේලාවක් කතා කරමින් සිටියේ මෙතනම මේ ලෙසින්මය. මොන තරම් පැතුම් අනාගතය ගැන ආසාවල් එද අපේ හිත්වල සිටි තිබුණාද? ඒ සියල්ල මෙසේ අහිමි වී යාවියයි සැකයක් හෝ එද අප තුළ නොවිනි. ඒ විශ්වාසයට සිදුවූයේ කුමක් ද කියා හෝ අද මට සිතාගත නොහැකිය.

දිනෙක අප අපේම ජීවිත අරමා දරුවන් ලබා අම්මා තාත්තා බැලීමට ඔවුන්ද සමගින් එන අයුරු මගේ ඒ සිහිනයේ සටහන්වී තිබිණි. ඔවුන් දෙදෙනාද අනාගතය දෙස බැහැරවී ඒ අයුරීනි. ඒත් ඉරණම ලියවී තිබී ඇත්තේ ඊට භාත්පසිත්ම වෙනස් අන්දමකට බව අප එද දැන සිටියේ නැත.

නොසිතූ අයුරින් වසර කීපයක් ඇතුළතදී අම්මාත් තාත්තාත් දෙදෙනාම අපෙත් සමූහයකින් මා නිවසේ තනි කරමිනි. ඒවාන වට විවාහ වී සිටි තත්ද අයිසාක් රාහි අත්තාත් මහ ගෙදර පදිංචියට පැමිණියේ මා නිසාය. සරසවියේ පළමු වසරේ ඉගනීම ලැබූ මා වර්ගයේ ආදරයට කැමැත්ත පළකළේ එලෙස තනිවී සුළු කලකට පසුවය.

මට අම්මා තාත්තා වූයේ වර්ගය. ඔහු මගේ ආරක්ෂකයා විය. මගේ මුළු ලෝකයම ඉන්පසුව ගොඩ නැගුනේ වර්ග වටාය. මගේ ජීවිතයේ නැම මොහොතක්ම ගත වූයේ ඔහුගේ සතුට වෙනුවෙනි. වර්ගගෙන් තොර වෙන ජීවිතයක් මට නොවීය. කිසිදුක මේ ජීවිතය ඇති කුරා වර්ගගෙන් තොර ජීවිතයක් ගැන සිතන්නට වේයයි මම නොසිතුවෙමි. එහෙත් ඒ දිනය මා වෙත ලඟාවූයේ අප නොතැනූ අයුරිනි. එයට මුහුණ දීමට මා ශක්තිය සොයා ගත්තේ කෙසේද කියා මට සිතාගත නොහැකි ඒ නිසාය.

සියල්ල අහිමිව අතරමග නැවතුන මගේ ජීවිතය මෙතනින් අවසන් වනවා නම්..... මෙලොවේ ඇති දුක්බර වෘත්තාන්ත අතරට මගේ කතාවද එක්වනු ඇත. එය ලියා තබන්නට සම්මානයක් ලබාගැනීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ඇත්තේ එය දුක පිළිබඳ රසවත් කතාවක් නිසාය.

දුක වටහා ගන්නට මා වනගත විය යුතුනැත. ඒත් එය මා වෙලාගෙන සිටියත් මා තවමත් මේ ලොකික ලෝකයේ අතරමංවී සිටිමි.

"ඔයාට හෙටත් අම්ම හම්බවෙන්න යන්න නියතවද?" තන්ද මා අමතන්නට ඇත්තේ මා සිතිවිලි අතර අතරමංවී ඇතිබව දැකීමෙන් විය යුතුය.

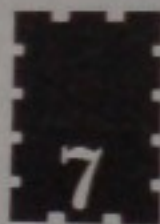
"මව් හෙටත් එන්න කීවා."

"වැලියම් වගේ දෙයක් දුන්නේ නැද්ද?"

"එයා කියන්නේ ඒව පුරුදු වුනාම ඒව නැතිවම බැරි වෙනවා. කියලා."

"දැන් කියනව ප්‍රොසැක් කියල ජාතියක් හුඟක් අය දැන් ඒක ගන්නවා. ඒකෙ නම් සැහෙන නරකක් කියනවද..... තව එකක් දැන් කාම පර්යේෂණ කරගත යනවා සේනවිජේත්ත් වෝට් කියලා. ඒක නම් හුඟක්ම පූරෝපයේ වැඩෙන පොඩි පැලයක්ද. ඒකයි. ගොටුකොළයි එකට දල හදපු පෙන්නකුක් දැන් ගන්න පුරවන්ද." "අයියා කොහොමද ඔය සේරම දන්නෙ." "අපේ ඔපිස් එකට එන සහරා වාර්තා ඔක්කොම මට එන්නෙ. ඒව බෙදල අවින්න ඉස්සර මම බලනව."

"ගොටුකොළ මෙහෙ පයට පැහැනක් අපිට ඒකෙ අගයක් නෑනෙ....." රාති අක්කා පවසන්නේ මිත්තසුචි හැම වේලටම අපට ගොටුකොළ ලැබෙන බවට ඉඟියක් වශයෙන් විය යුතුය.

අම්ම මා හට කියවීමට සිදුසු යයි කිවු පොත්වලින් එකක් පුස්තකාලයෙන් ලබාගත යුතුය. ඒ පොත්වල නම් ඒ වෙලේ සිත් රැදුනත් තවදුරටත් ඒවා මතක නැති නිසා අම්මට දුර කතනයෙන් අමතා යළි ඒ නම් අසාගැනීමට මට සිතීමි. ඔහුට ඒ ලෙසින් කරදර කිරීමට චකිතයක් වැනි හැඟීමක් මා පසුබට කළත් මගේ සිතට ශක්තිය දෙන එක වාක්‍යයක් හෝ ඒ පොත්වලින් සොයා ගත හැකිනම්... එයින් මට ලබාගත හැකි සහනය ඔහු ඇමතීමට මා දිරිමත් කළේය.

"අම්ම කරන වෙනත් එපා කරදර කරනවට....."

"ආ හලේ... කොහොමද? ඔහු කතා කරන්නේ මා හඳුනාගත වීම පහසුවකි.

"පොඩ්ඩක් ඉන්න" ඔහු යළි මා ඇමතූයේ සුළු වේලාවකට පසුවය.

"මම කෙතෙක් ඊක්ක හිටියො, දැන් මම අතින් කාමරේට ආවා.... ඉතින් කියන්න.... ඔයා මොනවද කරන්නේ....?"

"ඔයාට මෙහෙම කරදර කරන්න හොඳ නෑ කියල මම දන්නවා..

"ඒකට කමක් නෑ. ඔයා කතාකරන ඊක කරදරයක් කියල හිතන්න එපා."

"අර එද බලන්න කියපු පොත්වල නම් ටික ආයි කියනවද මට ලියාගන්න."

"මම එද ලියල දුන්නෙ නෑ නේද?" පැනක් කියනවද ලියාගන්න.... මම කියන්නම්....

"ඔව් කියන්න" මේවර මම ඒ නම් ලියා ගනිමි.

"මම ආසයි ඔයා මෙහෙම මොනවහරි ගැන උනන්දුවක් දක්වන එකට

"ඔයාටයි මම ඒකට ස්තූති කරන්න ඕනෙ."

"ඔයාට විතරක් නෙමේ ප්‍රශ්නවලට මුත දෙන්න වෙන්නෙ කියල කේරේච්චි ඒව බැලුවම...."

"මම ඒක දන්නව ඒත් නිතරම මතක් කරල දුන්නෙ නැත්නම් අමතක වෙනව"

"ආයිම වෙලා කියන කොට කතා කරන්න..." දුරකථනය ආපසු තැබුවාට පසුවත් ඔහු අවසාන වචන කීපය කිවු අයුරු යළි යළිත් සිතට නැගෙන්නේ නුහුරු හැකිම රැසක් සමඟිනි.

කනිවම පුස්තකාලයට හා අම්ල හමුවීමට යාමට කරමි ගස්කියක් ගොනු කර ගැනීමට හැකිවීම ගැන ඇත්තෙන්ම මා තුළ ඇති වූයේ සතුටකි.

උදවන දවසට මුහුණ දීමට දැනෙන මේ ආකාරයට මව
ආගන්තුක හැඟීමකි. ඇදෙන් නැගීම මව තවත් වෙනසක්
නොවේ. රාති අක්කාගේ නිසල අගය නිර්මාණය කරමි බව ගින්නක්
පිටාසයක් මව යළි දැනේ.

“මේ බිම රසයි අක්ක මොනවද දැමීමේ”

“මයා ආස ජාති ගොඩක් දාල තියනනව.

“මාව වටුමෙන් බස්සගන යනවද අයිගේ?”

“මම තව විතාඩි දහයකින් යනවා. ලැස්ති නම් එන්න.”

“මවත් කියවන්න පොතක් හොයාගෙන එන්න.” රාති
පවසන්නේ මගේ අරක් උනන්දු ගැන සතුටින් මෙනි.

වටුමට යන අතර මගේ නන්ද කතා කළේ මුහුට
ලැබෙන්නට යන ගිණපවය ගැනයි.

“එයාල තව විස්තර ඉල්ලල එවල තියනව. මම හිතන්නේ
මේ අවුරුද්දේ ලැබෙයි.” මවුනට ප්‍රශ්නයක් නොවී තවත්
ජීවත්වීමට හැකි තත්ත්වයට මා පත්විය යුතුය. දැන්නම්
ඇත්තෙන්ම එය සිදුවෙනවාය යන විශ්වාසයක් මා තුළද දරි ලමින්
පවතී. මේ ගොඩ නැගෙන ශක්තිය මා කෙසේ හෝ රැකගත යුත්තේ
එනිසාය.

අම්ම හමුවීමට යායුතු වේලාව එතෙක් මා පුස්තකාලයේ
ගතකළෙමි. අම්ම බලන්නට කිවු එක් පොතක පිටු ගණනාවක්ම
කියවීමට මව අවස්ථාව ලැබිණි. මිනිසුන් හඳුනා නොගත් එතෙක්
මවුන් තුළ ඇති මානසික ශක්තිය හා එයින් ප්‍රයෝජන ලබා
ගන්නා අයුරු පිළිබඳව විද්‍යාත්මක ඇසින් බලා ලියවුණු එම
පොතේ කියවෙන දෙය මා මීට පෙර දැනසිටි බව එය කියවද්දී
මව හැඟී ගියේය.

උදේ සවස හැම දෙයින්ම අපට ඇසෙන බුදු දහමේද
කියන්නේ මෙවැනිම විත්ත ශක්තියක් ලබා ගන්නා අයුරු
නොවේද? සමහරවිට මේ රවිකයා එම අදහස ලබාගත්තේ බෞද්ධ
දර්ශනය පිළිබඳ ලියවුණු පොත් කියවීමෙන් වියහැකිය. බුදු දහමට

අනුව තම එම ශක්තියට ලඟා වීමට තම සිත් තුළ වද දෙන ආකාරයට හා අප ආකාරයෙන් බෙදා හැරීමට සිටිනා දේවල් අප හැර දැමිය යුතුය.

සිත පිරිසිදු වූ විට සැතැල්ලු වූවිට අප තුළම ඇති අප්‍රමාණ ශක්තිය හඳුනා ගත හැකිය. සවිරුන් කොයි ලෙසින් පවසන්නේත් මේ සත්‍යයම වුවත් මට අද ඇති අපහසුම කාර්යය එය බවට පත්වී ඇත. බිය හා දුකෙන් මිදීමට ඇති ආකාරය මා එම ශක්තියට ලඟාවීමෙන් වළකනවා විය යුතුය. දුක හා බිය ඒ ලෙසින්ම වටහා ගැනීමට මට අපහසු වී ඇත්තේ මට ඒවායේ උපරිම දරුණුම තත්ත්වයන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවූ නිසාය. මට ඒ තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට සුදුසුම වීමට කාලයක්ද නොලැබුණි. සියල්ල සිදුවූයේ අපේක්ෂා නොකළ අවස්ථාවක දීය.

මා තනිවූයේ මට මිනිසුන්ගේ උදව් අත්‍යවශ්‍යම තත්ත්වයකට පත්වූ විටදීය.

"මය සාප්පු යන්න දකෂි වගේ අම්ම පැවසුවේ මා පසෙකින් තැබූ බැග් කීපය දෙස බලමිනි.

"හුඟ කලකින් ආස හිසිල නෑ අද තිකමට හිතුනා."

"ඒක හොඳයි. මය වගේ ආකාරයට ජීවිතේට අවශ්‍යයි.

"මම හැමදම ඒ කරමි දේවලට ආස කළේ නෑ. ජීවත් වෙන්න අවශ්‍යම දේවල් තිබුනොත් ඇති මට."

"ජීවත් වෙන්න හුඟක් දේවල් අවශ්‍යයි"

"මේ පොත හේද මයා කියවන්න කීවේ"

"පාලනය කරගන්න පුළුවන් හිත කොයි කරමි ශක්තිමත්ද කියල වටහා ගන්න පුළුවන් මින කියව්වොත්..."

"මට ඒවගේ තත්ත්වයට එන්න පුළුවන් කියල මයා හිතනවද අම්ම..."

"මව් මට හොඳටම විශ්වාසයි ඒ ගැන."

"ස්තූතියි"

“මේ මට ලබන සුමානෙ ජර්මනියට යන්න තියනනව සම්මන්ත්‍රණයකට සුමාන දෙකකට මයාව හම්බවෙන්න වෙන්නෙ නෑ.”

“මොකක් ගැනද සම්මන්ත්‍රණය තියෙන්නෙ?”

“අපේ මේ අංශෙ අයුත් හොයාගැනීම් කරපු අය ඊට ගැන කතා කරනවා...”

“මම දවසක ලියන්න මිනෙ මයා ගැන..”

“ප්‍රතිඵල සාර්ථකයි කියල ලියන්න ලැබෙයිද කියල තම දන්නෙ නෑහේ.”

“ඊක වෙනව.... මම දන්නවනෙ...”

“මම මුලදීම මයා ලඟට එන කරම් මගෙ හිත දුර්වල නෑ දැන්...”

“මම එහෙ ගියාම මයාව කතා කරන්නම්. මේකයි මම තවතින නෑන නොමිබරේ.....” ඔහු කොළ කැල්ලක් මා අත තබමින් කීය.

“ස්තූතියි” කියා කීමට මතක් වීම ගැන මම සතුටු වීමි.

“මම ආසයි මයා කියනව නම් මයන් ආසයි මට කතා කරන්න කියලා. ඇයි මයා හැඟීම්වලට මයතරම් බය ජාතකී?”

“මයා කොහොමද දන්නේ මම හිතන්නේ එහෙමයි කියලා...”

“එහෙනම් මයා කියන්න හිතන විදිය.”

“මට අයිතියක් නෑ මයාව එහෙම කියන්න.....”

“මම ඒ “අයිතිය” මයාව දෙනව නම් මයා එහෙම කියනවද?”

“මම හරියට දන්නෙ නෑ මම මොනවද හිතන්නෙ කියල.....” මේ තරම් ඉක්මණින් ඔහුට පිළිතුරු දීමට වචන සොයා ගැනීමට හැකිවීම ගැන මම පුදුම වීමි.

"අපි කෙසේ සිද්ධ වූණ දේවල් විතරක් නෙමේ ඔයා ආයු දේවල් මට කියන්න. මම ඕනෙම දෙයක් කරනවා ඒම ඉඩ කරන්න."

"මම දන්නෙ නෑ මගේ හිතේ තවත් ආයු වල්" ඉතුරු වෙලා කියනනවද කියලවත්."

"ඒම දැනගන්න තමා කතා කරන්න ඕනෙ. ඔයාට පුරවත් ඕනෙම දෙයක් මට කියන්න."

"ඔයා ලොව රිත නැමේවම මෙතෙම කතා කරනවද අම්ම?" ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ මද වෙලාවක් මා දෙසලා පිරිමින් පසුවය.

"නෑ මම නැමේවම මෙතෙම කියන්නෙ නෑ."

"ඇයි මම.....?"

"ඔයා විශේෂයි... ඔයාට කේරෙන්නෙ නෑ ඊත... මට මෙව්වර කලක් හම්බ වෙලා කියන අයට වඩා ඔයා වෙනස්."

"කොව්වර කනිටුකත් අපරණ වුනත් මට කාතෙවත් අනුකම්පාවක් ඕනෙ නෑ අම්ම."

අනුකම්පාව විතරක් නෙමේ ජාති මම ඔයාට ආයයි... ආදරෙයි... තව ගොඩක් හැඟීම් කියනවා... ඔයාට කේරෙන්නෙ නැද්ද? අම්ම මේ වදන් පවසන්නේ මහත් ආයාතයකිනි. හෙතුපිය තහා ඊත ඊල්ලේ ඔහුගේ දෑස දෙස තවත් බැලිය නොහැකිය. මේකය මත ඇති දින තොත පුරන්නට මෙන් මගේ දෑස් ඒ වෙත යොමුවේ.

"ආයා වල් ආදරේ වගේ දේවල් ගැන හිතන්න පුරවත් තත්වෙක නෙමෙයි මම ඉන්නේ... ඔයා දන්නවා ඊත. ඒ තියා මය වගේ විහිදු කරන්න ඊතා." කෙතරම් අතහසුවෙන් වුවත් මා ගොනු කරගත් පිළිතුර මා තුළ ඇති කළේ තත්වයකි.

"මම විහිදු කරනවා නෙමේ... මම ඇත්තටමයි ඔයාට ආදරේ ජාති. ඇයි ඔයාට කේරෙන්නෙ නැත්තෙ. ඔහුගේ හඬ ඇත්තේ වෙන කවදාවත් නොවූ විදියේ ස්වරයකි. ඊය මා බියපත් නොකළත් ගතවත් සිතවත් දැනෙන උණුසුම් දරා ගත නොහැකි

තරම්ය. මේ සිදුවන්නේ කුමක්ද? මෙය නැවැත්විය යුතුයි." සිසෝ
එක් පැත්තකින් මට උපදෙස් දුන්නත් නිසිත් කර සියා ගත
නොහැකිව මා අසරණවී ඇත. පිළිතුරු කිසිවක් සිසෝ ඇදෙන්නේ
නැතත් මා ආරක්ෂා කිරීමේ වේගතාව බලවත්ම සිසෝ නැගී එයි.

"සියා මාව දන්නෙක් නැ. මම සියාව හරියට දන්නෙක් නැ.
සියා මොනවද අමීල මේ කියන්නෙ.....? මගේ දෙතොල් සැලකත්
ඒ තබා ඔහු වටහා ගත් බව මම දනිමි.

"සියා ඉඩ දෙනව නම් මම ආසයි සියාව තනියම
හම්බවෙලා කතාකරන්න..."

"දැනුත් අපි තනියමනෙ කතාකරන්නෙ" ඔහුගේ කතාව
විකිලුවත් ලෙස සලකන බවත් පෙන්නීමට මට අවශ්‍ය විය. අප
අතර ඇතිවී තිබුණු දරාගත නොහැකි දැඩි ගැඹුරු බව මා බියපත්
කරවීමට සමත්ය.

"එහෙම නෙමේ ඇත්තටම සියා කවුද කියල මට දැනගන්න
ඉඩ දෙන්න ජාති" ඒ හබේ ඇත්තේ තමන් පිටු පෑමට නොහැකි
අන්දමේ ඉල්ලීමකි. තවදුරටත් මොහු මග හැරිය නොහැකිය යන
සිතිවිල්ල මා සිත කළඹවයි. ඒත් ඒ බව අමීල දැනගත යුතු නැත.
මෙය මගේ ශක්තිය පරීක්ෂා කිරීමට හොඳම අවස්ථාවකි.

අමීල මගේ මානසික තත්වය පරීක්ෂා කිරීමට මෙසේ
කියනවා නම් මා ඔහුට පැරදිය යුතු නැත. ඔහු මිත්‍රත්වයට වඩා
දෙයක් මගෙන් බලාපොරොත්තු වනවාය යන සිතිවිල්ල මා මහත්
අපහසුතාවයකට බියකට පත් කරයි. මා වහා මෙතනින් පිට වී
යා යුතුයි.

පාර වැරදි නොසිතූ පරිදි නුහුරු පරිසරයකට ගිය විට
කෙනෙකුට ඇති වන්නා වැනි මහා හීනියකින් මගේ සිත පමණක්
නොව ගතද වෙළී යනු මට දැනේ. මෙය ආදරය විය නොහැකිය.
මගේ සිත මේ ව්‍යාකූල තත්වයෙන් මුදවා ගැනීමට පිහිටත් තව
දුරටත් අමීල ගෙන් තොලැබෙන බව මට පැහැදිලිය. "දැස්
පියාගත මා පියා නගන්නේ මහා විපතකටය. මා නැවත්වීමට
නැතිසාවක් මා තුළ නොමැතිය යන්න වැටහී යාමෙන් ඇතිවන
බිය වචනයෙන් විස්තර කළ නොහැකි තරම් බලවත්ය.

"හැකිතරම් ඉක්මණින් පලායන්න ජානකී....." මගේ හිතට මා කන්දිය යුතුය. මේ වර මා හරිබව මට සහතිකය.

වසා ඇති දොර දෙස මා බැලුවේ මගේ සිත ඔහුට හැකියන පරිද්දෙනි.

"එහෙනම් අපි ආයෙත් හම්බවෙමු හේද ජානකී." ඔහු මා හට දොර විවෘත කළේ සුපරුූ, සිතාවෙන් යුතුවය. මේ ලෙසින් තවත් අයට කතා කර පුරුද්දක් ඔහුට ඇතැයි මට සිතේ. ඔහු දෙස බැලීමට නොහැකි අන්දමේ ගෝෂී බවක් මා වෙලාගත් තිසා පිටවෙද්දී යළිත් මම ඔහුදෙස නොබැලුවෙමි.

"අද මොනවද කියල දුන්නේ?" සුමිත්‍රා සිතාසෙමින් මා දෙස බලාසිටී. ඇගේ සිතාව මා යළිත් පියවී ලොවට ගෙන ඊමට සමත් විය. එය මගත් තැනසීමකි.

"මිනිහට තම් පිස්සු" මා ඇගේ අත කරයේ අල්ලා ගත්තේ නපුරු සතකු පිටුපසින් යුග්මදින වට කෙතෙකුට ඇතිවිය හැකි අන්දමේ බියකිනි. මගේ ලෝකය මේ ලෙසින් බියපත් බවින් වෙලියාම මා සතුටම පත් කළේ හැක.

"ඔය සේරමලට පිස්සු කමා ජානකී. එයාල ලහට යන අපිටත් පිස්සු" සියල්ල ඇය හා පැවසීමට මට අවශ්‍ය වූවත් යමක් කීමට තරම් පැහැදිලි වැටහීමක් මා තුළ නැත.

"කොහොම වුනත් ජානි මේ ටිකට මයාගෙ ලොකු වෙතක් සේනවා..... ඒ තිසා එයාට ඒ තරමටම පිස්සු කියන්නක් බැහැ." ඇය සුපුරුදු සැහැල්ලු බවින් සිතාසෙයි. ඒත් ඇය හා එක් වීමට නොහැකි තරමට මගේ සිත අවුල්ය.

පලාගොස් සැහවීමට තැනක් සොයාගත යුතුයයි මගේ සිත අයදිනු මට ඇසේ. අම්මලට අනුබල දීමෙන් මා වරදක් කරනවාය යන සැකය මෙන්ම මා යළිත් වරක් මහා දුකකට පත් වීමට යනවාය යන බිය අප අතර පවුරක් මෙන් නැගී ඇතැයි මට සිතේ. මගේ සිත මටත් වඩා තේරුම් ගත් සුමිත්‍රා පවා අද මට දැනෙන්නේ අමුත්තකු ලෙසිනි.

"අයිස් ක්‍රීම් කාල යවුද ජානකී. ඉතින් කියන්නකො මොනවද මේ තරම් වෙලා කතා කළේ?"

“අපේ මට තේරෙන්නෙ නෑ සුමිත්‍රා”

“මොනව වුනත් ‘තෙරපි’ වලින් වැඩක් වෙනව කියල තේනව ඔයා දිනා බලන කොට”

සුමිත්‍රා ආපසු මා සමග පැමිණියේ සවස් වරුව අප සමග ගත කිරීමටය. ඇය අසලින් ගැවසෙන විට ඇගේ සැහැල්ලු බව අප වෙතත් පැතිරෙන්නේ නිකුතිනි. ඇගේ මිත්‍රත්වය මා මෙතරම අගය කරන්නේ ඇගේ ඒ වාසනා ශක්තිය නිසා විය යුතුය.

“සුමිත්‍රා අද හැටිනිලා යන්න” රානි අක්කා මෙන්ම පවුලේ හැම දෙනාම ඇගේ ආකර්ශනීය සිනාව ප්‍රිය කරති.

“මටත් හරි ආසයි ඔයා ආයිම හිනාවෙනව දකින කොට ජානකී.” කාලයකට පසු සිතට දැනුණු සතුට වැනි හැඟීම සැහවීමට මට නොහැකි බව දැන් පැහැදිලිය. එක් වරම සිතට නැගුණු බිය විකෙන් වික හිතෙන් ඉවත් වී ගොස් දැනට ඉතිරි වී ඇත්තේ සැරුම් ගැනීමට අපහසු අම්ලයේ සෙනෙහස පිරි වදන් පමණි. කොයි අත හරවලා බැලුවත් ඒ සැබෑ ආදරය ලෙසින් පිළිගැනීමට හෝ ආදරයට යළිත් ඉඩ දීමට හෝ මගේ හිත සුදුනම් නැත.

පිරිමින් අවස්ථාවට ගැලපෙන දේ පවසා තම සිතැහි ඉටුකර ගැනීමට තැන් කිරීම මට පමණක් සිදුවන දෙයක් නොවන බව මම දනිමි. එවන් වදන්වලින් කැළඹීමට පත් වීමට තරම් මා අභි-සක නැත. අම්ලත් වර්ෂ වශේ තවත් පිරිමියෙකි. ඒ හැමදෙනාම අපේක්ෂා කරන්නේ තමන්ගේ සතුට පමණි. මා සුවපත් කරවූව නොත් එය අම්ලට ඔහුගේ රැකියාවේ තවත් තෘප්තිමත් අවස්ථාවක් ලෙස සැලකීමට පුරවන. ඔහු මේ හැම දේම කීවේ යළි මා පියවි ලොවට ගෙන ඒමට විය යුතුය.

ඔහුගේ සෙනෙහසට මාද මෙලෙසින් ඇයුම් නොකරනවා නම් මෙය මට ප්‍රශ්නයක් නොවේ.

“ඔයාට තේරෙන්නෙ නැද්ද ජානි.....” ඔහු ඒ වදන් කීවේ මොන තරම් හැඟීමකින්ද? ඒ වගේ රහපෑමක් මිනිසෙකුට බොරුවට කළ හැකිද? ඒත් මා වැනි අවාසනාවන්ත ගැහැණියකට

ආදරය කරන්න අම්ම වැන්නෙකුට හැකියාවක් තිබේද යන්න මට තාමත් කැතයයි. ආදරය මට උරුම නැති දෙයයි. මගේ ජීවිතයට හැම දුකක්ම එක් කළේ අම්ම වගේම මිනිසුන්ය. අම්ම කීවා සේම මේ පියල්ල අත්දැකීම් යයි සිතා ආපසු හැරී සිතාසීමට මට ගත්තියත් නැත්තේ ඇයි?

"අපි හටසට පත්කළ යමුද?" මා ඇසුවේ සිත වෙහෙස දුන් සිනිවිලිවලින් මුදවා වෙත අරමුණකට යොමු කරවීමටය. මගේ මේ අරත් උනන්දුව කේරුමිඟන නොහැකි ලෙසින් මවුනු මා දෙස බලා බලා සිටිනි.

"ඇත්තටම යමු"

"හා යමු යමු.... එන්න පුතා අපි බලන්න මල් තියනවද වත්තෙ තියලා.... රාති අක්කා රවිත් සමග මිදුලට බැස්සේ අඳුරට පෙර මල් විතත් සොයා ගැනීමට විය යුතුය.

"තව මොනවද ගෙනියන්නේ" මා ඇසුවේ සාමාන්‍ය ජීවිතය යළි මතකයට නගා ගැනීමට තැත් කරමිනි.

"බේඨි පුරාවකුත් තියමු." අක්කා පවසයි.

"මව් මක්කොම ජාති කරමු. මොනව හරි අඩු වුනොත් කවුරු හරි තරඟ වෙයි." සුමිත්‍රාට සිතාසීමට හේතුවක් අවශ්‍ය නැත. හිරු ක්ෂිතිපයෙන් එනා ලොවකට ගොස් වැඩි වෙලාවක් නැතත් පත්කලට යන මග අප සොයා ගත්තේ දෙපස දැල්වුණු කහපාට විදුලි එළියෙනි.

පිරුණු හඳක් අද පායා ආයුතුව ඇතත් තාමත් අහස අඳුරුය. පියවරක් පායා මගේ හිත යළි අතීතය වෙත ඇදී යනු වැලැක්වීමට මහත් වෙහෙසක් ගත්තද මගේ වෙහෙස මතින් ගතවූ මතකයන්ට ජය ගන්නට වැඩි වෙලාවක් ගත නොවේ.

වරින් මාත් දමයන්තිත් මේ පියමගේම පිය නැඟ අවස්ථා කොපමණ මගේ මතකයේ ඇත්ද? බොහෝ විට පුරා හඳ නැගෙන අයරු මුලින්ම දුටුවේ දමයන්තියි.

අන්න අම්බිලිය අපිත් එක්ක එනවා"

“මයාට භාවා ජේතවද?”

“ඒ කැන භාවෙක්. හරියට ඇදල නැත.”

“මයිවගේ ලොකු ලෝකෙක භාවෙක් අදින එක ලේසි නෑ. කළු උස්සල කියන්න ඇති භාව වගේ ජේතන...”

“කාන්තට භාව ජේතවද?” දම්සත්ති අසන්නේ වර්ගගේ නිහඩ බව නැති කිරීමට මේනි.

“හම්ම”

“මයා කාන්තාවගේ අත අල්ල ගන්න හරියට කාර් එනවා.” ඇගේ සිහිති ඇහිලි වර්ගගේ අතක දැවෙන්නේ කෙතරම් විශ්වාසයකින්ද?

“අම්ම මට ඕනෙ මය ලොකු අට්ටෙකිය මල. හිල්කාට මලක් මට ඕනෙ.”

“තව මොනවද ඕනෙ.”

“උස්සණ ඒව මක්කොම මට ඕනෙ.”

ඇය සිතාසෙන්නේ දහකාරවය.

“අපි පත්සලට එන්නෙ උස්සන මල් බුදු සාදුට දිල ආයාට නැතිකර ගන්නයි. තව ලෝබ වෙන්න නෙමේ.”

දැල්වූ පතත්වලින් නැඟණ එළිය කනාමැදිරි එළි සේ මලානික කරමින් පුර සඳ මුළු පරිසරයම නිල්වත් එළියකින් මසකර ඇත.

“අපි කෙල් ගෙනාවෙ අපරාදේ. බලන්න අද පතත් ඕනෙ නෑ. නෑම කැනම හඳ එළිය.”

“හිමින් අඩිය කියන්න කකුලෙ ගල් ඇනෙයි.....” වර්ග පවසයි.

අතසෝදන වතුර සමග දම්මි සෙල්ලම් කිරීමට පටන් ගෙන ඇත. වර්ගගේ හඬ නැසුණා සේ තවදුරටත් වතුරේ දහලන ඇගේ අතින් අල්ලා ගත අපි බුදු මැදුර වෙත පියනැගිටු.

"මේ ඇත්තේ කෙමිනෙත" වර්තමානයේ ඒ හැසිරීම කමා අනුමත නොකරන බව පැවසෙන හඬකිනි. ඒත් තවමත් සතුට ඇත්තේ ඉහළින් උතුරා යයි. පුළු හිතකට කෙතරම් ලෙහෙසියෙන් සතුට ලබා වෙතවාද? ඒ ලොවට ආපසු යාමේ අභිසන් ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ.

"මේමල් අත් දෙකෙන්ම පුරා කරන්න."

"කොහොටද"

"මියාට මිනෙ කැනකට පුරා කරල සාදා තියන්න පැටියෝ" සුදු පිච්ච මල්වලින් පුරාසනය මත වෙහෙරක් ඇඳීම අප දෙදෙනාම ආසාවෙන් කළ දෙයකි. මල් වීක පුද්ගල මත අතහැරදමා යනවාට වඩා මල් එකක් කාගේ පුද්ගල මත නොවා භාවිතාවක් ලෙසින් සිත එහි රැඳීමට මා පුරුදු වූයේ කුඩා අවධියේ සිටය. "මේ මල් මෙන්ම අපේ ජීවිතය අත්විරිය. දුකය. මගේය කියා කිව හැකි කිසිත් නොමැත..."

මා මලින් අඳින වෙහෙර හෙට වන විට මැලවී යනවා යයි සිතීමට සිත් නොදෙන තරමට පියකරුව. දකින අයගේ සිත් සතුටු කරමින් මෙය සදාකාලිකව මෙහි රැඳෙවායි පැනීමට මට සිත්වේ....." මලින් පුද්ගල පිරි යන්නා සේ මගේ ජීවිතය සතුටින් පිරෙවායි මම එද පැතුමි.

"මේ රතු මල හොඳයි අම්මගෙ වෙහෙරේ උඩටම තියන්න. ඇත්තේ ඇතිලි අතරේ රැඳී තිබේ පෙනි කැලී ගිය රතු රෝස මලක් පිච්ච මල් අතරට එක්වේ.

"මි ලස්සණ යි අපේ වෙහෙර...."

"මේක බුදු සාදන පුරා කරල සාදා තියන්න..."

"මට හාරා මතක නෑ අම්මා" ඇය එක්වූ දැත් මත රැඳුණු ඉහුණ මදකට හරවා පවසයි.

අතීතයේ සිදුවීම් දෙස ආදරයෙන් බලන්න හිත පුරුදු කරන්න කියා අම්මා කීවේ මෙවැනි මතකයන් ගැන සිතා විය යුතුය. සිතුවිලි කොරව දමන්නකින් මතකය හදවතට ලංකර ගැනීමට හැකියාවක් ලැබීම ගැන මා තුළ ඇති වන්නේ කැපකියක් වැනි හැඟීමකි...

“මොකද සිම බලන් හිනාවෙන්නෙ මොක්කද ඉන්නෙ සිම....” සුමිත්‍රාගේ වදන් මා පියවි ලොවට ගෙන ඒමට සමත් විය. ඔවුන් හා රැස්වී සිනාසී මා නිසා මෙනෙස් ඔවුන් වටාද පැතිරී අඳුර ඉවත් කළ යුතු යයි මට පිණිස. අප පසුකර පාරේ අතින් පැත්තට ගමන් කරන සීර දෙනෙකු ඇස් දල්වා විමසියෙන් මෙන් බලන්නට ඇත්තේ මා සිනාසෙමු දැයිමෙන් විය යුතුය.

“රියාට වෙලා එයන දේවල් හැටියට දැක්කද ගාණක් හැටිව හිනාවෙන හැටි.....”

“එව් කාම මිනි මරුව අල්ලලත් නෑ..... මහත්තයන් දල ගියා.....”

ඔවුන්ගේ හඬ විසින් වික අපෙන් ඇස්වී ගියත් ඊතෙත් නියවුණු හරිය අප ගල්ගැස්වීමට කරම් විය.

සුමිත්‍රාත් අත්තාත් ඔවුනොවුන් දෙස බලාගත්තත් මම මේ වර සිමට තෙත් යොවු කළේ හුම් කම්පාවක් හෝ සිදුවී සදකාලයටම මට පැහවීමට මේ සිම විවර වේවා වැනි පැතුමක් සමගිනි.

වෙවන් මිනිසුන් අතරේ මා කවත් සිනාසීමට කැත් කරන්නේ කෙසේද යන්න මට සිතාගත නොහැකිය.

“සුමිත්‍රාගේ ඇඟිලි මා දැඟිලි කදින් වෙලා ගත්තේ මගේ සිත හදනා ගත්තා මෙනි.

“මයා හිනාවෙනව දකින්න අපි මොන කරම් ආසාවෙන්ද බලා ඉන්නෙ කියල අහක ඉන්න මය හැකර ගැනුන්ට තේරෙන්නෙ නෑ ජාති.

“මිනිස්සුන්ට තේරෙනව නම් ඇත්තටම නංගි විදින දුක ඒ අයත් අවන්න ඕනෙ රියාවෙනුවෙන්.”

ඔවුන් මා වෙනුවෙන් දුක්වනු කව දුරටත් මට දරාගත නොහැකිය. අපරණ කමට මේ කරමට මා බිලිවිය යුතු නැත.

මගේ දරුවා විනාශ කළේ ද ඒ වැනිම හදවතක් නැති මිනිසෙකි. ඊලවා ගෙන ගොස් ඔවුන්ගේ ගෙල මිරිකා දැමීමට කරම් ගත්තියත් මගේ දැකට දැනේ. ‘අම්ම කීවෙන් හැඟීම් යටපත්

කරන්න හදන්න එපා කියලයි. ඒව අනිත් අය දැක්කට කමක් නැහැ. ඔයාට ආදරේ අය ඒව කේරුම් ගන්නවා. හිතේ තද කරගත ඉන්න ඒවා එකින් එක යන්න ඇරියම හිත තිදහස් වෙනවා. ආයිම ජීවිතේට මුත දෙන්න පුරවත් ශක්තිය හොයාගන්න පුරවත් වෙන්නේ එතකොටයි.....

“අනුත්ගෙ දුක කේරෙන්නෙ නැති ඔය වගෙ මිනිස්සු මේ ලෝකෙට ඕනෙ නෑ. මට හිහිත් එකෙක් මරල එන්න හිතෙනවා” අවසානයේ මගේ කරහිත් බිඳක් වචනයට නගා ගැනීමට මම සමත් වීමි.

“ඇත්තමයි ජාති පන්සල් යන එක පැත්තකට කියල හිහිත් ඒ හොම්බවල් වික අනිත් පැත්ත කරවල එමු.....” සුමිත්‍රාගේ වදන් යළි අප අතර පැතිරී කැලඹීම සන්සුන් කිරීමට උපකාරී විය.

දිවා රෑ මා දවන දුක් හිත්ත නොදකින මෙවැන්නන් ගැන වෙහෙසීමට කරම් ශක්තියක් මා තුළ නැත. දිනෙන් දින මා ගොනු කර ගන්නා ශක්තිය මා රැක ගත යුත්තේ මගේ ජීවිතය ගලවා ගැනීම සඳහාය. මේ ලෙසින් සිතිවිලි හසුරුවා ගැනීමට හැකිවීම ජයග්‍රහණයක් ලෙස මට දැනේ.

පන්සලේ පඩිපෙළ නහිද්දී බෝටියට පිටපයින් නැගී එන පිරුණු හඳේ රත්වත් එළියෙන් අප මුහුණු මත ඇඳුණු සිහින් සිනාවන් හඳුනා ගැනීමට අපට හැකිවිය.

“ඉතින් කියන්න ඔයා මොනවද සති අත්තයේ කළේ” පන්සල් යඳ්දි වූ සිදුවීම මම විස්තර කර අමිලට කීවෙමි.

“තව ඕනෙ කරම් ඔය වගෙ අවස්ථාවලට ඔයාට මුණ දෙන්න සිදුවේවි. ලෝකෙ වැඩි හරියක් ඉන්නෙ. අනුත්ගෙ සතුට ඉවසන්න බැරි අවාසනාවන්ත මිනිස්සු. අපිට ලෝකෙ හදන්න බැහැ. අපේ හිත් හදගන්න ඕනෙ ඒ සේරටම මුණ දෙන්න පුරවත් විදියට.”

"මම අතින් අයට සෙත්තන්න හැදුවට මට ගත්තිය කියනවා. මට තම හරියට කෙනෙක්ගෙ මුණ බලන්න බයයි අම්ම. මට හිතෙනවා ඒ අතරේ ඉන්නවා දමයන්නිව බිලි ගන්න මාරයක්. මුණක් හැකි මිනිහෙකුගෙ හෙවතුල්ල මට හැම තැනම පේනවා. මට සේරමලට විනාස කරන්න කරම් කරහක් දැනෙනවා. ඊස් මට කරන්න කිසිම දෙයක් නැහැ. ඉවසන්න කියල කොයි කරමක් ඉවසන්නද අම්ම. ඒ කරන විනාස කරගන්නේ ඒ අවතාරයට නෙමේ. මාවයි ඒ කරහෙන් පිවිචෙනවා වගේ දැනෙන්නේ. දිවා රැ දෙසේම මම මේ දුක ඉවසනවා කියල මියාට හිතන්න පුරවන්ද අම්ම....."

"මට පුරවන් ජාති. මියාට මුණ දෙන්න වුන දේවල් අසාධාරණයි. කරන ඉවසන්න හදන්න එපා. ඒ හැගීම්වලට පිට වෙන්න ඉඩ දෙන්න. මට ඒ සේරම කියන්න. තැත්නම් කොළයක් අරගත ලියන්න."

"මට මියාට මිනෙ දෙයක් කියන්න පුරවන්. මේවිටර දවසක් මට මේ කිසි දෙයක් ගැන කාටවත් කතා කරන්න බැරිව හිටියේ"

"මට ආසයි මියා මහොම කතා කරන කොට."

"ටිකෙන් ටික හිත සැහැල්ලු වෙනවා මෙහෙම කතා කරන කොට. මේ උදව්ව මම කවදවත් අමතක කරන්නෙ නෑ අම්ම."

"මට පුරවන් හැම දේම මම කරනවා මියාට උදව් කරන්න ජාති." ඔහුගේ ස්වරය යළි හැගීම් බරය. මොහු ඇත්ත විය හැකිද? අම්මත් මිනිහෙක්. වර් වගේම ඔහුත් සාමාන්‍ය මිනිසෙක්. මිනිසුන් මට දිදවා තිබෙන කරමට මට තවත් එවැන්නෙකු විශ්වාස කළ හැකිද? ඔහුගේ අනුකම්පාවේ සැහවුණු අරුතක් ඇතැයි යන සැකය යළි මගේ සිතට ඇතුළු වේ.

ඔහු මා දෙස බලා සිටින්නේ සිතා සෙමිනි. එයට පිළිතුරු දීමට සැරසෙන දෙතොල් තැවැත්වීමට මම උත්සාහ කළෙමි.

"මහොම හිතාව තවත්කන්න හදන කොට ලස්සණයි..." අම්ම කේරුම් ගැනීමට මා තුළ ඇති බිය මැඩගැනීමට මට නොහැකිය. තවත් වතාවක් පිරිමියෙකුට හදවතේ ඉඩදී ඒ පසුපස යනුබදිනා වේදනාවට බිලි වීමටද මට නොහැකිය.

ජීවිතයේ ප්‍රශ්නවලට මුහුණදීමට ගත්තියත් ඔවුන්ට තැන,
මගේ ප්‍රශ්නවලට උපදෙස් දීමේ හැකියාවක් අමතරව ඇත්තේ
ඇත්තෙන්ම ප්‍රශ්නයට මැදිවී සිටින්නේ ඔහු නම් මෙවැනිම
හැකියාවක් ඔහු තුළ තිබේද?

දමයන්තියගේ විශ්වාසයක් සමග වර්තමානයේ ඇත්තී ගියේය.
හතරකුට මෙන් මට සැලකීමටද ඔහුට වැඩි කලක් ගත නොවිණි.
කිසි දිනක ඔහු ඇගේ ඉරණම ගැන වගකීම මා වෙත පවරන්නට
තැන් කළේ නැතත් ඔහු හැසුරුනේ එවැන්නක් සිත තුළ තබා
ගෙනය.

අපේ විවාහයේ අත්තිම කාලය මා ගතකළේ සුදුසු වන දැඩි
අත්කඩු බිඳුණු කිරිල්ලියක මෙනි. එයින් ගැලවී යාමට මට කිසිදු
ලැබිය යුතු මම නොසිතීමි. මගේ විවාහය අවසන් වීම ගැන ඇතැම්
දුකටුවක් මා තුළ ඇතිවුනේ අපායකින් මිදුනා වැනි සහනයකි.
එහෙත් එය විවාහව පිළිගැනීමට මට ඉඩක් නැත.

"අපේ ඇත්තට වර්තමාන වටිනාත්වය නැත මෙතෙම දෙයක්
කරන්න." වැඩිපුර විස්තර සොයා ගැනීමේ අදහසින් අප නිවසට
ගොඩ නැගුණු අසල්වැසි කාන්තාවක ගෝකය පළ කරද්දී මා
නිතර වූයේ කිවයුතු යමක් සිතාගත නොහැකිවූ නිසාය.

"මයා ඇයි ලේසියෙන් එයට යන්න ඇරියෝ? මයාට මිනිසා
කරමි කල්ගන්න තිබුනහොත්....."

"එහෙම බලෙන් කෙතෙක් තියාගන්න හදන එකේ කේරුමක්
නැ..... නිලෙන්" කව බොහෝ දේ විමසීමෙන් පසු ඇය නිවසින්
පිට ව ගියේ මා වෙනුවෙන් වැලපෙමිනි.

"ජානකීන් හරි ගැනි කමයි. එයාට මිනිසා නැ මිනිසාත් එක්ක
නොදිත් ඉන්න." ඇය ඒ ලෙසින් කවත් අයට පැවසූ බව මා දැන
ගත්තේ මගේ දුකැති බලන්නට පැමිණි කවත් අසල් වැසි
කාන්තාවකගෙනි. ඇයට දැන ගැනීමට අවශ්‍යවූ විස්තර සපයා
මා ඇය එළියට දමා දොර වැසුවේ මිනිසුන් නැති ලොවක ජීවත්
වීමට මට වරම් ලැබේවායි පතමිනි. කීප වතාවක්ම ඉමිනා
පුස්සකම්මේන... ගාථාව සිතට තගාගැනීමට කරමි කලකිරීමක්
පමණි ඔවුන් මා වෙත ගෙන ආවේ.

දමයන්හි සොහොන් සීමි තවතා ආ දිනයේ මා හඳුනාගත පිරි වර්ග යළි ආපසු ආවේ නැත. මෙය මා අත් අයට වටනා දෙන්නේ කෙසේද?

"නැම පිරිමියෙක්ම එක වගේ තෙමෙමි ජාති. මියාව තේරුම් අරන් ආදරේ කරන්න පුරවත් කෙනෙක් ලැබෙන්න නම් මියා ඒකට ඉඩ දෙන්න මිනෙ. මියාගෙ සැකයි බයයි නිසා කාටවත් මියාට ලැබෙන්න බැහැ." අම්ම පවසන්නේ නිවුණු හඩකිනි.

"තවත් සැරයක් මම විත්ද වගේ දුකකට ඉඩ දෙන්න මට බැහැ."

"ජීවිතේ කියන්නේ වෙනස්වීම් වලට මුණ දෙන එකයි. මොන හේතුවක් නිසා හරි අපිවෙනස් වීමට අසියෝගවලට මුණ දෙන්නෙ නැත්නම් ඒක ජීවත් වීමක් තෙමෙයි.

"එහෙම නම් මම කැමතියි ජීවත් නොවී ඉන්න...." අප සිතාපුනේ අපේ කතාව සැහැල්ලු ලෙස සලකාය.

"මියාට ලස්සණ හඳවතක් තියෙන්නෙ ජාති. ඒ වගේ කෙනෙක් ජීවිතේ තාස්ති වෙලා යන්න අවින්න හොඳ නැ."

"මියාට තේරෙන්නෙ නැ. මට ඉතුරු වෙලා තියෙන්නෙ අත් කකුල් ගලි කරගෙන ඇස්දෙක පියා ගන්න එක විතරයි. උදේට ඇස් ඇරල බලන්න දෙයක් මට නැහැ. මම හඳුනා මාළිගා ඔක්කොම තිබිල තියෙන්නෙ අහසෙ. ඒ සේරම කඩත් වැටිල ඒම අයිත් කරගත නැගිටින්න මට ශක්තියක් නැ. ජීවත් වෙන්න මට අයිතියක් නැ අම්ම. මේ විසාල මහ පොළවේ මට ජීවත් වෙන්න ඉඩක් නැහැ.

"මහොම කියන්න එතා. මම හඳුන්නෙ මියාව ඒකෙන් එලියට ගන්න කමයි. ඒත් මියා ඉඩ දෙන්නෙ නැහැ." ඔහුගේ වදන් යළි මා බියපත් කරවයි. ඒ ලෙස ඔහු කතා නොකරනවා නම් මේ සංවාදය මෙතරම් අපහසු වන්නේ නැත.

"මියා ලගට එන අයට මහොම කියන කොට පරිස්සම් වෙන්න අම්ම. සමහර අය මියාගෙ හොඳ කමින් ප්‍රයෝජන ගන්න බලයි.

“නෑ මම හැමෝටම මෙහෙම කියන්නෙ නෑ.

මේ කතාව මෙතනින් නැවැත්විය යුතුයි. සීමාවන් හඳුනාගැනීමට නොහැකි වූ විටයි අපට ප්‍රශ්න ඇතිවන්නේ.... මගේ හිත කීවත් සිය සැක යටතේ කරගත නැගෙන මේ වදන් යටතේ කර ගැනීමට මට නොහැකි විය.

“ඇයි මට එහෙම කියන්නේ? ඔයාට හේතුවක්නෑහැ.....”

“මට ආසයි ඔයාට ජීවිතයක් අරඹන්න පටන් ගන්න උදව්කරන්න..... ඔයා මට ඉඩ දෙනව නම් ඒකට.....”

“අපි මේ කතා කරන දේවල් කේරුමක් නියතව කියල මම හිතන්නේ නෑ අම්ම”

“ඇයි එහෙම කියන්නේ?”

“ඔයාට සේන්නෙ නැද්ද අම්ම - මම විවාහයකුත් වෙලා ලෙසකුත් හඳුනා ගැනියෙක්. ඒ සේරම නැතිවෙලා යන්න කරම් අවාසනාවක්කයි.....”

“මම ඒ ඔක්කොම දන්නවා..... මට කමක් නෑ ඒවට.” ඔහුගේ හඬ ස්වීරය. පුංචි ලෙසකුගේ වැනි ඔහුගේ සිතාසෙන දැස් මා දෙස බලා හිඳි. සියල්ල අවුලක් වී සිත වේගයෙන් නැම් අතටම දිවේ. ඔහු මගෙන් ඉල්ලන්නේ ආදරයද? මෙය සිදු විය හැකිද?

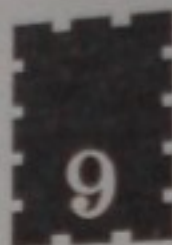
අම්ම මගේ රෝගී මතක සුවපත් කිරීම සඳහා කාව්‍යාලික ඇසුරක් පතනවා විය යුතුය. මිනිසකු යළි සැබවින් මා හට ආදරය කරන්නට ඉඩක් නැත. එවැනි ආදරයක් ලබන්නට සුදුසු කම් මා තුළ ඇත්තේ ද නැත. එසේනම් මේ සිදුවන්නේ කුමක්ද?

“මේ වෙලාව කීයද දැක්කද?” මා අසුනින් නැගිට දෙර වෙත පිය නැගුවේ ඔහුගේ ගමනට සුභ පතමිනි. අම්ම හමු වන්නට පැමිණි කීප දෙනෙකුම හිස ඔසවා මා දෙස බැලුවේ අමනාපයෙන් මෙනි. ඒ දෙනෙත්වල ඇති නොයකුට පවසන්නේ මට වෙන්වූ කාලයට වඩා අප එහි ගත කර ඇති බවයි. මේ සියල්ලන්ම පෝලිමේ බලා ඉන්නේ අම්ම නොමසුරුව ඔහුගේ ආදරය බෙදාදෙන නිසායි. මා ඔහුගේ කාරුණික වචනවලට අමුතු කේරුමක් දීමට කැත්කිරීම වැරදිය.

පියෙන් පිය ඔහුගෙන් මා ඇත් වුවත් ඔහුගේ වදන් විදුලි
සැර මෙන් මගේ ජීර්ණ පුරා දුටු මට දැනේ. ඔහු නිවුණු හඬින්
යළි යළිත් මගේ කනට කොදුරනු මට ඇසේ.

මා යළිත් ඔහා විසකකට උචෙනවාද? නැත්නම් කුමක්
හෝ ඒ මා හට තිබූ මානසික තත්වය උග්‍ර අතට හැරෙනවාද?
ඇත්තෙන්ම මා අම්මගෙන් දැනගතයුතුව තිබුනේ එය තේද?

අතට වෙහිටු කාලය අම්මගේ ආසාවන් තේරුම් ගැනීමට
වැය තිබීම හරිද? කිසියම් විශාල වැරද්දක් සිදුවෙන බව හැඟුනත්
එය වටහා ගැනීමට අවශ්‍යතාවයක් මා තුළ නැතිවා සේ මට
දැනේ.

අම්ම ජර්මනියට ගොස් දැනට දින කීපයකි. මගේ හිතට
පාළුවක් දැනෙන්නේ තේරුම් ගත නොහැකි අයුරිනි.

“පසුගිය කාලය තුළ අප එකට ගතකළේ පැය කීපයක්
වුවත් මුළු ජීවිත කාලයම ඔහු සමග ගත කර තිබුනා වැනි සමීප
බවක් දැනෙන්නේ කෙසේද?”

උදේ පත්තරය කියවීමට තැත්කළත් එහි කිසිවක හිත නොද
ඳේ වර්තමානයේ ඇතිද කියා සිතීමට මම තැත් කළෙමි. අපේ
වෙනමින් සමග ඔහු තුරු මාරුවී ගියේය. අප හමුවූ මුල්
දිනවල ඔහු දැක්වූ සැලකීම ආදරය සදාකාලික වේයයි එද මා සිත
බැඳීම..... මායාවක් බව අද වැටහෙන්නේ මේ තරම් ලෙහෙසියෙන්
ඒ සියල්ල අප අතරින් ඉවත් වී ගිය අයුරිනි.

ආදරය හැම විටම මායාවක් පමණක්ද? අම්ම පවසන
අන්දමට මට ජීවිතයක් ලබාගත හැකි එකම මග වැටී ඇත්තේ
ආදරය තුළිනි.

මා යළිත් ආදරයට ඉඩ දිය යුතුයි. මා සතක අත්දැකීම් ආදරයක් මට මිනිසෙකුගෙන් ලැබියයි බලාපොරොත්තු විය හැකිද? ආදරය නැම වටම වේදනාවක් පමණක් නොවේද?

අම්ම තුළ ජීවිතය ගැන ඇති වැටහීම මෙන්ම ඔහු පළ කරන ආදරයත් ගැඹුරු නම්....? එසේ නම් මා එයට පිටුපෑ යුතුද? එය වටහා ගන්නට නම් මා ඔහුගේ ආදරයට ඉඩදී බැලිය යුතුයි. එවැනි අත්හද බැලීමකට මුහුණ දීමට කරම් මා තවමත් ශක්තිමත් නැත. එය වැරදි ගිය හොත් ඒ සමග පැමිණෙන වේදනාවද මා බාර ගත යුතුය.

මා බිය වන්නේ එයට නොවේද? වෙනස් වීමට බියවූ විට ජීවිතය එකතූන නැවතුනත් රසවත් බවක් තැනක් වේදනාවෙන් ඇක්වූ විට දැනෙන සුරසිඞ බවට මම තවමත් ඇරුම් කරම්. ජීවත් වීමට එය පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන බවද මම වටහාගෙන ඇත්තෙමි.

"වරි එයාගෙ දුක ගැන විතරක් හිතල මොව ඇත් කළ නිසයි ඔක්කොම ප්‍රශ්න ඇතිවුනේ. මය දෙන්නම් ඒ දවස් වල මට හම්බවුණා නම් මට උදව් කරන්න තිබුනා. වෙන්නෙ මොනවද කියල තේරුම් ගන්න."

"ආදරේ නැතිවුණාට පස්සෙ අපිට රැක ගන්න කියල දෙයක් ඉතුරු වුනේ නෑ අම්ම"

"මය දෙන්නම් එකතුවෙලා දමයත්තට වුණු දේට මුණ දෙනව වෙනුවට හිතේ ඇතිවුණු කරන මොලටම පිදවන්න යෙදෙව්වා- අනුකම්පාව ආදරේ අවශ්‍යම අවස්ථාවක තමයි මොලට නැතිව ගියේ...."

"ඔව් මට මතකයි. සමහර දවස්වල එයා හෙදර ආවෙත් නෑ. මම තනියම අඩ අඩ රැ ගණන් ගතකළා. හරි බයයි ඒ වෙලාවට. බලාපොරොත්තු ඉතුරු වෙලා තිබුන නම් ඒ සේරම රැදිල තිබුණු වරි ඒ වගෙ පිටු පෑමට මට දැනුණු දුක විස්තර කරන්න මම වචන දන්නෙ නෑ අම්ම...."

"දන්න විදියට කියන්න බලන්න. මය සේරමවලින් මො නිදහස් වෙන කල් මොට ශක්තිය හොයා ගන්න අමාරුයි."

“දවසක් රියා රැ වෙලා ගෙදර ආපු දවසක මට බනින්න පටන් ගත්තා. ගෙදර යන්න ඉන්න තැනක් වගේ. මගේ හැටි, ඒ දේරම් හසුරු වටින..... මනස් කරන්නත් බැ ඒ කරමට හිත නාමක් වෙන්නවා.....”

“තමන් හැ මට ඒ දේරම් කියන්න.....”

“ඇපි මට රහෙම දේරම් එතා වුනේ. කියල රියාව තේරුනේ හැ. මට හැහිටින්න අත දෙන්න ඕනෙ කියල රියා හිතුවේ හැ. කවුරුත් එක දැක්කෙ හැ. ගස්ගල් වලට පවා මම වදින්න ඇති පිහිට ඉල්ලලා. හැම දේරම් මට වැහුණා අමිල මගෙ දුක කාටත් ඇහුනෙ හැ.”

තවත් කතා කර ගත නොහැකිව මා අත්ලෙහි බ්ලිහුණ නොවා ගත්තේ මේ අපරණ කම් සතවා හැනීමටය. අමිල මගේ ලතටම අවුත් ඇති බව මට වැටහුණේ ඔහුගේ දෑතෙහි උණුසුම් මගේ එක්වුණු අත්වලට දැනුණු විවදිය. කුමක් දෝ බලවේගයක් වැනි ශක්තියක් මා දැකිත් ඇතුළු වී සිරුර පුරා දිවයනු මට දැනිනි.

තව තවත් ඒ ශක්තිය උරා හැනීමේ ආසාවකින් මා තෙත් විවර නොකර පියා ගතම සිටි අසුරු මට සිහි වේ.

“අදට මේ ඇති.” අමිලගේ ඇහිලි තුඩින් මගේ අත්තිම කදුලත් පිසදැමුනත් සිත සත්පුත් වන තෙක් මා එලෙසම තව මොනොතක් සිටියෙමි.

“මට දුකයි මියාට මෙහෙම කරන්න. ඒත් මියාට තියන එකම විසදුම හිතේ තියන දුක ඇතට යන්න අරින එකයි.”

මේසය මත දින දර්ශනයේ සමහර අතුරු මගේ කදුලින් බොඳවී ඇති අසුරු මට පෙනේ. අමිලගේ දෑසින් නික්මෙන්නේ අනුකම්පාව නම් එයින් වෙලී තව තවත් එයටම තුරුල් වීමට ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ.

“අතීතයේ ජීවත් වෙන එක ලේසි හැ”

“මට කරන උදව්වලට ස්තූතියි අමිල මියාට හිතාගන්නවත් බැහැ මට ඒවා කොච්චර වටිනවද කියලා....” මම සිතාසීමට උත්සාහ කළෙමි.

ජීවිතයට ලක්කණ එක්කිරීමට අම්මා තුළ ඇති මේ ශක්තිය කුමක්ද? එය ඔහුගේ පුහුණුව පමණක්ද? එය කුමක් හෝ වේවා අම්මාගේ ඇසුර තව දුරටත් මා තුළ බියක් ඇති කරන්නේ නැත.

*

*

*

දුරකතනය දකින වාරයක් පාසා මා අතේ ගුලිකරගත පැමිණි ඔහු දුන් අංකය මගේ සිහියට නැගේ. සොයාගන්නට බැරිවන ලෙසින් අත් බැගයේ ඇතුළට මා තල්ලු කර දැමීමේ ඔහුට තනා තිබීමට මා පෙළඹේය යන බියක් තිසාය. සියල්ල එළියට හළා දුරකතන අංකය සොයා ගත යුතුයි. දරාගත නොහැකි අන්දමේ ආසාවක් මට වද දෙයි.

"නෑ මම හැඟීම්වලට වහල් වෙන්නේ නෑ.... ඒකෙන් මට ඇතිවෙන්නේ දුක විතරයි. ශක්තිය.... කොහෙත්ද මම ශක්තිය නොයා ගන්නේ...?"

අද දවස පටන් ගත්තා පමණි. එය ගත කරන්නේ කෙසේද නිසා මා සිතලාවත් නැත.

බොහෝ දෙනා මා යළි විශ්වා විද්‍යාලයට ඇතුළුවී ඉගෙන ගත යුතුයයි සිතති. පශ්චාත් උපාධියකට ඉගනීමට මට පුද්ගුකම් ඇතත් පේළි දෙකක් නියමිතව තරම්වත් එකඟතාවයක් නැති සිතකින් කෙසේ නම් මා එවැනි බැඳුණු උත්සාහයකට පිවිසෙමිද?

ආසාවෙන් හැදෑරිය හැකි එකම මාතෘකාවක් හෝ මා සිහියට නොහැගේ. මගේ ප්‍රියතම විෂයන් තවත් මගේ හිතට සම්ප නැත.

කවුරුත් හෝ පිළියෙළ කළ සටහන් කියවා තවත් අමතර දැනුම ගොනුකරගත වසර අවසානයේ ඒවායින් කෙතරම් ප්‍රමාණයක් මතකයේ රැඳී තිබුණාද කියා පරීක්ෂා කිරීමෙන් මා ලැබූ පුද්ගුකම් පිළිබඳ සහතික මා ලග තිබේ. එහෙත් ඒ මතකය අද මගෙන් ගිලිහී ගොස්ය. මා ලැබූ අධ්‍යාපනයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත්නම් තව දුරටත් ඉගනීමේ ඇති පලය කුමක්ද? මෙය අත් අයට වටහා ගැනීමට අපහසු දෙයකි.

මගේ සිත මමත් වඩා තේරුම්ගත් පුද්ගලයකු ලෙසින් මට මෙතෙක් හමුවී ඇත්තේ අම්මා පමණි. කනට පමණක් නොව

හදවසටද සමීප ඔහුගේ හඩට යළිත් වසාවක් සන්දීමේ ආසාවක් පියළි ගිනි පිමා අභිභවා නැගෙනු මට දැනේ.

ගින්නට ඇදෙන අසරණ පහොටියකු මෙන් මාද ගින්නට ඇදී යන්නේ ඒ සතා මෙන් නිසිත් නොදැන නොව අනතුර පෙනී පෙනීය. එළියේ විදුලි සහන යට ඇති පුංචි කෘමීන්ගේ අප්‍රාතික පියාපත් පුළුඟිත් සෙලවෙන්නේ මට අනතුරු ඇඟවීමට තැත් කරන ලෙසිනි.

මිය යටපත් කරගත නැගෙන අම්ලයේ සෙනෙහසට ලංවීමේ ආසාව මට තව දුරටත් යටපත් කළ නොහැකිය.

“අම්ල”

“ඔව් මේ අම්ල..... ආ..... කොහොමද ජානයි? කොහෙ ඉඳලද කතා කරන්නේ?”

“ගෙදර ඉඳල..... මයා නිව්වනෙ කතා කරන්න කියල.....”

“ඔව්..... මටත් ආසයි මයා එක්ක කතා කරන්න..... මයා මෙහෙම කතා කරන කොට මට මයා බලන්නෙ නැතුව ඉන්න බෑ ජානි.....” ඇත්තෙන්ම මට අවශ්‍ය වූයේ අම්ලයේ මේවැනි වදන්වලට තත් දීමට විශුද්‍රවය. ඒත් කිසිවක් කීමට සිතාගත නොහැකිව මගේ මුඛ ගොඩුවී ගොසිනි.

“අපි ගියා මෙහෙ පාක් එකක් බලන්න. මට හිතූන මයත් හිටිය නම් කියල. මයාව සේරම අම්ලක වෙයි. මෙහෙ ලස්සණට.”

කොව්වර ලස්සණ දේවල් ලෝකෙ පිරිල තිබුනත් ඒ ලස්සණ බෙද ගන්න කෙනෙක් නැත්නම් ඒවයින් වැඩක් නෑ අම්ල.”

“මයා කැමති නැද්ද මාත් එක්ක ඒ ලස්සණ බලන්න.”

“අපි මොනවද අම්ල මේ කතා කරන්නෙ. ඔහොම විහිදු කරන්න එපා.....”

“විහිදු නෙමේ. මයා දැන් ඉන්නව නම් අපිට කාර් එකක් තුලියට අරගත නෑම තැනම යන්න තිබුනා. මෙහෙ පාරවල්වල හයිසෙන් යන්න පුළුවන්. මට ආසයි මයාව එක්ක ගිහින් මෙහෙ

ලස්සණ් සෙත්තන්න. ඔයාට තවත් තෙරපි මින වෙන්නෙ නෑ රහෙනම්....."

"අහා.... ඒ කරමට ඔයාට විශ්වාසයි ඔය ලස්සණ් දැක්ක ගමන් මට සතිය වෙනව කියල.....?"

"ලස්සණ් විතරක් නෙමෙනෙ.... මාත් ඉන්නවනෙ. මම ඔයාව ඇත්තම සතුටු කරන්න මිනෙ ඔක්කොම කරනවා." භික්ඛු බව යළි අප වෙලා ගනී. මා කුමක් කිව යුතු දැයි මට පැහැදිලි නැත. ඔහුගේ වචන කුසින් මට ලැබෙන ආශ්වාදය අද දින මට අවශ්‍යම දෙයක් බව පමණකි මට වැටහෙන්නේ.

"ජාති කියන්න මට ආදරෙයි කියල" භික්ඛු බව යළි කැනී වෙන්නේ මා නොසිතූ අන්දමේ ඉල්ලීමකිනි.

"ඇයි ඔයාට මගෙ ආදරේ මිනෙ අමිල.....? මම දන්නව ඔයාට මින කරමි ගැණු මෙයි ඉන්නව කියල. ඇයි මම...?"

"මට මෙව්වර කලක් හම්බවෙලා කියන අයට වඩා ඔයා විශේෂයි....."

"ඔයා දන්නව මගේ තත්වේ. මම ඔයාට හරියන කෙනෙක් නෙමේ. ඒ දැන දැනත් ඇයි මට මෙහෙම කරන්නේ?"

"ඔයාට තේරෙන්නෙ නෑ ඔයාගෙ අගේ... ඔයා කවුරු වුනත් මට කමක් නෑ. මං ඔයාට ආදරෙයි ජාති." ඔහුගේ වදන්වල ශක්තිය මට වැටහුනේ දුරකතනය ගිලිහී යෑමට තරම් මගේ අත පණනැවිවී ගිය අයුරිනි.

අප වෙන් කරන මුළු ලොවම අතුරුදහන්වී සැකසුම් දහස් ගණනක් ඇත සිටින අමිලට මා සිතින් හා ගතින් ලංවී සිටින අයුරු මට දැනේ. ඔහුගේ වචනයක් වචනයක් පාසා ගිනි කන්දක ඇතුළත තිබිය හැකිසි සිතන්නට පුළුවන් අන්දමේ උණුසුමකින් මා ගත වෙලියයි. මේ මොහොත සද්‍යාලික වෙනවා නම්..... මට එහි සැමදම රැඳී සිටිය හැකි නම්..... ලෝකය මොන තරම් සුන්දරද?

මට ආසයි ජාති මට ආපහු ආපු ගමන්ම ඔයාව තනියම හම්බවෙලා කතා කරන්න. ඔයා එතව තේද..... කියන්නකෝ.....?"

"හා" ඒ වචනය පිටවුනේ වෙන කෙනෙකුගේ මුඛින් වියදුකුය. ඒ නඩ මගේ නොවේය යන පිහිටිල්ල පුරි මොහොතකට මට ලබාදුන්නේ සහනයයි. ඒත් එහි බරපතල කම වික වේලාවකින් මට වැටහුණි.

අම්මත් මාත් මේකෙන් ගතකළ මෙලොවින් එපිට ලෝකයෙන් බැස පියව් ලොවට පය තැබුවට පසුවද ඔහුගේ හට්ටිහි රැදුණු ආදරය මා වටා සුළඟේ පවා රැඳී ඇතැයි මට පිහිණි. මා යන යන තැම තැනම ඇති ඒ ආදරයෙන් උණුසුම් වූ සුළඟ මා වෙලාගනී. ආර හැරගත මා ගෙමිදුලට පිවිසුනේ හැකිතාක් ඒ සුළඟින් හදවත පුරවා ගැනීමට ඇති ආයාචිනියාය.

අවට ඇති මල්වල පවා අද අමුතු ලස්සනක් ඇතැයි මට පිණි. කෙතරම් ප්‍රතිකෂේප කිරීමට තැත් කළත් ඇත්කෙත්ම සිදුවුනේ මා ආදරයෙන් බැඳීමය යන්න මා තුළ මිශ්‍ර හැකිම් රාශියක් ඇතිකරයි.

අම්මගේ ආදරයට මගේ ජීවිතයට ඇතුළු වීමට ඉඩ දීමට ඇති ආයාචිනියා සිය සැත්ත වැනි සියළු හැකිම් අහිමිව තැනේ. ඒ පිහිටිල්ල ජයගනු වැලැක්වීමට මම උත්සාහ නොකළෙමි.

මේ කාන්තා සල් අඳුරු පටලයක් මෙන් දැස් වසා රැඳී සිටිනුයේ ඉවත් වීමෙන් පසුව අවට ලෝකයේ විවිධාකාර වර්ණ රටාවන් පැහැදිලිව දක්නට හැකිවීම මට අළුත්ම අත්දැකීමකි.

* * *

"මියාටි කැමති කරව ගන්න පුරවන් වෙයි කියල. මම කවදාත් හිතුවේ නෑ ජාති...." අම්ම පවසන්නේ මගේ ඇහිලි තුඩු ඔහුගේ මුඛට ලංකර ගනිමිනි.

"මියාටි මොනවද මගෙන් ඕනෙ අම්ම? මට කාම කේරෙන්නේ නෑ ඇයි මියා මට ආස කියලා. මම කොහොමටවත් මියාටි ගැලපෙන්නේ නෑ"

"මට ඕනෙ මියාටි. මට මේවගෙ සතුටක් වෙන කාගෙන්වත් ලැබිල නෑ. ගැලපීම කියන්නෙ ඒක නෙමේද?"

"මට හිතනා ඔයාට කොච්චර ගැණු මෙයි හිටියත් ඒ කවුරුත් ඔයාට ඇත්තටම ආදරේ වෙලා නෑ කියලා...."

"නෑහෙ"

"මටත් ආසයි ඔයා මට කළ උදව්වලට ඔයාගෙ ජීවිතේටත් සතුටක් දෙන්න පුළුවන් නම්..."

"නියත්ත බලන්න ඔයා කොහොමද ඒක කරන්නෙ කියලා...."

"ඇත්තටම මට ජීවත් වෙන්න කිසිම හේතුවක් තිබුනෙ නෑ..... ඒත් ඔයා මට ආදරේ වුනාට පස්සෙ..... මට දැන් හිතෙන්නව ජීවිතේ දිනා ආසාවෙන් බැලුවට කමක් නෑ කියලා...."

"මට හරි ආසයි ඔයා ඔහොම කතා කරන කොට...."

අම්මලගෙ දැකට මැදිව මගේ ඉතිරි මුළු ජීවිතයම ගත වෙතවා නම්... මේ දැනෙන උණුසුම.. පුරකිත බව සදකාලික කරගත හැකි නම්.....? දේවත්වයට ලංවිය හැකියයි මිනිසුන් පවසන්නේ මේවැනි ආදරයකට විය යුතුය.

මගේ ගත සිත වෙලාගත් ආදරය කවත් සහවා ගැනීමට මට පුළුවන්කමක් නෑක.

"මං ඔයාට ආදරෙයි අම්ම.... ආයින් මාව තනිවෙන්න අසරණ වෙන්න දෙන්නෙ නෑ කියන්න...."

"මාත් ඔයාට ආදරෙයි ජාති.... ආයෙත් මම ඔයාව තනි කරන්නේ නෑ."

මේ සැබවින් සිදුවන්නක් විය නොහැකිය. අම්ම මා අමතන්නේ සිහිනයෙන් නම් මට මේ තිත්දෙන් අවදිවීමට අවශ්‍ය නෑක. පුළුවන් තරම් ලොකුවට ඇස් විවර කර මා අවට බැලුවේ මා දකින්නේ සිහිනයක් නොවන බව මටම වටහා දීමටය.

අම්ම ඔහුගේ නවාතැනේ පැත්තකින් ඇති බරාදයේ ගෙවත්තට මුහුණලා ඇති පුටු කීපයෙන් එකකට ගොස් ඉඳගත්තේ මගේ අතින් අල්ලාගෙනය. සැන්දෑවේ ලා හිරු රැසින් අප නැහැවී යයි.

“එන්න” ඔහු පසෙකින් මා හිඳගත්තේ එකරම් අපහසුතාවයකින් තොරවය.

“ඔයා මට ඇත්තටමද ආදරෙයි කියල කිව්වේ කියන්න අම්ම?”

“අපේ ඔව් ජාති. ඇත්තටම තමයි සීවේ. ඇයි ඔයාට තේරුම් ගන්න බැරි?”

“ඒ වගේ දෙයක් ඔයා කියන්නේ නැතිව තේරුම් අරන් මෝඩයෙක් වෙන්න බෑ මට....”

“මම හැමදුම කියන්නම්. ඔයා ඇත්තටම මාව විශ්වාස කරන කල්....”

“මි.... මං ආසයි ඔයා හැමදුම මට මතක් කරල දෙනව නම්....”

“තව මොනවටද ඔයා ආස....?”

“මම ආසයි ඒ ආදරේ මට පෙන්නන්නව නම්....”

“ඒ කොහොමද පෙන්නන්න ඕනෙ....”

“ඔයා ඇත්තටම නම් ආදරේ.... ඔයාට හිතන්න පුළුවන්....”

“ඔයා දැනගත හිටියේ නැති වුනාට බලන්න ඔයාගෙ හිතේ මොන තරම් ආසාවල් තිබිල තියෙනවද කියලා....?”

“මට හරි ආසයි.... සේරම අමතක කරල හිතා වෙන්න....”

“අපි දෙන්නට පුළුවන් මීට පස්සෙ ඇතිවෙන කල් හිතා වෙන්න....” මා මේ තරම් වාසනාවත්ක විය හැකිද? මා තුළ ඇතිවෙන්නේ සැකයකි.

“ඇත්තටම මට හිතාවෙන හැටි අමතක වෙලා හිඟින් තිබුනෙ. මම හිතුවේ මම දුක්විඳින්නම උපත් පටිකාර ගැණියෙක් කියල. ඒ වගෙ අයට හිතාව වගේ දේවල් උරුම නෑ.”

“ඔයා ආසින් කවදුවත් අඩන්න ඕනෙ නෑ ජාති.” අම්ම පවසන්නේ මා තව කවත් ඔහුගේ උණුසුමට තුරුල් කර ගනිමිනි.

මේ මානසික රෝගියෙකු බවට පත් වූයේත් මගේම නිවසේ පිරිසායියක බවට පත් වූයේත් විවාහව කතා කළ හැකි කෙනෙකු එකෙක් මට නොපිටි තිබාය.

මෙතෙක් මා තුරුල් කරගත පිටි කරනවා, වේරය හා වේදනාව වැනි හැඟීම් එකින් එක කවු ලැබුනා සේ ඇතට ඉතිරිපී යද්දී හිස් වූ හදවතට දැනුණේ අපමණ සැතැල්ලුවකි. ඒ ලොවට පිවිසීමට අමීලට එකරම් අරඹනු නොවිණි.

"මුළු ලෝකෙම පුරවන්න කරම් ආදරයක් මියාගෙ හිසේ තියනවා අමීල. ඒත් මට හිතෙන්නෙ ඒ ආදරේ අර ගන්න කරම් කෙනෙක් මියාට හම්බවෙලා නෑ කියලා."

නෑ දැන් කමයි එකෙම කෙනෙක් හම්බවෙලා ඉන්නෙ. මියා කොහොමද මිය වගේ මගෙ හිත කියවන්න ඉගත ගත්තේ...?"

"මියා තිබයි මට ආපහු ලෝකෙ දිනා ඇස් ඇරල බලන්න පුරවන් වුනේ අමීල. මාව හිරවෙලා හිටිය අපායෙන් බේර ගත්තට මියාට ආපසු ගෙවල ඉවර කරන්න පුරවන්වෙන එකක් නෑනෑ."

"මියාට ගෙවන්න පුරවන් විදියක් කියනවා..."

"ඒ කොහොමද?"

"මියාගෙ මක්කොම මට දෙනවද කියන්න?"

"මගේ මුළු ජීවිතේම මියාට දීල ඉවරයි වගේ මට හිතෙන්නෙ අමීල..."

"මම කොච්චර කලක් බලන් හිටියද මියා වගේ කෙනෙක් හම්බ වෙන කල්..."

"මට බියයි මියා මහොම කතා කරන කොට, හැමදම මට ආදරය කරනු අය මගෙන් ඇත් වෙනවා. ඒක මාව දල කියන්නෙ නැති ශාපයක් වගේ."

"මම ආයින් මියාට මගෙන් ඇත් වෙන්න දෙන්නෙ නෑ. මට මියාව ඕනෙ ජාති. මියාට කේරෙන්නෙ නැද්ද මගෙ හිත"

"මම කේරුම් ගන්න කමයි හදන්නෙ අමීල..."

ඔහු මා ආපසු ගෙනගොස් හැරවුයේ හොඳටම ද බෝ වූ පසුවය. මේ තරම් වේලාවක් අප එකට සිටි බව වැටහී ගියේ මග අපට අදුර ඔදිත් විය පදවාගත යන විටය. බොහෝ දෙනෙකු ඒ වනවිට සිය නිවෙස් බලා ගොස් ඇති නිසා පාර පාසු බවක් ලැබුණි.

සිහිත් තවත් අම්ම නියත්තට තැන් කරන සිංදුව කුමක් දැයි වටහා ඇතිමට මම තැන් කළෙමි. එහෙත් ඔහුට එහි වචන මතක නැතිවූයේය.

“මොනවද හෙරට නියත්තේ මෙව්වර පරක්කු වුනාට.

“මම නියතව සියත් එක්ක කතාවක් අහන්න ගියා නියලා. ඊයාලට සියව විස්තියයි ඒ නිසා මොනවත් හිතන එකක් නැ.”

මා අම්ම හමුවීමට ගිය බව අයියලා දැන සිටියත් ආපසු එමට මේ තරම් ද බේරුන බවක් මා දැන සිටියේද නැත. ඔවුන් මම බලා සිටිනු මට පෙනේ.

“අපි බෙදුනා ඇයි තංගි පරක්කු නියලා.”

“අම්ම කතාවක් අහන්න මාව එක්කත් ගියා.”

“ඊයා හුඟත් හොඳ කෙනෙක් වෙන්න ඕන මය තරම් මහත්සි වෙන්න”

“තංගි කෑම කන්න ගිහිත්”

“මම එකත කිසුණු කෑම වගයක් කෑවා. මට බඩගිනි නැ.”

ඔවුන් කතාව ගැන ඇසීමට පෙර මා කාමරයට වැදුනේ තව දුරටත් බොරු සීමට ශක්තියක් මා තුළ නොවුණු බැවිනි.

එකින් එක හවස් වරුවේ සිදුවීම් දෙකෙන් ඉදිරියේ යළි රහස්‍යත්වයට පටන් ගත් බැවින් තිත්ද මා වෙත ආවේ බොහෝ ද බෝ විය. ඒත් තිදා ගැනීමට නොහැකිව ගතවූ ඒ කාලය වෙනද මෙන් මා වෙනසට පත් කළේ නැත.

අතුල රිඳුන සතියේත් මා හමු වීමට පැමිණියේය. සරසවියේ එකට සිටි මගේ මිතුරු මිතුරියන් හැම දෙනාම මෙලෙස යළි හමුවීමට ලැබෙනවා නම් කෙතරම් හොඳද යන සිතිවිල්ලෙන් මම ඔහු සිළිගත්තෙමි.

අප සිටියේ එළියේ පේර ගසේ ඉදි තිබූ ගෙඩි කඩමිනි. රාතිවත් මවත් ලංවීමට අපහසුවූ පේර ගෙඩි කඩා දීමට ඔහුද සහාය විය.

“යනකොට මතක් කරල වීකක් අරන් යන්න වාන්දනීම.” මම කිමි.

ඔහුට තේ සාදා දීමෙන් පසු රාති අක්කා ගෙතුළට ගියාය.

“ජානකී මොනව හරි කරන්න හිතුවේ නැද්ද?”

“දමයන්ති හම්බුනාට පස්සෙ අවුරුදු ගාණක්ම ගෙදර ඉඳල පුරුදු වුණ තියා දැන් ආයිම මොනවට හරි දාන්න හිතට බයයි වගේ.

“ඔයා වගේ කෙනෙක් ඔහොම කතා කරයි කියල මට විශ්වාස කරන්නත් බැහැ. ඔයා ඉස්සර බුලට්ඵක වගේ ඉස්සරහට යන්නෙ හැම දේටම. බය නැතිව. ඔයාට මතක නැද්ද ඒ කාලෙ.

“ඒ වෙන ආත්මයක් වගේ මට දැනෙන්නෙ. ඒ සේරම දැන් වෙනස් වෙලා. ඇති මං ගැන කතා කළා ඔයාලගෙ විස්තර කියන්නකෝ.”

“ඇත්තටම ජානකී මට මගේ බිස්තස් එකේ පොඩි ප්‍රශ්නයක් තියනවා. මම මේ අදත් ආවෙ ඒකට ණයක් ගන්න බලන්න. ඉක්මණින්ම රුපියල් ලක්ෂයක් විතර දැමීමෙ නැත්නම් ඒක තව දුරටත් කරගත යන්න විදියක් නැහැ දැන් තියන විදියට.

මටත් සේරම වහල දලා යොති පෝලිමට එකතු වෙන්නයි වෙන්නෙ."

"ඇයි ඔයාට බැංකුවකින් සල්ලි ගන්න බැරි?"

"අපි බැඳල තැනි නිසා මගෙ ආදායම විතරනෙ තියෙන්නෙ, ඒකත් ස්ථිර තැනි නිසා ලේසි නෑ."

"ඉතින් ඇයි බඳින්නෙ තැන්තෙ, ඒක කලාම ප්‍රශ්නෙ විසඳෙනව නම්?"

"එතෙමත් බැනෙ ජානකී, මගේ ශික්ෂණයේ ඒක එක තත්වකට ගේනකල් තව වගකීම් බාර ගන්න." මෙවැනි කිසිවක් මට ප්‍රශ්න නොවීය. මගේ ජීවිතයේ සිදුවීම් ඉතා ඉක්මනින් සිදුවී ගියේ මා සිතු අයුරින්. ඒත් ඒ පසුපස පැමිණි අවාසනාවද මිනිසෙකුට දරාගත හැකි උපරිම පරිමානයේ විය.

දෙවිය මවුනට එක් වන්නට ඉඩ නොදී මෙවැනි අපහසුතා මතු කිරීමට කීරණය කර ඇත. බැඳු බැඳු අත දකින්නට අසන්නට ලැබෙන්නේ මෙවැනි අසාධාරණයන්ය. අතුලගේ අසරණවූ මුහුණ දෙස බලන විට මට සිතෙන්නේ මවුන්ගේ තත්වය වෙනස් කිරීමට මා යමක් කළ යුතුය කියායි.

වරින් මාත් වෙන්වූ අවස්ථාවේ අපගේ ගේ විකිණීමෙන් ලැබුණු මුදලින් කොටසක් මගේ නමින් බැංකුවේ තැන්පත්වී ඇත. අතුල අද මුහුණ පා ඇති ප්‍රශ්නයකට අත දීමට හැකියාවක් මා සතුව තිබියදී මවුනට පිටු පෑම මට කළ නොහැකිය. මුදලින් කළ යුතුයයි ආසාවෙන් සිතීමට තරම් දෙයක් මට අද තැනක් එයින් අතුලටත් වාන්දකීටත් එක් වීමට මග පෑදෙනම් තිකම් තිබෙන ඒ මුදලින් ප්‍රයෝජනයක් වුවා යයි මටද සතුටු වීමට හැකි නොවේද? ඔහුගේ සිත හොරිදවා උදව් කිරීමට ඉදිරිපත් වන්නේ කෙසේදැයි මම මදකට සිතීම.

"ජානකී වැරදියට හිතන්නේ නැත්නම් මට ලොකු උදව්වක් ඔයාගෙන් ඉල්ලන්න හිතාගත මම ආවේ....."

"ඒ මොකක්ද?"

"ඔයාගෙන් ලෝන් එකක් ගන්න පුළුවන්ද?"

"මියාලගෙ ප්‍රශ්න ඒකෙන් විසඳෙනව නම් මම කැමතියි උදව් කරන්න අතුල."

ලෙනෙසියෙන්ම කතාව ඒ මගට යොමු වීම ගැන මම සතුටු වීමි. අයිසාගෙන් හෝ නොඅයා එවැනි තීරණයක් ගැනීම ගැන මට පසු කැවීමක් නොවීය. අතුලත් වාන්දනීයේත් ජීවිත මුදලට පාලනය කරන්නට ඉඩහැර අහස බලා ගැනීමට මට නොහැකිය.

ඔවුන්ගේ සතුට මුදලින් ලබාගත හැකිනම්, ඒ සතුටේ වටිනාකම මුදලින් මැනිය යුතු නැත.

අතුල සමග බැංකුවට ගිය මම ඒ අවශ්‍ය මුදල් ඔහුට ලබා දුනිමි. ඒ සඳහා ලියවිල්ලකට අත්සනක් ලබා ගැනීමට හෝ මා සිතුවේ නැත. ඔවුන්ගේ ජීවිතවලට ලභාවේයයි මා සිතූ සතුට දැකීම මගේ එකම අරමුණ විය.

තන්ද අයිසා මේ පිළිබඳව දැනගත්තේ අතුල ගෙනා දෙදුල් හා කලඟුලි කෑම මේසය මත දුටු විටදීය.

"කොහෙත්ද මේවා?"

"අතුල අරන් ආවා." සියළු විස්තර පවසන්නට ඉදිරිපත් වූයේ රාති අත්කාය.

"තංගිගෙන් ණයට රුපියල් ලක්ෂයක් ඉල්ල ගත්තා..."

"ඔව් එයාගෙ බිස්නස් එක තවතින කස්වෙට ඇවිල්ලපු... කාම බදින්න බැරිවෙලා ඉන්නෙත් ඒකයි."

"තංගි ලියුමකට මුද්දරයක් උඩ අත්සන් ගත්තද?" ඔහුගේ ප්‍රශ්නයෙන් මම පුදුමයට පත්වීමි.

"යාළුවෙකුට කොහොමද එහෙම කියන්නෙ"

"මය කරම් ගාණක් දෙන කොට මොකක් හරි සටහනක් තිබුනම හොඳයි."

"එයා ආපහු දෙයි."

“රයාට ගත්තේ නෑ කියන්නත් පුළුවන්. ඔයා බැංකුවෙන් ට්‍රිදල් රයාගේ නමට හැරෙව්ව නම් ඒ ලියවිල්ල තියා ගන්න. ඒකත් පිළිවි එකක් වෙයි.”

“එහෙම අසාධාරණ විදියට මගෙන් සල්ලි ගන්න තරම් කෙනෙක් නෙමේ අතුල...”

තංගි ලෝකේ හැටි කාමි දත්තේ නෑ හරියට. මට බයයි ඔයා ඔහොම කතා කරන කොට...”

“ඒක තමයි තංගිව තිබුන අයිය ඉන්න වෙලාවක එන්න කියන්න” යනි පවසන්නේ කතස්සල්ලෙනි. ඒත් අතුලට අත දීමෙන් මා රුහු සතුට ඉන් මැකී ගියේ නෑ.

“යාපුවෙකුගේ සතුට සල්ලිවලට ගන්න පුළුවන් වෙලාවක ඒව බැංකුවේ තියාගත නොදී ඉන්න මට බැ...”

“ඔයාට සල්ලි ඕනවෙන වෙලාවල් ඕන තරම් ඉස්සරහට ඒව. ඔයා ලග සල්ලි තියනව කියල දැනගත්තම ඒකෙන් ප්‍රයෝජන ගන්න බලන අයක් ඉන්න පුළුවන්. කෝකටත් මීට පස්සේ මොනව හරිකරන්න ඉස්සර මට කියන්න. අතුලට කියන්න ලියුම් කැල්ලක් අත්සන් කරල එවන්න කියල.”

“අහේ මට එහෙම කියන්න බැ...”

“මම සීව කියල කියන්න පුළුවන්තේ...”

“රයා මාව රැවුට්ටුවොත් ඒකට කවද හරි ගෙවාවි. මට සීව පස්සෙන් නඩු විසඳන්න යන්න බැහැ.”

“දැන්වත් ටිකක් ලෝකේ හැටි තේරුම් ගන්න බලන්න තංගි.”

උදේ හිරු නැගෙන්නටත් පෙර සිටම අවධිව කැගසන
කුරුල්ලන්ගේ නාදය අරින් දවසක් උදව් ඇති බව ලොවට හඬනා
නියත්තට දරන තැනක් වැනිය. ආයාසයකින් තොරව තෙත් දල්වා
උදව් ඇති දවසට මුහුණ දීමට ගස්තියක් දැන් මා වෙත ලැබී ඇත.

ජනෙල් රෙදි මැත් කර අවට ලෝකය දෙස බැලීමට
ආශාවක් මා තුළ ඇතිවේ. කාමරයට ඇතුළු වන උදේ ලා හිරු
රැසින් දැනෙන උණුසුම් සුවදයකය.

පුංචි කුමින් පේළියක් පැදී කාමරය ඇතුළෙන් සොයාගත්
මොනවාදෝ කෑමක් හිසමත තබාගත ඵලයට ගෙන යන්නේ
සතුටින් යයි මට සිතේ. ඊයේ විස්කෝත්තුවක් කමින් කාමරයට
පැමිණි අයිසලාගේ පුතු රවි අතින් බීමට වැටුණු කුඩු කුමින්ට
රස බොජුනක් වී ඇත.

නිවසේ ඇති නිහඬ බව පවසන්නේ මා අත් පැමට කලින්
අවදිවී ඇති බවයි. ඔවුන් අවදි වනවිට තේ සාදා කැබියුසුකුයයි මට
සිතේ. අක්කාගේත් අයිසාගේත් තේ වසා තබා රවිගේ කිරි වීදුරුව
රැගෙන මා ඔහුගේ කාමරයට ගියේ ඔහු එහි තනිවම
සෙල්ලම්කරන හඬ ඇසුණු නිසාය.

“නැන්ද හදන කිරි හරි රහයි” මා සිති වැඩියෙන් දමා
නිබෙනවා විය යුතුය. මගේ තේ කෝප්පය රැගෙන මා කාමරයට
ආපසු පැමිණියේ එයින් බිඳක් දී විස්කෝත්තූ කුඩු උසුලාගත
යාමෙන් විඩාපත්වී සිටින කුමින්ගේ පිපාසය නිවාලීමට සිතාගෙනය.
ජනෙල්ය මත කුඩු පෙරහැර අසලින් මම තේ ස්වල්පයක් දැමීම.
සුළු මොහොතකින් එහි සුවඳ දැනුණු කිහිප දෙනෙක් පේළියෙන්
ඉවත්වී ඒ කරා පැමිණියහ. ටික වේලාවකින් තේ ටික වටා රවුමක්
පැදී එකිනෙකා තෙරපමින් තේ බොන කුමින් දෙස මා බලා සිටියේ
ආසාවෙනි. තේ කෝප්පයේ අඩියේ ඉතුරු වී අහක දමන තේ

සිදුවෙත් ඔවුන් කොතරම් සතුටක් ලබනවාද? එය ඉවර කර යළි
කුඩා පෙරහැරට එක්වීමට ඔවුනට එතරම් වැඩි වේලාවක් අවශ්‍යය
නොවිණි. දිවා ෫ ඔවුන් දකින්නේ නැතත් අද උදය පිළිබඳ සතුටු
මතකයක් ඔවුන් තුළ පැහෙන කලක් රැඳෙනු ඇත.

දමයන්තින් මමත් මේ ලෙසින් කුමන්ට කෑම දී ඔවුන් කරන
ඳ්දෙස බලා සිටි අවස්ථාවක් මගේ සිතට නැගෙන්නේ එද දැනුණු
සතුට වැනි හැඟීමද සමඟිණි. දිනක් ඇය කමින් සිටි වොක්ලට්
කැල්ලෙන් කොටසක් කුමන්ට දැමීමත් ඔවුන් එය කෑමක් බව
හඳුනාගන්නේ නැත.

“අපරාදේ මගෙ වොක්ලට් කැල්ල” ඇය පසුතැවෙනු මම
දුටුවෙමි.

“තව එකක් ඕනෙද?”

“වෙන නෑ එක්කොම ඉවරයි. ඔය අත්තිම කැල්ල...” එක
දවසක් ඇතුළත මුළු වොක්ලට් එකම ඉවර කළේ කවුද යන
ප්‍රශ්නය අසන්නට මට අවශ්‍යය නොවුයේ ඇගේ සිතාවේ එයට
පිළිතුරු ඇදී නිමි නිසාය.

“ඔයාගෙ දත් පත්‍රවො කයි හැම නිස්සෙම පැණිරන කන්න
ගියොත්”

“කාලද බලන්න...?” ඇය දත් සියල්ලම මා වෙත පෑවේ මා
නිවු ඳ් ඒ ලෙසින්ම විස්වාස කළ නිසාය. වසර හයක මෙවැනි
ලස්සණ මතකයන් මගේ සිතේ සටහන් වී ඇත්තේ නොමැතෙන
ලෙසිනි. අම්ම සිවා සේ ඒවා යටපත් කිරීමට තැන් නොකර සිතට
නැගෙන මතකයන් දෙස ආදරයෙන් බැලීමට සිත පුරුදු කර ගත
යුතුය. අතීතය වේදනාවක් බවට පත් වෙන්නෙ අහිමි වූවා නිසා
සිත වැලපෙන විට හෝ යළි ඒ අත්දැකීම් පතා හෝ හිත අයදින
විටය. ඒ ආකාරවත් ඇති නොවීමට තරම් හැකියාවක් මා තුළ
ඇත්නම්..... ඇතිකර ගත හැකිනම්.... උැබුණු අවුරුදු හයක කාලය
ගැන සතුටු වීමට මට පුළුවන් වනු ඇත. “හැම බාධකයක්
හමුවීම මෙලෙස අම්ම මට අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි?”

මගේ සිතිවිලි මුළුමනින්ම වාගේ අම්මගේ පාලනයට නතු වී
ඇති අයුරු මට පැහැදිලිව පෙනුනත් කවදුරටත් මට ඒ ගැන බියක්

දැනෙන්නේ නැත. ඔහුගේ ආදරය හමුවේ මෙතෙක් පැවති අවිනිශ්චිත බව දුරුවී ගොස් සිත අරක් ගෙන ඇත්තේ නැවුම් පැතුමිය.

මගේ ජීවිතය තව කෙතෙකුගේ සිතූම් මත ගොඩ නැගීම ගැන මා බියවිය යුතු නොවේද?" එලෙස ගොඩ නැගෙන ලොව අනෙකෙකුට අවශ්‍ය වූ විවේකී බිඳ දැමිය හැකිය. ඊක් අම්ලයේ ස්වරූප වදන් පිළි නොගැනීමට මට හේතුවක් නැත. එවන් හදවතට සමීප වූ ආදරයක් ඇතිවිය හැක්කේ විශ්වාසය මත පමණි. අම්ලයේ ආදරයේ රැකුණත් බැඳී ඒ සුවිද්‍යාක ලොවේ තෙත් පියාගත තනිවීමට ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ.

ලෝකයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම කලා කෘතීන් බිහිවන්නට හේතුවූ "ආදරය" කුමක්ද කියා මට දැන් සිතා ගැනීමට පුළුවන. ගුණදා අමරසේකර තම කෘතීන් තුළින් නිර්මාණය කළ ඇතැම් පරාජිත චරිතවලට යළි ජීවය ලබාදීම සඳහා උපයෝගී කර ගත්තේද ආදරය සතු බලය නොවේද? ඒ ආදරය සීමාවකින් තොරව දිගින් දිගටම විස්තර කිරීමට යාම නිසා ඔහුගේ මුල් කෘතීන් විචාරකයන්ගේ විවේචනයට ලක් වුවද ඇත්තෙන්ම එයට ජීවිතය ජීවත් කරවීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ සත්‍යයය ඒ නවකතාවන් තුළින් පැහැදිලිව පැවසුණි.

වර්තමාන මාත් වෙන් කළ හේතූන් ඇරඹුනේ දම්යන්තියේ අවසානයට බොහෝ කලකට පෙරදීය යන්න මට වැටහුනේ අම්ලත් සමග කතා කළ විටදීය. ඊට පෙර වුවද අප අතර ඇතිවූ ප්‍රශ්න කතා කර දෙදෙනාටම ගැලපෙන විසඳුමක් සොයා ගැනීමට අප තැත් කළේ නැත. වර්තමාන හරියැයි සිතූන කීරණවලට හැමවිටම මම එකඟ වීමි. වර්තමානේ හිත විමසුවේ නැතිවා පමණක් නොව මාද මගේ අදහස් පවසන්නට වෙහෙස නොවීමි.

අප අතර සෙමින් සෙමින් ගොඩ නැගුණු මේ පරතරය..... ආදරය.... උනන්දුව අප වෙතින් ගිලිහී යන අයරු.... අප දුටුවේ නැත. විවාහ ජීවිතය එය යයි මා පිළිගන්නේ කිසිම ප්‍රශ්නයක් නොවීමයාය.

දම්යන්ති නිසා ඇතිවූ වේදනාවට අපට මුහුණ දීමට නොහැකි වූයේ අප අතර සමීප බවක් නොවූ නිසාය.

අම්මාට මගේ ජීවිතය කේරුම් ගැනීමට ඇති මේ හැකියාව
මිනුගේ පුහුණුව පමණක් යයි මම නොසිතමි. මිනුක් සමග ගත
කරන්නට ලැබෙන ජීවිතය කෙතරම් සැනසිලියක එකක් විය
හැකිදැයි සිතන්නට මම ආසා කළෙමි.

“මයාට අද පුළුවන්ද වර් රැන මතක තියන ඔක්කොම
තියන්න...?” වර්ගේ දමයන්ගේ සමග ගතකළ ඒ ජීවිතය ගැන
කතා කරන්නට කරම් ගස්තියක් ලබා ගැනීමට මට සැහෙන
සලක් ගතවිය.

“අපි දෙන්නම් එකට ඉස්කෝලේ ගියේ. මම සාමාන්‍ය පෙළ
විභාගෙට ලැස්තියෙන්ම ඒ දවස්වල. වීගේ විද්‍යාලෙට කේරිලා
පිටවෙලා යන්න ඉන්න මෙයි භාවයක් කළා. එකට සිංදු තියන්න
මෙයි ඇතිවෙන්න ඉහළ පංතිවලින් නොයා ගන්න බැරි වෙලා
තියනවා පංතියක කරන මෙයි වගයක් අපේ පංතිවලට ආව තව
මෙයි නොයන්න. වර්ගේ ඒ මෙයින්ගෙ යාලුවෙක් - ඒ යාලු කමට
එයක් ආව ඒ අය එක්ක අපේ පන්තියේ සේරමලට නැගිටල
සිංදුවක කැල්ලක් තියන්න වුනා. මම බල කරපු නිසා හරි
අකමැත්තෙන් සිටිමි. එයාල කෝර ගත්ත මෙයින්ට ආයිම තව
සිංදුවක කැල්ලක් තියන්න වුනා. ඒ වෙලාවේ වර් මගේ දිනා
බලල සිටි තව එකක් තියන්න තියල. එයා එතන වැඩිය කතා
නොකර ඉඳල මට විතරක් එහෙම සිටිම සමහර මෙයි හිතා වුනා.
මට ඇත්තටම කරන ගියා. අතින් මෙයින් සිටි මට තියන්නම
තියලා. මම කේරුම් නොකේරෙන්න හිංදි සිංදුවක කැල්ලක් සිටිමි.

“මොකක්ද මයා තියපු සිංදුව?” මතකද?”

“ඉස්සෙල්ල සිටිමි..... වාසනා ආ නිසා මා සොයා.....
ඉන්ද්‍රානිද කොහෙද තියන්නෙ..... හිතදි එක හරෙ වුකඩා මෙරා
දිල්කා... තියල ඒ කාලෙ ජනප්‍රිය වෙලා තිබුණු එකක්.....”

“ඒ වගේ විශේෂ සිංදු අමතක වෙන්නෙ නෑ.....”

“මට මතක වුනාට වර්ගේ නම් මේ මොනවත් මතක නෑ.....”

“ඉතින් ඊට පස්සෙ මොකද වුනේ. මයාට කේරෙන්න ඇති
තියල නම් මට හිතෙනවා..... අම්මා සිතාසෙමින් පවසයි.

"සිංහල සිංදුවක් සිටි නම් ඊකෙ කේරුම් අල්ලගත අපිට හිතාවෙයි කියලයි මම හිතදි එකක් කීවේ. ඒ කාලෙ මම හරි ආසයි හිතදි සිංදුවලට. ඔව්... මාවත් කේරුණා තමයි. වර්ගත් ඇවිත් හිටිය නාට්‍ය බලන්න. ඊයා විශ්ව විද්‍යාලෙට යන්න ඉස්සර අපි දෙතුන් වතාවත් කතා කළා. ඒත් අපි ඇත්තටම යායු වුනේ අවුරුදු ගාණකට පස්සෙ මමත් ඒ විශ්ව විද්‍යාලෙටම ගියාට පස්සෙයි.

"ලස්සණට පටන් ගත් ආදර කතාවක් හේද මෙනෙම ඉවර කරන්න වුනේ...? මට කේරෙතව ඇයි මියාට මේ තරම්ම දුකක් දැනෙන්නෙ කියාල...."

"ඊයා වෙත පිරිමි ළමයි වුනේ මගෙන් පාදුව තැනිතරගන්න... විනෝදයක් ලබාගන්න එනෙමි නෙමේ හැදුවේ... ඊයා භිතරම අනාගතේ ගැන කතා කළා... ඊසේරම ඊයා තීරණය කරලා තිබුනේ. මට තිබුනේ කැමැත්ත දෙන්න විතරයි. හැම දේම සිද්ධ වුනේ ඊයාට මිනෙ විදියට..."

"ඒ තත්වේ දියුණු වුණු භිතා තමයි මය දෙන්න අතරේ ප්‍රශ්නවලට මුණ දෙන්න තරම් බැදීමක් ඇති නොවුනේ... විසඳුම් සොයා ගන්න අමාරු තත්වකට මුණ දීම තමා ආදරයක ගස්තිමත් බව පරීක්ෂා කරන්න හොඳම විදිය. මියාල බඳින්න ඉස්සර ඒක කරන්න ලැබුන නම් මේ තරම් දුකකට අද මුණ පාන්න වෙන්නෙ නෑ...."

"ඒ මගෙ ඉරණම වෙන්න ඇති හේද?

"කාගෙ හරි වැරද්දක් හොයන්නෙ තැනිවි එනෙමි හිතන්න පුළුවන් නම් හොඳයි. හැමදේම වෙන්නෙ හේතුවකට මියාගෙ ජීවිතේ ගත වෙන්න තිබිල තියෙන්නෙ වර්ග එක්ක නෙමේ වෙන්න ඇති. ඒකයි හැම දේම වෙනස් වුනේ වෙන්න පුළුවන්...."

"අපි තුන්දෙනා එකට සතුවත් හිටපු ජීවිතේ මට ආපසු ලැබෙනව් නම් එක දවසකට හරි... ඉරණම නෙවේ... මිනෙම දෙයක් අහකට දලා මම ඒක බාර ගන්නවා... එකකොට අපිට කියන්න ඉඩ නොලැබුණු හැමදේම කියා ගන්න පුළුවන්. ඉවර කරන්න බැරිවුණු දේවල් කරන්න පුළුවන්... එකම එක වතාවක්...."

මට දම්පත්තිව දකින්න ලැබෙනව නම්... දෙවියනේ..... කවුරු හරි ඒ සේරම මගෙන් අරගත්තා.... ඇයි අම්ම ඊහෙම වුනේ....?

එදින අම්ම හා ගහකළ කාලය එතනින් අවසන් කරන්නට අපට සිදුවිය. තව දුරටත් අතීතයට පිවිසීමට මට ශක්තියක් නොවීය.

“මට පුළුවන් නම් ඒ ප්‍රශ්නට උත්තරයක් හොයා ගන්න... මම මනුෂ්‍යයෙක් නෙමේ... මගේ වේදනාව අම්ම වෙතටත් පැතිරී ඇතිබව මට සේරුනේ ඔහුගේ මුහුණෙන් හඬින් ඇති ශෝකීබව දුටු විටදීය.

“ලෝකෙ හුහක් වෙලාවට සාධාරණ තැනක් නෙමේ ජාතකී.... අපි ශක්තිය හොයා ගන්න ඕනෙ එන ඕනෙ දේකට මුණ දෙන්න.”

“මුළු ලෝකෙම එක අසරණ ගැහියකුට විරුද්ධ ඇයි කියන එකයි මට සේරුම ගන්න බැරි?”

“හැමදම ඔය තත්වේ තියෙන්නෙ නෑ ජාතකී.... ඒක වෙනස් වෙනවා..... ඔය කදුළු පිහඳ ගන්න.....” ඔහුගේ දෙකොල් අතරින් සෙමින් තිත්මුණු ඒ අවසන් වදන් කීපයේ රැඳී සෙනෙහස දෙසවනේ පමණක් නොරැඳී මුළු ලොවම වසා පැතිරී ගියේ යයි මට සිතිති. අම්ම මා ලෙනෙසියෙන්ම අවනත කරගත්තේ ඔහු සතු ඒ සෙනෙහසේ බලයෙන් බව මට දැන් වැටහේ.

* * *

“අද මට කියන්න වර්ජගෙයි ඔයාගෙයි ජීවිතේ ගැන. එකට හිටිය අත්කිම දවස් ගැන මොනවද ඔයාට මතක.....?”

පසුදිනද අපට වෙන්වූ කාලය අපතේ යාවියයි බියක් මා තුළ ඇතිවිය. මෙය මගේ ජීවිතයේ කතා කිරීමට අපහසුම කාල පරිච්ඡේදයයි.

“මම ආස නෑ ඒ ගැන කතා කරන්න”

"මයාගෙ හිත රිදවන්න මම මෙහෙම කියනවා නෙමේ ජානකී. මයාට පුරවත් වෙනකල් පහුගිය ජීවිතේ ගැන කතාකරන්න..... සිද්ධ වුනේ මොකක්ද කියන එක විටහගන්න බැහැ..... ඒක විටහගත්තම මයාටම විසඳුම් හොයාගන්න පුරවත්....."

"මට මතක තියෙන්නෙ අපි පුරවත් කරම් තියෙන්න..... දන්න කරම් තපුරු වචන කිය කිය රංචු කරපු හැටි..... අපි මොනවා හිතදද ඒවගෙ රිදව ගත්තෙ කියල මට දැන් මතක නෑ හරියටම. ඒත් වරි ර කියපු සමහර තපුරු වචන මට තාමත් දරාගන්න බැහැ. මතක් වෙනකොට..... මම ආපහු මොනවා හරි කීවේ ඒ මට දැනුණු දුක තිසයි.

"ඒ හේතු එකක් වත් මයාට මතක නැද්ද? නැත්නම් මයා ඒව අමතක කරන්න හදනවද?"

"සමහර වෙලාවට කිසිම වැදගත් කමක් නැති පුර දේවලින් පටන් ගන්නේ... මට හිතාගන්න බැරි ඒ කරම් කරනක් අපි අතරට ආවේ කොහොමද කියල අමිල... වරි ර වෙතක් වුනේ හරි ඉක්මනින්.. මට කේරුම් ගන්න වෙලාවක්වත් ලැබුනෙ නෑ....."

"මයාල මුණදිපු දේවල් හැටියට කරන ඇතිවෙන එක ස්වභාවිකයි..... දුක කරනවා හිතට එන්න ඇරල ඒව අත් දකින්න මිනෙ හිත හරි යන්න තම.....

"ඒක ලේසි නෑ අමිල....."

"ඒ කරන මයාල මය දෙන්නටම රිදවන්න යොදවපු එක තිසයි මයාලගෙ ජීවිත මය කරම්ම ලංකරන්න බැරිකරමට ඇත් වෙලා ගියේ....."

"අපට කේරුනේ නෑ මොකක්ද වෙන්නෙ කියන එක."

"මට කියන්න මයාට ආසවෙන් සතුටින් හිතන්න පුරවත් සිදුවීමක් ගැන. මයාට මතක තියන දෙයක්....."

කෙතරම් අමිහිරි ලෙසින් අපේ ඇසුර අවසන් වුවත් අප එක්ව ගතකළ ජීවිතයේ සතුටින් ලියවුණු මතක සටහන් තාමත් මැකීගොස් නැති බව මට හැඟුනේ එසේ ආපසු හැරී සිතන විටය.

"ම..... අපි ඉස්කෝලේ ගිය කාලේ එකක් කියන්නමි.. විශ්ව විද්‍යාලේට තේරුණාට පස්සෙත් වර්ගයේ පංතියේ ලෙමයි ඉස්කෝලේ ඇවිත් වැඩවලට උදව් වුනා. එක දවසක් අපේ පන්තියෙන් ඊට එනා පන්තියෙන් ගුරුවරු දවල් විවේකයෙන් පස්සෙ ආපහු ආවේ නෑ... අපි කොළවල එක එක ඒව ලියල බෝල කරල ඒව බිත්තියට උඩින් අතින් පන්තියට දහව. එයාලත් ආපහු ඒව බලල අපිට විරුද්ධව මොනව හරි ලියල ආපහු දහව. එද ඒ වගේ කොළ බෝල හුඟක් අපේ පන්තියට වැටුනා. එයාලට ඇති වෙන්න හොඳ වැඩක් කරන්න ඕනෙ කියල හිතල දවල්ට දෙන බිහිස්වලින් එකක් ඒ පැත්තට විසිකලා එක පාරටම ඒ පංතියේ සද්දෙන් හැටතුනා. වික වෙලාවකින් වර්ග අපේ පංතිය ලගට ආවා... කරහෙත්...එයා ව එවල තිබුනා එනා පන්තියේ වැඩ බලාගන්න. එයා ඇවිත් ඉඳගන්න කොටම මම දුටු බිහිස් ගෙඩිය මේසෙ උඩට වැටිලා..... කවුද මේ බිහිස් ගෙඩියකින් ගැහුවේ. කියලා අහල එයා බලාගත හිටියත් කවරුත් කතා කළේ නෑ.... පන්තියේ කවුරුත් හැකි වුනාම මව්වර දහලන්න ඕනෙද? මේක කරපු එක්කෙනා කියන්නෙ හැත්තමි ඔයාලගෙ විවර එතකල් ඔක්කොමල හිටගෙන ඉන්න. මට පන්ති දෙකක් බලා ගන්න බැහැ. කියල එයා ආපහු ගියා.

"මට හිතන්න පුරවත් ඔයා ඔය වගේ වැඩ තව කරන්න ඇති කියලා...."

"මම කරපු දෙකට මුළු පන්තියටම හිටගත ඉන්න වුණු එකට මම කැමතිවුනේ නැහැ. අපේ පංතිය බාර ගුරුතුමියට කියයි කියල ඔයට සමහරු මට කීවා හිහිත් කියන්න එපා කියලා.... මම ලැස්ති වුනාම හිහිත් කණගාටුයි' කියල කියන්න. ඒ ගුරුතුමියට ලෙමයි හරි ආදරෙයි. එයා අපිට යාලුවෙක් වගේ දැනුනෙ. එයා අපිත් එක්ක තරහවෙයි කියන බයයි හැමෝටම තිබුනේ. අතින් ලෙමයි කොළ කැල්ලක් වගේ දෙයක් විතරයි ඒ පැත්තට විසි කළේ.

"ඔයාල ඔක්කොම හිටගත ඉන්න ඕනෙ නෑ මම කළදේකට' කියලා මම හිහිත් වර්ගට කීවා. මමයි ඒක කළේ කියලා.

"ඔයා වගේ ලෙමයෙක් ඔහොම දෙයක් කරයි කියල මට හිතන්නවත් බැහැ කියල එයා කැගහුවා.

එද හවස මම කැන්ටිමට යන කොට වර් රූප්සරහට හමුවෙමු. දවල් සිදුවීම නිසා එයාට කොහොම හරි මග අවිනිත මම හැදුවේ.

"එයා මගෙ මග අවුරල තැවතල මට කතා කළා.

"මට පස්සෙ බනිස්වලින් ගහගන්න කොට ඉස්සල්ලම බලන්න විවර කෙතෙක් ඉන්නවද කියන එක."

"එයාල අපිට කොළ බෝලවලින් ගහනව හැම තිස්සෙම. මම කීවේ වරද මා අතේ විතරක් හෙමේ කියල පෙන්නන්නයි.

"ඇත්තටම මට ඒ වෙලාවේ හිතාගියා ජානකී. වැඩියම ඒක කළේ මයා කියල දැනගත්තම. ඒත් එහෙම මුරුලක් පෙන්වන නම් මය කෙල්ලත්ගෙන් බේරෙන්න බැරිව යනවා. ඒකයි මම සැරෙන් කතා කළේ. කියල වර් කීවම මට ඇත්තෙන්ම සතුටු හිතුනා. එයාට අපිට තේරුම් ගන්න පුළුවන් වුනාට.

"මට හිතාගන්න පුළුවන්..... මයා ඒවගෙ තව දෙවල් කරන්න ඇති ඒ කාලෙ කියලා" අම්මල තැවපුවේ සිතා සෙමිනි.

"මයාට තාමත් පුළුවන් ඒ වගේ අහිංසක දෙවල් කරල සතුටක් ලබන්න. ඒ පුළුවන් කම පහුවෙන කොට තැනි වෙලා යන්න ඉඩ දෙනවා හුඟක් අය. පුංචි ළමයි වගේ හිතන්න පුළුවන් නම් ඒවත් වෙන එක ලේසි වෙනවා....."

"මට ඒ ජීවිතේ දැන් හිතයක් වගේ." වර් පිළිබඳව මගේ හිතේ තදින් ඇඳී තිබූ තරහව වේරය වගේ හැඟීම් විකින්න වික යටපත් වෙලා ඒ වෙනුවට අපි සතුටින් සිටි අවස්ථාවන් පිළිබඳ මතකය සිත අරක් ගන්නට පටන් ගත්තේ අම්මල සමග මෙසේ කතා කිරීමට පටන් ගත්තාට පසුවය.

* * *

දම්යන්තිට ඒ විදියෙ දෙයක් වුනේ මගේ වැරද්දෙන් කියල මට හුඟක් වෙලාවට හිතෙනව අම්මල....."

"ඇයි මයා එහෙම හිතන්නෙ කියලත් මට කියන්න."

"මම නිවුන ඵයාගෙ ඉරණම වෙනස් කරන්න. ඊය පරත්තු වෙලා නිසා මම ඵයන් ඵක්ක ඉස්කේලෙට ගියා නම්..... ඊහෙම තැන්නම් ඵයාට ගෙදර තවතින්න දුන්න නම්.... ඵයා කීව ඊය ගෙදර ඉන්න ඕනෙ කියලා. ඊහෙම බෑ යන්නම් ඕනෙ ඉස්කේලෙ කියල අන්දවල ඵයාව යැව්වත් මමයි..... ඊක මතක් වෙත පාරක් ගානෙ මම හිතෙන් මැරෙතව අමීල..... මම ඕනෙ ඵයා වෙනුවට ගානෙ මම හිතෙන් මැරෙතව අමීල..... මොනවටද..... මම ජීවත් කාටත් මේක කේරෙන්නෙ නෑ. ඇයි..... මොනවටද..... මම ජීවත් වෙන්නෙ කියල මම කේරෙන්නෙ නෑ අමීල....."

වචන වලින් කිසිවිටකත් අඩුවත් නැති අමීලත් මේ මොහොතේ හිතව මා පවසන්නේ සත්‍යයක් නිසා වියදුතුය. මුහුණේ මුහුණේ ඇත්තේ දුක්මුසු බැරැරුම් පෙනුමකි. මහේ ජීවිතයට විසදුමක් කවත් ඉතුරුම් නැති බව මුහුටත් වැටහි අවසානය. මුහුණ ජීවිතයක් මෙවැනි අසරණ තත්වයකට පත් වී තැබිද?

"මයාගෙ ජීවිතේ දැන් දුන්න කියල දමයන්නට ඊක ලැබෙන්නෙ නෑ ජානකී. ඊය මයාට ඉවත් ලැබුන නම් මයා ඊක කරාවි. දමයන්නි බේරගන්න මයාගෙ ජීවිතේ දෙන්න අවස්ථාවක් ලැබුන නම් මයා ඊක කරන බවත් මම දන්නවා. මයාගෙ ආදරේ ඊට වඩා දෙයක් වුනත් කරන්න කරම් බලවත් කියලා මම කේරෙතවා. ඊක ලස්සණ හැඟීමක්, කරහෙන් දුකෙන් වැහිල යන්න ඉඩ නොදී ඊ ආදරේ විකරත් හිතේ ඉතුරු කර ගන්න බලන්න ජානකී..... මොකක් හරි හේතුවක් නිසා මයාට දැන් කරන්න ඉතුරු වෙලා කියෙන්නෙ ඊව්වරයි... කරන්න මොනවත්ම දෙයක් ඉතුරු වෙලා නෑ කියන්න බැහැ. හැම දෙනාටම වගේ මයාටත් බලාපොරොත්තු ඊකක් හරි ඉතුරු වෙලා කියනවා.... ඊක නැති වෙන්න දෙන්න ඊතා....."

"ඊ ආදරේ හුනක් බලවත් කියල මටත් දැනෙනව අමීල. ඵයාට උදව්කරන්න නම් මම ජීවත් වෙන්න ඕනෙ....."

"ඊහෙම හිතන්න. මයාගෙ ජීවිතේ වටිනා කමක් කියනව කියල කේරුම් ගන්න බලන්න. මයාගෙ ජීවිතේටත් ආදරේ වෙන්න

පුළුවන් නම්..... බලන්න එහෙම කරන්න. ගස්තිය නැත්නම් ප්‍රාර්ථනා කරන්න. අපි ප්‍රාර්ථනා කරන දේවල් කවද හරි ලැබෙනවා."

"මයා විශ්වාස කරනවද එහෙම?"

"මව්, මයාත් එහෙම කරල බලන්න. මයාවම හේරෙයි ඒක ඇත්ත කියලා."

"මම ප්‍රාර්ථනා කරන හැමදේම මම නැතිවෙලා හිඟින් කියෙද්දි මම කොහොමද කවත් ඒව ගැන හිතන්නෙ....."

"ඒක ලේපි නෑ..... ඒත් මයාගෙ ජීවිතේට ආදරේ වෙන්න මයාව පුළුවන් නම් මයා හිතෙ දෙයක් කරනව මයාගෙ සතුට වෙනුවෙන්..."

අම්මගේමුහුණේ තියන සිහින් සිනාව අතර මග නවතින්නේ නැතිව අපේ කතාව මේ තරම් දුරක් ගෙන ඒමට හැකිවීම නිසා නැතුනක් යයි මට සිතීමි. හැම මාතෘකාවකම අවසාන වාක්‍යය මුහුණේ ය.

"මයා හැමදම මග අරිනව දමයන්තිට මොකද වුණේ කියන එක ගැන කතා කරන එක' ඇත්තටම වුනා කියල මයා හිතන දේ මට කියන්න..." අප අතර නිහඩතාවය බලා සිටින්නේ මගෙන් වදනක් නික්මෙන තුරුය.

"ඊය්..... ඒ..... ඊය් මම එයාව ඉස්කෝලේට යවන කොට..... පරක්කු වෙලා නිසා වෙනද වගේ පාරේ ලුමයි ඉන්න නැහැ..... මට ඒක ඒ වෙලාවේ හිතුවෙ නෑ අම්ම..... නැත්නම් මම යනවා....."

"සමහර දේවල් තියනව..... සිද්ධ වුනාට පස්සේ.....ආයින් අපිට වෙනස් කරන්න බැරි..... කවත් අවස්ථාවක් ලැබෙන්නෙ නැති වෙලාවල් තියනවා. හේතුව අපිට පැහැදිලි නෑ. මේත් ඒ වගෙ සිදුවීමක්..... ජානකී..."

"කවුරු හරි මිනිසෙක් එයාව බලෙන් හරි රවටගත හරි අරගත හිඟින් තියනවා. හැනැස්ම ගානක් ඇතක තියන මුද්‍ර වෙරලකට...එයාව වැල්ලෙ යටකරල තිබිල දවස් දෙකකට පස්සෙ

නොයා ගත්තේ..... ඒ විදියේ දුකක් මලක් වගේ අභි-සක
 දරුවෙකුට දෙන්න..... ඒ නම් අමනුස්සයෙක් වෙන්න මින
 අම්ම..... අපේ මම ඉවසන්න බැහැ..... ඒ දවස ගැන හිතුවොත්.....
 මම තවත් හිතන්න බැහැ අම්ම..... අහන්න එපා... මේ ගැන... මගේ
 හිත විනාශ වෙලා යන්න... මේ මතක. තැනි වෙලා යන්න මොනව
 හරි හේතුවක් දෙන්න අම්ම... ඔයාට පුළුවන් ඒක කරන්න..... ඇයි
 කවරුත් ඒ අපරාද තැවුණුවේ නැත්තේ.....? මම දරාගන්න
 බැහැ මේ කරන.....අපේ අම්ම මේ ලෝකෙ තවත් නොදකින්න මම
 මොනවහරි කරන්න. ඔයා කරන්නෙ තවත් නෙමේ. මම ඉවසන්න
 බැහැ....."

අම්මගේ උණුසුම් දැනිත් මා වෙලි හිසේ තැනිතම් ඒ
 මොනොයේ මගේ හදවත තවතින්නට ඉඩ තිබිණි. ගැහෙන සිත
 මේතම ගතද සත්පුත් කරවීමට කරම් දැඩිවූ ඒ උණුසුමට මගේ
 විනාශ වූ ජීවිතය සුවසත් කරවීමේ හැකියාවක් ඇතැයි මම
 ඇත්තෙන්ම වැටහි හිසේ ඒ මොනොයෙදිය.

අම්ම ලඟදී මම දැනුණු ඒ සුරසිත බව ලොවේ වෙන කිසිම
 තැනකදී මම නොලැබෙන්නකි.

"ඇයි දවසක බෙන්තොට යමු. ඔයා එතැන තේද මාත්
 එක්ක....."

"මම මුද දිනා බලන්න තවත් බැහැ අම්ම. මහා බයක්
 දැනෙන්නේ....."

"ඔයාට පිතන්න පුළුවන්ද?"

"මම ඉස්සර ආසයි මුදෙ පාවෙන්න. එකකොට අමුතුම
 ලෝකෙක ඉන්නව වගේ දැනුනේ....."

"ඔයාගෙ බය නැතිවෙන්න නම් ඔයා ආසිම එකතට ගිහිත්
 මුණ දිල බලන්න මිනෙ....."

"මම නම් ඒක කරන්න බෑ අම්ම....."

"මාත් ඉන්නවනෙ ඔයත් එක්ක. ඔයා බයවෙන්න මිනෙ
 නෑ....."

"මට තවත් මුද්‍ර වෙරළකට ගිහින් සතුටක් ලබන්න බැහැ. ඒ ගැන හිතන එකක් මේ තරම් අමාරුනම් ඒ වගේ තැනකට ගියොත් මට මොනව හරි වෙයි අම්ම..... මම දන්නවා ඒ වගේ දුකක් තම් මට ඉවසන්න බැහැ කියලා.

"මොට පුරවත් කියලා හිතන දවසක අපි යමු ජාති....."

දවස් ගණනකින් අම්මගේ හඬ අසන්නට නොලැබීමෙන් සිතට දැනෙන පාර්ච වැනි හැඟීම දරා ගැනීමට අපහසු කරමිය. ආත්ම ගණනක් මා හා එක්ව විසූ අයෙකු ලෙසින් අම්ම මගේ සිතට මේ තරම් පුරා කාලයක් තුළදී ලැබුණේ කෙසේද?

පවුරු බාධක ඉවත් කර ආදරයට ඉඩදීමෙන් මා සතුටට පත් විය. ඒ සිතීමට දැන් මාවෙත ලඟා වෙමින් පවතී. ඒ සිතීමට පවා අපහසුතාවය.

වැඩ අවසාන කළ ගැන විස්තර කර දීමට අම්ම උත්සාහ කළත් ඔහු තුළ මා ගැන සැබෑ උනන්දුවක් නැතිව යන සිතීමට ප්‍රබලව මගේ සිතේ නැගී එයි.

දින කීපයකට පෙර මා කතා කළ විට ඔහු කීවේ "අද තම් කතා කරන්න බැ ජාති.... හරියට වැඩ" කියායි. පසු දින යළි මා කතා කර මොට තම් ඉවරයක් නැද්ද අම්ම? යයි විමසූ විට දුන් පිළිතුරුද මගේ සැකය තහවුරු කළේය.

"මම හදිසි වැඩක් කරනවා පස්සෙ කතා කරන්න." අම්මගේ කතාවේ මීට පෙර නොවූ වෙනසක් මට දැනේ. එවන් වෙනසක් පිළිගැනීමට සූදානම් නැති මගේ සිතට දැනෙන්නේ මහත් වෙහෙසකි.

"එයාට ඇත්තටම වැඩ තම්.... මම ඒක කේරුම් ගන්න ඕනෙ හේද? හිතේ අම්මගේ ආදරයට නතු වූ පැත්තෙන් අම්ම වෙනුවෙන් හේද කළාටත් දවස පුරා පැතිරී ගියේ මුසල පාලටකි.

අම්මගේ නිවුනු හඩත් පැවසෙන සෙනෙහස පිරි වදන්වලට මා කෙතරම් පරුණ වී ඇතිද යන්න මට දැන් පැහැදිලිය. ඔහු මොනව සිවත් කසේ අම්ම ගැන අහිතක් හිතන්නට මට නොහැකි වී ඇත්තේ ඔහුගේ නොමසුරු ආදරය නිසා නොවේද?"

"තංගි වඩුවට යන්න එනවද? හොඳ වික්‍රපටියකුත් නියතව බලන්න පුළුවන් දැන්මම ගියොත්." අත්තා ගෙදර වැඩ කළින්ම අවසන් කළේ මේ නිසා විය යුතුය. ඇයට උදව් වීමට පවා අමතක වූ බව මට සිහිවූයේ දැන්ය. මා ඔවුන් සමග ගියහොත් අම්මට කතා කිරීමට මට අවස්ථාවක් නොලැබේ. අම්මගෙන් කොර දවසක අත් කිසිවක අගයක් මට නොසේරේ...

"මම පුතාවත් බලාගෙන ගෙදර ඉන්නම්. ඔයාල යන්න අත්තේ."

"නෑ ඒක මෙයින්ටත් හොඳ එකක්. මම යන්න හිතුවෙත් ඒකයි."

"මට කම්මුලියි අත්තේ. මම ඉන්නම්..." ඇය මට බලකළේ හැක. අම්මගේ හඬ නොඅසා ජීවත් විය නොහැකි කරමට ඔහු මට උච්ච ඇත. මෙය සිදුවූයේ කෙසේද යන්න මට පැහැදිලි නැතත් කළ යුත්තේ ඔහුට විවේක වෙලාවක් යොයා ගැනීම බව මට වැටහේ...

"අදත් කතා කරන්න බැරිද අම්ම?"

"බෑනෙ..... මම මේ හදිසි වාර්තාවක් ලියනවා. ඒක ඉවර වූන හැටියේ මට ගම්මක් යන්න නියතවා. තව පැයකින්විතර කතා කරන්නකො."

ඒ පැය ගතවූයේ කෙතරම් සෙමින්ද? මුළු ලොවම නැවතී මා දෙස බලා සිටිනවා වැනි හැඟීමක් සිතට වදඳේ. ඔහු යළිත් තොරිස්සම් ගතියෙන් අමතාවිය යන බිය මා දැඩි වෙහෙසට පත් කරයි. ඒත් ඒ සියල්ල අහිතවා ඔහු හා කතා කිරීමේ ආසාව නැති එයි."

"අම්ම දැන් පුළුවන්ද කතා කරන්න."

"මට දැන් යන්න නියතවා."

"එහෙත්ම ඇයි ඔයා මට කතා කරන්න කීවේ."

"අතේ තේරුම් ගන්නකො ජාති..." ඔහු ගේ ඒ වදන්වල ඇති අවංක බව මගේ සිතට මද සහනයකි. ඔහුට කොහේ හෝ යාමට ඇත්තම් කතා කරමින් ගත කිරීමට වෙලාවක් නැත. අම්ම වරක් පැවසූ අයුරින් මෙතෙක් ඔහු ඇසුරු කළ කිසිම කාන්තාවක ඔහුව හරිහැටි තේරුම් ගෙන නැත. මටත් ඒ ගොඩට එක් විය නොහැකිය. ඔහු මා තුළ දුටු විශේෂත්වය සැබවින්ම මා සතුයයි ඔහුට සිතන්නට මා ඉඩදිය යුතුය. එසේ නම් මා කිව යුත්තේ "කමක් නෑ මම පස්සේ කතා කරන්නම්" කියායි. මා ඒ වදන් ගොනු කරගත්තේ මහත් ආයාසයෙනි.

අම්මගේ මේ වෙනස මා බියපත් කරවයි. ඔහු වෙනස් වී ඇතැයි රංචු කිරීමට ගියහොත් සිදුවන්නේ ඔහුට මා එපාවී යාමයි. මේ වන විටත් අම්මගේ සම්පූර්ණ ග්‍රහණයට හසු වී සිටින මට ඔහුගෙන් තොර ජීවිතයක් ගැන සිතීමට පවා ගස්තියක් නොමැත. යළිත් වරක් ඔහු ඇමතීමට මට දින ගණනාවක්ම ගත වූයේ ඒ බිය නිසාය. ඔහු මේ තරම් ඉක්මණින් වෙනස් වේය යන්න පිළිගැනීමට මගේ හිත සූදානම් නැත.

* * *

"මට අද තමයි වුට්ටක් හරි විවේකයක් ලැබුණේ. ඉතින් කොහොමද? මොනවද ඔයා මේ ටිකේ කළේ?" මෙතෙක් දිවා රෑ මා වෙලාගත සිටි පාලුව දුක බිය හා තරහව වැනි අප්‍රසන්න හැඟීම් එක්වීමෙන් සෑදුණු තිරන්තර පසුකැවීම කොහෙන් පිටවී ගියාදැයි සිතීමට පවා කාලයක් නොමැත. සිත පතුලෙන් නැගෙන අසීමක ආදරය සිරුර පුරා දිව යන්නේ සැණෙකිනි.

මගේ අම්ම..... මට ජීවිතයක් ලබාදුන් ආදරය තමක් මට අහිමි වී නැත.

"ඔයාට මාව මතක් වුනාද?"

"ඔව් හරියට මතක් වුනා.

"මොනවද කළේ ඒ වෙලාවට?"

"මොනව කරන්නද?"

"මේ ඒක නෙමේ. හෙට එනවද මාත් එක්ක පිල්ලි එක්ක බලන්න යන්න? වැඩිහිටියන්ට පමණක් එක්කත් හැබැයි හැමෝම ඒක හොඳයි කියනවා."

"හා..."

සුමිත්‍රා හමුවීමට යන බව කියා තිවසින් පිටවුවත් සත්‍යය රාති අක්කා දත්තවාය යන සිහිවිල්ල මා තුළ ඇති කළේ අපහසුතාවයකි. එහෙත් ඇය කිසිවක් ප්‍රශ්න කළේ නැත. මා යළි ජීවත්වනවාය යන සිහිවිල්ල ඇයවද සතුටක් ගෙනාවාට සැකයක් නැත.

"මොනවද ඔයා පහුගිය දවස් විසේ කළේ අම්ම? මට හරි දුකයි ඔයා කතා කරන්නෙ නැති වුනාම..."

"මැදපෙරදිග ඉන්න මගෙ යාලුවෙක් ඇවිත් ඉන්නවා. ඊයාට එහෙ මෙහෙ විකස් එක්ක යන්නත් වුනා..." "එන්න..... මම කලින් ඇවිත් විකට් ගත්තා." අම්මට හැකි තරම් ලං වි තහන පියෙත් පියට සිත් පිරිහිය හැකිම විස්තර කිරීමට හෝ අඳුනා ගැනීමට මට නොහැකිවූත් එය මට දැනුනේ මෙලොවින් පිටත ලොවක අත්දැකීමක් ලෙසිනි.

"පසුකරන සීර දෙනෙකුගේම තෙත් අප වෙත යොමු වෙන මා දුටුවේ තෙත් අහිනි.

"ඊයාල බලන්නෙ ඔයා දිනා. ඔයා අද හරි ලස්සනයි." අම්ම පැවසුවේ සෙමින් වුවත් ඒ වදන් දහස් වරකින් විශාල වී යළි යළිත් මා ඇමතූයේ දරා ගැනීමට අපහසු කරමේ සෙනෙහසකින් සිත පුරවා ලමිනි. මට අමතකවී යයි මා සිතූ සතුට යළි මා ළගය. මුළු ලොවම එයින් පිරී ඇතැයි මට සිතේ.

මා පසුකරන්නන් දකින්නේ මගේ මුහුණ නොව එහි ඇඳුණු සතුටය. ඒ ආදරයේ පියකරු බවයි.

වික්‍රමවියේ සිදුවීම් පිළිබඳව අම්ම හා කතා කිරීමට මුලදී දැනුන අපහසුතාවය විකිත් වික නැතිවී ගියේ මාද සුදුසුවට පත් කරවමිනි.

"හිත ඇතුළේ නියත ආසාවල් තේරුම් ගන්න එක වැරද්දක් නෙමේ ජාති...." මා පිළිතුරක් නොදී මග හරින්නට තුන් කරන අවස්ථාවකදී ඔහු පැවසීය. මගේ සිත හසුරුවීමට ඔහු සතුව ඇති මේ බලය ආදරයද තුන්තම් ඔහුගේ දක්ෂතාවයද යන්න මට තවමත් පැහැදිලි නැත.

"සීමා..... ඉල්ලීම්, වගකීම්වලින් තොරව අම්මට ආදරය කිරීමට මට හැකිවී තිබේ, ඔහු වෙනත් මා ලබන්නේද එවැනිම ආදරයක්ය යන හැඟීම මා කෙතරම් වාසනාවන්ත වී ඇත්ද යන්න මට වටහා දීමට සමත්ය. මා අනාත කර පලාගිය ආත්ම විශ්වාසය යළි මා වෙත ලඟා වෙනු මට දැනේ.

"මේක ඔයාට හොඳද බලන්න" ආපසු ගෙදර එන අතරේ - ඔහු මා අත තැබුවේ පෝස්ටර් එකකි.

"ඔයා දවසක් සීට් තේද ඔබ ලස්සනයි කියලා."

"මේ ඔයාගේ කාමරේ ගතල කියන එකම තේද? මං ආසයි ඒකෙ ලියල තියෙන එකට....." හිමින් වැසුන කළු වැටියක පි-තුරය පාමුල ලියා ඇත්තේ. 'Real Love Begins Where Nothing is Expected in Return' කියාය..

"ඇත්ත ආදරේ කිසිම දෙයක් ආපසු බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ නැහැ. කියන එක හරිනේ අම්ම?"

අත්කන්විෂ්කලේ ලව්..... ඒ කියන්නෙ කොන්දේසි සීමා නැති ආදරයක්. ඒක ලේසියෙන් ඇතිවෙන කත්වයක් නෙමේ"

"ඒ වගේ ආදරේකින් දුකක් ලැබෙන්න විදියක් නෑ"

"මම නම් ආදරේ වෙන්නෙ ගොඩක් දේවල් බලාපොරොත්තුවෙන්"

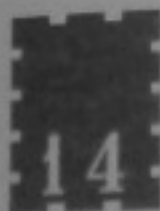
"ඔයා කොච්චර ඉගෙන ගත්තත් තණ්හාව තාම"

"තණ්හාව නැති කරන හැටි මෙඩිකල් කොලේජ් එකේ ඉගැන්වුවේ නෑනෙ....."

"බලාපොරොත්තු තුන්තම් ජීවිතේ ලස්සනක් නෑ...."

“බලාපොරොත්තු වෙත සේරම් ලැබුනෙ නැති නම් මියානෙ
ආදරෙන් වෙනස් වෙනව කියලද කියන්නෙ”

“නැ මියා අතල නැද්ද ආදරේට පුලත්.....අවසානයක්.....නැ
කියලා කියනවා.....”

ශ්‍රවණින් හා පුවත් පත් මාධ්‍ය මගින් වෙසක් සැමරීමට
සුදුසුම වියයුතු බවට මහා රාවයක් තහනනට දැනටමත් පටන්
ගෙන ඇත.

සිංහල අවුරුද්ද පසුකර ගැනීමේ අපහසුතාවයෙන් යන්නම්
මිදුනා පමණි. තවත් සැණසෙළියකට ලොව සුදුසුම වේදි මගේ
සිත පමණක් බියෙන් සැලේ. ගෙවිහිය මතකයන්ට යළි මුහුණ දීම
ලෙසෙසිනැති බව මම දනිමි.

කලකට පෙර හැම දෙයින්ම සම්පූර්ණවූ ලොවත් මා
සතුටිය. මගේ ජීවිතයට ඒ පූර්ණ බව ගෙන ආවේ දමයන්තියි.
ඒත් අද ඒ සියල්ල හදවතේ කෙටු මතකයක් පමණි. මගේ ඒ ලොවේ
දියුණු මැණිකට සිදුවූයේ කුමක් දැයි කිසිවකුත් නොදනී. ඇයට
ජීවත් වීමට ඉඩක් නොලැබුණු බව පමණක් මා දන්නේ.... කදුලින්
ගසවුණු බොහෝ රාත්‍රීවල තෙත් පියවුනේ යළි හිරු නොදකින්නට
පතමිනි. මේවායින් තොරව හිතට හිතන්නට හැකියාව මට හිමිකර
දුන් අම්ම වෙත මේ ලෙසින් මා ඇදී යන්නේ ඇයි කියා මට දැන්
වටහා ගැනීමට පුළුවන.

වෙසක් දින දෙක එනතුරු කුඩා ළමුන් බලා සිටින්නේ
කෙතරම් ආසාවයෙන්ද යන්න මට අමතක කිරීමට අසීරුය. වෙසක්
සඳ නොදකින්නට ඒ දින කීපය කාමරයට වී දොර ජනෙල් වසාගත
සිටීමට මට හැකිනම්..... ඒත් “වෙසක්” මහා උත්සවයක් විය

සුභසයි හැම අතින්ම කෙරෙන බලපෑම් වලින් ගැලවීමට සැහවිය හැකි තැනක් නොමැත.

බැඳු බැඳු අත අපට මිලදීගත හැකි ඉස්තරම්ම සැරසිලි ගැන දැන්වීමයි. දෙකත් පුරා ඇසෙන්නේ ගායකයන් වාදකයන් බුදු සමයේ හැම අනුමුල්ලක්ම අතගා සොයාගත් දේ පිළිබඳ කරන නාදයන්ය. ඒ හැම දේතින්ම පැවසෙන්නේ කරුණාව, දයාව, ආදරය වැනි බුදුගුණ වෙසක් සමයේ මුළු ලොව පුරා පැතිරිය යුතු බවයි. කමත්ගේ හික්කුළු නැති දෙයක් ලෝකයට බෙද දෙන්නේ කෙසේද යන්න කිසිවකු විමසන්නේ නැත.

තරියටම සතියකින් මේ “ගබ්දයන්” නැවතුණු පසු පුපුරු පරිදි අමනුෂ්‍යයින්ගේ කත්වයට යාමට ඉඩ ලැබේ. ඇතමුන්ට මේ සතියද දිග වැඩිය. වෙසක් සතියේ පවා අතරාට සිදුවන්නේ ඒ නිසාය.

බුදු සසුන බැබළෙන්නේ වෙසක් සැරසිලිවලය. දින කීපයකින් ඉරි පොඩ්ඩි දියවී යන කඩදසි මෙන් බුදුන් ලොවට දැක්වූ ආදරයද නැතිවී යයි. එය මිනිස් හදවත්වල රැඳෙන්නේ නැත.

ගස්වල මල් පමණක් නොව පොට්ටු පවා පුරාගත පත්සල්වල ගොඩ නගන මල් කඳු පසුදින පරවී යන අයුරු ගැන සිතන්නට වැඩි දෙනෙකු වෙනෙසෙන්නේ නැත.

අවුරුද්දකට වරක් වෙසක් දිනයේදී පුදුරේදී පොරවාගෙන පත්සලට යන අය පවා එක් වී දල්වන හින්නෙන් හා දුමෙන් පුජනීය අතස පිරියයි. තුන්සිය හැට තුන් දිනක් මිනිසුන් ගේ මුදල් පුරාකන මුදලාලිලා ඒ දින දෙකේ නොමිලේ ආහාර පාන බෙදාදෙති.

නැවුම්ත් වැසුම්ත් මිනිසුන් මෙන්ම මරබක්කෝද බුදු උපත සමරති. කොහේ හෝ කාමක් රැඳී ඇති බුදුන්ගෙන් නික්මුණු අවසන් හුස්ම මනු ලොවින් තව කවක් ඇතට ඇදී යාවිදෝයි සැකයක් මා තුළ ඇතිවේ. අරමුණක් නැතිවා මෙන් ඒ මේ අත පාවෙන මිනිසුන් අතරට එක්වීමට කවදුරටත් ශක්තියක් නැති වීම නිසා මා මෙලෙසින් වෙසක් සැමරුමේ අප්‍රසන්න බවක් දකිනවා විය නොහැකිද?”

කලකට ඉහතදී වරින් දමයන්තින් මාත් සතුටින් මේ සියල්ලට එක්වූ අයුරු මට අද පිහිනායක දුටු දෙයක් වැනිය. දමයන්තියේ පළමු වෙසක් දිනයේ ඇය මා තුරුල්ලට වී දිව්‍යසෙන විදුලි පුටුර දෙස බලමින් සිනාපුණු අයුරු කාමත් මතකයෙන් මැසී තිබේ.

“පිද්ධාර්ථ හැම දේම නිවුණු ලස්සන කුමාරයෙක්. මේ වගේ ලස්සනට හඳපායල නිවුණු වෙසක් දවසකම තමයි එයන් මාළිගාවෙන් පිටවෙල කැල්ලට ගියේ. දුක් විදින්නේ. අඩන්නේ තැනට හැමදම හිනාවෙලා ඉන්න පුරවත් විදියක් හොයාගත්තයි එයා එහෙම ගියේ. එයා ඒක හොයා ගත්තෙත් මේ වගේම වෙසක් දවසක... පස්සෙ එයා මිනිසුන්ටයි දෙව් වරුන්ටයි ඒ විදිය කියල දුන්න... හුඟ කාලයකට පස්සේ... ආයෙත් මේ වගේම වෙසක් දවසක මැරිල යනකල්ම.....”

“පිද්ධාර්ථ කීවේ ඇස් දෙක වහගෙන භාවනා කරන්න ඕනෙ කියල හේද අම්මා.....?”

“එහෙම කළොම අපේ හිත් හොඳ වෙතවා.... ඒ අය තපුරු තැ- තපුරු තැනි අයට හැම තිස්සෙම සතුටින් ඉන්න පුරවත්.....”

“මං ආසයි තපුරු තැනි අයට”

“බුදු සාදු හැදුවේ ලෝකෙ ඉන්න මක්කොමල තපුරු තැනි අය කරන්න.”

“මං එයාට ආදරෙයි.....”

“අපි එයාට ආදරේ හිත්ද තමයි මල් කියල පහත් කියල එහෙම විදින්නේ.....”

“ලොකු මලක් අරන් ගියොත් අපි ගොඩක් ආදරෙයි කියල හිතයි හේද?”

“අපේ තැ පැටියෝ වුටි එක මලක් හරි කියල ආදරෙන් සාදු කීවොත් ඒ ඇති. ආදරේ කියෙන්නෙ හිතේ. මල් නෙමේ.”

දමයන්තිත් සමග මගෙන් ඉවත් වූයේ ඇය පමණක් නොවේ. ජීවිතය ජීවත් කරවූ ඒ ආදරයක් සඳහාම මගෙන් සමුගන්නෙ එදාය. ඒ දිනයේ දැනුණු වේදනාව..... බිය කිසිදිනක යළි මගෙන් ඇත් වෙන්නේ නැත. මා සිරවූයේ ආදරයෙන් තොර සිතල පාර ලොවකය.

මගේ සිතේ මා වත් නොදැන සිටි කොතක ඉතුරුවී රැඳී තිබූ ආදරය යළි මට සොයා දුන් අමිල මා දේවත්වයට සමීප හැඟීමකින් හදවතේ තවානැත් දීම ගැන මා සුදුසු නොවන්නේ ඒ නිසාය.

ඔහු මට ආපසු සොයා දුන්නේ මගේ නැතිවූ ජීවිතයයි. ඔහුගේ ගීතයක් වැනි හඬට කන්දීමට ඇති ආසාව තව දුරටත් පිටු දැකිය නොහැකිය. වෙනස්වී ඇතැයි සිතා ඔහු මගේ ජීවිතයෙන් ඉවත් කළ නොහැකි තරමට අමිල මට සමීප වී අවසානය.

“කාමත් කතා කරන්න වෙලාවක් නැද්ද අමිල?” මා ඒ වතාවේ ඔහුට පෙර විමසුවේ ඔහුගේ පිළිතුර එය වේයයි අනුමාන කරමිනි.

“පුළුවන්.... ඉක්මනට කියන්න හැබැයි” ඕනෑම වෙලාවක වැඩ සියල්ල නවත්වා ආසාවෙන් මා හා කතා කළ, ඔහුගේ මෙම වෙනස මට හොඳින් පැහැදිලිය. ඔහු වෙනස් වූයේ ඇයි කියා ඇසීමේ තේරුමක් නැත. මිනිසුන් වෙනස්වීම මට අළුත් දෙයක් නොවේ. ඒ බව පවසා මගෙන් සමු ගන්නට ඔහුට හැකියාවක් නැතිවීම මා තුළ ඇති කරන්නේ කරහකි.

“ඔයා වෙනස් වෙලා නම් මට කියන්න අමිල. මම අහන්නෙ නෑ ඇයි කියල. මට හේතු දෙන්න ඕනෙක් නෑ..... මට ඇත්ත කියන්න. මේ විදියට මග අරින කොට මගෙ හිත රිඳෙනවා.... මට ආසිම හිතෙනවා මගෙ ජීවිතේ කිසිම තේරුමක් වටිනාකමක් නෑ කියලා... ඔයා දන්නවා මගෙ හිත.....”

“මම වෙනස් වෙලා තෙමේ ජානි. ඇයි ඔයාට තේරෙන්නෙ නැත්තෙ.... මට ඔයාව ඕනෙ.....”

“ඒත් ඔයා පෙන්නන්නෙ ඔයා තවත් මට. ආස නෑ වගේ.....”

“නෑ..... නෑ..... ආසාව වැඩිවෙලා ඉන්නෙ.”

“ඔයා බොරුවට තම ඔහොම කියන්න එපා අම්ම..... මම ඔයාව විශ්වාස කරනවා. විශ්වාස කරන කෙනෙකුට එහෙම කළොත් පව් දන්නවද.....?”

“මව් මම දන්නවා.....” ඔහු කතා කරන්නේ අවංක සිතකින් යයි සිතීමට මට අවශ්‍යය. අම්මගෙන් තොර ජීවිතයක් ගැන සිතීමට පවා මට ශක්තියක් නැත.

මෙතෙක් දිනක් නිරපරාදේ වේදනා විඳීම ගැන සිතට නැගෙන්නේ පසුතැවීමකි. ඔහුගේ වචනවල රැඳී ස්ථිර බව හා ආදරය යළිත් මා පුරුකින සිහින ලොවකට රැගෙන යයි.

ඒ ලොව පුරාම මා දකින්නේ අම්මත් සමග ජීවිතය කෙතරම් ලස්සන එකක් විය හැකිද යන්නයි.

ගතවූ පුළු කාලය. ඇතුළත මගේ ජීවිතය සැනෙන වෙනසකට මුහුණ දුන් අයුරු මම ආපසු හැරී සිහිපත් කළෙමි. හිත වෙහෙසට පත්වන තුරු සිතුවද ඉතා වේගයෙන් සිදුවන මේ වෙනස හරි හැටි කේරුම් ගැනීමට මට නුපුළුවන. සිදුවන්නේ කුමක්ද කියා සිතා බැලීමට හෝ කාලයක් ලැබී නැතැයි මට සිතේ. කෙසේ වෙතත් දිනපතා මා දකින නැවුම් ලෝකයට ඇරඹී නොකර සිටීමට මට නොහැකිය.

* * *

වෙසක් ෧෦ ෧෦ ව එන බව මතක් කර දෙමින් කඩ සාප්පු වර්ණවත් සැරසිලිවලින් පිරියයි. ඒවා දකින විට රවි තුළ ඇතිවන නොඉවසිලිමත් බව හා ආසාව මා තුළ ඇතිකරන්නේ බියකි. පසුගිය වෙසක් දිනයේ මා සමග සිටි වර්තමාන දමයන්තින් දෙදෙනාම අද මට අහිමිය. ඒ මතකය මා යළි අප්‍රසන්න අයුරු ලොවකට ගෙනයාය යන සැකය මා තුළ මෙන්ම අක්කා හා අයියා තුළ ද ඇත.

රවිගේ උනන්දුව ගණන් නොගෙන ඔවුන් මග හරින්නට තැත් කරන්නේ මා නිසා බව මම දනිමි. අභි-සක රවිට මෙය

තේරුම් ගත නොහැකිය, අතීතයේ මතකයට අප සැමගේ ජීවිත මේ ලෙසින් පාලනය කරන්නට ඉඩ දිය යුතුද? මා එම අසරණ කන්ඩයෙන් මිදී ඇතුළු වෙන්නට දීමට මෙය හොඳම අවස්ථාව යයි මට පිනේ. රවි හා එක්ව වෙසක් සැරසිලි ගැන කතා කිරීමට මෙන්ම ඔහුට සුදුසු සැදීමට උදව් දීමටත් ඉදිරිපත් වූයේ එහෙයිනි.

මා සිතූ පරිදිම මගේ උනන්දුව නිවසේ අත් හැම දෙනා තුළම ඇති කළ සතුට මට සහනයක් විය.

දමයන්ති කොහේ හෝ කළු වී සිටිනවා නොවේද? යන සිහිවිල්ල විටින් විට මගේ තෙත් බොඳ කළඳ ඒ කදුරු අත් අයගෙන් සහවා ගැනීමේ හැකියාව දැක් මා සතුය.

වෙසක් රැයේ පහන් දැල්වූ විට කොහේ හෝ සිටින ඇයට ඒවා පෙන්නේ යන විශ්වාසයක් මා තුළ ඇතත් එය කිසිවෙකුටත් නොකියන්නට මම පරිස්සම් වූනෙමි.

මේ දින කීපය අම්ම මා ලග සිටිනවා නම්..... යන ආසාව යටපත් කළ නොහැකි අයුරින් සිතට නැගෙන්නේ කියක් ද සම්බන්ධ. ජීවිතයට මුහුණ දීමට ශක්තිය මා තුළින්ම සොයා ගන්නා නම් මට මෙලෙස සිතෙන්නට ඉඩක් නැත. වේදනාවට පැරදිය යුතු නැතැයි මා අදිටන් කරගත සිටියත් එය කරන්නේ කෙසේද යන්න මට කවමක් හරි හැටි නොසේරේ.

මත් පෙත්තකට ඇදී යන රෝගියකු සේ මා අම්මගේ ආදරය වෙත ඇදී යන්නේ වේදනාව හා බිය කාමක් සැහෙන දුරට මා පාලනය කරන නිසාය.

මගේ ජීවිතය ගැලවීමක් නැති අයුරින් ඔහුගේ ග්‍රහණයට හසුවී ඇතිබව පමණක් මට පැහැදිලිය.

වෙසක් සැරසිලි ගැනීමට ගිය දිනයේ තන්ද අයිසාද නිවාඩු දමා අප සමග පැමිණියේය. උදේ පිටත්වූ අප මුළු දවසම නගරයේ ගහකර ආපසු ආවේ රැ බෝවිය.

බැහුවල වූ රැළි පහන් එල්ලන අයුරු දැනගැනීමට රවි තුළ ඇත්තේ නොඉවසිල්ලකි.

"කාක්කි මේ ලස්සණ පහනක් ගිනිගනිවිද?"

"මව් පුත්තේ හරියට ඉට්ටන්දම හයිකලේ නැත්නම් ගිනි ගන්නවා....."

"නැන්දයි මායි හදනව ලොකු කරුවක්....." එය හදන්නේ දමයන්ති වෙනුවෙන් යයි කීමට තරම් ශක්තියක් මා තුළ නැතත් ඇත්තෙන්ම රවිට කරුවක් සාදා දීමට මා ඉදිරිපත් වූයේ එහෙයිනි.

වෙසක් දින කීපයේ අම්මට අම්මලත්තොඩ මහුගේ දෙමාපියන්ගේ නිවසට යාමට සිදුවිය.

"අපේ අම්ම මෙහෙ ඉන්න බැරිද?" එසේ කීම සුදුසු නැතැයි මට වැටහුණත් ඒ වදන් නවත්වා ගැනීමට මට පුළුවන් වූයේ නැත.

"මට යන්නම් කිනෙ. මම එහෙත් මයාට කතා කරන්නම්." මහු එසේ කීවත් එය සිදුවූයේ නැත.

රවි හා එක්ව වෙසක් සැරසිලි සැදීමත් ඇත්තෙන්ම මා එයින් සතුටක් ලබන බව රහසුමත් එතරම් පහසු කටයුත්තක් නොවින.

එදින දැල්වූ පහතින් ගෙමිදුල පමණක් නොව අපගේ හදවත්ද එතරම් ගියේ යයි මට සිහිණි. ඒ මලානික ආලෝකය දෙතෙතට සුවයකි. පාට පාට පහන් කුඩුවලින් මැවෙන්නේ විචිත්‍ර රටාවකි. සෑහෙන වේලාවක් ඒ ලොවේ හිත රඳවාගෙන සිටීම අපහසු නැත. හස්තයින් මිදී මුදුන් වීමට තැත් කරන වෙසක් හඳද ඒ කුඩු අතරේම එල්වුණු රවුම් කුඩුවක් වැනිය.

"මේව නිවල ගෙට ගන්න පුළුවන් වෙසක් බලල ආවම....." අත්කාත් අයියාත් කතා කරන හඬේ ඇති සතුට පැහැදිලිය.

"ඉතින් යමුකො කාත්තෙ....."

*

*

*

මග දෙපස දැසට හසු වන දීප්තිය සිතට ඇතුළු නොවුනද ඒ පිළිබඳ උනන්දුවක් උද්යෝගයක් පළවෙන වචන සොයාගත පැවසීම අත්‍යාවශ්‍යය. මගේ සිතේ පවතින කැළඹීම පෙන්වා අත් අයගේ සතුට නැති කළ නොහැකිය. අත් අය වෙනුවෙන් සිතාසීම කෙතරම් වෙහෙසක් වුවත් මේ රහසුම මා සාර්ථකව කළ යුතුව

ඇත. විශේෂයෙන් රවිගේ මුහුණේ ඇඳි අවංක සතුට..... ආසාව දකින විට මා හරි යයි මට සිතේ. මොහොතකට හෝ මට මා අමතක කර මවුන්ගේ සතුටට එක්වියහැකි නම්.....? සතුට සිතහව මා වටා ඇතත් එය මගේ සිතට ලංකර ගැනීම පහසු නැත.

"අම්ම දැන් කොහේ ඇතිද? ඔහු වෙසක් බලන්න යන්න ඇත්තේ කා සමගද? තොහැවැනි සිතට නැගෙන මේවැනි විමසුම් පිහිටිලි තිසා සිත වෙහෙසට පත්වී ඇති අයුරු මට දැනේ. සිතලව් හිය දැනේ ඇතිලි ඔහුගේ උණුසුම් පැතුටින් ලභාවිය හැකි මාතෘකා ඔහු නැත.

අප ආපසු එද්දී දල්වා ගිය පහත් වලින් සියල්ලම වාගේ නවී ගොස් තිබුනත් මුදුන්වී ඇති වෙසක් සඳේ එලියෙන් ගස් අතරේ එල්ලෙන පහත් කුඩු එලියවී ඇත.

"බකවී ගොඩක් පිවිටිලා....." තැන් තැන්වල ඉතුරුවී ඇති දැව් ගිය කම්බි දෙස බලමින් රවි කීවේ මහත් දුකකින් මෙනි.

"අප බලන්න රවි හඳේ ලස්සන..... මා ඔහු වෙනුවෙන් එසේ කිවත්..... මා ඇත්තෙන්ම දුටුවේ ඒ අහසේ මුසල පාලුව පමණි. සඳු කිරිනින් "සිසිල" වෙනුවට මට දැනෙන්නේ දරාගත නොහැකි සිතලකි. එය ගත මෙන්ම සිතද වෙලාගනී.

කාමරයට වැදී කතිවීමට ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ. පිහිටිලි සමග කොට්ටයට තුරුල් වුවීම දැසට තිඳි මත ඉක්මනින් ලංවෙනවා නම් එය මට වාසනාවන්ත දවසකි. දුරකථනය තාද වූයේ මගේ ඒ අරමුණට මග අවුරමිනි.

"මම කී සැරයක් දැන් කතා කළාද? ජානි. ඔයාල වෙසක් බලන්න ගියාද?"

"අම්ම, ආ.....මව්..... අපි දැනුයි ගෙදර ආවේ. ඔයා කොහෙද ඉන්නේ.....?"

"මම ආපසු ආවා..... යාථවෝ වගයක් එක්ක. ඔයා එතවද මාත් එක්ක වෙසක් බලන්න යන්න...?"

"හා කොයි වෙලාවටද?"

“දැන් යමු”

“මේ දැන්?”

“ඔව්. මම එන්නම් එක්ක යන්න.”

“අයිියලගෙන් අහල කියන්නම්.

තන්ද අයියා මා යළි වෙසක් බැලීමට යාම ගැන විරුද්ධ නොවීය. අම්ම කතා කළා හා සම්මත මගේ මුහුණේ ඇතිවූ වෙනස ඔහුට තේරුම් යන්නට ඇත.

“මහත්සි තැන්නම් යන්න” ඔහු කීවේය. රාත්‍රි මා එසේ යාම ගැන එතරම් සතුටු වූයේ නැත.

“මේ රැ මය දෙන්න යන එක ගැන මට නම් හිතට හරි නෑ.....”

මගේ ජීවිතය යළි පටන් ගන්නා වැනි හැඟීමකින් මගේ ගත සිත මුලුල්ලට යනු මට දැනේ. මෙතෙක් නැවතී මෙන් තිබූ හදවත හුද්ම ගන්නා තට මට ඇසේ. මේ සියල්ල පත ගැන්වීමට අම්මගේ වචන කීපයකට හැතිවූයේ කෙසේද?

ඔහුගේ වාහනය නවත්වන විටම මා ඒ වෙත දිව ගියේ නොඉවසිල්ලෙනි.

“මයාට හිතන්නවත් බැහැ අම්ම මට මෙව්වර දවසක් දැනුණු පාලුව.”

“එකතෙ මම ආවෙ..... මේ අත් අයිස් වගේ.....” ඔහු පැවසුවේ එක් අතක් මගේ අතැහිලි හා දවටමිනි.

විදුලි බුබුළුවල සැබෑ දීප්තිය හා සැරසිලිවල ලස්සන මා දකින්නේ දැන්ය. අම්ම මා ලග සිටින විට දැනෙන මේ උණුසුම් හැඟීම කුමක්ද කියා හඳුනාගත නොහැකි වුවත් එය ප්‍රසන්නය. තව තවත් ඒ තුළ රැඳී සිටීමට ආසාවක් ඇති කරවන්නකි.

අරමුණක් නැතිව ඒ මේ අත පාවෙන්නා සේ දුටු සෙනග අතරට එක් වීමට දැන් මා තුළද ඇත්තේ ආසාවකි. හදිසියේම අත්තටු ලැබී අප සුරංගනා ලොවක ඉඟිලෙන්නා සේ මට දැනේ.

මීට වඩා වේලාවකට පෙර මේ පාරේම අයියලා සමග වෙසක් බලන්නට යද්දී මා මේවැනි ලක්ෂණක් දුටුවේ තැන්පේ ඇයි?

"අම්ම මේවිටත් කලක් කතා නොකර ඉන්න ඊයා. මට හරි දුකයි."

"තෑයො ඇවිල්ලා හරි කලයිලේ හෙදර. වේලාවක් ලැබුනො නෑ."

"තෑන්දලා මාමලක් ඉන්න ඇතිනේ?"

"අපේ මතක් කරන්න ඊයා."

"මයා තෑන්දලෙ දුටු ඉල්ලල අඩ අඩ ඉන්න ඇති. ඊයානෙ සේරම අමතක වුනේ?"

"මට මයා ඉන්නෙ. තව මොකටද?"

අම්ම පටකන්නේ සිතාපෙමිනි. මුළු ලොවම කෙනෙකුට අමතක කරවිය හැකි අන්දමේ සිතාවක් ඔහු සතුව ඇතැයි මට සිතේ.

අප පසු කරන හැම මුහුණකම ඔවුනට සහවානක නොහැකි අන්දමේ සතුවක් ඇදී ඇති අසුරු පැහැදිලිය. සිංදු කියමින් විහිදු කරමින් භාසන ඉපදවීමට තැන් කරන්නන් කරදර කරයන් ලෙසින් මා දැන් දකින්නේ නැත. බුදුන්ගේ නමින් මේ සික්කන් මොනවා කරනවාද කියා අප්‍රසන්න සිතින් තැරඹු ඔරු බක්කන් කෙරේද මෙවර මා තුළ ඇති වෙන්නේ අනුකම්පාවකි. සංස්කෘතික අයිතිවාසිකම් අමතක කර අභි-සක සතුවකින් ඔවුන්ගේ උත්සාහය දෙස බලන විට තව දුරටත් ඒවායේ අප්‍රසන්න බවක් මට නොපෙනේ.

වාහනය නවත්වා තොරණ අසලටම පයින් යාමට යෝජනා කළේ අම්මයි. මින් පෙර අප වාහනයේ සිට තොරන් තරමිනවා මිස සෙනඟ අතරේ තෙරපෙන්නට ගොස් නැත. අම්මගේ අතේ ඊල්ලි මිනිසුන් අතරින් තොරණ අසලට පිය නැගීම මට අරක්ම අත් දැකීමකි. මා තවත් ඔහුට ලංවීමට තැන් කළෙමි.

මරණස්තන්ගේ විරූපි මුහුණ දෙස බලා සිතා නොවී සිටීම අපහසුය.

“අත්ත ජාති මයාට මරණස්තන් අවගතවනවා.”

“මට තෙමේ මයාටයි අවගතන්න ඇත්තෙ. ඊයාලගෙ ඊත්තෙතෙත් කියල හිතල”

“ඊය” ඔහු සීවේ කරහින් මෙන් වුවත් ඔහුගේ මුහුණින් සිතාට ඉවසවුයේ නැත.

ඊළඟට හමුවූ තොරණේ කැරකීමටද අපි ඒ වෙත පයින් ඇදෙන සෙතකට එක්වීමු. වෙළෙන්දෙකුගෙන් කම්බි කඩල ගොටු දෙකක්ද ගෙන එක්තෙකාට හැකි කරම් ලංගු ගමන් කරන විට මට දැනුනේ අප සිටින්නේ වෙතක් ලොවක කියාය. ඒ ලොවේ අප දෙදෙනා තිරුරු පලත් කුමරකු හා කුමරියකි. ඒ සතුව තව තවත් ලබා ගැනීමට මෙන් මා ඔහුට තවත් ලංවීමට උත්සාහ කළෙමි. ඔහු එක් අතක් මා ඉත වටා යවා මා ඔහු වෙත ලංකර ගත්තේ මා දෙස බලා සිතා සෙමිනි.

තොරණේ ඇදී බුදුන්ගේ කාලයේ වූ සිද්ධීම් හිතයට තහා ගැයෙනු පසුබිමින් අපට ඇසේ. විදුලි බුබුරු වල වෙනස්වන වර්ණයන් බලා සිටින්නන්ගේ මුහුණු මත විවිධ රටා මවයි. කිසිම කේරුමක් නොවැටුණත් මේ ආසිරිමත් බවේ හිඳි ගතවෙන මොහොත කොතරම් ලස්සණද යන සිතිවිල්ල අත් අයගේ මෙන්ම අප දෙදෙනාගේද මුහුණු මත සටහන්වී ඇතැයි මට සිතිනි.

“මයාට අයිස් ක්‍රීම් මිනෙද?”

“හා කවු....”

උණුසුම් රාත්‍රියක සිත සතුටින් හා ආදරයෙන් පිරී ඇති මොහොතක අයිස් ක්‍රීම් එකේ රසය සිය දහස් ගුණයකින් වැඩිවී ඇතැයි මට සිතේ. මේ මා රසවිඳ ඇති රසවත්ම අයිස් ක්‍රීම් වර්ගයයි.

“මන්න මයා මුණෙන් ගාගන” මගේ තනය මත තැවරුන අයිස්ක්‍රීම් අමල ඇහිලි කුඩින් පිස දමද්දි මට ඇති වූයේ තද ලජ්ජාවකි.

එකාකාරී රිද්මයකට අනුව ගැයෙන ජාතක කතාව තේරුම් ගැනීමට කිසිවකුත් උත්සාහ නොගත්තත් තොරණෙන් අවට පරිසරයෙන් විචිත්‍ර බවට එය උචිතය. පැරණි පොත්වල විස්තරවූ අතීතයේ සැණසෙමියන්ද මේ වාගේ වත්තට ඇතුළු වී සිටී.

ගැහැණුන්ගේ ඇඟේ හැප්පීමට බලාගන්නම් මේවැනි තැන්වලට එන පුද්ගලයන් ගැන මතක් කළ අම්ම මා තවත් ඔහුගේ සම්පයට ඇද ගත්තේ එවැන්නන්ගෙන් පරිස්සම් කිරීමට මෙනි. අම්ම කෙරේ මා කළ වැඩිවන ඇල්ම මගේ මුහුණින් පිටවීමට තැත්කරනවා වැනි උණුසුම් බවක් මා මුව පුරා පැතිරේ.

"මයාගෙ මුණ අද හරි ලස්සනයි. අම්ම පවසන්නේ එය දුටුවා සේය.

"ඒ මයා ආව නිසයි. එතකල් මම හරි දුකෙන් හිටියෙ අම්ම...." එයට පිළිතුරු වශයෙන් ඔහු කළේ තවත් මා ඔහු තුරුලට ලංකර ගැනීමට තැත්කිරීමය.

"හරියට පහුගිය දේවල් මතක් වෙතව මේ වගේ විශේෂ දවස්වලට"

"මං දන්නව ජානි. ඒ හින්දම තමයි මම ඒ වුනත් මයාට එන්න කීවේ."

"මයා ලග ඉන්න කොට මට ඒ සේරම අමතක වෙතව මතක් වුනත් මට බය නෑ. මයා ලග ඉන්න නිසා"

මුළු ලොවම සුරසෂිත සුරසුරයක් මෙනි. අප කිසිදා මෙයින් පිටවී යා යුතු නැත. මගේ ජීවිතයේ ඉතුරු කාලය මේ ලෙසින්ම ගතවේවායි මම සිතීන් පැතුමි. නිමක් නැති පියකරු ආදරය ගෙන එන්නේ අපමණ සතුටකි. මගේ ජීවිතයේ අවසානය මේවැනි මොහොතක සිදුවෙතවා නම් මට සතුටින් මෙලොවින් සමුගන්නට පුළුවන.

වාහනවලින් සහ සෙනගින් හැම තැනම පිරී ඇත. කුඩා ළමයින්ට පවා නිදිමත අමතක වී ඇත්තේ රාත්‍රියේ වමන්කාරය නිසා විය යුතුය.

"තව තොරණක් බලන්න යමුද?" අම්ම අසන්නේ කාලු
එකට තහින ගමන්ය.

"දන්තලකට යමු"

"ඒ ලෙඩ හදගන්න ඕනෙ වෙලාද?"

"නෑ මම නිකම් ආසාවට කීවේ..."

"මයාට බඩහිනිද?"

"නෑ"

"ආප්ප කඩ ඇරල ඇති. බිත්තර ආප්ප කමුද ජානි.....?"

"මේ වෙසක් දවසෙ නියත කතා....."

"සොරි.... මට අමතක වුනා. එහෙනම් නිකම් ආප්ප කමු...
බලන්න මග කඩ ඇරලද කියලා..."

"නාවල තිබු කව තොරණක් වෙත ගමන් කරන විට
අම්මගේ මිතුරු මිතුරියන් සීර දෙනෙක්ම අපට හමුවුන.

"සොහොමද මයාගෙ අක්කට දැන්?" අම්ම වරිතයෙන්
විමසන්නේ ඔහුගෙන් ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට පැමිණි කෙනෙකු
ගැනයි.

"උඔට ස්තූති කරන්න ඕනෙ කියල අම්මලක් කීව අම්ම....
දැන් එයා ඇත්තටම සතුටින් ඉන්නවා. ලහදි රස්කාවකටත්
ඉල්ලුම්පත් දැමීමා" අම්මගේ මුහුණේ තැගුණු අවංක කෘෂ්ණයාගේ
පුතු සිනාව දෙස මා බලා සිටියේ ආසාවෙනි.

"ජානකීට දන්තලකට යන්න ඕනෙලු. හොඳ එකක්
සොහොද කියෙන්නෙ කියල අපි හෙවුවේ." සියල්ලන්ම අම්ම හා
සිනාවටම එක්වේ. අම්ම මා ඔහුගේ පෙම්වතිය ලෙස හඳුන්වා
නුදුන්නක් මා ඔහුට ලංව ඔවුන් අතර සිටියේ ආඩම්බරය මුළු
හැඟීමක් සිතේ ඇතිවයි.

"නෑ..... මම විහිලුවට එහෙම කීවේ."

"අම්ම වෙසක් දවස් වලට බෝඩිමේ උයන්නෙ නෑ. දන්තල
වලින් තමයි ජීවත් වෙන්නේ....."

"මව් රුවන් ඒ දවස්වල මාත් එක්කනෙ හිටියෙ.... හේද?"

"මෙයා දත්තැල් පාසුව මියාවත් පුරුදු කරන්න හදන්නෙ ජානකී...."

"අපි බෙන්කොට යන්න ඉන්නෙ ලබන සති අත්තෙ..... රුවන්ලත් එන්න නිවාඩු නම්...."

"නා බලමු..... පුළුවන් වෙයි...."

අප දෙදෙනා අම්මගේ නවාතැන වෙත එනවිට පසු දින එළිවීමට ආසන්නය. මිතුරන් හා එක්ව පැවති සාදාසන සලකුණු ඔහුගේ නවාතැන පුරා දැකිය හැකිය. ඕම බෝතල් හා බාගෙට හිස් වූ විදුරු මේස උඩ පමණක් නොව පුටු යට පවා ඇත.

"මව ගණන් ගන්න එපා" අම්ම පැවසුවේ මා ඒවා දෙස බලනු දුටු විටය.

"මයා මගෙ ලඟ ඉන්න කොට මට සේන්නෙ මියාව විතරයි...."

"මං දන්නව.... මයා අතින් අය වගේ නෙමේ..... මගෙ වැරදි හොයන්න... මාව වෙනස් කරන්න හදන්නෙ නැ... මියාගෙ ආදරේ හරි ලස්සණයි ජානි....." අපේ ජීවිත සුවඳ කරන මේ ආදරය ගැන විශාල පොතක් හෝ සංදේශ කාව්‍යක් වැනි දෙයක් ලිවීමට කරම් හැඟීම් සිත පුරා පිරි තිබුණත් ඒවාට ගැලපෙන වචන කවමක් තිරමාණය වී නැතැයි මට සිතේ. මගේ ජීවිතය ජීවත් කරවන මේ ආදරය අම්මයි.

මා ආපසු ගෙදර ආවේ පසුදා. රවිත් මාත් එක්ව තැනු කරුව නාමත් සුලගේ වැනෙමින් තිබිණි. එයට තව පාට පාට රැලි ටිකක් එක්කර හැඩ කළ යුතු යයි මට සිතේ. අද රැටත් අහසේ පායන පුංචි කරු මේ දෙස බලා සතුටු වනු ඇත. මගේ ජීවිතයට පැසු පුංචි කරුව දමයන්තිද ඒ කරු අතරේ ආරක්ෂා වී ඇතැයි යන විශ්වාසය මගේ සිතට සහනයක් ගෙන දෙන්නකි. ඇය කනිවි නැත. ඇගේ ලෝකය හැම දෙයකින්ම සපිරෙවායි මම තීරණය කර තැබුවෙමි. ආදරය ඉතා බලවත් හැඟීමකි. ඇය කොහේ හිටියත් මගේ ආදරය ඇය වෙත ළඟාවන බව මම දනිමි.

“නැන්ද මේ බලන්න රැජි පහන් කියක් පිටිවිලාද කියලා?”

“කමක් නෑ රවි. මේ තරුව ඉතුරු වෙලානෙ.... අද රැටක් මේක පත්තු කරමු.”

දින ගණනාවක් ගත වුවත් අම්ම යළිත් නිහඩය. ඔහු කොහේ යනවාද කියා මා සමග නොකීම මා තුළ ඇති කළේ තද වේදනාවකි. මා මුළු හදින්ම ඔහුට ආදරය කරන බව දැන දැනත් මෙසේ මගේ සිතිවිලි ගණන් නොගැනීම ඉවසිය නොහැකි කරමට සිත කළහිවයි. තරහවද ඒ අතරේ නැගී එන අයුරු මට පැහැදිලිය. “දුක, ආදරය, සතුට වගේම තරහවත් හිතට ආවම හිතේ කියාගත ඉවසන්න හදන්න එපා ජානකී. ඒ නැගීම් පිටට පෙන්නන්න බයවෙන්න ඕනෙ නෑ.... අම්මගේ ඒ වචන මා පිළිපදිනවා නම් සිතේ නැගෙන මේ තරහ මා ඔහුට පෙන්නිය යුතුය.

නැම වටම ඔහුට මා විශ්වාස කළ යුතුයයි අපේක්ෂා කරන ඔහු එයට එතරම් සතුටක් පළ නොකරන බව මම දනිමි. මෙය ඔහු මට කියා දුන් මගට පටහැනිය. මා අම්මගේ දර්ශනය තුළින් අම්ම නැමති පුද්ගලයා තේරුම් ගැනීම හරිද යන ප්‍රශ්නය මා බිය පත් කරවයි. මගේ තරහ අම්මට තේරුම් ගත නොහැකි වුවහොත් අප අතර ඇතිවිය හැකි අප්‍රසන්න බවට මුහුණ දීමට මා සූදනම් නැත. අප්‍රාණික බව යළි මා වෙලා ගනී. මේ සියල්ලට මුහුණ නොදී සැඟවීමට කෙරෙන පෙළඹවීම ඉතා බලවත් අයුරින් මට දැනේ.

රාත්‍රි කාමරයට පැමිණ මා අසලින් හිඳ ගත්තේ මගේ සිත තේරුම් ගත්තා සේය.

“නංගි අපි යමුද ඇවිදින්න. ටවුම පැත්තට.”

“අපේ මට හරි මහත්සියයි.”

"මියා මුණ දිල කියන ඒවල හැටියට එහෙම දැනෙන එක පුද්ගලයෙක් නෙමේ..... හුඟක් දේවල් එක පාර කරන්න හදන්න එපා. ඉක්මන් නොවෙන එක හැමදේටම හොඳයි. මියා තව සැරයක් දුක් විඳිනව දකින්න නම් මම ආය නැ....." රානියේ හඬේ ඇති ගැඹුරු බව මට සිහිපත් කරවන්නේ මා හට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇති තත්වයයි. ඇය මෙතෙක් කිසිවක් විමසුයේ නැතත් සිදුවන්නේ කුමක්දැයි දැන සිටියා සේය.

"අම්ම මියාට උදව් කළා තමයි. ඒත් අපි ඊයා ගැන හරියටම මොනවත් දන්නේ නැ. ඕනෑවට වඩා මිනිස්සු විශ්වාස කරන්න එපා තංගි. මියා කාම දුර්වලයි. ඒවගේ වෙලාවට හරි පිරණ ගන්න අමාරුයි.

"මේ කරම් ඉක්මනින් මා අම්මට අවනත වී ඇති බව මා ඇය හා පවසන්නේ කෙසේද? ඒත් මා ගැන සැබවින්ම සැලකිල්ලක් දක්වන ඇයට වඩා විශ්වාස වන්න කෙනෙකු මට සිටිය හැකිද?

මා මෝඩයකු ලෙස හැඳින් වීමට ඉඩ ඇතත් අම්මට මා මේ කරමට සම්පත් ඇති අයුරු ඇය හා පැවසිය යුතුය. මා ඇඳෙත් නැතිව ඇය සමග එළියට යාමට සැරසුනේ ඒ සියල්ල ඇය හා පවසමිය යන අදිටතෙනි.

"ආයෙත් ආදරේ වෙන්න ඉක්මන් වෙන්න එපා කියන්න මම පරක්කු වුනා වැඩි තේද? රානියේ දෙනෙත් ඇත්තේ දරාගත නොහැකි අන්දමේ අනුකම්පාවකි.

"මට තංගි ගැන හරි බයයි. මියාගෙ දුර්වල තත්වෙන් අම්ම ප්‍රයෝජන ගන්න හදනවද කියල මට සැකයි ඒ වගේ මිනිස්සු හරියට ලෝකෙ ඉන්නවා. ආදරේ ට ඇස් නැතැ කියල කියනවනේ... ඒ වෙලාවට තමයි ඇස් පෙනෙන අයගෙ උදව් ඕනෙ වෙන්නේ." ආපහු හරි පාර පෙන්නන්න..." ඇය වැරදි යයි කීමට නොහැකි වීම ගැන මට මා ගැනම ඇතිවන්නේ තරහකි. වරදක් කළ අයකු මෙන් මට ඇයගෙන් සමාව ඉල්ලීමට සිත්වේ.

"අම්ම වසිරට වැඩිය හුඟක් වෙනස් අක්කේ. ඊයාට මං නැතිව ජීවත් වෙන්න බෑ කියල වගේ මුලදි කතා කළේ. මගේ

තත්වේ හැටියට මම කොහොමද ඒවගේ ආදරේකට පිටු පාත්තේ...."

ඒක තමා මයා ඉක්මන් වුනා කියන්නේ. මයාගේ තත්වේ කියල මයා හිතන මය මවාගත්ත ලෝකෙන් මයා තාම මිදිල නැ. ඒකේ ඉඳල බලන කොට මනුස්සයෙක් හැටියට මයාගේ තත්වේ, මයාගේ චරිතාකම මයාට පේන්නේ නැ.... පෙනුනත් තේරෙන්නේ නැ. මයා කවුද කියලවත් මයාට හිතාගන්න බැහැ."

"මගේ ජීවිතේ චරිතාකමක් දැනෙන්නේ අම්ම මට ආදරෙයි කියල හිතන කොට විතරයි අක්ක...."

"ජීවිතේ ගැන වැදගත් තීරණයක් ගන්න පුළුවන් තත්වේකට තාම මයා ඇවිත් නැහැ. අම්ම වගේ සේරම දන්නා කෙනෙක් මෙහෙම මයාට බලකරපු ඊක වැරදියි. ඊයා හරිම ආත්මාර්ථකාමී වෙන්න ඕනෙ ඊහෙම හිතන්න"

"ඊයා හැදුවේ මට උදව් කරන්න. මම විදින දුකෙන් ගලවන්න..... ඊයාට වැරදි කියන්න ඊසා."

"ඊයා තරම් හොඳට මයාගේ හිත දැන ගත්ත කෙනෙක් මහොම තත්වේකට මයාට පත් කරපු ඊක වැරදියි. ඊයා දන්නව මයාගේ හිත දුර්වලයි කියලා. ඒ වගේ තකාවයකින් ප්‍රයෝජන ගන්න ඊයා වගේ වගකීමක් කියන කෙනෙකුට හිතන්නවත් පුළුවන්ද කියලයි මම නම් හිතන්නේ නංගි"

"ඊයා මට ඇත්තටම ආදරේ තියයි ඊහෙම වුනේ කියල ඊයා කියන්නේ අක්ක."

"අම්මට තව ටිකකලක් ඉවසන්න තිබුනා. අඩුගාතේ ඊයාම ස්ථිරව දැන ගන්න කල් ඊයාගේ හැඟීම් ගැන. සිද්ධ වෙන ඕනෑම දේකට ලැස්ති ගැණු වගේ නෙමේ මයා. ඊයා ඒ ටික තේරුම් ගන්න තිබුනා."

"ඊයා කියන්නේ මට ඒවගේ ඕනෙ දේකට මුණ දෙන්න පුළුවන් තත්වේකට ඊන්න කියලා."

"මයාගේ අභිසංක කම තේරුම් ගන්නව වෙනුවට ඊයා ඒකෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නවද කියල මට සැකයි."

“මගේ තත්වේ ඒ කරම් හොඳට තේරුම් ගත්ත මනුස්සයෙකුට ඵහෙම කරන්න බැහැ.”

මියාට හොඳක් වෙනව තම් මම සතුටුයි. ඒත් මට බය ඒ වෙනුවට මියාට තව දුකකට මුණ දෙන්න වෙයිද කියලයි ලෝකෙ හුහක් මිනිස්සු අවස්ථාවාදී අය තා-ගි..... මියාට තාම ඒ වගේ අත්දැකීම් තැහැ.....”

“ඵහෙම වෙන්නෙ තැ කියල ඵයා කියනකොට මම කොහොමද විශ්වාස නොකර ඉන්නෙ?”

“ඵයාගෙ ආදරේ අවංක කම් දැනගන්නත් තාම ඉක්මන් වැඩි තා-ගි. කෙනෙකුගෙ ආදරේ කරම් තේරෙන්නෙ ඵකක් දෙකක් ප්‍රශ්නවලට මුහ දෙන්න වුනාමයි. ඵයා ඇත්තතම් මොන ප්‍රශ්න ආවත් වෙනස් වෙන්නෙ තැ. ඒත් තාම මියාට ඒ විදියට ඵයාව පරික්ෂා කරන්න ලැබිල තැ. හරියටම ඵයාගෙ හැටි දැනගන්න කල් ආදරේ වෙන්න ඉක්මන් වෙන්න ඵතා.....”

මගේ මුහුණේ විවෘතව ඇඳී ඇති ඵයට දියයුතු පිළිතුර සහවා ගැන්මට මම අසාර්ථක වූයමක් යෙදුනෙම්. මෙය ඔවුනට කරන අසාධාරණයකි. මා කෙසේ හෝ මේ අසරණ බවින් මිදීමට ක්ෂණික සොයා ගත යුතුය. ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දීමට සිදුවූ විට ආදරය පිටුපස දෙරිත් පලායන අයුරු මම අත්දැකීමෙන් දනිමි. අසරණ වූ අයකු දුටු විට අහක බලාගන්නට පුහුණු වූ ලොවක සැබෑ ආදරයක් හමුවේ යැයි විශ්වාස කිරීමට කරම් අනුවණ වූ මා කෙරේ මා කුළම ඇතිවන්නේ කරහකි.

හැම පැත්තකින්ම එන අදුර අනුකූලව පාවක් තැනිව අප වට කරගත ඇත. ජනේලයෙන් පිටතට තෙත් යොමු කළ විට දකින්නේ කළින්දා රැයේ ඇද හැසුණු මහ වැස්සෙන් සෝද ගිය මහ පොළවයි. උඩ බැසුවිට පෙනෙන්නේ තාමත් අඩා වැටෙන වැහි අදුරින් වැසිගිය අහසයි. මා ඒ අහසත් පොළවත් අතර මැදිවූ කුඩා කුහුඹුවකු වැනියයි මට සිතේ. තව මොහොතකින් ඇද හැලෙන්නට යන වැස්සෙන් මට ගැලවීමක් නැත. ඵකම මග සෙවනක් සොයා යාම පමණි.

සෙවනක් යයි සිතා මා මෙතෙක් සැතවී සිටි ආවරණය පරමාලක් මෙන් සුලභින් ඇතට ගසා ගත හිසේ මේ වැනි අඳුරේ මා තනි කරමිනි.

“ආයින් වහින්න වගේ අපි බස් එසේ යමුද ටවුමට.....?”

“නෑ අක්කේ අවුච් නැති එක හොඳයි පයින් යන්න..... ආපහු එනකොට බස් එසේ එවු.....” අයියලාගේ නිවසට ආසන්නයේ ජීවත් වන මිසිස් අක්කතායක, බස් නැවතුමේ හිටගත ඒ මේ අත බලන්නේ තෙත් රඳවා ගැනීමට අරමුණක් සොයමින් විය යුතුය. අප දුටු ඇගේ මුහුණ සිතාවකින් ඇඳවී හිසේ සැහෙන වේලාවක් කතාවට සුදුනම් වෙමිනි.

“අපි පයින්ම යන්නයි යන්නෙ අවුච්ක් නැති තිසා” අක්කාගේ වචනවලට ඇය පිළිතුරු දුන්නේ බලාපොරොත්තු සුන්වූ වැනි හඬකිනි.

“මව් බස් එක කීයට එයිද කියන්න බෑනෙ. ඇයත් අප සමග පයින් යාමට එක් වේයයි කියක් මොහොතකට මට දැනුනත් දහසකුත් එකක් ප්‍රශ්නයන්ද සමගින් ඇය බස් නැවතුමේම නැවතුණාය.

“එද නංගි නැති වෙලාවක එයා අපේ ගෙදර ආවා..... වර් අඳුරු කාවද එයා දන්නවා. දැන් වර් කවුද එක්ක යා එ වෙලාද..... ගගා මහා හැල්ලක් කීවා- නංගි ඉන්නවද බලාගතමයි ආවේ. හොඳ වෙලාවට මයාව මග ඇරුනෙ. ඒ ගැණිගෙ හිත තව ටිකක් සතුටු වෙනව මයාවම ඒ ටික කියා ගන්න ලැබුන නම්.....”

“තව ටිකක් කියාගන්න වෙන්නැති අර කටක් ඇරන් බලන් හිටියේ.....”

වර්ට මා අමතක කිරීමට ඒ කරම් කාලයක් අවශ්‍යය වූයේ නැත. මා මාගැනම් අනුකම්පාවෙන් දුක් විය යුතුද? නැත්නම් අමීල කීවාසේ මා කළ යුත්තේ තරහව මතුපිටට එන්නට ඉඩදී මගේ සිත නිදහස් කරගැනීමද?

“මට ඕනෙම වෙලාවට හිටපු නැති වර්ට මොනව වුනත් මට දැන් ගානක් නෑ.”

“මම ඒක දන්නවා. ඒකයි මම කීවෙත්. බලන්න... මිය දෙන්න කොච්චර කලක් විශ්වා විද්‍යාලයේදී දැනගත ඉඳලද බැන්නේ. ඒත් මයාට වර්ගයෙන් හැටි ඇත්තටම පේරුපේ තැනෙන.”

“කවුද ඒ කාලෙ හිතුවේ අපිට මේ තරම් දේවලට මුණ දෙන්න වෙයි කියලා....”

“කාටවත්ම හිතන්න බැහැ ඉස්සරහට වෙන්නේ මොනවද කියලා. බේරින්න ඉස්සර හීන මවන ලෝකෙට ඇත්තටම යන්න ලැබෙන්නේ හරි ටික දෙනාටයි. ඕනෙම දේකට මුණ දෙන්න පුළුවන් තරම් ආදරයකුයි අපි හොයාගන්න ඕනෙ.”

“ඒ අතින් හැමෝම වාසනාවන්ත වෙන්නේ නෑ අක්කෝ.... එක අතකට කොච්චර ලස්සණ ආදරයක් ලැබුනත් ඒක දවසින් දවස අළුත් කළේ තැත්තමී.... හිත ඇතුළේ තියාගත විතරක් හිටියොත් ඒක වැඩිකල් කියෙන්නේ නෑ. හුඟක් වෙලාවට වෙන්නේ ඒකයි.....”

“අම්මලගෙ බණ ද මිය කියන්නේ....?”

“මව්.... එයාගෙ හුඟක් අදහස් හරි ලස්සනයි.....”

“එයාල පුහුණුව ලබන්නෙ මිය වගේ කතා කරන්න නංගි. ඒ ඇත්තටම එයාගෙ අදහස් තොවෙන්න පුළුවන්....” රාතියේ වදන් මා තුළ ඇතිකරන්නේ බියකි. මා මේ තරමින් විස්වාස කරන... මගේ ජීවිතය ගොඩ නගා ගැනීමට පදනම් කරගත් අම්මලගේ අදහස් පොතකින් උපුටාගත් ඒවා පමණක් නම්....? “දෙවියනේ..... මා දුවන්නේ මිරිඟුවක් පසුපස නොවේද?”

අවශ්‍යය දේවල් මිලදී ගත්කාට පසුව ගතට දැනුණු වෙහෙස මා ආසාවෙන් අපේක්ෂා කළේ සිතේ ඇති වෙහෙස ඒ මගින් මදකට හෝ යටපත් වේ යයි සිතාය.

“සිතල මොනවා හරි බොන්න ඕනෙ...” යයි මා පැවසුවේ අපට සුපුරුදු අයිස් ක්‍රීම් මතක් වීමෙනි. “හා යත්” අක්කාද මගේ අදහස අනුමත කළාය අයිස් ක්‍රීම්වල සිසිල විඳීමට අපට ඉඩ ලැබුනේ සුළු මොහොතක් පමණි. එතනින් හෙමින් ඇදී ගිය

නිල්පාට මෝටර් රථය දෙස අප තෙත් යොමු කළේ වෙන විශේෂ යමක් අප තෙත් හවුළේ සිදුකොටු තිබූය.

“අර.... අර.... ඒ අම්ම හේද?” අක්කාගේ මුවින් පිටවූයේ මව වචනයට නගා ගත නොහැකි වූ වදන්මය. ඔහු සිටියේ තනිවම නොවේ.

“කවුද ඒ ඊයක් එක්ක යන හැනි? ඒක වෙන්ත ඇති මයක් එක්ක කතා කරන්න වෙලාවක් හැනි වෙන්ත හේතුව.....”

මගේ දෙතොල් කැසුණේ යමක් කීමට තැත් කිරීම නිසා නොව සිත ඉති බිඳින හඬ පිට නොකර මුඛ තුළම රඳවා ගැනීමේ වැයමක් ලෙසිනි. දියවූ අයිස් ක්‍රීම් බිංදු බිංදු ඇතිලි අතරින් බේරී පහලට වැටෙන්නට පටන් ගත්තේ ගත සිතල වීමට තව දුරටත් අයිස් ක්‍රීම් අවශ්‍ය හැනි බව මව සිහිපත් කරවීමට විය යුතුය.

“මේක කුරුල්ලන්ට කන්න එළියට විසි කරමු.”

“සීත ඉවර කරන්න තංගි. සමහර විට ඒ ඊයාගෙ නිකම් යාලුවන් හරි නෑ කෙනෙක් හරි වෙන්ත පුරවන්නේ. එක පාරටම කෑක කරන එක හරි නෑ.....”

රාති එලෙස පවසන්නේ මගේ අසරණ කම දුටු නිසා බව මව පැහැදිලිය.

“ඊයා අපිව දැක්කා. ඒත් නොදැක්ක වගේ ගියා... හිතා වුනේ වත් නෑ. කොහොමද අක්කෙ මිනිස්සු මනොම කරන්නේ? ඒක ඊයාට පුර දෙයක් වුනත් මගෙ හිත රිදෙනවා කියන එක ඇයි ඊයාට ජේන්නෙ නැත්තෝ?”

“හුඟක් වෙලාවට අපේ හිත් රිදෙන බව ඊයාලට හිතෙන්නෙ නෑ තංගි. මයා මේ ලෝකෙට අහිංසක වැඩී.....” මා විසිකර දැමූ අයිස්ක්‍රීම් එකට පොර කෑමට කුරුල්ලන් හැම දෙසින්ම ඇදී එනු මට පෙනේ. හදිසියේම පුංචි කුරුල්ලන් වික වික රස විඳිමින් සිටි අයිස් ක්‍රීම් කෝන් එකම ඩැහැගෙන ගියේ එකතට ආ විසාල කාක්කෙකි.

අම්මගේ වර්තයේ මේ පැත්ත දකින්නට හෝ හඳුනාගන්නට කාලයක් නොදී මා ඔහු මවා පෑ ආදර විමනට පිවිසීමට ඉක්මන්

වුවා නොවේද...? මා කේරුම්ගෙන මගේ ආත්මයට ලංවිය හැකි අයකු මේ ලොවේ මිනිසුන් අතර කාමන් ඉපදී නැතිවා විය හැකිය. මගේ හැගීම් හඳුනාගත් අම්මට මේ ලෙසින් ඒවා ගණන් නොගෙන මෙන් මා පසුකර යාමට පුළුවන් වුවා නම්...? කවදුරටත් සෙනෙහස මා පිටත ලෝකයෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ කෙසේද?

සිය දහස් ගණනින් මිනිසුන් අපවවා ගැටුසනත් නගරයපුරා ඇති විවිධාකාර ගබ්දයන් මොහොතකට නැවතුනා මෙන් හදවත සිහිගසන තරමේ මහා කතිකමක් මට දැනේ. රාත්‍රී මා ලගින්ම පිටියක් මට හැඟෙන්නේ කාන්තාරයක් බඳු මේ මහ තොළොවේ ඉතිරිවී ඉන්නේ මා පමණක්මය කියායි. ඒ ලොවේ හිස් බව මැකූ අම්ම අතයේ ඇතට ගසාගෙන යන වලාකුළක් මෙන් තොපෙනී යාමට ආසන්නය. අසරණවී බිම වැටී ඒ දෙස බලා හිඳීමට සිදුවීම කව දුරටත් දරාගත නොහැකි තරම්ය.

"අපි යමු නංගි. කව විනාඩි දහයකින් බස් එක යනවා....." රාත්‍රීගේ උණුසුම් ඇඟිලි මා හා දැවටෙන්නේ දෙපා තගා මේතනින් පිටවීමට අවශ්‍යය වූ ගස්තිය බිඳක් මා වෙත ගෙන එමිනි. පිහිනෙත් ඇවිදින්නියක මෙන් මා ඇයපසු පස ඇසුනේ මට ආරක්ෂාව සලසන මගේ පුංචි කුටියට වැදී සැඟවීමට ඇති ආයාධි තියාය. එහි දෙර පතෙල් ආවරණ පියල්ලම වසා අඳුරුකර ගත මුළුමහත් මිනිස් සංකතියෙන්ම ඇත් වීමට මට ඇත්තේ අපමණ තොඹවසිල්ලකි.

"කාම බස් එක නැත්තේ ඇයි අක්කෝ?"

"කව වෙලා කියනව" මගේ හදිසිය ගැන සිතාපුණු රාත්‍රී ඇය අත වූ සතරාවේ ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්තිය ගැන කතා කරන්නට වූයේ මගේ සිත වෙනතකට යොමු කිරීමට විය යුතුය.

"හැමදේම ඩයනා ගැනමයි. ඒ අභිංසක ගැනිමට ඉන්න දීල වෙන වැදගත් කතාවක් හොයා ගන්න බැනෙ මේ පාරාජිකා වෙව්ව පත්තර කාරයත්ට. කම්මැලිකමට කියවන්න දෙයක් නැතිකමටම ගන්නව මිසක් මේවල ඇති දෙයක් නැනෙ."

"හැමදේම ඇතිව ඉපදිලත් කුමාරයෙක් හම්බවෙලත් අත්තිමට අභිංසක ඩයනට සතුටවත් ආදරේවත් ලැබුනෙ නැ. ඒ ගැන නේද රියාල ඇත්තටම ලියන්න මිනෙ."

“මොන හොඳ කරන්න හැදුවත් පත්තර වලින් කරන්නෙ ඩයනව විවේචනය කරන එක. මම නම් ආසාම හැම දේටම හිතාමත් මුණ දෙන්න එයාට නියත ශක්තියට. රජ පවුලෙන් අයින් කළා කියන එක ලේසි දෙයක්ද? දවස ගානේ හඳුනා කතාවලට මුණ දෙන්න මිනෙ. ඒ සේරම වෙලක් පැරදිලා අයින් වෙන්නෙ නෑ ඒක ලේසි නෑ මනුෂ්‍යයෙකුට....” රානි පවසන්නේ එයින් මවක් සිතන්න යමක් සොයා දීමට මෙනි.

ඩයනා විවාහවූ දිනයේ වර්ෂයේ මාත් එය රූප වාහිනියෙන් තැරවූ අසුරු මව කාම මතකය. පුංචි කාලයේ හැම දැරියක්ම සිහින මවන්නේ එවැනි විවාහ උත්සවයක් මැද කුමරෙකුගේ අත ගැනීම ගැන විශ්වාසය. ආදරයෙන් තොර විවාහයක සිරවීමට ඩයනාට සිදුවූයේ ඒ සිහිනය පසුපස එල්ලාගෙන ගිය නිසා නොවේද?

වර්ෂයේ මාත් එක්වුවාට පසු මගේ ජීවිතය සම්පූර්ණ යයි සිතීමට මම උත්සාහ කළෙමි. මා හැර වෙන අයකු හා විවාහ වීමට අවස්ථාව ලැබුනත් වර්ෂ වෙනස් වූයේ නැත. මා කෙතරම් වාසනාවන්ත දැයි බොහෝ දෙනා සිතූ බව මම දනිමි. “ජීවිතයෙන් මීට වඩා යමක් අපේක්ෂා කළයුතු නැත.” මා එද සිතුවේ එසේය.

රජ පවුලේ නම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කම නිදහස නැති කර ගැනීමට ඩයනා කව දුරටත් සුදුනම් නොවීය. ඇ සතුටු මේම ශක්තිය ගැන එකම තැනක හෝ ලියවී තිබෙනු මා දැක නැත. ඇගේ ඒ ජීවිතයෙන් ශක්තිය බිඳක් ලබාගැනීමට මවක් හැකිනම්.....?

බස්සිය පැමිණියේ වෙනදාට වඩා හුඟක් පමාවිය. මෙතෙක් බලාසිටි පිරිස පිස්සු වැටුනා මෙන් එකිනෙකා කල්ලු කරමින් ඇතුළට නැගගත්තේ ඉඳ ගැනීමට ආසනයක් අල්ලා ගැනීමටය. ඔවුනට මැදිව බඩුක් සමග එහාට මෙහාට කල්ලු වීම කෙතරම් අප්‍රසන්න වුවද අවසානයේ අසුනක් මත දෙපා නමා ඉඳගත් විට විඩාපත් ගතව දැනෙන්නේ සහනයකි. හැම දෙනාම අන් අය කල්ලු කරමින් දුවන්නේ මේ ආත්මාර්ථකාමී හැඟීම විසින් මෙහෙයවනු ලැබීම නිසාය.

බස්සිය වේගයෙන් ඉදිරියට ඇදෙන්නේ සිහි විකලු වූ අසුරුනි. හැම වාහනයක්ම ඔවුනට අවශ්‍ය පරිදි ඉදිරියට

ඇදෙනවා විතා අනතුරක් සිදුවේයයි බියක් කිසිවෙකු තුළ ඇති බවක් නොපෙනේ. මාර්ග නීතිරීති ඇත්තේ පොත්වල පමණය.

*

*

*

෧ බෝවී නැතත් වලාකුළින් පිරුණු අහස අඳුරුය. මුළු නිවසම හිලගෙන ඇත්තේද ඒ මුසල අඳුරයි. ගෙනා බඩු අස් කිරීමට රානිට උදව් වූයේ පුරුද්දට මීය ඒ පිළිබඳ කිසිම හැඟීමකින් තොරවය. ඇය පැවසූ කිසිවක් මගේ දෙසවණින් ඇතුළට ගියා යයි මම නොසිතමි.

තවත් ආදර කතාවක අවසානයට මුහුණදීමට මා සූදානම් වියයුතුය යන හැඟීම මා බියපත් කරවයි.

දුරකතනය තාද වූයේ මේ අතරේය. අප දෙදෙනා එකිනෙකා දෙස බලාගත්තේ ඒ අමිල විය හැකිය යන සිතිවිල්ලෙනි.

"ජානි කොහොමද?" ඔහු කතාකරන්නේ කිසිවක් සිදු නොවූ අයුරින් වුවත් අප ඔහු දුටු බව පැවසීමට මට අවශ්‍යයය.

"කවුද ඒ ඔයත් එක්ක හිටියෝ?"

"ඒ මගෙ යාලුවෙක්. එයා මැද පෙරදිග වැඩ කරන්නෙ. නිවාඩුවකට ඇවිත් ඉන්නෙ. මට එයාට එහෙ මෙහෙ එක්ක යන්න වුනා."

"කොහොමද එයාට දන්නෙ...?"

"රමනිසි මායි එකට විශ්ව විද්‍යාලෙ හිටියා. මම ඔයාට කියන්න කියල හිටියෙ."

"ඔයා එයාට ආදරෙයි නේද අමිල? මට ඇත්ත කියන්න ඔයා වෙනස් වෙන කොට මට හිතූනා මෙහෙම දෙයක් වෙන්න ඇති කියලා"

"මම වෙනස් වෙලා නෙමේ ජානි පේරුම් ගන්නකෝ"

"ඔයා කොහොමද අමිල දෙන්නෙකුට ආදරේ වෙන්නෙ. අනික එහෙම ආදරේ බෙදාගන්න මම ලැස්ති නෑ"

“මම එයාට කවත් ආදරේ නෑ ජානි. මුලදි එහෙම තිබ්බට මයාට හම්බවුනාට පස්සෙ මගෙ හිත වෙනස් වුණා. මාව විශ්වාස කරන්න ජානි.”

“එකකොට මයා මොනවද රමනිට කියන්නෝ? මෙව්වර දවසත් මයා මාව මග ඇරියෙ රමනි නිසානෙ. මයා එයාට තෝරගත්ත නිසානෙ මාත් එක්ක කතා කරන්නවත් මීනෙ කමක් තිබුනෙ නෑත්තෙ..”

“අපේ එහෙම කියන්න එසා. එයාගෙන් අයින් වෙන්න මට ලේසි වුනේ නෑ...” ඔහු පවසන්නේ වරදක් කර හසු වූ කුඩා ළමයෙකු පරිද්දෙනි.

“මම කොහොමද විශ්වාස කරන්නෙ මයා දැන් කියන්නෙ ඇත්ත කියලා”

“මම ඇත්ත කමයි කියන්නෙ. ඇයි තේරුම් ගන්න බැරි ජානි?” තව දුරටත් දැඩි කර ගැනීමට නොහැකිව සිත් අමිලයේ වදන් හමුවේ දියවී යන්නේ මෙතෙක් මා තුළ පැවති ගෝකි බවත් පමණිනි.

“මට කාමත් ආදරෙයිද කියන්න?”

“ඔව්.. මම ආදරෙයි ජානි..”

එක් වරම රමනිට පිටුපෑම මිනිස් කමක් නොවේ. ඔහු ඇස හමු වුයේ ඒ නිසා වියහුකය. යළි අමිල ගැත පැහැදීමක් මා සිත් තුළ ඇතිවේ. මෙතෙක් හිත වෙලාගත පැවති අඳුරු වේදනා පටලය ඉවත් කළාක් මෙන් සෙනෙහස යළි හිත පුරා පැතිරෙනු මා බලා සිටියේ ආසාවෙනි.

“හෙට එනවද මාව හම්බවෙන්න. මම ඔක්කොම කියන්නම් කො”

“මහමෙරක් සේ මා හිසමත රඳවාගතයිට ඇත්තේ පුළුන් රොදක් නොවේද? මෙය සිදුවිය හැක්කක්ද? සැහැල්ලු වූ සිත් ආපසු මා හට සිතාසෙන්නේ මෙතෙක් මා විඳි දුක සරදමකට ලක් කරමිනි.

රානි ඔහුගේ කතාව ගැන එතරම් පැහැදුනේ නැත.

"මම ඔයාගෙ හිත විදෙයි කියල කීවේ නෑ නංගි ඒත් මට ආරංචි වුනා ඊයා ඔය රමනිත් එක්ක නාට්‍යයක් බලන්න ගිහින් හිටිය කියලා. ඊයාට තවත් ආදරේ නැත්නම් ඔය කරම්ම කරන්න ඕනෙ නෑනෙ. කියල අයින් වෙන්න තිබුණතේ. මම හිතන්නෙ ඊයා තාම හරියට දන්නෙ නෑ කාටද ආදරේ කියලා.

"මවත් සමහර වෙලාවට එනෙමි හිතුන අක්කේ. අම්ම තාම පොඩි ළමයෙක් වගේ.. නැමදේටම ආය වෙනවා. හිත හරිම වංචලයි."

"මිනිසෙක් කේරුම් ගන්න ලේයි නෑ. පරිස්සම් වෙන්න කියල කියන්න විතරයි මට පුළුවන්."

"ඊයා කතා කරන විදියට විශ්වාස නොකර ඉන්න අමාරුයි අක්කේ"

"සමහර මිනිස්සු ඔය අයින් හරි දකෂයි. කේරුම් ගන්න හරියට අමාරුම ඒ වගෙ අය තමයි. අම්මගෙ රස්කාවෙන් විදියට ඊයාට ඒ දකෂතම සැහෙන්න තියෙන්න ඕනෙ.

"අම්මට පුරෝපයට යාමට ශිෂ්‍යත්වයක් ලැබී ඇති බව මා දැනගත්තේ ඔහු හමුවු අවස්ථාවේය. ඔහුගේ නැම වචනයක් පාසාම කියවුනේ මහා පුද්ගලයෙකුත් ජයග්‍රහණය කළා වැනි සතුටකි. ජීවිතයට සාර්ථක විසඳුම් ලැබෙන්නා යයි සතුටු වීමට කරම් ඔහු වාසනාවන්තය. රමනි ගැන ඔහු කතා කළේ මා විමසූ දෙයකට පිළිතුරු වශයෙන් පමණි.

"ඊයා මැද පෙරදිග ශිෂ්‍යට පස්සෙ අපි වෙලිපෝත් කළත් වික වික ඇත් වුනා. ඒක හොඳටම කේරුනේ මේ පාර ඊයා ආවමයි.

"ඔයාට හොඳටම විශ්වාසද අම්ම ඔයා මට ආදරේ කීවේ ඇත්තටමයි කියලා..?"

"ඔව්... තවත් සැක හිතන්න එපා ඒ ගැන..."

"තව කොහේ හරි ඉඳල ඔයාගෙ තව පරණ ගැනු ළමයෙක් එනකල් ඔයා මනොම කියයි"

“පිස්සුද මයාට, එහෙම වෙන්නෙ නෑ ආයින්..”

“මයාට පුළුවන් මොනව හරි කියල බේරෙන්න” ඔහුගේ සිතාසෙන දෑසේ කාන්තියෙන් මගේ මුර ලොව පිරි යන්නට වැඩි වේලාවක් ගත නොවේ.

“අපිට ලැබෙන මේ පුළු කාලෙ තාක්කි කරන්න එපා මය වගේ..”

“මයා හිතන විදිය දැනගන්න හදන එක තාක්කියක් තෙමේනෙ.”

“මම හිතන විදිය කියලතෙ කියෙන්නෙ”

“මට හැමදාම අහන්න මිනෙ”

“එකකොට එපාවෙයි.”

“නෑ කොච්චර ඇහුවත් එපා වෙන්නෙ නෑ.”

“මයාට තම සතුටු කරන්න ලේසි වෙන්නෙ නෑ.” පියල්ල අමතක කර අපි සැතැල්ලුවෙන් පිනාපිටු.

“ඔහුගේ නවාතැන වෙනදාට වඩා පිළිවෙලකට අස්කර ඇත. අම්ම එවැනි දේට වෙහෙසෙන්නේ නැති බව මම දනිමි. එසේ නම් රමනි පැමිණ මෙලෙස අස්කර දුන්නා විය නොහැකිද? සැකය විසඳුරු නයකු මෙන් යළි හිස ඔසවනු මට දැනේ.

“සවුද අස්කළේ?” ඔහු සිතාපුතා මිසා කිසිත් කීවේ නැත.

“මේ බලන්න. මයා එතවද මාත් එක්ක?”

“මය ඇත්තටමද අහන්නෙ...?”

“ඔව් එහෙ ගිහිත් මට කතියම ඉන්න බැහැ.” මගේ ජීවිතය අම්මගේ ආදරයෙන් පිරි ඇත. ඉන් පිටත ලොවක් දකින්නට මට

නොහැකිය. අම්ම සමග එක්ව ගතවන ජීවිතය ගැන සිහින මැවීමට මට හැකිවීමට සතුටකි. ඔහු සමග සිටින විට වෙලාව ගතවෙන වේගය වැඩිවේ. අප එකට සිටින කාලයේ ලෝකය හැවිසී ඒ මොහොත සදාකාලික වෙනවා නම්? අප අතර ඇත්තේ දේවත්වයට ලංවිය හැකි අන්දමේ ආදරයක් යයි මට සිතේ.

අම්ම සමග යුරෝපයට යාමට මා එකඟවීම ගැන අයියා සතුටු වූයේ නැත.

"නංගි කාමි මියා හරියට එයා ගැන දන්නෙත් නැහැ. එයාට හිහිල්ල එන්න කියන්න"

ඔහු පවසන්නේ මගේ යහපතට වුවද මා තුළ ඇතිවන්නේ නොවිස්සුම් ගතියකි. මගේ ජීවිතය ගැන සිරණ ගැනීමට අත් අයට අයිතියක් නැතැයි කීමට මට සිතන්නේ සිතේ ඇති සතුට අත් නැම අපහසු කාටයක්ම යටපත් කිරීමට සමත්ය.

"මියා මාත් එක්ක යන්න ඕනෙ කියල හෙදරට කීවද අම්ම..?"

"මව්. එයාල කියන්නෙ හිහිල්ල ඇවිල්ල බදින්නයි"

"ඉතින් අපි මොනවද කරන්නෙ?"

"මියාටත් ඇවිත් මොනවහරි ඉගෙනගන්න පුළුවන්තේ..?"

විවාහයකින් හෝ කැපවීමකින් තොරව මෙසේ ළගින් ඇසුරු කිරීම ඔහුගේ බලාපොරොත්තුව වේ යයි මම නොසිතුවෙමි. ඒ ලෙසින් ඔහු ගැන සිතන්නට ලැබුණු අවස්ථා මම මත හැරියා විය යුතුය. කෙසේ හෝ දැන් එම මාතෘකාව මා අභියසට පැමිණ ඇත. මෙතෙක් අම්ම මා හා කතා කර ඇත්තේ ඔහු කනිට යන ගමනක් ගැන නොවේද? ඔහු හා එක්වීමට සිහින මැවීමට තරම් මා බොළඳ වූයේ කෙසේද?"

"මේ බලන්න විශ්ව විද්‍යාලෙන් විකට් එකක් එක්ක මට එවල තියන ලියුම" එය ඔහු පෙන්වන්නේ මහත් සතුටකිනි. තවදුරටත් මේ මායාවක් වැනි මවාගත් ලෝකයේ ඔහුගේ මිහිරි චරිතවලට කන්දිගත සිටීමේ කේරුම තුමක්ද? "මාත් එක්ක

එතව තේද?" යනුවෙන් ඔහු විමසුවත් ඒ සඳහා කිසිවක් සිදුවී නැත. තේරුමක් නැති වචන කතා කරමින් සිහිනයක ජීවත් වීමට මව තුළුවන. අන්තිමට සිදුවීමට යන්නේ යළි මා තනිවීමයි.

"මො දන්නව මව ඒ විදියට මියත් එක්ක එන්න බැරි බව"

"ඇයි බැරි මම ඉන්නවනෙ. අනික මො පොඩි මෙයෙක් නෙමෙනෙ. කාටවත් නවත්තන්න"

"එනෙම නෙමේ අම්ම. මගේ පවුලේ අයට මම ආදරෙයි. එයාලගෙ හිත් පිදවන්න මව බැහැ. එයාල බයයි මම ආයිම ලොකු දුකකට පත්වෙයි කියලා."

"මම මය කරමි බැරූරුම් විදියට හිතුවේ නැ.. විවාහය කියන්නෙ වෙනම කතාවක්. හුඟක් ප්‍රශ්නවලට මුණදෙන්න වෙනව ඒ වගෙ දෙයක් හදිසියේ තීරණය කරන්න හිතෙන්න. මොට තේරෙනව තේද සාති?"

පුපුරාහිය වර්ණවත් බැඳුම් බෝලයක් පරිද්දෙන් මගේ සිහින ලොවද මා දැක් හමුවේ විතාග වී ගියාවැනි වේදනාවකින් හදවත හිරි වැටියනු මට දැනිණි.

තවත් වරක් මා අම්ම තේරුම්ගත්තා වැරදිය. ඔහුත් මාත් ආදරය ගැන සිතන්නේ වෙනස් අයුරිනි. මේ කරමි වාර ගණනක් අප කතා කර ඇත්තෙ භාත් පසින්ම වෙනස් අනාගතයක් ගැනය. හැම විටම ජීවිතය මට සරදමි කරන්නේ ඇයි? එසේ නැත්නම් එවැනි තත්වයන්ට මා යොමු වන්නේ කාගේ වරදින්ද? මෙය ඉරණමද? එසේ නැත්නම් මිනිසුන් වෙනත් ඕනෑවට වඩා මා අපේක්ෂා කිරීමේ ප්‍රතිඵලයද?

අප දෙදෙනා වෙනුවෙන් අහස් මාළිගාවන් මා ගොඩනගා ඇත්තේ තනිවය. කුණාටුවට හසුවී ඒ මාළිගය බිඳ වැටෙද්දී ඒ සුන්බුන් අතරේ තනිවන්නේ මා පමණය. නව ලොවක් අම්ම වෙනුවෙන් විවෘත වී ඇත. ඔහු එහි යනු බලා මා සුභපැනිය යුතුය. මේ සත්‍යයට මුහුණ දීමට මා සුදානම් වන්නේ කෙසේද යන්න මට ඇති ගැටළුවයි.

අම්ම ඔහුගේ තීරණය ගැන සමාව ඉල්ලීමට කරමි හෝ කාරුණික වූයේ නැත.

මා ඉදිරියේ සිදුවීමට යන කිසිවකට මුහුණ දීමට ශක්තියක් හෝ ආත්ම විශ්වාසයක් මා තුළ නොමැති බව මම දනිමි. මා කවුද කියා වචනා දී එම ශක්තිය වෙත මා යොමු කරනවා වෙනුවට අම්ම අපට ලැබුණු කාලය යෙදවූයේ ඔහුගේ අදහස් වලට මා තතුකර ගැනීමටය.

අපරණවු ගැහැණියකට විශ්වාසය තබා අපේක්ෂා කළ හැකි පිළිසරණක් මේ මිනිමක තැනිද දෙවියනෝ? තවත්වරක් මිනිසකු මා සතු හැම දෙයම මගෙන් උදුරාගත ඇත. මගේ අදෝනාව අසන්නට කෙනෙකු තැනි ලොවක මෙහි අසාධාරණය හරි ගැස්වීමට කිසිවක් සිදු නොවන බව මම දනිමි.

අම්ම පැවසූ විදියට මෙය ජීවිතයේ තවත් අත්දැකීමකි. මුහුදුරා යාම සඳහා මේවා මට ප්‍රයෝජනවත්ය. සත්‍යය මා ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ එයට මුහුණ දීමට ශක්තියක් නොමැති නිසාය. ඒත් එයට මුහුණ දීම කල් දැමූ පමණින් හෝ මගහැරීමෙන් සත්‍යය වෙනස් කළ නොහැකිය.

මිනිසුන් පැළඳගත එන වෙස් මුහුණු විනිවිද දැකීමේ ශක්තියක් ලබාගැනීම පහසු නැත. ඒ අවාසනාවන්ත දවසේ අභි-සක දමයන්හි විශ්වාස කළේද අම්ම වැනිම මිනිසෙකි. ඒ අමනුස්සයාගේ සැබෑ තත්වය හේරුම් ගන්නා විට ප්‍රමාද වූවිය. ඒත් මට ජීවිතය රැකගත එවන් තත්වයකින් මිදීමේ අවස්ථාව තවමත් ඇත. අම්ම මගේ ආත්මය විනාශ කළද මට තාමත් දැක්කුර ලෝකය දෙස බැලීමට පුළුවන. මගේ සුසුම්වල තාමත් උණුසුම රැඳී ඇත. අවශ්‍ය නම් මට කතා කළ හැකිය. කැ ගැසීමට වුව පුළුවන. තාමත් ඒ හැකියාව මට අහිමි වී නැත.

ජීවත්වීමේ පලය කුමක්ද කියා මට පැහැදිලි නැතත් එයට ඇති අවස්ථාව තාමත් මා සතුය. එය අම්ම වැනි ආත්මාර්ථකාමී මිනිසකු වෙනුවෙන් නාස්ති කළයුතු නැති බව සිතීමට තරම් හැකියාවක් ද තාමත් මා තුළ පවතී.

“මම කියන එක විකකට අහන්න ජාති.” අම්මට අවනත නොවෙමිසි කෙතරම් ශක්තිය ගොහු කරගත්තත් ඔහුගේ වදන් නමුණේ ඒ සියළු පවුරු බිඳ වැටීම වැලැක්වීම අපහසුය.

“මයා කොනොමද මය විදියට වෙනස් වුනේ අම්ම?”

“මම වෙනස් වුනා නෙමේ. ඒත් අපි පුශ්න දිනා බලල සිරණ ගන්න කොට හැඟිම් වලට විකරක් ඉඩ දෙන්න බැහැනෙ”

“මයාට පුළුවන්ද මාව අමතක කරන්න?”

“මම මයාව අමතක කරන්න බැහැ....”

“අපි මේ කතා කරන දේවල කේරුමක් නෑ අම්ම. මයා කරපු උදව් අමතක කරල නෙමේ..”

“මා ඒක කරන නෑ කියන්න..”

අම්මට පිදවීමේ කුරිරු වේකතාවක් මා සිතපුරා දිව යයි. ඔහුට සතුටක් ලබන්නට ඉඩදී කතාව නිමකළ නොහැකිය.

“මම කොච්චර කතිවුනත් අසරණ වුනත් මයාට මේ විදියට පහත්කරල මට සලකන්න ඉඩ දෙන්න තවත් බැහැ අම්ම. ආත්ම ගෞරවය කියන එක මටත් වැදගත්. මයා .. කාටත් සලකන්න දන්න කෙනෙක් නෙමේ.”

“මයා මොනව කියනවද මට කේරෙන්නෙ නෑ.” මගේ වචන අම්මට සැර මදිවා විය යුතුය.

“මයාව වැරදියට කේරුම් අරගනයි මම මයාට ආදරේ වුනේ. එකම වැරද්ද දෙසැරයක් කරනව නම් මට කොහෙත්වත් සමාවක් ලැබෙන්නෙ නෑ.” මා තුළ වද දෙන වේදනාව හෝ ආත්ම පරාජයක් වැනි පසුකැවීම ඒ ලෙසින්ම වචනයට තගා ගැනීමට මට නොහැකිය. ඒත් අම්ම හමුවේ මා අසරණ වී ඇති අයුරු ඔහු දැනගත යුතු නැත.

ඔහුගේ හඬ ඇත් වීමත් සමඟම අවට ලෝකයම අඳුරු ඉමකින් හදිසියේම වැසීගියා සේ මට දැනිණි.

දැන් හමුවේ ඇත්තේ අඳුරු ඡායාවන්ය. ඒවායේ දිගු උල් නියපොතු මාවෙන යොවුවුනු මට පෙනේ. මනුෂ්‍යයෙක් කොනොමද තව කෙනෙකුට මේ ලෙස සලකන්නේ? ආත්ම අනුකම්පාව මට දරාගත නොහැකි කරමිය. මා හට ඉවසන්නට පුළුවන් දේවලට

සීමාවක් ඇති බව අමිලට නොවැටහෙන්නේ මගේම අවාසනාව නිසාද නැතිනම් ඔහුගේ ආත්මාර්ථකාමී බව නිසාද? මට සිතා ගත නොහකිය.

මිනිසුන් ගෙන් මෙන්ම මා අත හැර නොයන මේ වේදනාවෙන්ද ගැලවී සැඟවී ගන්නට ඉඩ ඇති තැනක් මේ මත පොළවේ තවත් නොමැති බව දැන් මට පැහැදිලිය. මගේ හදවත විලාප නැඟුවත් ඒ හඩ පිට කිරීමට හෝ මට අවසර නැත.

කොට්ටයේ මුහුණ සහවාගත හඩ නොනැගෙන්නට මා හැඩුවේ වෙන කිසිවකු වෙනුවෙන් නොව අසරණ බවේ අත්තයටම වැටී ඇති මා වෙනුවෙනි.

යළිත් වරක් ඵලෙසින් මා ඔහුට අවනත වේයයි සිතීම මට පමණක් නොව ගැහැණු සංහතියටම කළ අවමානායක් යයි මට සිතේ. අමිල මා ඔහුගේ ග්‍රහණයට හසුකරගත්තේ වැද්දන්ගේ රැහැනට මවක් පියාක් හසුරීමෙන් පසුව තනිවූ මුවපැටවකු කොටු කර ගන්නා අයුරිනි. ඔහු කාමක් සිතන්නේ ඔහුට අවශ්‍ය පරිදි මගේ සිතිවිලි පාලනය කළ හැකිය කියායි.

නිදිමත අහලකට හෝ එන්නේ නැත. දැස් හැම අතටම යොමු වන්නේ එල්බ ගත හැකි යම් කිසිවක් දැකීමේ ආසාවෙනි. මගේ දසුනට හසුවන මානසක සිටින්නේ බිත්තියේ ඉහළට වී සිටින යන එන මදුරුවන් ගිල දමන මහත හුනා පමණි. වෙනදා මෙන් උෂ්‍ව බත් ඇට කීපයක් ඉරවුටුක අමුතා කෑමට දීමට අවශ්‍ය ශක්තිය පවා මා තුළින් ගිලිහී ගොස් ඇත.

* * *

මුළු ලෝකයම පුරවන්නට තරම් ආදරයක් සතු යයි මා සිතූ ඒ ලස්සන වර්තය, “අමිල” මේ ලෙසින් ඉවත් වී යාම ඔහු කෙරේ අප්‍රසන්න සිතින් බලන්නට සිදුවීම ඉවසිය නොහැකි තරම් ආත්ම පරාජයකි. ඔහු මට ආපසු ලබාදුන් මගේ ජීවිතය තවත් “සුන්දර” ලෙසින් මා දකින්නේ නැත. මගේ පුංචි දමයන්නි මෙන්ම මගේ අමිලත් මා යළි කවදාවත් දකින්නේ නැත. යම් දිනක ඔහු යළි මට මුතගැසුනද ඒ මගේ හදවතේ වීරත්වයකින් පුද ලබන අමිල නෙවේ.

දැන් මට ඉතිරිව ඇත්තේ අම්ම මුල්කරගෙන ගොඩ නැගෙන අපමණ බලාපොරොත්තු හා පැතුම් පිළිබඳ මතකය පමණි. දෙදරා බිම හැසිරුණු ආදරයේ රොත්සුණු කැවුණු ඒ විදුරු මන්දිරය සුන්බුන් අතරින් යළි ගොඩනැගෙන්නේද නැත. අඳුරු අහසේ ඇඳී මැකී ගිය දේශනක් වැනි ඒ ලස්සන මතකය මා තනිවූ හැම මොහොතකම සැඟවී ගන්නට හැකි සුරක්ෂිත ලොවක් ලෙසින් මා රැකගත යුතුය. ඒ මතකයට උචිතව ඇති ඉඩ තැනිතර ගැනීමට මා තවම සූදානම් නැත.

අපගේ ගිය මගේ ආදරයට වඩා මා වේදනාවට පත් කරන්නේ සැබවින්ම ආදරය කළහැකි අයකු තවත් මට නොමැති වීමය. උපත්දා පටන් මිනිසුන් පමණක් නොව සතුන් සිව්පාඩුන් පවා ජීවත් කරවන ආදරය මට පමණක් මේ ලෙසින් අහිමි වන්නේ ඇයි?

ගතවූ රාත්‍රියේ දැස් පියවි යඳිදී පේළි සෑදී සිටින තෙරසුන වචන තාමත් පවසන්නට තැන් කරන්නේ කිසියම් පණිවිඩයක් යයි සිතෙන කරමට හැකිම බරය. ඇඳෙන් නැගිට දවසක් අරඹන්නට තරම් ශක්තියක් ගතට නොදැනුනත් මා පැනකුත් කොළයකුත් මේසයෙන් ඇඳ ගත්තේ සිතට වද දෙමින් කාලයකට මෙන් ගැයෙන ඒ සිනිවිලි වලින් ගැලවීමට සිතා ගෙනය. කොළය මත පැන දිවෙන අයුරු මට පැහැදිලිව නොපෙනෙන්නේ කාමරයේ අඳුරට නොව දැසට උණන කඳුර නිසාය.

මා නැතත් ඔබේ ලොවේ ඔය කඳුර පිසලන්න
මගෙ දෙනෙත් පියවුනත් යෝ කඳුර සුසුම් මත
ඔබේ කඳුර මා දවයි දිවා රෑ නිරතුරුව

සමූහ ගත්ට සිදුවුනත් ඔබ දමා අතරමග
මැවූ සිකුම් සිකු පැකුම් මිලනවී නැත තවම
ඔබේ සුසුම් මා දවයි දිවා රෑ නිරතුරුව

තරු නිවෙන දැවියන අනන්තයෙ නිසසලව
නෙකු පියා ගත්තේ මා කවදාද කෙලෙසකද
සඳ රළිය මා දවයි අනන්තයෙ පිසල මත

සිසිවෙකුත් නැති ලොවක මිය කඳුරු දකින්නට
මිනිසෙකුට බැහැ දුටේ ඔබේ දුක් නිවන්නට
මුළු ලොවම නැති කනිටුකත් අසරණව
හඳුනන්න ආදරයෙ සිසිල රුඳි ආත්මය

සැබවින්ම මා අමතන්නට ඉඩක් නැතත් මේ මට ඇසෙන්නේ
අම්මාත් තාත්තාත් කොහේ හෝ සිට මා අමතන හඩයි. සිතල
විගිය මා සිතට ඒ අදරය පිරී වදන් ගෙන එන්නේ උණුසුමකි.
කවදාවත් කොහෙදීමවත් මීට පෙර අපා නැති කාලයක ඒ වචන
දිහින් දිගටම මා සිත තුළ ගැයෙන්නේ වෙත සිසිම සිහිවිල්ලකට
එහි ඇතුළු වීමට ඉඩ නොදෙමිනි. අමීල ගැන සිතා වෙහෙසට පත්
සිතට මෙය අපමණ සහනයකි.

තෙත් කඳු කරගෙන සිත තුළ ගැයෙන ඒ හීයට ඉඩදී
නැතිතාත් කාලයත් මා මේ සුවය විදගත යුතුය. ඒ සෙනෙහස
මා වෙත ගෙන එන ගස්වියේ අගය නිමිකල නොනැති කරමිය.

රිදුම් දෙන දෑස් වියළි යනතෙක් අම්මාගේ උණුසුම් දෑසට
මැදිවී සිටීමට ඇති ආසාව සියල්ල යටපත්කරගෙන සිතට
නැගෙන්නේ මගේ ලොවේ ඒ දෙදෙනාම නැති බවද සිහිපත්
කරවමිනි. ආසාවත් ඒ ආසාව මේ ආත්මයේ කිසි ලෙසකින් හෝ
ඉටු නොවීමේ වේදනාවත් එක්වූ විට දැනෙන්නේ මිනිසත් බවට
දරා ගත නොහැකි කරම් දුකකි. කෙතරම් අපහසු වුවත් තිතවට
ඒ දුක දරා ගැනීම හැර මට කළ හැකි අත් කිසිවක් නොමැත.

"නැත්දෙ නිදිද?" ඒ සිහිති හඩ මා මෙතෙක් සිටී බියකරු
ලොවින් මුදා ගැනීමට කොහේදෝ සිට පැමිණි දිව්‍යමය පිහිටක්
යයි මොහොතකට මට සිහිණි. ඒත් මා මොනවා කතා කරන්නද?

දෑස් කඳු කරගත නිත්ද ශිශ්‍යයෝ සිටීමට මා තැත්කළේ ඒ
නිසාය.

"නංගි මේ තේ එක බොන්න මයා හඳුන විදියට මාත් සිති
ගොඩක් දල හඳුවා. අනේ බිල නිදගන්න."

කාමත් රිදුම් දෙන දෑස් සහවා ගැනීමට මට අවශ්‍යයය.

"සුම්පුත් ඇවිත් ඉන්නවා." රානි ඇයට පණිවිඩයක් යවා
ගෙන්වා ගන්නට ඇත්තේ කවදුරටත් කිවයුත්තේ හෝ කළ යුත්තේ

"මයා එක සැරයකුත් එයාගේ වාට්ටුකතා අහල ආපහු එයාට විශ්වාස කළා. තවත් සැරයක් නම් රැවටෙන්න එපා ජාති." ඔවුන් දකින "අම්ම" මා නොදකින්නේ මගේ ම අවාසනාවටය. මටත් ඔහු ගැන මෙලෙසින් තරහ උසදවා ගත හැකිනම් මේ වේදනාව මදකට හෝ අඩුවන බව මම දනිමි.

"එයා මයාට රමණීව හම්බවෙන්න ඉඩ දුන්නේ නෑ. එයාට හම්බුනා නම් මයාල දෙන්නටම දනගන්න තිබුනා අම්මගෙ හැටි."

"එයා කීවේ රමණී හරි තපුරුයි. අපි දෙන්නට කතා හදල පතුරයි කියලා. එයා ඇත්තටම රමණීට බියයි අක්කෙ."

"බිය වෙන්න හේතු ඇති. මට නම් දහස් දේවල් හිතන්න පුළුවන් මය මිනිහ කරන්න ඇති කියලා. මයාට තේරෙන්නේ නැති එකටයි මට බය."

"එයා කතා කරන විදියට සැක කරන්නේ කොතොමද?"

"මහොම තමයි මය ජාතියේ මිනිස්සු වර්ග මයාට මිනිස්සුන්ගෙ හැටි තේරුම් ගන්න ඉඩ දුන්නේ නෑ."

"ඇයි මට ලෝකෙ අවලස්සන පැත්තම විතරක් තේරුම් ගන්න වෙන්නේ සුම්ත්‍රා? ලස්සන ලෝකෙට ඇයි මට ලංවෙන්න ඉඩ නැත්තෙ....?"

"මයාට මම මේක කලින් කීවේ නෑ. ඒත් මයා මේම දනගන්න ඕනෙ. අම්මගෙ හැටි තේරුම් ගන්න නම්. අම්මගෙ අම්ම කීවු මගෙ පුතාට පිස්සු ගැහියෙක් බදින්න දෙන්න පුළුවන්ද කියලා. මයා ජාති දක්කෙ ලස්සන ලෝකයක් නෙමේ. මය සේරමල හරි තපුරුයි. මයාට හරියන අය නෙමේ. රමණීට ඕනෙ කරම් සල්ලි ඇති කීවු... එයාල අගය කරන්නේ මොනවගේ දේවල්ද කියල හිතන්න පුළුවන්නේ? මය සේරමලගෙන් ඇත්වුණු කරමට මයාට නොදයි."

විකෙන් වික කරහ මගේ හිතට ඇතුල් කර ගැනීමට ඇගේ වදන් මට උදව් දෙයි. මෙතෙක් අසරණ කම නිසා උපන් කදුර වියළි ගිය දෑසට යළි ශක්තියක් ගෙන එන්නේ ඒ කරහම විය යුතුය. මා මනුෂ්‍යයකු ලෙස නොසිතන මේ හැම දෙනාටම මා වේර කළ යුතුයි.

එසේ ලබන ඒ ගන්නිය මා සිත දවන්නා සේ මට දනේ. අම්ම
 ඔහුගේ මව හා එකඟ වූ නිසා ඔහුට වෙනස් වීමට හැකිවිය. ඔහු
 ඇත්තෙන් ම මට ආදරය කළා නම් කාගේවත් කීමකට
 කන්දෙන්නේ නැත.

වියරු වැටෙන්නට සැහෙන තරම් දේවලට මා දනටම
 ඔහුගේදී ඇතත් සිදුවන නැම දෙයක්ම පැහැදිලිව දකීමට තරම්
 හොඳ සිහියක් මට තවමත් හිමිය. එය අම්ම හොඳින් දන්නා
 දෙයකි.

මගේ හිත ඇතුළේ හැමතැනම ඇවිදීමට විමසීමට පමණක්
 නොව එහි නවාතැන් ගැනීමටද මම ඔහුට ඉඩදුනිමි. මුළු ලොවම
 පිළිගත්තද..... මා පිස්සු ගැහැණියක නොවන බව අම්ම දනී.

කෙනෙකුගේ අසරණ කම සේරුම් ගැනීමට බැරි මිනිසුන්
 අතරේ සිහිසත් ඇතිව ජීවත් වනවාට වඩා සැබවින්ම වියරු
 වැටෙනවා නම් හොඳයයි මට සිතූණු වාර අතත්තය. ලෝකයේ
 සැබෑ ස්වරූපය සේරුම් ගත නොහැකි නම් මවාගත් ලොවක මට
 අවශ්‍ය පරිදි ජීවත් විය හැකිනම්.....? කිසිවකු සිතාසෙන නව මට
 ඇසෙන්නේ නැතිනම්.....? ඇත්තෙන්ම පිස්සියක ලෙස ජීවත් වීම
 මට වඩා පහසුවක් විය යුතුය.

මා මෙවන් තත්ත්වයකට පත්වූයේ අම්මගේ ආදරයේ
 අවිනිශ්චිත බව නොදකීම නිසාය. එසේ නැත්නම් ඔහුගේ
 දක්ෂතාවය නිසා මට ඔහු හරිහැටි සේරුම් ගැනීමට ඉඩක්
 නොලැබුනාද?

හිතට එකඟව නොවූනත් මා පිළිගත යුතුව ඇත්තේ මා
 අම්මට ආදරය කිරීමට මා ඉක්මන් වූ බවය.

මෙතෙක් මා ගොඩ නගාගත් ආත්ම විශ්වාසය බිඳ වැටීම
 සැබවින්ම පරාජයකි. මේ වතාවේ පිහිට සොයා යාමට පුද්ගලයකු
 හෝ තැනක් නැත. කිසිවකු විශ්වාස කළ නොහැකි අන්දමේ
 අප්‍රසන්න බවකින් සිත පිරියන්නේ එයින් ගැලවීමක් ගැන
 සිතන්නට හෝ ඉඩක් නැති අයුරිනි.

“මය මිනිහට කවුරුත් එක්ක යාලුමක් දිගටම කියාගන්න
 බැරිදු. මොකක් හරි හොයාගෙන මග අරිනවදු... එයාටයි හෙරපි

ඕනෑම ජාතියකි... ඒත් අද අතින් අයගෙ හිත්වලට බේත් කරන්නෙ ඔබ වගේ පිස්සෝ...." ඔවුන් තිමක් නැති කරනවා යටපත් කරන්නට හදන්නේ නැත.

"මම නංගිට මේක කාම කීවේ නෑ සුමිත්‍රා ඊයා යාලුවෙකුට කීවුණු ඊයා ජාතියට ආදාරේ වුණාට ... ඒ බදින්න හිතාගෙන නොවේ කියලා... බිෂොප්වේ ලැබුණු ඊක සේරටම විසඳමක් කීවුණු...."

"ඔව් මග ඇරල යන්න පුරවත් අතින් අයගෙ හිත් පිදෙන්නව... ඒවලටත් පත කියනවා කියලා සේරෙන්නෙ ඊයාට සල්ලි ගෙවුවම විතරයි...."

අත්කාත් සුමිත්‍රාත් අප ගැන කතාකරන්නේ මා ඊතන පිටිතවාය යන නැගීමකින් තොරවය. ඔවුන් හා ඊතන අමිලට වෙර කිරීමට මාත් උත්සාහ කළ යුතුය. මුළු හදින්න ආදරය කළ..... විශ්වාස කළ පුද්ගලයෙකුට ආපසු හැරී ඒ පිහිටීම වෙර කරන්නේ කෙසේද යන්න මට කාමත් ගැටළුවකි." ඊලෙස කැත් කරන වාරයක් පාසා ඇතිවන පිහිටිලි මා කියපත් කරවයි. "මා මෙසේ විනාශ කරන්නට හදන්නේ මගේම හිත නොවේද?"

තව දුරටත් මා ලෙස නැතත් මටත් ලස්සන සිතක් කිසි බව මට මතකය. මේ පරාජිත බවෙන් මුදවා ගත නැති නම් මා කළ කොන් කෝ රැදී ඇති ඒ ආත්මය යළි මට හමුවනු ඇත. අමිලට වෙර කිරීමෙන් පමණක් ඊයා සිදුවන්නේ නැති බව මම දනිමි. ඊයා ඒ ජාතිය සතුටු ලස්සන හිත පිරි කිසිවක් ආදරය, කරුණාව, සතුට වැනි දැනුම පිරිසිදු පිහිටිලි වලිනි.

අමිල ඊතනරා අත්දැකීන් කාමත් මට ආදරය කරනවා යයි පිතන්නට මට අවශ්‍යය. ඔහු වරක් මගේ නැති වූ ආත්මය මට යොයා දුන්නේය. ඔහු මවා පෑ ආදරය බොරුවක් යයි පිතන්නට මගේ හිතට ගත්තියක් නැත. මා වැටුණු විට යළි දෙපයින් නැගී පිටීමට මට අතදුන් පුද්ගලයා ගැන වේදනාවෙන් තොරව පිතන්නට පුරවත් තත්ත්වයකට මා මුහුණ දුරා යායුතුය. මගේ අරමුණ විය යුත්තේ ඊයයි.

“මිනිස්සු දෙව්ලොව යන්න ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ ඇයි කියල මට වෙලාවකට හිතෙනවා අම්ම ... මට ඔයා ලග ඉන්න කොට ලෝකෙ ඒ වගෙ ලස්සනයි කියල හිතෙන්නෙ...”

“මටත් එහෙම හිතෙනවා ජානකී...”

“අපි මට කලින් ආත්මේකත් මේ වගේ එකට ඉන්න ඇති ... මට ඔයාව හොඳට පුරුදුයි ... ගොඩක් කල් ඉඳල දනගෙන හිටිය වගේ ලෙයි.”

එහෙම මොකක් හරි ඇති... ඒකත් හරි පුදුම දෙයක් නේ....? එහෙම හිතෙන්න. අපි මට කලින් දනගෙන හිටියෙ නෑනෙ...”

“අපිට පුළුවන් නම් මතක් කරන්න ඒ ආත්මේ අපි දෙන්න මොනවද කළේ. අපිට මොනවද වුනේ කියල එහෙම....?”

“එහෙම වුනොත් අපේ මේ ජීවිතේ අරක් බවක් නැතිවෙනවා. ලෝකෙ කැමදේම සිද්ද වෙන්නෙ කේරුමක් ඇතිව...”

මහපොළව මත ඉතිරිවී සිටිනා අත්තිම මනුෂ්‍යයින් දෙදෙනා අත විය යුතු යයි මට එද සිහිති. අතවටා මුළුලොවම නැතිව ගියා වැනි නැතිමකින් අත ලැබිය. ඒ මෙහොත සදකාලික වෙනවා නම් යයි මා කොතරම් ප්‍රාර්ථනා කරන්නට ඇතිද?

මා සිත තුළ පිරී තිබූ නොවිසිදුණු ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලබා ගැනීමට මා ඉක්මන් නොවූයේ ඒ පැතුම ඉටු නොවේය යන සැකයක් මා තුළ නොවූ නිසාය. ඒ පිළිතුරු ලබාගැනීමට කාලය මදි වේ යයි මට නොසිතූනි. ඒත් මගේ ජීවිතයේ අත් කැම දෙයක් මෙන්ම අපේ ආදරයද පැවතුනේ නැත. යළිත් වරක් ඒ මොහොත ගෙවී ගොස් මා තනිවී ඇත.

“මාව ඉස්සෙල්ලම දක්ක දවසෙම ඔයා මට ආදරේ වුනාද අම්ම....?”

“ඉස්සෙල්ලම දවසෙ නෙමේ.... තුන්වෙනි දවසෙ විතර මට ඔයාට ආදරේ හිතුවේ.” “ඒ ඇයි?” කියා අසන්නට මට මතක් වූයේ නැත. එදින ඔහුගේ ආදරය මට හිමිවීමට සිදුවූයේ කුමක්ද කියා දනගැනීමේ ආසාවක් යළිත් මගේ සිතට ඇතුළුවේ.

අම්මාගෙන් අසන්නට අවස්ථාවක් යළි නොලබන මෙවැනි ප්‍රශ්න දහසක් තවමත් මගේ හිතේ තෙරපේ. ඔහු අමතක කිරීම මෙතරම් අපහසු වී ඇත්තේත් එහිදී විය යුතුය. එත් මේ පිළිතුරු නොලද ප්‍රශ්නයන් සමග මා එවන් විය යුතුය යන සත්‍යය මා දැක් අභියාසා. තව දුරටත් මග හැරිය නොහැකි අයුරින් සත්‍යය මා දෙස බලා හිඳී.

ආදරය ගැන මා කියවා ඇති හැම දේම එකට එක්කර බැලූවත් අම්මා මාත් අතර පැවතියා වැනි බැඳීමක් වෙනස්විය හැක්කේ කෙසේ දැයි මට වටහා ගැනීමට හුදුරුවන. එත් එය පිළිබිඹු වේ.

අඩු වශයෙන් එය පිළිබිඹුයේ ඇයි කියා මට පැහැදිලි කරදී ඔහු මගෙන් ඇත් වුවා නම් අම්මා අමතක කිරීම මට මෙතරම් අපහසු නොවීමට ඉඩ ඇතැයි මට පිණිස. යළි කිසි දිනක මට මේ ප්‍රශ්නයටත් පිළිතුරු නොලැබේ. මේ තත්ත්වය මා නිතරම පිළිගත යුතුය.

මේ ප්‍රශ්න හිතේ රඳවාගෙන මා හදිසියේ මිය ගිය හොත් තවත් ආත්මයක් මා ඔහු පසු පස පිළිතුරු සොයමින් යනු ඇතැයි සිතන විට ඇතිවන්නේ බියකි. දුකකි. මෙයින් මගේ අසරණ ජීවිතය ගලවා ගත හැකි මගක් තිබිය යුතුය. "මා එය සොයාගත එහි ගොවිත්තේ කෙසේද? මා පිළිතුරු සෙවිය යුත්තේ ඒ ප්‍රශ්නයටයි.

අම්මා මට හමුවූයේ අපායේදීය. ඔහු මා එයින් පිටතට ගෙන ආවත් ආපසු එහි යන්නැයි පවසා අතරමගදී නැවතීමට තරම් දරුණු වුවා නම් තවත් එවැන්නෙකුගෙන් මා බලාපොරොත්තු වන පිළිතුර කුමක්ද?

"මම ඔයාට ආදරෙයි. එත් මේ සංසාරේදී අපට එක්වන්න බැහැ..." මේ "ආදරය" යයි කියා සිතන පුද්ගලයෙකුට රැවටීම ගැන ආත්ම අනුකම්පාවකින් මගේ දැස් කෙමි යන්නේ මටත් නොදැනීමය. සාධාරණ ලෝකය තුළින් අම්මාගේ ක්‍රියා කලාපයට හේතු මට සොයාගත නොහැකිය. මෙය මට වටහාගත නොහැක්කේ අවාසනාව මගේ බුද්ධිය විනාශකර දමූ නිසාද?

“මෙක් වැනි වූ දමයන්ති විනාශ කර දමීමට තරම් මෙලොවේ මිනිසෙකු දරුණු වූයේ කෙසේද? මේ ප්‍රශ්නයට මෙන්ම මා පෙළන එකදු ප්‍රශ්නයකට හෝ පිළිතුරු මට කිසිදුක හමුවන්නේ නැත.

මුළු මිනිස් සංහතිය කෙරෙහි නැගෙන මහා අප්‍රසන්න බවක් මා වෙලාගනී. ඔවුන්ගෙන් ඇත්තී පළායාමට තැනක් මේයා විසාල ලෝකයේ කොතැනක හෝ නොමැතිද?

නිල්පාවිත් විසිතුරු සිත්තමින් අලංකාරවූ බෝලයක් මෙන් විශ්වයේ පාවෙන මේ මහා භූමිය මත මා වැන්නෙකුට සැනසිල්ලේ තැවිතිය හැකි බිම් අහලකුදු නැත, කොතනට ගියත් අවාසනාව මා උසු බඳී. මට කේරුම් ගත නොහැක්කේ මේ අසාධාරණයයි.

“අපි මේ මොනව කීවත් කාමත් නංගි ඔය මිනිහට බනින්න කෑමකි නෑ. ඒකතෙ සද්ද නැතිව ඉන්නේ.” සුමිත්‍රාත් අක්කාර් මෙකෙත් මොනවා කීවාදයි මට කිසිම හැගීමක් නැත.

“මම මොනව කියන්නද? මම හිතන්නෙ මොනවද කියල මටවත් කේරෙන්නෙ නෑ...” මා වෙනුවෙන් මෙපමණ වෙනසෙන ඔවුන්ට සතුතිය පළකිරීමේ අදහසින් මම කිමි.

තන්ද අයියා ගෙදර පැමිණෙන හඬ ඇසුනෙන් රාති කාමරයෙන් පිටවී ගියාය.

“රාති අද තම ඔයා කියපු මොනවත් හේන්න බැරි වුනා. හවස් වෙනකල්ම වැඩ කිබුනා.

“ඔයා කේ බොනවද? නැත්නම් එක පාරටම කෑම කනවද?

“මෙනව හරි සිතල දෙයක් බොන්න ඕනෙ රාති. හරි මහත්සියි...”

“එහෙනම් මේක බීලා ඇහ හෝදගෙනම එන්න කන්න.”

“මොනවද මේකට දමීමෙ... රසයි. මොනව වුනත්... කෝ උතා...”

“මේ ඉන්නෙ. පුතා තාත්තගෙ පිටිපස්සෙ... මේ බලන්න තාත්ති මම ආදාසු කාඩ් එක” රවි සිතාසෙන හඬ නිවසේ මෙතෙක් පැවති අදුරු වාතාරවණයට සොම්නස එක්කරයි. අන් අයගේ “සතුව අතපසු වන්නේ මා නිසාය. මට මගේ ලෝකයේ දැව් පිළිස්සී යන්නට ඉඩහැර ඔවුන් මා තනිකරනවා නම් එක් අතකට මට සහනයකි. මට අවංකව ඔවුන්ගේ සතුවට එක්විය නොහැකිය. යළි කවදාවත් මා ලබන්නේ නැති සතුව රහසානවාව වඩා මගේ පාලු ලොවේ සැඟවීගන්නට මට ඉඩ ලැබෙනවා නම් ... මට එය පහසුය. මා දැන් පියාගත්තේ මට ඒ ඉඩ ලබාදී සුමිත්‍රාද කාමරයෙන් පිටවේයයි සිතාගතය.

“බොරුවට නිදාගන්නව වගේ පෙන්නල මාව එළවගන්න හදන්නෙ ආයිම අඩන්නද? මය වගෙ නරුමයෙක් වෙනුවෙන් කදුරු තාස්සි කරන්න එපා ජාති...”

“මම ඇත්තවම අඩන්නෙ මං වෙනුවෙන්. ඇයි මට මෙතෙම වුනේ කියලා...”

“ඇයි කියල කියන්න බැරි වුනත් හැමදම මය තත්වෙම කියෙන්නෙ නෑ කියල මම දන්නවා ජාති... මයක් එතෙම හිතන්න.”

“පොළවේ අඩි ගානක් යටට ගිය දවසට කමා මගෙ මේ දුක් ඉවරවෙන්නෙ.”

“මයා ඉක්මන් වෙන නිසයි ජරා සත්කුන්ට අහුවෙන්නෙ... ඇත්ත ආදරේ මයාට තාමත් ලැබිල නෑ. එතෙම හම්බුන දවසට ජාති ජීවිතේ දිග මදි ... කියල හිතෙන්නෙ...”

“එතෙම හිතන්න වාසනාව ලබන්නෙ හරි විකදෙනයි. මම තම දන් ජීවත් වුනා ඇති... හොඳටම ඇති...”

“මම හින්දි වීඩියෝ එකක් ගෙනාව රැට බලමු.”

සුර මොහොතකට හෝ පියවි ලොවින් ඇත් කරවීමට එයට හැකියාවක් ඇත්නම්... එය මගේ භාග්‍යයක් ලෙස මා සැලකිය යුතුය.

අමිලගේ ජීවිතයේ දහසක් දේ සිදු වෙද්දී දවස ගෙවා ගැනීමට උදව් දෙන යමක් සිදුවිය යන අපේක්ෂාවෙන් බලාසිටීමට මට සිදුවිය. සිත රඳවා ගත හැකි කිසිවක් සිදු නොවූවා පමණක් නොව මතකයේ රැඳී ඇත්තේ දවස පුරා පැතිරී අප්‍රාණික බව පමණි. පැය විසිහතර මට දකුණේ කල්පයක් සේ දික්වී ඇති ලෙසිනි.

අකාරුණික ධාරානිපාතයකට පසුව සෝදි පාසුවී ගිය බිමක ඇතිවිය හැකි හිස් නිහඩ බව මේ වැනි විය යුතුයයි මට සිතේ.

කොතරම් තැත් කළත් රමනිගේ ජීවිතයට එක්වී ඇති ආදරය කෙබඳුද කියා නොසිතා සිටීම මට අපහසුය. “ඒ මට හිමිවිය යුතුව තිබූ සෙනෙහසය” යන සිහිවිල්ල මැඩලිය නොහැකි අයුරින් සිතට නැගේ. එය තුරිය.

අමිලගේ මතකයෙන් මා මුදවාලිය හැකි අන්දමේ භාස්තමක් සිදුවේවායයි පැකීම හැර යථාතත්වය තේරුම් ගෙන මගේ සිත මුදවා ගැනීමට තරම් පැහැදිලි වැටහීමක් මා තුළ නොවිණි. ඒ තත්වය ලභාකර ගැනීමට මා උත්සාහ කළායයි සිතීමටද නොහැකිය. ඒ මතකයේ එල්බ ගෙන සිටීමට මා සෙවුවා මිස ඉන් මිදී ඉදිරියට යාමට ඕනෑ කමක් ද මා තුළ නැත.

“මයා බලන්නෙ නැතිව මට ඉන්න බෑ ජාති.” යනුවෙන් හැඟීම් බරව ඔහු කිවූ අයුරු සිතට යළිත් නැගෙන්නේ ඔහුගේ අවංක බව පිළිබඳ සිත තුළ ගැටුමක යෙදෙමිනි. එදා ඔහු එසේ කීවේ අවංකවය. එදත් මෙදත් අතර ඔහු වෙනස් වූවා මිස එදා ඔහු මට බොරු කළේ නැත. ඒ වචන කොයි අතට හරවා බැලුවද මගේ නිගමනය එයයි.

මා අම්මාට රැවටුණාය කියා සිතන්නට සිදුවූ විට දනෙන දුක හදවත කැලිවලට ඉරා දමන තරමට හිංසා කාරිය. ඒ දුකට මුහුණ දීමට ඇති අකමැත්ත නිසා මා සිත රචවා ගැනීමට තැත් කරනවා විය නොහැකිද?

මට කළ හැකි ලොකුම දෙය හිත වෙනසට පත්වී අප්‍රාතික වනතෙක් අතීතයේ අනුමුඛ අවුල්සමත් ඒ මිය ගිය සිදුවීම්වල හරි වැරදි විමසීමට ලක් කිරීම පමණි. වැඩිපුරම ඇත්තේ පසුතැවිලි වීමට හේතුවන සිදුවීම් වුවද සිත මිරිසා තෙරපා ඒවා යළි යළිත් පැමිණීම පුරුද්දක් ලෙසින් සිදුවේ.

අඳුරු බිම් හෙයක් තුළින් ඉදිරියේ ඇති අගාධයක් වෙත සෙමින් සෙමින් ඇදෙන මගේ ආත්මය පසු කරන්නේ අතීතයේ දී ආදරයෙන් හා සතුටින් ඇදී බිහිවූවකි. "අද" බලාපොරොත්තුවලින් හිස් වුවත් වුවත් ඒ දිස්වන සිතුවම් රටා තුළින් පළවන්නේ සිම්මෙය කෙළවරෙහි යම් දිනක ආලෝකයක් දකිය හැකිවේය යන මිලානවු පැතුමයි. ගමනේ වෙනස නිවැරදත්තේද ඒ පැතුම විය යුතුය

* * *

පියවුණු ජනේලයේ වීදුරුව මත පතිත වන පිණිකැට වැනිවැනි බිංදුවලින් මැවෙන රාවට හඳුනාගන්නට මගේ දෑස් අසාර්ථක වෙනසක යෙදේ. තවදුරටත් වේලාවකින් මුළු ජනේලයම මේ පුංචි වතුර බිංදුවලින් වැසීගිය පසු පිටත ලෝකය මුළුමනින්ම මගෙන් වැසී යනු ඇත.

වැනි අඳුරින් පිරුණු කාමරයේ කිසිවක් දෙනෙතට පැහැදිලි නැතත් හැම අඳුරු මුල්ලකින්ම මා අමතන්නේ ගත වූ යුගවලදී මා වටා වූ මතකයන්ය. අම්මන් ඒ මතකයේ එක් සටහනක් බවට පත් කළ යුතුය යන්න වටහා ගැනීමට කාලය දත් පැමිණ ඇත. සත්‍යයය කෙතරම් කටුක වුවත් අම්මිරි වුවත්... "මා රමණීය පරාජය වූවාය" යන සත්‍යයට මුහුණදිය යුතුය. තව දුරටත් එය මගහැරිය නොහැකිය. ඉටුනොවන බලාපොරොත්තු වලින් සත්‍යය පැහැරීමට තැත් කිරීමෙන් තවත් පලක් නැත.

අම්මන් මාත් හමුවූ ... සිහින මැවූ ඒ ලෝකය වැනි බිඳු පටලයකින් වැසී ගියත් එලෙසින් මතකය මගේ ලොවින් මකා දමන්නට හැකියාවක් මා කවද ලබාවිද?

“අම්මලා මම මුළුමනින්ම යනවා... මම හිතෙනවා ජාති ඊට ඉස්සර උංට කතාකරලා ඇයි මේවගේ මයාට රැවැට්ටුවේ කියලා අහන්න... ඕනේ කරමි ගැනු ඊයාට හැම කැනම ඉන්ද්දි ඇයි මයා වගේ අයරණ වුණු කෙනෙකුට මෙහෙම කළේ කියලයි මට දනගන්න ඕනේ.” පුමිත්‍රා ගේ හඩේ ඊදා මා වෙනුවෙන් තැබී වේදනාව මටකාමත් දනෙන්නා වගේය.

“ඇත්තෙන්ම මේ ප්‍රශ්නයට කිසියම් පිළිතුරක් ඔහුගෙන් ලබාගත හැකිනම්...? මගේ හිත මීට වඩා ලෙහෙසියෙන් සුවපත් වනු ඇත. යළි ඔහු ඇමරිකාවට මට ගස්සියා ලබාදුන්නේ ඒ පිළිවිල්ලයි...”

“අම්මලා...”

“ආ...?”

“මට විකසට කතා කරන්න පුළුවන්ද?”

“මම මේ ගමනක් යන්න ඊළියට යන්න හැදුවේ...” ඔහුගේ වෙනස මා සමග කතා නොකර මග හැරීමට ගන්නා උත්සාහයක් බව පැහැදිලිය. ඒත් මා කෙසේ හෝ මට අවශ්‍ය පිළිතුරු ලබාගත යුතුය.

“අම්මලා මයා යන්න ඉස්සර මට මේ වික කියලා යන්න. කරුණාකරලා... මට දනගන්න ඕනේ... මම දන්නවා මිනිස්සු වගේම හැමදේම වෙනස් වෙනවා කියලා... ඒත් ඒ හැම දේටම හේතුවක් තියෙනවා... ඇයි... අම්මලා මයා වෙනස් වුනේ...?”

“මට හරියට වැඩ කියනවා ජාතකි... මට තේරෙන්නේ තා මයා මයා අහන ඒවා...”

“මට කියන්න මයා මුල ඉඳලම මට කීවේ... ඒ කීව ඊක දෙයක් වත් ඇත්තටම නෙමේ තේද ... කීවේ...?”

“මට ඉක්මනට යන්න ඕනේ...”

“ඒ කියනුව අවංක නම් මයා විදියට වෙනස් වෙන්න බෑ අම්මලා මට දන්නත් මනුෂ්‍යයෙක් මගේ ඇත්ත කියලා අයින් වෙන්න”

“මම යනවා ...”

"එහෙත් මම ආයුක්තයක් කරන්නෙමි?"

"එයා අම්ම ගත්තොත් එහෙම වියාට බනිවි..." දුරකතනය මගේ අතින් ගිලිහුනේ ඒ වදන් අදහස ගැනීමට අපහසු වූ නිසාද නැත්නම් ඔහුගේ වදන් තුළින් මා දුටු "විසතුරු අම්ම" කෙරේ ඇති වූ බිය නිසාද යන්න මට පැහැදිලි නැත.

වේදනාවක් සමග මම තනිව සිටිමි. ඒත් එයින් ගැලවීමට අම්මගෙන් සහායක් ලැබෙන්නේ නැති බව දන් පැහැදිලිය.

තව එකම එක ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු මා කෙසේ හෝ ලබාගත යුතුයි. යළිත් සැලකූ ඇතිවිටින් මා දුරකතනය ලං කර ගත්තේ ඒ නිසාය.

"අම්ම" "ඇයි?" "මයාට පුරවන්ද අම්ම ඒ විදියට මට බේරන්න ඉඩ දෙන්න?"

"මයාට ඒකද කරගන්න ඕනෙ?"

"මට දැනගන්න ඕනෙ මයාට ඒක කරන්න පුරවන්ද කියලයි. මයාට පුරවන්ද අම්ම එහෙම කරන්න..?"

එයට පිළිතුරක් මට ලැබුණේ නැත. යළිත් වරක් පිළිතුරු නැති ප්‍රශ්න අතරේ තනිව හිතට වදදීමට මට සිදුවී තිබේ.

හදවසක් ආත්මයක් නැතිව මාත් ඉපදුනා නම් ජීවිතය මේ කරම් වේදනාවක් නොවනු ඇත... සිත නැති බව ලොවකට" යන්නට පත්වන්නේ මා වැනි මිනිසුන්ගේ පා පිස්තාවන් බවට පත්වුවත් විශ්වාසය යයි මට සිතේ. මා මනුෂ්‍යයකු බව අම්මට අමතක වූයේ කෙසේද?

මෙතෙක් මා මුළු භික්ෂුණි ආදරය කර ඇත්තේ කිසිම ලොවකට අයිති නැති අප්‍රසන්න ජීවියෙකුටය. අම්ම හදුනා ගැනීමට තැත් කරනවා වෙනුවට හැකිකාක් ඔහු වෙතින් ඇත් වීමට ඔහුගේ සුදුසුම් එක්වන මේ වාසු තලයෙන්ද මිදී පලායාමට කරම් බියක් මෙන්ම ... ගතව ගත්කියක්ද දනුනත්..... මා කොතෙක් දුර නම් දුටයන්නද? ඒත් මට මෙයින් ගැලවීමක් ලැබේද?

දමයන්තිගේ මරණය පිළිබඳ පොලිස් පරීක්ෂණයේ විස්තර අපට දන්වීම සඳහා එය බාර පොලිස් පරීක්ෂක විරවර්ධන මා හමුවීමට පැමිණියේ එක් උදය වරුවකය. ඔහු එන බව දන සිටි නිසා නන්ද උදේ වරුව නිවාඩු දමා ගෙදර තැවතුණි.

“මට ඇත්තටම කණගාටුයි හරියටම මරණයට වගකිවයුතු කෙනෙක් කාම හොයා ගන්න බැරිවුණ එක ගැන.” ඔහු කතාව පටන් ගත්තේ එලෙසිනි. තව කොපමණ වේලාවක් ඔහුගේ මෙවන් අරුතක් තැනි වදනවලට ඉවසීමෙන් කන්දීමට සිදුවේද යන්න මට ඇති ලොකුම ප්‍රශ්නයයි.

ප්‍රධානම සැක කරුවා... සිරිසේනව අපිට අත් අඩංගුවට ගන්න බැහැ ඇති වෙන්න සාක්ෂි තැනි නිසා. එහෙම උසාවියට ගෙනියල එකතින් මිනිහ නිදහස් වුනොත් අපේ මහත්සිය අපතේ යනවා.

“මිනිහම කියල කියනවා එයයි මේක කළේ කියලා ... තවත් මොන සාක්ෂිද හොයන්නෙ...?” ඉවසා සිටිය නොහැකි කෑන මම ඇසිමි.

“ඒක කියල කියෙන්නෙ බිගත්ත වෙලාවක... මිනිහගෙ මානසික තත්වෙ හැටියට උසාවිය ඒක පිළිගන්න එකක් නැහැ. දමයන්තිගේ උගුරේ හිරවෙලා තිබුණු කෙස්ගස් වගයක් අපි ඩී. එන්. ඒ පරීක්ෂණවලට යවල කියෙන්නෙ. ඒකෙ වාර්තාව ආවම අපිට දනට ඉන්න සැක කරුවන්ගෙන් ඉල්ලන්න පුළුවන් කැමැත්තෙන් පරීක්ෂණයට සහභාගි වෙන්න කියලා...”

“ඒ මිනිස්සු බෑ කීවොත් බලෙන් ටෙස්ට් කරවන්න බැරිද? නන්ද අසන්නේ සැහෙන තරහකිනි.

“අපිට උසාවියෙන් අවසර ගන්න වෙනවා.”

තව දුරටත් මේ පුද්ගලයාගේ හඩට කන්දීමට දිරියක් මට නැත. ආත්ම අනුකම්පාව මතුවී දෙනෙතෙට කඳුළු ගෙන ඒමට පෙර මා මෙතනින් ඉවත් විය යුතුය. මා මොන තරම් පවිකාර වුවත් මොහු හමුවේ හවා වැටෙන්නට මට නොහැකිය.

"මට සමාවන්න" පොලිස් නිලධාරියා විමසියෙන් මා දෙස බලන්නට ඇත්තේ දුටුයේ මරණය ගැන දැනගන්න ඕනෑ කමක් නැති මේ ගැහැණිය කෙබඳු අම්මා කෙනෙකුද යන්න සිතේ රඳවාගත විය යුතුය.

දමයන්තිට ජීවත් වීමේ අයිතිය අහිමි වීමේ වගකීමෙන් සැහෙන කොටසක් මටත් අයිතිය. මා හොඳ මවක් වුවා නම් එදා දමයන්ති පරක්කුවී පාසැලට යන විට ඇ සමග යා යුතුයයි සිතනු නියතය.

එක මොහොතක අතපසු වීමක් නිසා මට මගේ ජීවිතයක් දමයන්තිට ඇගේ ජීවිතයක් අහිමි වී ගියේය. සිදුවීමට යන විපත ලොවේ ඇතැයි කියන කිසිම බලවේගයකට නොපෙනුණි. කිසිවකු මට අනතුරු ඇඟවුයේ නැත. මට ඒ විපත වැළැක්වීමට හැකියාව තිබුණි. ඒත් යම් කිසි හේතුවක් නිසා මා අතින් එය මග හැරී ගියේය.

මේ තරම් අවාසනාවකට මුළුවූ මා තව දුරටත් ජීවත් කරවන්නේ මොන තරම් අවාසනාවන්ත බලවේගයක් විය යුතුද? ජීවත්වීමට කිසිම සුදුසුකමක් හෝ අයිතියක් මට නැත."

අවුරුදු හයක දරුවකු තමන්ගේ ආරක්ෂාව පතා විශ්වාසය තබන්නේ තම දෙමාපියන් කෙරේ නොවේද? මා එය කඩ කළාය යන පසුකැවීම දිවා රෑ අවධිව සිටින හැම මොහොතකම මා දවන්නේ ගින්නක් ලෙසිනි.

"අම්මා ඇවිත් මාව බේරාගනි" යයි සිතා ඇය මොන තරම් කැගසන්නට ඇත්ද? ඒ විලාපයට මුළු ලොවම බිහිරී වී ගිය ඒ මොහොත සිහිපත් වන විට සැබැවින්ම වියරු වැටේයයි බියක් මා තුළ ඇතිවේ. සිතිවිලි වේගවත් වී මග හඩින් සිත ඇතුළේ

කැරකෙන්නා සේ මට දැනේ. දැනින් අල්ලා හිස තද කරගත්තත් එය නවතින්නේ නැත. කොපමණ වේලාවක් හෝ ගතවී ගත සිත සන්සුන් වන තෙක් සැඟවී ගත හැකි කැනක් මා සොයා ගත යුතුය.

“අම්මා..... අම්මා.....” දමයන්තියේ හඬ කාමරයේ හැම දෙසින්ම මට ඇසේ. සසරේ අනාතවී ඇත්තේ ඇය පමණක් නොවේ. කිසිවක් කර කියා ගත නොහැකි මාද ඇය මෙන්ම අසරණය.

ඇගේ අවසන් මොහොතේ දමයන්තිට දැනෙන්නට ඇත්තේද මෙවැනිම අසරණ බවක් විය යුතුය. ඒ පුංචි හදවතේ හුස්ම අවසන් වනාවට පිටවී යන විටදී ඇය විදින්නට ඇත්තේ මෙවැනිම වේදනාවකි. එකම වෙනස මේ ලෙසින් මියයන මා යළි යළිත් ඉපදීම පමණි.

“මේ ජීවිතයේදී තව එක වරක් මට ඇය තුරුල් කරගත හැකි නම්.....? කිව නොහැකිවූ දහසක් දේ ඇයට පැවසීමට තව එකම එක වතාවක් මට ඉඩ ලැබේ නම්.....?”

මිනිසුන් හැකි ලොවකදී අපි යළි එක් විය යුතුයි..... මට එයට ඉඩ ලැබෙනවා නම් තව වරක් දෙවියනේ” ඒත් මගේ ආයාචනය ඇසෙන මාතෘක කිසිවකු නැත. මුළු විශ්වයම පාරවී ගොසිනි.

මහා කුණාටුවකින් දෙවොල්වල දෙරවල් වැසී ඇත. වැසීගිය පුදපුන්..... බලවේගයත් හමුවේ වැදවැටී ඇති එලය කුමක්ද? මේ යාදිනි ඒවා ඇතුළට ඇසෙන්නේ නැත.

“කවද හෝ කෙසේ හෝ අපායට වුව කම් නැත..... මට ඇය සිටින ලොවට යා හැකිනම්.....?” ගැලවීම සඳහා මට ඇති එකම බලාපොරොත්තුව එයයි. ඒ පුංචි පැතුම මගේ දැවෙන ආත්මයට සිහිල් දිය දෙකකි. දෙකොලට ළංකරගත හැකි ළඟ කැනක් සිහිවිල්ල පවා මට ගෙනෙන්නේ සිසිලකි.

“කුවක්කුවක් අරගත ගිහින් ඔය පව්කාරයට බල්ලෙක් වගේ මරල දාන්න මට හිතෙනවා..... ඔය මිනිස්සු කවදවත් අපිට

සාධාරණයක් කරන්නේ නෑ....." තන්ද අයියා හයියෙන් කෑ ගසන්නේ පොලිස් නිලධාරියා නිවසින් පිටවී ගොස් ඇති බව හඟවමිනි.

හිත ඇතුළේ කොතරම් කරහක් තිබුනත් එය පොලිසිය හමුවේ පළකිරීමට හෝ ඔවුන්ගේ අකාර්යක්ෂමතාවය ගැන චෝදනා කිරීමට හෝ අපට ඉඩක් නෑ. අප අතින් එවන් වදනක් කියවුන හොත් පරීක්ෂණය අහකට දැමීමට වුව ඔවුන්ට හැකියාව ඇති නිසා අප සියල්ල නිහඬව ඉවසිය යුතුය. අසාධාරණය සිදුවී ඇත්තේ අපට වුවද ජීවිය වඩාත් සැලකිලිමත් වන්නේ සැකකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ගැනයි.

"අපිටත් තියෙන්නෙ සැකයක් විතරනෙ. මේක ලේසි දෙයක් නෙමේ පොලිසියටත්." රානි හිතට විරුද්ධව වුව කතා කරන්නේ අයියා සන්සුන් කිරීමට විය යුතුය.

"එක ජීවිතයක් විතරක් නෙමේ ඔය තරුමයා විතරක් කළේ නංගියෙ පවුල කැඩුණ. එයාගෙ ජීවිතෙක් විතරක් වුනා. වර්තමාන පිස්සෙක් වුනා. මේවට වගකියන්න කෙනෙක් නෑ..... මේ අපරාධවලට කවුරු හරි ගෙවන්න ඕනෙ. එකකල් අපිට හිත හදන්න බෑනෑ."

"කවදහරි ඒක සිද්ධවෙනව තන්ද. අපිමොනවත් නොකළත් මේ දුක දිසු අය ඒකට ගෙවනවා..... අපිට ඉහළින් බලයක් තියනව ඒ සේරම බලාගන්න....." ජනේලයෙන් ඉවත බලාගත සිටි තන්ද වෙත ළංවූ රානි ඔහුගේ බඳ වටා දෑත් යවා ඔහු වෙත සමීපව ආදරණීය විලාසය මට සිහිපත් කළේ අම්මයි. මට ඔහුගෙන් හිමි වූයේද මෙවැනි ආදරයක් නොවේද?

ගව්ගණනක් දුරින් ඇත් වුවද කල්පයක් කල් ගතවුවද එවන් ආදරයකින් මිදීමට මට හැකියාවක් ලැබිය හැකිවේද? ඒත් ඒ ආදරය තවත් මා සතුනොවේය යන සත්‍යය සිත තුළ පමණක් නොදැකී ගත පුරාද දිවයන්නේ විදුලියක් වැනි බලයකින් හිස සිට දෙපතුළ දක්වා අප්‍රාණික කරමිනි.

තන්ද ආපසු වැඩට පිටත් වූයේ දවල් කෑමද රැගෙනය. පාසැල අවසන්වී රවි ගෙදර කැඳවාගත එන වේලාව වන තෙක්ම

රානි රූපවාහිනිය ඉදිරියේ ගත කළාය. වෙනද අප අතින් ඉටුවන වැඩ කටයුතු සියල්ල අත් හිටියා සේය.

සිනහව රානිගේ මුහුණින්ද පලා ගොස් ඇත. මේ නිවසේ සතුට මානසා නැතිවී යන අයුරු කවි දුරටත් දරාගත නොහැකි තෑන මා කාමරයෙන් එළියට ආවේ මට කළ හැකි යමක් ඇතිද නියා බැලීමටය.

“මම ශිභිත් පුතා එක්ක එන්නද?”

“නෑ නංගි ඉන්න.....මට කවි හංදියේ කඩෙන් ගන්න බඩු වගයකුත් නියතව.

“අයිය දවල්ටත් හරියට කැව්ද දන්නෙ නෑ කාමී කරනෙ ඇති....”

“ඳව තන්ද ආස හින්ද ඉදිආප්ප හදන්න ඕනෙ....”

සාකැල්ලේ සිට පයින් ගෙදර ඒම රවිට කනිව කළ හැකි වුවත් එය ඔහුට තහනම්ය. අප කවුරුත් හෝ සමග මිස කනිව කොහේ වත් යාමට ඔහුට අවසර නැත. අප සෑම දෙනාගේම ජීවිත මහා බියකින් ඇලවී ඇතැයි මට සිතේ. උපත් රටේ අපේම මිනිසුන් අතර අප සිර කරුවන් වී සිටීම කෙතරම් අවාසනාවක්ද?

අයියා සවස ගෙදර ආවේ වෙනදට වඩා පමාවිය. ඉදිආප්ප සාදා රස්තයට වසා තබා අපි මග බලා සිටියෙමු.

“අද හවස හයක් පහුවෙන කල් ඉන්න වුනා බොස්ට් හම්බවෙන්න.

“ඇයි හදිසියෙම?”

“හදිසියක් නෙමේ. අර මගෙ ශිෂ්‍යත්වේ අනුමත වෙලා ආපු ලියුමට උත්තරයක් යවන්න තිබුණු දවසක් පහු වෙලා....”

“මයා මොනවද තන්ද ලීවේ?”

“ලබන අවුරුද්දට කල් ඉල්ලලා දැමීම. ඒකට ඉඩ දෙයිද දන්නේ නෑ. මේ අවුරුද්දේ යන්න විදියක් නෑනෙ.”

ඔවුන් එසේ සිරණය කර ඇත්තේ මා නිසා විය යුතුය. මේ ශිෂ්‍යත්වය ලැබෙන තෙක් අයියාත් අක්කාත් බලා සිටියේ කාලයක

සිටිය. ලැබුණු අවස්ථාවේ සතුටින් එය බාරගත නොහැකි මේ තත්ත්වය ඇති කළේ මාය. තනිව ලෝකයට මුහුණ දීමට ශක්තියක් මා තුළ නැතත් ඔවුන්ගේ බලාපොරොත්තු මගේ ප්‍රශ්න නිසා අත්හිටුවීමට සිදුවීම මට දරාගත නොහැකි කරමිය.

"ඇයි අයියෝ තාමත් පුළුවන්තෙ මියාලට මේ අවුරුද්දේ යන්න හදාගන්න. මට පුළුවන් සුමිත්‍රත් එක්ක තවතින්න.

"එයා ලගදී බේදිතව.... එයාල මොනව හිතාගත ඉන්නවද දන්නෙ නෑනෙ ඉස්සරහට..." සුමිත්‍රාගේ විවාහය හෙදීම සිදුවන බව මට අමතක වී ගියේ කෙසේද?

"එහෙනම් මට පුළුවන් පානදුරේ නැන්දලත් එක්ක ඉන්න.ම. නිසා තම් ගමන කල් දන්න එපා..."

"නෑ ඒක විතරක් තෙමේ නංගි. තව හුනක් දේවල් නිසා මට හිත එකලසක් කරගත මේ වගෙ ගමණක් පිටත් වෙන්න බැහැ."

සුමිත්‍රාගේ විවාහය ගැන කතා කිරීමට ඉඩක් ඇ පැමිණි අවස්ථාවලදී නොලැබුනේ ඒ හැම දිනකම ප්‍රධාන මාතෘකාව මා වූ නිසාය. දුකේදීත්, සැපේදීත් නොවෙනස්වූ මිතුරියකගේ ජීවිතයේ මේ කරම් වැදගත් සිදුවීමක් සිදුවෙද්දී ඇයට කිසිම සහායක් දීමට කරම් තත්ත්වය නොසිටීම ගැන මට ඇතිවූයේ කරහැකි.

සුමිත්‍රා වැනි අය ජීවිතයේදී හමුවන්නේ කලාතුරකිනි. මෙවන් මිත්‍රත්වයක් අප සංසාරයේ පතාගත ආවා විය යුතුය. හැම අතින්ම පැරදීසිටින මගෙන් ඇයට බලාපොරොත්තු විය හැකි උදව්වක් නැත. ඇත්තෙන්ම මට ඇයට කළ හැකි ලොකුම උදව් ඇගෙන් පුළුවන් කරම් ඇත්වීමය.

ඇගේ සතුට ගැන අවංකව මාද සතුටු වුවත් එදිනට මුහුණ දීමට මා තුළ ඇත්තේ සෑහෙන බියකි. කාලකන්නි මුසල ගැහැණියක ලෙසින් එදින සිදුවන වැදගත් සිදුවීම්වලට මා සහභාගි වීම අනුමත නොකරන අයට මා මුහුණ දියයුතුය.

මේ වන විට එදිනට අපේක්ෂා කළ යුතු තත්ත්වය ගැන පෙරහුරුවක් මා ලබා ඇත. ඒත් එවන් නිග්‍රහයන්ට හෝ අසහායයන්ට පිළිතුරු දීමට අයිතියක් මා සතු නොවේ.

වරින් මාත් විවාහවූ දිනයේ ඇය මගේ හිතම සිටියාය. එත් අද මට ඇයට උචිතව නොහැකිය. අරවින්දත් ඇයත් මාත් අතර පැවති සෙනෙහසේ වෙනසක් සිදුවී නැතත් මගේ ජීවිතයේ ඇතිවූ අවාසනාවන්ත වෙනස්වීම් මා ඔවුන් වෙතින්ද ඇතට කල්ලුකර දමා ඇතැයි මට සිතේ.

අප අතර පරතරය අපට නොදැනුනත් අත් සියල්ලෝම එය දකිති. වේදනාවෙන් වුව මට ඔවුන් වෙනුවෙන් කළ හැකි නොදම දෙය යම්කිසි හේතුවක් දී විවාහ උත්සවය මග හැරීමයි.

කිසිම සෙනෙහසුව වරදක් කරනවා තමා කිරීමේ වේතනාවක් හෝ මා තුළ නැතත් අද පව් ගෙවන්නේ මාය. අම්ම මට හමුවූයේද ඒ පාපයේම කොටසක් ලෙසිනි. ඔහුගෙන් මා ලද සතුටත් දුකත් සසඳු බලන කල අප හමු නොවුනා නම් මට ජීවිතය මේ තරම්ම අසීරු නොවනු ඇතැයි මට සිතේ.

සෙසේ හෝ අම්මගේ එල්ලීගෙන සිටීමට මට හැකිවුවා නම් එය මට මේ 'කාලකන්නි' ලේඛනයෙන් මිදීමට උපකාරී වීමට ඉඩ තිබිණි. එසේ නම් මා මේ තරම්ම අනුන්ගේ කතාවලට ලක් නොවනු ඇත. මා තේරුම් නොගත් ඒ පුද්ගලයන් සිතන අයුරු මේ තරමින් මා හට වැදගත් විය යුත්තේ ඇයි කියා මට වැටහීමක් නැතත් තනිව ඒවාට මුහුණ දීමට ශක්තියක් නැති බව පමණක් මම දනිමි.

"වරින් දල ගියා..... අම්මත් අත ඇරිය... ලස්සන ළමයෙකුත් හිටිය... එයත් නැතිවුනා. හරිම පව්කාරයි එයා නම්....." මේ අවාසනාවෙන් මට ගැලවීමක් නැත. ජීවත් වීමට තවත් මට අවශ්‍යය නම් ඉඩ ඇත්තේ මගේ අඳුරු කුටිය තුළ පමණි. ලෝකය මට සලකන්නේ මහා වරදක් කළ අයකුට ලෙසිනි. මහ පොළවට මා ශාපයකි.

මා මනුෂ්‍යයකු ලෙසින් තේරුම්ගත් එකම මිතුරිය මගෙන් ඇත්වී යාමට ආසන්නය. ඇගේ සතුටට එක් වීමට මට අවසර නැත. කවුරුත් හෝ විසින් අප වෙනුවෙන් ගත් මේ තීරණ කෙතරම් අසාධාරණ වුවත් ඒ පිළිබඳව මට කළ හැකි කිසිවක්ද නැත.

ජීවිතය මා සත් කළ මේ අවුලින් ගැලවීමක සේයාවක් හෝ දැකිය නොහැකි මේ මොහොතේ එකම සහනය ලෙස යළි යළිත් මා සිතට පිවිසෙන්නේ මේ අවාසනාවන්ත පැවැත්මේ අවසානය පිළිබඳ බලාපොරොත්තුව පමණි.

"සුමිත්‍රා ඔයාට හරියට වැඩ ඇතිනෙ කරගන්න. ඇයුම් මහත්ත නියත ඒව එහෙම විකක් මට ගෙනත් දෙන්න. මම කරල දෙන්නම්..." අඩු වශයෙන් එලෙසින් හෝ මගේ සතුව ඇය වෙත පළ කළ යුතුය.

"මේ ජාති මට යන්න නියතව අරවින්දගෙ තැන්ද කෙනෙකුගෙ ගෙදර. වෙඩි. සාරිය මහ ගන්න. අපේ ඔයත් එතවද?" අප දෙදෙනා අරවින්ද ගෙනා එම සාරියක් රැගෙන එහි ගිසේ එදින සැන්දෑවේය. නිවසේ පැවති නිරන්තර අඳුරින් මිදී අවට ලෝකය දැකීම මා තුළ ඇතිකළේ සැහැල්ලු බවකි.

"මේ පාට තද වැඩි විකක්. එතකොට ඔයාගෙ පාට වැහෙනවා. ලා පාටක් ගත්තම ඔයාගෙ ලස්සණ හොඳට සේනවා."

"ආ මේක හොඳයි නේ?"

"මේ රෙද්දට උඩින් අත නියල බලන්න ඔව්... ඒ කහ පාට ඔයාට හොඳයි." අප සාප්පු ගණනාවකට ගියත් මට වෙහෙසක් දැනුනේ නැත.

"ජාති ඔයා මොනවත්ම ගන්නේ නැද්ද?"

"නෑ... රානිටයි රවිටයි හොඳ මොනව හරි හම්බවුනොත් ගන්නවා..."

අරවින්දගේ තැන්දාගේ නිවසට මා පිය නැගුවේ තරමක වකිතයකිනි. දමයන්ති ගැන ගෝකය ප්‍රකාශ කිරීමෙන්ම ඇය මා පිළිගත්තාය.

“නාම නෑ හේද මිනීමරුව ඇල්ලුවේ. අනේ අරවින්ද දවසක් මය කතාව කිව්ව මට නම් අහන් ඉන්නත් දුක හිතුනා. මය ලමයා කොහොම මේව ඉවස ගත ඉන්නවද මන්ද?” ඇගේ අනුකම්පාව හිත හොඳකම නිසා ඇතිවූවක් වූනත් මගේ ජීවිතයට තවත් අවශ්‍ය තැනි බව ඇයට කීමට මට ශක්තියක් නැත. කතාව වෙනතකට හැරවීමට සුමිත්‍රා කීප වතාවක්ම ගත් උත්සාහය ඇයට තේරුම් නොගියේ මගේම අවාසනාවට විය යුතුය.

“මේ තැන්දාගෙන් ප්‍රකෘත් ඉන්නව අරවින්ද වගේමයි.” සුමිත්‍රා හෙමිහිට පැවසුවේ තැන්ද හේ හදන අතරේදීය. ඇයට අවිවාහක පුතකු සිටිනවා නම් මා එන ආරංචියට ඇය ඔහු නිවසින් පිට කළා විය යුතුය. මට එසේ කීමට සිතූනද සුමිත්‍රාගේ කතාව නොතේරුනා සේ සිතාපිම වඩා ලේසියයි මට සිතීනි.

“ආ..... හලේ..... සුමිත්‍රා කොහොමද?” ටික වේලාවකට පසු ඇසුණු ඒ හඬ ඔහුගේ යයි මම අනුමාන කළෙමි.

“මේ ජානකී.....මයාට හම්බවෙලා නෑ හේද අරුණව?”

අරුණත් අරවින්ද වැනි වූවත් ඔහුට වඩා වයසින් අඩු යයි මට සිතීම. ඔහු මව මෙන් මගේ අවාසනාව ගැන සුභ පැතුටේ නැත. අඩු වශයෙන් මා ගැන දන්නා බවක් හෝ ඇඟවූයේ නැතිවීම මට මහත් සහනයක් විය. අප සරනා මෝඩ වැඩ ගැනත් තවත් කිසිම තේරුමක් නැති දේවල් ගැනත් කියමින් අප හා එක්ව සිතා පිමට ඔහු තුළු හැකියාව මා තුළු බිය නැතිකිරීමට හේතුවිය. ඔහුත් අරවින්ද වගේ යයි සුමිත්‍රා කීවේ මේ නිසා විය යුතුය.

“පුතා අප කොල්ල කාර් එක හරියට හෝදන්නෙ නෑ. ටිකක් බලල සරවන්න.” තැන්ද අප අතරට ආවේ තේ බත්දෙසියක් සමගිනි.

“අපිට අද හවසට පාවි එකකට යන්න කියනනවා. බැඳල අවුරුදු විසි පහයි. සුමිත්‍රාත් ‘එන්න අපිත් එක්ක. ජානකීව බස්සගෙන යන්න පුළුවන් යන ගමන්.’”

"ඉතින් ජාතකීටත් එන්න පුළුවන්තෙ අම්මේ." අරුණ පැවසුවේ කාමරයෙන් පිටවී යන ගමන් තිසා මවගේ පිළිතුර මුහුට ඇසුනේ නැත.

"එයාල එළිවෙනකල් වගේ මිදුසික් දගන ඩාන්ස් කරයි. ජාතකීට හරියන එකක් නෑ එකත." මවුන් එසේ මා ගැන කතා කරන්නේ මා එකත සිටින බවක් නොදන්නා ලෙසිනි. මා තිහඩව පිටියක් මගේ අසරණ කම ගැන මා තුළ ඇතිවන්නේ අපමණ දුකකි.

සිතාසීමට සංගීතය රසවිඳීමට... නැවීමට මට තවත් අයිතියක් නැත. ලෝකය අපේක්ෂා කරන්නේ ඉන්ද්‍රියාවේ තනිවු ගැහැණුන් මෙන් මාද ගිහිගොඩක් දල්වා එයට පැන මේ අවාසනාවේ අවසානයක් සිදුකළ යුතු යයි කියාද? වචනවලින් නොකීවත් නැන්ද මෙන්ම බොහෝ දෙනෙකු සලකන්නේ මාද මළවුන් අතර එක්වුවකු ලෙසිනි. ජීවත් වීමට මා උපතින් ලද අයිතිය අද මට අහිමිය.

මගේ අසරණ කම වටහා ගත්තේ පුමිත්‍රා පමණි.

"මම අද ජාතකීලගෙ ගෙදර තවතිතව කියල කියලයි කියෙන්නෙ නැන්දේ. ඒක දැන් වෙනස් කරන්න බෑ..." පුමිත්‍රා එසේ පැවසුවත් එවැනි දෙයක් අප කතා කළ බවක් මට මතක නැත. මාත් බේරාගත ආරාධනයෙන් ගැලවීමට ඇය බොරුවක් කිවු බව පැහැදිලිය. පුමිත්‍රා එවැනි තත්වයකට පත් කිරීම ගැන මට මා ගැනම ඇති වූයේ තරහකි.

"මයාට අපේ ගෙදර ඉන්න පුළුවන්තෙ ඕනෙ දවසක. අද යන්න නැන්දල එක්ක." මා කීවේ අවංක සිතිනි.

"ඒක තමයි දුවේ.....යමු"

"අනේ තරහ වෙන්න එපා නැන්දේ... ගොඩක් දේවල් කියනව කරගන්න. කාඩ් ලියන්න...ලියට් හදන්න... ඒ සේරම මෙයක් එක්ක තමයි කරන්න ඉන්නෙ."

"අපිටත් කියන්න ඕනෙ තව දේවල් කියනව නම්..... ආ මේ ගේ බොන්නකො...." නැන්ද කාමරයෙන් පිටවී ගියේ අමනාප සිතකින් යයි බියක් මා තුළ ඇතිවිය.

“මයාට යන්න තිබුනතෙ.”

“මය ආච්චිලයි සියලයි එක්ක ඩාත්ස් කරන්න කාටද
මිනෙ....”

අප ආපසු ඒමට සුදුනම් වෙද්දී අරුණ අප ගෙනවිත්
බැස්සවීමට ඉදිරිපත් විය.

පුතා ඉක්මනට එන්න වෙයි. රැ කෑම මග ඇරෙයි
නැත්තම්.....” සුමිත්‍රා අරුණ සමඟ ඉදිරිපස අසුනේ හිඳගත් අතර
මා පසුපස ජනේලයට ලං වූයේ එයින් එන සිසිල් සුලහිත් දෑනෙන
සිසිල් අපේක්ෂාවෙනි.

“ජානකී ලබන අවුරුද්දේ විශ්වවිද්‍යාලේ මොනවා හරි ඉගන
ගන්න දන්න හිතුවේ තැද්ද?”

“අනේ නෑ.... ලේසි නෑ ආයම් ඉගන ගන්න හදන එක...”

“මම නම් විශ්ව විද්‍යාලේට යන්න හිතුවෙවත් නැත්තෙ
ඒකයි.” සුමිත්‍රා පවසන්නේ සිතාසෙමිනි.

“යන්න බැරිවුණු එක කියන්නෙ නෑ නේද? අරුණත් ඇයට
සිතාසෙයි. ඒත් ඔවුන් හා එක්ව සිතා සීමට මට සිත් නොදේ.
අරුණගේ මව ඉක්මනින් එන්න යයි ඔහුට කීවේ මා ඔවුන් සමඟ
පිටින නිසා බව මට හොඳටම විශ්වාසය. ඇගේ වදන් යළි යළිත්
පිහිපත් කරවන්නේ මගේ අවාසනාවේ කරමයි. සිතාට සතුට මට
හිමිදේ නොවේ.

“ජානකී මම විහිදුවට නෙමේ කීවේ අපේ විශ්ව විද්‍යාලේ
අරත් විෂයන් ගණනක් ම මේ පාර පටන් ගන්නවා. ඒවල ඉඩ
ගන්න ලේසියි. පහුවෙලා තීරණය කළත්...”

“ස්තූතියි අරුණ... ඒත්....” තවත් කිවයුතු යමක් මට
සිතාගත නොහැකිය.

“රස්දාවකට දන්නද එහෙනම් හිතාගත ඉන්නෙ....?”

“මේයාට කාමරෙන් එළියට ගන්න අපි සැහෙන මහත්සියක්
ගන්න මිනෙ අරුණ.....” අප අතර පැතිරුණ නිහඩ බවේ අපහසු
තාවය මග හැරුනේ අරුණගේ වදන්වලිනි.

"මේ..... ඔයයි අරවින්ද අයියයි එකටහේ කැමිපස් එසේ හිටියේ ඒ දවස්වල එහෙක් එයාට හරියට සේල්ලො හිටියයි කියන්නෙ ඇත්තද ජානකී..." අරුණ එසේ විමසන්නේ සුමිත්‍රා කරන කරවීමට බව ඔහුගේ සිතාවෙන් මට සිහිවේ.

"එයා හුඟක් ජනප්‍රියයි. යාරුවො තමී හරියට හිටියා. දෙපැත්තෙන්ම..."

"කොච්චර හිටියත් වැඩක් නෑනෙ මේ හොයාගන්න එසේ නැව්..."

"නැව්..... අනුන්ගෙ ගැණු මෙයින්ගෙ නැව් බලන්න ගිහිත් කමයි ඔයාට බලාගන්න කෙනෙක් තාම නැත්තෙ..." සුමිත්‍රා ලේසියෙන් පසු බසින කෙනෙකු නොවේ.

"ඉස්සර අරවින්ද හරියට කෙල්ලො අරන් මෙහෙත් එනවා..."

"ඒ කොච්චර ආවත් මමනෙ තහය වීදගත්තෙ එයාගෙ..."

"ඒක තමී ඇත්ත.... අරවින්දගෙ ඇස් බලවගන්න කියන්න එනෙ..."

"ඔයාගෙ ඔහුටත් ඒ ගමන්ම බලව ගන්න අරුණ..... ඉස්මතින් ලෙඩේ හොයා ගත්තොත් සතීර කරන්න පුළුවන් වෙයි..."

"අපි දෙන්නම යමු දවසක ඔර දෙකම බලාගන්න..."

"දවසක එන්න ඔය දෙන්න කැමිපස් එක පැත්තෙ..." අරුණ ඉස්මතින් ආපසු ගියේ මව මග බලා සිටින නිසාය. එවන් ප්‍රසන්න පුද්ගලයන්ගෙන් ලෝකය පිරී ඇත්නම් ජීවත් වීම කෙතරම් පහසු වනු ඇතිද?

මාත් ඔවුන් ලෙසින් සැහැල්ලුවෙන් ජීවිතය දෙස බැඳී කාලය අද මැකී යන සිහිනයක් වැනිය. අනාගතය ලෙසින් එද මා දුටු ලෝකය පිළිබඳ මතකය විත්‍ර පටයක පසුපසට දිවයන රූප රාමු මෙන් අතීතයට එක්වී ඇත. ඒ රූප රාමුවලින් වැඩි හරියක් පිරී ඇත්තේ දම්යන්ති වර්ෂ හා අම්ලගෙන් වුවත් ඒ සියල්ල "මිරිඟුව"

මෙත් ඡායා මාත්‍රයක් පමණි. ඒ ඡායාවත් ඉතා දිගු වූවක් හඳවතට සමීප වූවක් කවක් මව ඒවයින් පලක් නැත.

මේ සැබෑ තත්වය වටහා ගන්නවා වෙනුවට මා ඒ සියල්ලට මගේ ජීවිතය පාලනය කිරීම බාරදී නිහඬව සිටිනවා නොවේද?

අවිනිශ්චිත අනාගතයේදී වික්‍රපවියේ රාමු ඇතුළට වැටෙන්නේ මොන විදියේ රූපද කියා හෝ ඒවායේ දෙබස් මොනවා වනු ඇතිද කියා හෝ මව අනුමාන කිරීමටවත් නොහැකිය. සමහර විට ඒවා අඳුරු හිස් රාමු ලෙසින් මා පසුකර අතීතයට ඇදියනු ඇත.

මව යමක් කළ හැක්කේ මේ මොහොතේ පමණි. එහෙත් මේ මොහොතේ මගේ ලෝකය හිස්ය. රූප රාමු මැවීමට හැකිවන අන්දමේ ඡායා මාත්‍රයක් පවා මා වටා ඉතිරි වී නැත.

“දමයන්තිගෙ අවුරුද්දේ දනෙ දෙන්න අපි අනුරාධපුරේ සංකම්ප්තාරාමයට යන්නයි හිතත් ඉන්නෙ සුමිත්‍රා” රානි පැවසුවේ අප රාත්‍රි ආහාර ගන්නා අවස්ථාවේදීය.

“ඒක හොඳයි. මමත් එන්නම් පුළුවන් වුනොත්.....”

“මයාට අද අඩගහපු වෙලාවේ අර පාවි එකට ගියා නම් නැන්දලත් එක්ක. මෙලඟට හොඳට.....”

“මව ඇල්ලුවේ නෑ නැන්දලා එන්න කියපු විදිය.” සුමිත්‍රා සිතන්නට ඇත්තේ ඇය මව ආරාධනා නොකිරීම ගැන විය යුතුය.

“නැන්දට හොඳට මහන්න පුළුවන් තේද? කරහ කර ගන්න එපා...”

“ඒයා කරහ වෙන්නෙ නෑ. අරවින්දට හරි ආදරෙයි..... නැන්ද..... කවිදද අනුරාධපුරේ යන්නෙ දනෙට..... අක්කෙ.....?”

“තව සුමාන දෙකකින් රෑ එහෙ ඉඳලම එන්න හිතත් ඉන්නෙ.

“අපේ අම්ම හඳල පුජා කරපු කුටියකුත් එතන කියනව. ඒකට අවශ්‍ය මොනව හරි කියනව නම් අරත් දෙන්න පුළුවන් තේද?” නන්ද පවසන්නේ මීට වසර ගණනාවකට පෙර අපි එහි ගිය ගමන සිහිපත් කරමිනි.

රාත්‍රියේ අප සැමදෙනාම බෝමරුවේ ඉඳගත අම්මා සෙමින් ගායනා කළ ගාථාවලට වචන මතක තිබූ අයුරින් එක් වූ අවස්ථාවේ මා සතුටු නිව් සැතහි ගිය සිත පිළිබඳ මතකය පවා මට අද සුවයයි.

සිතල සඳ එළියෙන් තැහැවුණු අරණ්‍යයේම දේවලොවක් බඳු යයි මට එද සිතීනි. අවුරුදු දෙකක් පමණ වූ දමයන්ති ඇහිල්ලක් උරමින් මා වෙත තාරුල් වී සිටියේ නිදා ගැනීමට සූදනමෙනි.

අම්මාගේ හඩට ඉහළින් නොයන්නට වර්ජිත තන්දත් මොනවා කතා කළාදැයි මට නැසුණි. අප වටා සුළඟේ පවා තිබුණේ සතුටයි.

ජීවිතය එද මා ආදරයෙන් රැකගත් වස්තුවකි. මේ කරම් සුර කාලයක් ඇතුළත ඒ කරමින් මා අගය කළ දෙයක් මට එපාවී ගියේ කෙසේද? මේ සියල්ලට පිළිතුරු සෙවීමට කැත් කිරීම මහත් වෙහෙසකි.

එද මා ලගින් සිටි අම්මාත් දමයන්තිත් දෙදෙනාම කවත් මෙලොවේ නැත. ඒ සා විසාල ආදරයක් මට අහිමි වී ගියේ..... කෙබඳු හේතුවක් නිසාද? ජීවිතය මට තේරුම් කර දෙන්නට හදන්තේ ‘දුක’ පිළිබඳව නම්..... ඒ ගැන පශ්චාත් උපාධියකට පුදුසුකම් මා සතුය. මට කවත් ඒ පිළිබඳ දැනුමක් අවශ්‍ය නැත

“ජාති සිංහරාජ අඩවියෙ තියනව හරි ලස්සණ ආරාමයක් දමයන්තිගෙ දනෙ දෙන්න අපි ඒකට යමු.” අම්මල දිනක් පැවසුයේ ඇගේ වෙන්වීම ගැන සිහිපත් කරවමින් වුවද වෙනද මෙන් මගේ දෙනෙත් කදුලින් පිරුණේ නැත.

“එතන වටේ හරි ශාන්තයි. ඇතුළෙ කැල් ඇවිදින්නත් යන්න පුළුවන්. අලියො ඉන්නව හැබැයි.” අම්මල මගේ ලගින් සිටිනවාය යන සිතිවිල්ල නිසා දමයන්ති යළි සිහිපත් කිරීමට මට බියක් දැනුණේ නැත.

ඒ ලග තේ වත්තක මගෙ යාලුවෙක් ඉන්නව. අපි මස්කොමලට එහෙ ඉන්න පුළුවන් ඔයා හරි ආස වෙයි. ජාති.

“මමත් ආසයි ඒ වගේ ලස්සණ තැනක මගත් එක්ක තනිවෙන්ත පුරවත් නම්...”

“දිව්‍ය ලෝකෙ කියල මිනිස්සු වෙන කොතේද කියන එකකට යන්න පාර්ථනා කරනව. ඊයාලට තේරෙන්නෙ නෑ ඒකත් කියෙන්නෙ මේ ලෝකෙමයි කියන එක තේද?”

“ඔයා මගේ ලගින් ඉන්නව නම් අපායෙ වුනත් දුක මට දැනෙන එකක් නෑ අම්ම...”

අප දෙන්නා මෙසේ කතා කර ඇතැන් මවාගත් සුරංගනා ලෝකයක් ගැන නොවේද?”

ඒ කාව්‍යාලික වීදුරු මාළිගා වලින් මැවුණු ලොවේ මා තව තවත් ඇතුළට ‘යන්නට ඇත්තේ දමයන්තියේ මතකයෙන් මිදීමට විය නොහැකිද?

ඒ මාළිගා බිඳ වැටී සුන්බන් අතරේ සිරවූ මගේ ආත්මය තුළ අද තැගෙන එකම හඬ දමයන්තියේ ඉති බිඳීම පමණි. ඇගේ විලාපය නවතාලීමට ඇ වෙත ලංවීමට මට ඉඩක් නැත. සිටී කැපී ලෙසින් නැහැවුණු දැනින් කන් වසාගත්තද ඒ හඬ දෙකත් තුළ පවා රැවිදෙන්නේ මට ගැලවීමක් නැති බව පසක් කරමිනි.

“අම්ම..... අම්මා..... අතේ අම්මා... එන්න” ඇයට එවත් විපතක් සිදුවීමට ඉඩ ඇරියාට පසු මට කවත් මෙලොවේ ජීවත් වීමට අයිතියක් නැත.

“ජාති ඔයා මොනවද කියන්නෙ. එහෙම නොදයි තේද?” සුමිත්‍රා විමසනු මට හදිසියේම ඇසුනත් මෙතෙක් වෙලා මවුන් කතා කරන්නට ඇත්තේ මොනවාදැයි මම නොදනිමි. සමාව ඉල්ලීම වෙනුවට මා සිතාසීමට කැත්තළේ එනිසාය. මගේ අසරණ කම මවුන්ට තේරුම් ගත හැකිය.

“අපි කීවේ දමයන්තියෙ පිත්තුරයක් දල කැලෑන්ධිර එකක් ලැමිනේටි කරවල පිරිකරත් එක්ක පුජා කරමු. කියලයි.

“ඊයා ඉස්කෝලෙකුත් දවසක් හදගෙන ආව ඒ වගේ එකක්.”

"අපි ඒක දැක්කා. ඒකයි හිතුවෙ ඒවගෙ එකක් හදන්න. දවස ගානෙ එයාට මැණිවරුන්ට මතක් වෙන කොට හොඳයි....."

"මේ මොනව කළත් එයාට ඒවලින් වැඩක් නෑනෙ දැන්..... සුමිත්‍රා..... මම ඊයෙත් හිතෙත් දැක්කා.....අම්ම මිනෙ කියල අඩනවා.... මට දැන් තිදා ගන්නත් බයයි..... ඒ හිනෙ ආයම දකි කියලා..... ඒක අම්ම කෙනෙකුට අහගත ඉන්න පුළුවන් එකක් නෙමේ..... අපේ මටත් එයා ලඟට යන්නයි මිනෙ..... මේ ජීවිතෙන් ඇති වැඩක් නෑ..... ඇයි මට යන්න ඉඩක් නැත්තේ?".....

සුමිත්‍රාගේ දැක් මා වටා දැවටෙනු මට දැනිණි. මගේ ගත සැලෙන්නේ මා ඉති බිඳින නිසාද නැත්නම් වේදනාව දරාගත නොහැකි නිසා මා ලෙඩකු වී ඇති නිසාද යන්න මට සැහැදිලි නැත.

සුමිත්‍රාගේත් මගේත් කඳුළු වැටෙන්නේ බිම් පිමෙන්ති පොළවේ එකම තැනකටය. දිගු නියපොතු සහිත දෑතකින් මගේ හදවත ගලවා ගැනීමට තැත් කරනවා වැනි වේදනාවක් මට දැනුනත් මගේ විලාප හඬ කිසිවකුට ඇසෙන්නේ නැත.

"මාත් එනව මයාල එක්ක අනුරාධ පුරේ යන්න....." සුමිත්‍රා පැවසුවේ අප අතර පැතිර හිය බියකරු නිහඬ බව නැති කරමිනි.

"මයාට වෙඩිත් එකට වැඩි කලක් නෑනෙ. වෙලාවක් කියෙන එකක් නෑ." රානි පවසන්නේ ඇයට මතක්කරදීමට වියසුකුය.

"අරවින්දටත් එන්න කියනවා. අපි දෙන්නට එහෙම යන්න ලැබෙන එකක් හොඳයි. අපේ එන්න එපා කියන්න එපා....."

"මය දෙන්න එනව නම් අපි ආසයි. ඒත් වැඩ අතපසු වෙයි කියලයි හිතුවේ..."

දම්යන්තීගේ ලස්සණ පින්තූරයක් තේරීමේ කාර්ය මා මවුනට බාර කර ඉවත් වූයේ තවමත් ඇගේ ඡායාරූප දෙස හෝ බැලීමට තරම් ශක්තියක් මා තුළ නොවූ නිසාය.

සිතන්නට හෝ කරන්නට හෝ හැකි කිසිම දෙයක් පැහැදිලි නැති වූත් සිතට කිසිම සැකසීමක් නොමැත. වටහාගත නොහැකි සිතිවිලි දහස් ගණනින් සිතට ඇතුළු වීමට තැත් කරන්නේ ධාවන කරනයකට පැරකෙන්නා සේය.

ඉස්සර පඩිය උඩ හිඳගත් විට දැසට සෙනෙත්තේ හිරු බැසයන අතසේ වේගයෙන් ඇතට ඇදීයන වලාකුළුව. ඒ අතසේ අනාකවු වලාකුළු මට සිහිපත් කරන්නේ මගේ ජීවිතයට පිවිසි එක් එහි නොදැකී ඇතට ඇදීගිය ලස්සන පුද්ගලයන්ය.

අම්මගේත් මගේත් දෙතෙත් එක්වී වෙලී සෙවූ ඒ පියකරු සෙනෙහස අප සතුයයි පුර කලකට හෝ හැඟුණු ඒ පිවිතුරු ප්‍රබල හැඟීම අද අතසේ පාවී යන්නට හැර මා පුසුම් හෙළිය යුතුය.

මගේම ජීවිතයෙන් ජීවයදී මෙලොවට ගෙනා දියණිය අද පාසු අඳුරු සොහොන් බිමක කර්තෘ පොළොවේ යටකර දමා ඇත. ඇගේ උණුසුම... සෙනෙහස යළි ලබන්නට මට ඉඩක් නොලැබේ. මම එය ස්ථිරවම දනිමි. ඒ සිහිති දැක් මා වටා එකී අම්මා යයි කියන්නේ නැත.

හවයෙන් හවයට මා පතාගත ආවා වැනි මහා අවාසනාවක් හැම දම පයගනී.

ඇතිත් ඇතට පාවී යන මේ වලාකුළු හෙට දින වන විට කැබලිවලට කැඩීයනු ඇත. එසේ නැත්නම් විශාල වලාකුළක් පැමිණ ගිල ගත වෙනම විශාල වලාකුළක් සෑදේවිද? කෙසේ හෝ අද මා පසුකර යන වලාකුළු යළි මා දකින්නේ නැත. හෙට වනවිට ඉතුරු වන්නේ මතකය පමණි.

මේතනට එතවට තිබූ මළහිරු යටපත් කරගත අඳුර පැතිරීමට වැඩි වේලාවක් ගතනොවීය. ඒ අඳුර තුළින් මතු වන පුංචි

තරු අතරට මගේ දමයන්තිද එක්වී ඇතැයි යන සිහිවිල්ල විශ්වාසනීය අයරින් මගේ සිතට නැගෙන්නේ යම්කිසි අසුරක සහනයක්ද සමගිනි. පුංචි කාලයේ ඇය සඳ ඉල්ලා තරු ඉල්ලා අහසට සිය සිහිනි දැක් දිගු කළ අයුරින්ම අද එක පුංචි තරුවක් සොයමින් මගේ දැස්ද වෙහෙසෙනු මට දැනේ.

"තැන්දට පේනවද අහසෙ නියත ලොකුම තරුව?" රවියේ වදන් සමගින් මගේ උරහිස මත රැඳුන පුංචි අතක උණුසුම යළිත් මා මෙලොවට ගෙන එමට සමත් විය. සැබෑ අහසට නෙත් හුරුවූ පසු රවිට ලොකුම තරුව සොයා දීමට මම උත්සාහ කළෙමි.

"කෝ බලන්න කෝකද ලොකුම කියලා?"

"තැන්ද මොනවද මෙව්වර වෙලා බලන් හිටියේ? අර දැක්කෙ තැද්ද? අර කියෙන්නෙ ලොකුම තරුව"

"ඔව්මයි..... ඔයා තමයි ඉස්සෙල්ලම දැක්කේ. රවි සතුවත් ඉපිලේ... පුරි දේකින් විශාල සතුවක් ලබන්නට ඔහුට හැකියාව ඇත.....ඒ සතුව යන වචනය පවා දැන් මගේ මතකයෙන්ද ඉවත් වීමට ආසන්නය.

"මය දෙන්න ගෙට එන්න. දැන් පිණිබාල ලෙඩවෙයි." රානිට අවශ්‍ය දෙර වසා දැමීමට විය යුතුය.

"යමු පුතේ ගෙට...." සුමිත්‍රාත් රානිත් ආලින්දයේ ඉඳගත සිටියේ පුවත් පත කියවමිනි.

"මොනවද අක්කේ පත්තරේ කියෙන්නෙ දවසටම බලන්න බැරිවුනා." මා ඔවුන් අසලින් ඉඳගනිමින් ඇසුවෙමි. රානි උවමනාවෙන් බලමින් සිටි පිටුව පෙරලා දැමුවේ මට නොපෙනෙන්නට යයි මට සිතුවේ ඇය මා දෙස බැසු අයුරිනි.

"ඇති දෙයක් නෑ. බොහෝ විට ඔවුන් මෙසේ හැසිරෙන්නේ දමයන්තිගේ මිනීමැරුම ගැන යමක් වාර්තා කර තිබෙන දිනවලදීය.

"මොනව හරි අදක් දල නේද? මාව පරිස්සම් කරන්න හදන්න එපා. බලන්න දෙන්න."

“මේක එහෙම දෙයක් නෙමේ.....”

“ඔ, අඩන්නෙ නෑ. බලන්න දෙන්නකො.” මම බැහැපත් වීම. ඇය සැඟවීමට තැත් කළ පිටුවේ වූයේ විවාහ ගිවිස ගැනීමේ දැන්වීමයි. මට කියවීමට හැකි වූයේ අම්මත් රමණීත් ලංචි ගත් පින්තූරයට යටින් වූ වචන කීපයක් පමණි. අතුරු අඳුරු පටලයකින් වැසියද්දී “තවත් මහා විපතක් සිදුව ඇත.” යන සිහිවිල්ල පමණ මහා කම්පනයක් හඳවනට දැනේ.

“මේ පත්තරේට දන්න ඇත්තෙ අම්ම වෙන්නැති.....” රානිගේ හඬ මට අතතුරු ඇඟවීමට පමා මුවා වැසිය.

“අම්ම - රමණී..... ජර්මනියේ වැඩිදුර ඉගෙනීම ලබන..... දොස්තර අම්ම රක්තායක..... මැද පෙරදිග..... රමණි පෙරේරා..... බර්ලින්හිදී පසුගියද විවාහ ගිවිස ගත්තේය.

එහි කියවෙන සියල්ල දැනගැනීමට තුරු ආසාවක් මා තුළ ඇතත් මහා භීතියකින් මා සිතල වී අඩපණවී ගියේ සැනෙකිනි. මුළු පිටුවේම පිරි ඇත්තේ ඔවුන්ගේ සිතාවෙන් පිරි මුහුණු පමණි. ඔවුන් දත් විළිස්සමින් සිතාසෙත්තේ මටයි. ඒ අම්මගේ රහපෑමට රැවටුණු මට නොවේද? මුළු ලොවම ඔවුන් හා එක්වී සිතාසෙත්තේ අසරණ මටය. එයාගේ කාලකන්නි කමට අම්ම වගේ කෙනෙක් ලැබෙයිද?” තමන්ගේ කරම දන්නෙ නැතිව ඔහොම බලාපොරොත්තු ඇති කර ගත්තට හොඳ වැඩේ එයාට.....”

“නෑ..... නෑ..... මගේ අවාසනාව ගැන මමම අම්මට මතක් කළා එයා කීවේ එයා ඒව ගණන් ගන්නෙ නෑ.....එයාට මාව ඕනෙ කියලයි.....”

“මිනිස්සු කියන පේරම විශ්වාස කරන්න මයා පුංචි බෙබෙස්ද.....නෑනෙ.....?” ඔවුන්ගේ වියරු සිතා හඬ යළිත් ඉස්මතු වේ.....

රානිගේ මුහුණේ ඇති සංවේගය මගෙන් පුවත්පත වසන් කර නොගැනීම නිසා ඇතිවූවා විය හැකිය. තව දුරටත් රානි ගැන වෙනෙසීමට මා තුළ ගත්තියක් ඉතිරිවී නැත. මගේ කාමරයේ දොර විවෘතය, සිසේ ඉතිරිවී ඇත්තේ සැඟවීගන්නට තැනක් සොයා ගත යුතුය යන බලාපොරොත්තුව පමණි.

අම්ම මට අහිමිවී අවසන් බව මගේ සිත පිළිගත්තත් මේ සා බලාපෑමක් කළොත් අයුරින් ඔහු කාමත් මගේ ලොවේ රැඳී ඇති බව දැන් පැහැදිලිය. මා මේ රැහැන්වලින් කවදා හෝ මිඳේවිද? සැකය මුහුර් පැනය ඇත්තෙන්ම මා බියපත් කරවයි.

“නංගි කාලද?” තත්ද අසන්නේ රැකූමට මා එහි නොමැති නිසාය.

“අද නම් කතා එකක් හැ. අරු අම්ම රමනින් එක්ක එන්නේජ වෙලා කියලා අම්මද කොහෙද පත්තරේ දලා..... මට නංගිගෙන් නංගත්ත බැව්වුනා. අපරාදේ.” රානි පසුතැවිලි වන්නේ වරද ඇගේ අතින් සිදුවූවා මෙනි.

“එයා දැනගත්ත එක වලක්වන්න බැහැනෙ.....අඩගහන්න කන්න එන්න කියලා.

“මයාල කන්නකො..... මම බෙදල ගිහින් දෙන්නම්.”

“ඉන්න රානි.... මම බෙදගත ගිහින් එයක් එක්ක කන්නම්....” සුමිත්‍රා අවසානයේ කාමරයට පැමිණීම වැලැක්වීමට නොහැකි විය.

“ඇතින් නියන්න.....” මා කීවේ කෑම සුවඳ මට එතරම්ම අප්‍රසන්න වූ නිසාය.

“ගොඩක් කැවම කර්න හැකි වෙනවා එතකොට ඇඟටත් පත එනවා... මයා දන්නවද ජානි....”

“එහෙම කරපු අය වෙන්නැති මය අලි පැටව් වගේ ඉන්නෙ..... මට තව අඩු එව්වරයි.....”

“අනේ ජානි මය මිනිහ පිස්සෙක්. එක කෑම වේලක් මග අරින්න කරමින් වටින කෙනෙක් නෙමෙයි....”

අම්මගේ රැකියාව වේදනාවෙන් දැවෙන සිත් සුවපත් කිරීමය. මාද සිතක් සතු ගැහැණියක බව ඔහුට අමතක වූයේ කෙසේද? මේ වෙනස සිදුවූයේ කුමන ශාපයකින්ද? යළි යළිත් මේවාට පිළිතුරු සොයමින් මගේ සිත වෙහෙසෙයි.

තවදුරටත් රමණීය ආදරය නැතැයි ඔහු පැවසූ වාර ගණන සිහිපත් කිරීමට මම උත්සාහ කළෙමි. ඔහු එකම සිතකින් අප දෙදෙනාටම ආදරය කර ඇතැයි සිතන විට දැනෙන්නේ අප්‍රමාණ පිළිතුලකි.

මේ කරම් පහත් අයුරින් ගැහැණියකට සලකා තවත් ගැහැණියකගේ ආදරය ලබාගැනීමට කරම් ඔහු වාසනාවන්ත වී ඇත. මිනිස් සිත ගැන උපාධියක් ලබාගත් අමිල වෑන්තෙකුට අසරණවූ ගැහැණියකගේ සිත හා මෙලෙසින් සෙල්ලම් කළ හැකි වුවානම් තව දුරටත් මා සහනයක් පතන්නේ කා වෙතින්ද?

අමිල කරම් මාතේරුම් ගත් වෙනත් මිනිසකු මේ ලොවේ නැත. එසේ නම් ඔහු තුළ පැවති කරුණාවට දයාවට සිදු වූයේ කුමක්ද? මේ අයුරින් ඔහුගේ සිත වෙනස් කළ හැකිවූ ඒ බලවේගය කෙතරම් බලවත් විය යුතුද?

ලෝකය ඇරඹුණු දා සිටි ජීවීන් වෙතින් තිත්වුණු ශක්තිය එක්කැන් වී සෑදුණු මහා බලවේගයක් විශ්වයේ ඇතැයි මම විශ්වාස කළෙමි.

නිර්වානය..... දෙවියන්.....කර්මය.....ඉරණම ආදී විවිධ නම්වලින් මිනිසා හඳුන්වන්නේ මේ පිටිතුරු බලවේගය නම් මගේ මේ වේදනාවටද සහනයක් ලබාගත හැකි මගක් ශක්තියක් එයින් ලබාගත නොහැකිද? මට පිළිතුරු සොයාගත නොහැකි මේ ප්‍රශ්න සියල්ලම මා ඒ වෙත යොමු කළහොත්.... කවදා හෝ මට විසඳුම් හමුවේවිද?

අමිල පිටවී ගියේ මට මේ අපායෙන් ගැලවීමට ඇති හැම මගම අවුරා දමා යයි මට මෙනෙත් සිතූනත් අප සියල්ලන්ම අහිමවා ගිය බලවේගයකින් මට ශක්තිය ලැබේය යන මලාකික විශ්වාසයක් තාමත් මගේ හිතේ පවතී. කවදා හෝ අමිල වෙත බැඳුණු මේ ආදර රැහැනින් මා මිදෙන බව සිතීමට හෝ හැකිවීම මට ඉමහත් සහනයකි.

සුම්ත්‍රාගේ විවාහ ගිවිස ගැනීමේ උත්සවයට පෙර දිනයේ මා එහි ගියේ රැය එහි ගතකර ඇයගේ වැඩ කටයුතු වල උදව් කර දීමටය. ඔවුන් මටද සැලකුවේ පවුලේ කෙනෙකුට මෙනි

පසුදින පැරණි හිතවතුන්ට මුහුණ දීමට සිදු වීමේ අපහසුතාව සිහිවන විට පවා සිත බියෙන් සැලී යනු මට දැනිණි. අම්ම වරක් කීවා සේ මෙලෙස බියක් ඇතිවීම ස්වාභාවිකය. විසදුම නම් එයට මුහුණ දී ශක්තිය ගොඩනගා ගැනීමය. මුළුගැන්වී සැඟවීමෙන් ලැබිය හැකි කාවකාලික ආරක්ෂාව ඊවත් වීමට මදිය.

අම්ම වෙනස් නොවුනා නම් මට හෙට දින ඔහු සමග උත්සවයට එක්වීමට තිබුණා නොවේද? එසේ නම් අද මා හෙටට හිරු උදාවන තුරු බලාසිටින්නේ සුම්ත්‍රා මෙන්ම සතුටහිත් පිරුණු හඳකිනි. ඒත් මගේ ඉරණම ලියවී ඇත්තේ මේ ලෙසිනි. හෙට දින “මා” අමතක කර සුම්ත්‍රා වෙනුවෙන් සතුටු මුහුණක් මවා ගැනීමේ භාරදුර වගකීම මා වෙත පැවරී ඇත.

“හෙටට ඉන්ඩියන් ඇඳල වෙඩින් එකට ඔසරිය අදින්න කියල අම්මල කියන්නෙ..”

“අරවින්ද මොනවද කියන්නෙ?”

“එයාට ගානක් නෑ ඇහුවම විහිලු කරනවා...”

“එහෙනම් ඔයා ආස දේ කරන්න. ඔයා දෙකටම ලස්සනයි. වෙනසක් දවස් දෙකට තිබුනත් වැරද්දක් නෑනෙ”

“ඔව් මාත් හිතුවේ ඒකයි. අම්මට අද ඉවරයක් නෑ... කෑම හඳනවා...”

“මෙව්වර කලක් ඊයාලක් බලන් හිටියෙ මේ විකටතේ. ඊයාලගෙ සතුට අඩු කරන්න හදන්න එපා සුමිත්‍රා.. ඔහෙ ඕන දෙයක් කරපු දෙත්....”

“සතුටු වෙන්න පුරවත් නම් ඒ හැම අවස්ථාවෙන්ම ප්‍රයෝජන ගන්න. අනිත් අයටත් ඒකට ඉඩ දෙන්න. “සතුට” කියන එක සදහනම් නැතිවෙලා ගියාට පස්සෙයි මටත් ඒ වික කේරුනේ.

“ඇයි ජානකී එහෙම කියන්නෙ. සතුට කියන්නෙ හිතේ ඇතිවෙන එක තත්වයක් විතරයි. ඒක සදහනම් නැති වෙන්නෙ නෑ. ඔයාට ඕනෙ නම් පුරවත් ඒක ආයිම ඔයාගෙ හිතට ගේන්න. කාවච්ඡම් ඉඩ දෙන්න එපා ඔයාට සතුටු වෙන්න තියන අයිතිය අරගන්න”

“මම හුගත් වෙලාවට සතුට බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ අනුන්ගෙන්. ඒකයි ඒ අයත් එක්ක සතුටත් මට නැතිවෙලා යන්නෙ. ඒ අරෙන්න සුමි.. මගේ ජීවිතේ මොනවද කවත් සතුටු වෙන්න කියල ඉතුරු වෙලා තියෙන්නෙ...?”

ඔයාට හැමදාම ඔහොම හිතන්න වෙන්නෙ නෑ. ඔය සේරම වෙනස් වෙන්න ඕනෙ. දවසක ඒක වෙනවා” කිසිම අතකින් ගැලවීමක් නොපෙනුනත් එවන් වදන් වලින් කෘෂික සතුටත් මට ද දුනේ.

බලාපොරොත්තුව සතු අප්‍රමාණ බලය අසරණවූ සිතකට දෙවන සහනය මිතිය හැකි මිනුම් ක්‍රමයක් නැත. අපායේ පතුලේ ජීවත් වන්නෙකුට පිටත ලොවකින් සුළු මොහොතකට ලැබෙන රශ්මි දහරක් ඒ වැනිය. එයින් ඒ අපාගත සත්වයාගේ මුළු ලොවම ආලෝකමත්වේ.

පසුදින හිරු නැගෙන්නටත් පෙර සිටම මුළු නිවසම අවදි වූයේ සතුට සිතහව් සමහිනි. කම්මැලි කමිත් ඇදට වී සිටීමට නොහැකි තරමට උදයෝගයක් මා කුළු පවතී. දවල් දහය පමණ වන විට අමුත්තෝ එකිනෙකා පැමිණීමට පටන් ගත්හ. සුමිත්‍රාගේ මුහුණේ වෙන කිසිදාක නොදුටු සුන්දරත්වයක් පැහැදිලිව දැකිය හැකිය. මුළු ලොවම ජයගත් ආදරය ඇගේ මුහුණින් නික්මෙන කාන්තිය ලෙසින් අප සැමවෙකු ලඟාවේ.

සොම්නස ආදරය පිරි මේ නිවසේ ගතකිරීමට ලැබෙන මේ කාලය වාසනාවක් ලෙස මට හැගේ. මුළු ජීවිත කාලයක් තුළදීම මිනිසුන් පමණක් නොව සතුන් පවා ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ මෙවන් සැපයක් නොවේද?

"කුම මේසෙට අඩුපාඩු තව මොනවද බලන්න දුවේ..." සුමිත්‍රාගේ මව ඇගෙන් අතපසුව යමක් ඇතිද කියා දැනගැනීමට බොහෝ විට යවන්නේ මාවය. ඇයට සනාය වීම මටද ඉමහත් සතුටක්.

"ඔක්කොම නියතව අම්මේ.. වෙලාවට කුම බෙදල ගෙනාවමි හරි. බයවෙන්න එපා. මුතුන් අමතක වෙලා නෑ..."

"මුදු එහෙම මතක ඇති කැතක නියතව තේ..? වෙලාව මග ඇරෙන්න දෙන්න බෑ..."

"සුමිත්‍රා වටා සිටින තෑ දෑ පිරිස නිසා ඇයට ලැබීමට පවා අපහසුය. ශාලාවේ අඩුපාඩු සෙයා බැලීමට මා අම්මා සමඟ එහි ගියේ එහිනිසාය.

"මේ මල් වාස් වලට කාම මල්දාල නෑ තේද?"

"මම ඒව ගෙනත් දාන්නම්..."

"නිල්පාටට හුරු මල් තෝරා එක් බඳුනක් සැකසූ මම අතින් බඳුනට සුදට හුරු මල්පමණක් තෝරා ගැනීමට සිතුවේ මල් බඳුන්වල වෙනස වඩාත් ලස්සන සැරසිල්ලක් වේයයි සිතාය. පසෙකින් සිටින කාන්තාවන් මා හඳුනන්නේ තැනක් ඔවුන් මගේ මල් බඳුන් දෙස බලා සිටි උනන්දුව මගේ තෝරා ගැනීම හරි යයි සිතීමට මා පෙළඹිණි. ඊළඟ මල්බඳුනට ඉතුරු වූ හැම පාටකම මල් දැමිය යුතුය.

"එයා කවුද?"

"සුමිත්‍රාගේ යාළුවෙක්නෙ."

"ඔව්.. මම අතල නියත විදියට එයාට හරියට දේවල් වෙලා නියතවා."

"ඇත්තද ඒ මොනවද?"

“අරිවින්දගෙ යාළුවෙක්ව බැඳල හිටියෙ. ලමයෙකුත් හිටියා මෙයාව කවුරු හරි මැරුවා. තාම මිනී මරුව අල්ලලත් නෑ. මහත්තය දාල ගියා. පහුගිය කාලෙ තව කවුද හොඳ කෙනෙක්ව බඳින්න වගේ හිටිය.. දැන් ඊයාත් අත ඇරලයි.

“බලන්නකො කිසි ගාණක් නෑ වගේ ඉන්න හැටි..” ඔවුන් සිමිත් කතා කරන්නෙ මට නෑසෙන්නට වුවද ඊය මට ඉතාමත් සිපුරු සකාන්තරයකි. වචන නෑසුනද දෙකොල් ඇදවන අයුරින් වුව වචනාගත හැකි කරමට මා ඊය අයා ඇත. මා කළ යුක්තේ මෙතනින් පලායාමද නැත්නම් ඔවුන් වෙත ගොස් කතාවේ අඩුසහසු සපයා දීමද කියා ඉක්මන් තීරණයක් ගත නොහැකිව මම මදකට ඉවසිමි.

සතුට පිරි මෙවන් අවස්ථාවකට පැමිණ ඊයට ඊක් නොවී කෙනෙකුගේ අසරණ කමින් රස විඳීමට තැත්කරන මෙවන්තියකගේ ගෙල මිරිසා දැරමීමට කරම් ශක්තියක් මගේ දැනට දැනේ. ඔවුන් විනාශ කිරීමට සිතීමෙන් පවා දැවීයන්නේ මගේම ගතයි. හරිම කාලකන්නි ගැහැනිය මා නොවේ... ඇයයි” කියා පැවසීමට මට අවශ්‍ය වුවත් මොවුන්ගේ හඬ නෑසෙන මාතයකට පලා යාම වඩාත් පහසුයයි මට සිතේ. ශාලාවට පැමිණ සිටින සුමිත්‍රා ලතට යා යුතුයි. ඇය හැම පැත්තෙන්ම අද ලස්සණය. ඇගේ දෙනෙතින් උතුරා යන ආදරය බිඳක් ලබා ගැනීමේ ආසාවෙන් මම ලය පුරා හුස්මක් ගනිමි.

මෙතෙක් වේලා මට හුස්ම ගැනීමට පවා අමතක වී තිබී ඇති බව මට වැටහුනේ එම දිගු හුස්මින් ගතට තව පණක් දැනෙන්නට වූ විටය.

“වරින් ඊතවද අද?”

“ආ..හලෝ රංජිත්” රංජිත් මා අමතන තුරු මා ඔහු දුටුවේ නැත.

“නෑ. වරින් ඊන්න බැරි වෙන කතාවක් කියල තියනවා. අරවින්දල නුවර ගියාම ඊයාව හම්බවෙන්න යයි මම හිතන්නෙ”

“ඊයා ඊන්නෙ නැත්තෙ ඔයා ගැන හිතල වෙන්න ඇති ඊත අතකට ඊත නොදයි. හොඳ දවසක සතුටු වෙන්න ඕනෙ..”

"ඵයා ආවත් මට තමී ප්‍රශ්නයක් නෑ රංජිත්..."

මම ජාතකීගෙන් මේක අහන්නම හිටියෙ. ඔයා මොනවටද අකුළට ඵදවි කරන්න ගියේ. මිනිහගෙ හැටි නොදන්නද?"

"ඇයි ඵහෙම කියන්නෙ. ඵයා අපි ඔක්කොම ලගෙ හොඳ යාලුවෙක් හේද? අනික ඵයාගෙ බිස්නස් ඵක වැහෙන තත්වෙක තියෙද්දි සල්ලි තියාගත අහක බලන්න පුළුවන්ද? යාලුවෙකුට හෙමේ කාට වුනත් මට ඵහෙම තපුරු වෙන්න බෑ"

"ඔයාගෙ හැටි දන්න නිසාම තමයි ඔයාවම රවට්ටන්න අකුළ හිතුවේ. ඵ සේරම බොරු ජාතකී ඔයාව කියල තියෙන්නෙ"

"දෙවියනේ.. කොහොමද ඵයා ඵ වගෙ මට කරයි කියල හිතන්නේ? කොහොමද රංජිත් අසරණ වුණු ගැණියෙගෙන් ප්‍රයෝජන ගන්න හිතන්න පුළුවන් වුනේ යාලුවෙක් කියල විශ්වාස කරපු කෙනෙකුට?"

"මම තමී දන්නෙ නෑ ජාතකී කොහොමද ඵ කැක වැඩේ කළේ කියලා ඵත් ඵක තමයි ඇත්තටම වුනේ. ඇයි ඔයා සල්ලි දෙන්න ඉස්සර කාගෙන් වත් ඇහුවේ නැත්තේ?"

"ඵහෙම කළා තමී ඵයාගෙ හිත රිදෙනවනෙ.. කොහොමද ඵහෙම ඵයාගෙ හිත රිදවන්නෙ කියලයි මම හිතුවේ"

"ඔයාට මෙව්වර දේවල් වෙලක් තාම පොඩි ළමයෙක් වගේ. මිනිස්සු ගැන ඉගෙන ගන්න... මිට වඩා... වඩාත්ම දැන් ඔයා තනියම ඵවත් වෙන ඵක. තව ඕනතරමී අය ඵයි ඔයාව රවට්ට ගන්න. පුළුවන්ද බලන්න..."

"මම කොහොමද රංජිත් ඵ වගෙ කතා කළාම විශ්වාස නොකර ඉන්නේ.."

"මට හරි කරන ගියා අතන අකුළල වාන්දනීල කිය කිය හිටපුව ඇහුනම.. මට ඔයාව හම්බවුනේ නෑතත් මම සිද්ද වුණ හැම දේම දන්නව. මම දැනගත්තෙ සල්ලි දීල ඉවර වුනාට පස්සෙයි. ඔයාගෙ හිත රිදවන්න බැරි කමට මම ඇත්ත නොකිය හිටියෙ."

“ඊයා කීව වාන්දනීටයි ඊයාටයි කාම බෙදින්න බැරි වෙලා තියෙන්නෙත් ඒ පුත්ත නිසයි කියලා.. මට ආය හිතුන ඊයාලට ඉක්මනින් එක්වෙන්න උදව් කරන්න...”

“මයා නම් හොඳ මේ වගෙ ලෝකෙකට නෙවේ. මයා දන්නවද උන් ඊකට කියන ඒවා?”

“උදේ ආව වෙලාව ඉඳල ඊයාල මාව මග අරිනව.... මට කියන්න ඊයාල මොනවද කියන්නෙ කියලා..?”

“මම හොඳිය ඉන්න හිතුවේ තවත් මයාගෙ හිත රිදවන්න බැරි නිසයි..”

“මට නම් හිතාගන්න වත් බෑ ඊයාලට කියන්න තියෙන්නෙ මොනවද කියලා.....?”

“මට ඇහුන වාන්දනී කියනව මයා බිස්තස් ඊකට බලෙන්ම පල්ලි දාල අතුලට අල්ල ගන්න බැලුවුනු තව මය වගේ ජරා විදියට කතාකළේ. මට නම් පුදුම නෑ වාන්දනී වගේ කෙනෙක් එහෙම කතා කළ ඊක ගැන..”

මට කාමත් රංජිත්ගේ කතාව අදහා ගත නොහැකිය.

“අපේ රංජිත් විහිදුවක් කළේ කියල කියන්න....”

“නෑ ළමයෝ මේක ඇත්ත.. ඒකනෙ මටත් කියාගන්න අමාරු වුනේ.....”

“කොහොමද රංජිත් මිනිස්සු මයතරම් දරුණු වෙන්නෙ. මය වගෙ ඉගන ගන්න අය.....?”

“ඉගෙනීමෙන් ඊයාලට වැඩක් වුනේම නෑනෙ. මොලේ හැදුනෙත් නෑ. අඩුගානෙ හොඳ රස්කාවක් වත් ලැබිල නෑනෙ. මයාවගේ මුල ඉඳලම හැමදේම ඉක්මනින් හරිහිය කෙනෙකු දිහා හිත හොඳින් බලන්න බැරි මිනිස්සුන් ඉන්නවා. අතුලලා ඒ වගෙයි.”

රංජිත්ගේ දෑසේ මෙවන් අනුකම්පාවක් මා මින්පෙර දැක නැත. මා සිතුවේ ඔහු මාස්ස්වාදය වැනි දේ ගැන පමණක් උන්නදුවක් දැක්වූ විශලි හදවතක් ඇත්තෙකු කියාය. මා වත්

ගැහැණියකගේ වේදනාව තේරුම් ගැනීමට ඔහු සමත් වීම මට තවමත් පුදුමයකි.

"අතුල මට සහෝදරයෙක් වගේ.. මම සැලකුවේ එහෙමයි....."

"අපි දන්නවා ඒක...ඒත් වාන්දනීලට වටවෙලා අනුන්ගේ ඒවා අහගත ඉන්න අයට ඇත්ත දැනගන්න ඕනෙ නෑ. ඊයාලට ඕනෙ ඇස් උඩයන්න "කැර" ඕපාද්‍රව්‍යයක් විතරයි. ඒකට කවුදාල තව කැතක ගිහිත් කියන්නයි ඊයාල බලන් ඉන්නේ....."

"මම හිතුවේ වාන්දනී මාව හොයාගත ඇවිත් ඊයාලගෙ මගුල් ගෙදරට ආරාධනා කරයි කියලයි..."

"අර.. ජේතවද ආරාධනා කරනවා.. ඉස්සර කැමිපස් එසේදි කළා වගේ ගිහිත් ඊයාලට හයිසෙන් හිනාවෙවුද ජානකී?"

"ඒ කාලෙ අපිට හැමදේටම තිබුන උත්තරේ ඒකයි හේද? කරන කාරයන්ගෙන් පලිගත්තෙන් හිනාවෙලා.. අපි සතුටින් ඉන්නැ කියල පෙන්නලා. ඔව්.... මට මතකයි."

"එන්න යන්න අපි උත්තරේ කරවු ඒක..."

"අහෝ මට බෑ..."

"එන්න.. මම කියන එක අහලා..මය වගේ අයට දිනන්න දෙන්න බෑ. අපි සමරෙත් හොයා ගම්මු ඊයාටත් කරනයි මය කතාවට..."

"මේක සුම්ත්‍රගෙ හොඳ දවසක්..මොනවද මයාල මේ කරන්න හදන්නේ?"

"එන්න..." රංජිත් මගේ අතින් අල්ලා ඔවුන් යන දෙසට ඇද්දේ මගේ විරුද්ධතාවයෙන් පලක් නැති බව වටහා දීමටය. ඔහුගෙන් අත ගලවා ගැනීමට නම් මා ඔහු සමග යා යුතුය. රංජිත්ගේ අතේ එල්ලී මා එතනට ගිය හොත් අපට පිළිතුරු දීමට සිදුවන්නේ වෙනම කතාවකටය.

"සමරෙ වරෙන් අරුන්ට හොඳ විකක් කියන්න" සමරෙත් අප හා එක්වූයේ සිනාසෙමිනි.

“අතුලය ඔයාගෙ සල්ලිවලින් කරල තියන දේ දත්තවද ජානකී? සිල්විමේ ඉස්සරහට ලස්සණ මුණක් දාල තව්ටු දෙකක..... ඔංකොලාක් වෙන්න යනව නිය නිය ඔයා ලහට අඩ අඩ ආවට..”

ඔා ඔවුන් පසුපස ඇදී ගියත් තවමත් සිදුවන්නේ කුමක්දැයි වටහාගත නොහැකි කරමට හිතේ කම්පනය බලවත්ය.

“මම වත් දත්තෙ නෑ සමරේ ඇයි මම ඔය වගෙ කුණු ගොඩවල් වලට මච්ච දාන්නෙ නියලා..”

“ඔයාගෙ මච්චට ඒම වැටෙනව ජානකී. සමරේ ඔහුගෙ හඩ උස් කළේ ඒ වන විට අප වාන්දනීලාට ලංවී සිටී නිසා විය යුතුය. මගේ හිත ගැහෙන හඩ මට ඇසෙන්නට පටන් ගෙන ඇත. විශ්ව විද්‍යාලයේදී මෙවැනි දේ කිරීමට මා කුණු ගස්නිය තවත් මා කුස නොමැති බව මට පැහැදිලිය. ඔවුන් දෙදෙනා මා දෙස බලා සිතාසෙන්නේ මගේ සහයෝගය අපේක්ෂාවෙනි.

නිපුණ කවුස්සන් දෙදෙනෙකු වැනි ඔවුන් දෙදෙනා දෙස බලා සිතා නොවී සිටීමට අපහසුය. සමරේත් රංජිතුත් සටන් වැදී සිටින්නේ මා වෙනුවෙනි. වයසින් හා අත් දැකීම් වලින් මුහුකුරා ගිය බව අමතක කර මාද ඔවුන්ට එක් විය යුතුය.

මට දුන් වේදනාවේ රසය ආපසු අතුලලාටත් විඳ ගැනීමට ඉඩ ලැබෙන්නේ එවිටය.

“අර කාගෙද බිස්තස් එක හොඳටම ඔංකොලාක් වෙලායු නේද සමරේ?”

“රංජිත් අසන්නේ අසාමාන්‍ය ලෙසින් උස්ටු හඩකිනි.

“මව් අඩ අඩ අපේ ගෙදර ආව වෙලාවේ එහෙම තමා කීවේ..” බිරන් දෙදෙනෙකු මෙන් ඔවුන් කෑගසන්නේ ඇයි නියා දැන ගැනීමට වාන්දනී වටා සිටි පිරිසට දැන් අවශ්‍ය වී ඇත.

“අම්ම මරල හරි සල්ලි හොයන ජාතියෙ ජරා මිනිහෙකුට මිසක් අසරණ ගැහියෙක් රවට්ටන්න පුළුවන්ද?”

“යාළුවො නියල අපිත් රැවටුනානෙ”

අතුල මේවා අසා සිටිනවාද කියා දැන ගැනීමට මා එදෙස බැලුවත් ඔහු එකත තවත් නැත. අප කිදෙනා සිතාසෙමින් ඔවුන් වෙත එනවා දැක ඔහු මගහැරියා විය යුතුය. වාන්දනීගේත් ශ්‍රාවකයන්ගේත් මුවවල් බාගයට ඇරුනු ගමන්ය.

"කෝ අපේ මුදලාලි...? මිනිස මාරුවෙලා හේද? සමරේ අසන්නේ වාන්දනී දෙස බලමිනි. ඇයට දරා ගත නොහැක්කේ මට තවමත් සිතාසීමට හැකිවීම විය යුතුය.

අතුලගේ දෝහිවීම නිසා ඇතිවූ වේදනාව දැන් තුනීවී ගොසිනි. මෙලෙස පලිගැනීම එක්තරා අන්දමකින් සිත සුවසත් කරන්නේ යැයි මට සිතේ. අප පොලතුන් මෙන් ඔවුන්ට ඊදවුවේ නැත. මෙය අභි-සක පලිගැනීමකැයි සිතා අප කළේද සාධාරණ බව මටම වටහා දීමට මම කැත්තළෙමි.

සුමිත්‍රාත් අරවින්දත් මේ වෙලාවේ සිටියේ සාලයේ පැත්තක වූ සු-වී මිදුලේය.

"සුමිත්‍රලට මේව කියන්න එපා ර-ජිත්"

නෑ නෑ පස්සෙ දවසක කියමු.."

"මට නම් දුක හිතූන වාන්දනීගෙ මුණෙ හැටි දක්කම..."

"මයාට නම් මොකක්ද එකක් කියනව ජානකී. අර පිස්සු දොස්තර කවුද...? අම්ම හේද...? ආපහු එයාවලත් නොයාගත මොනව හරි බේතක් ඉල්ල ගන්න. මයවගෙ අය ගැනත් දුක හිතූනව නම්..."

"මට ඕනෙ වුනේ අතුලයගෙ බෙල්ලෙන් අල්ලල කරපු වැඩේ කැකයි කියන්න."

"කොහේද උගේ හොර හිත හින්ද මාරුවෙලා ගියා."

"මයාල දෙන්න හිටපු හින්දයි මට නම් ඔහොම කරන්න පුළුවන් වුනේ. වාන්දනී කොහොමටත් විශ්වාස කරන්න ඇත්තෙ අතුල කියපුවනෙ"

"එහෙමම කියන්න එපා ජානකී. එයාට ඇත්ත දැනගන්න ඕනෙ නම් එකපාරටම මයා ගැන තීන්දුවක් දීල කතා පතුරවන්නෙ නැතිව ටිකක් නොයල බලන්න තිබුනනෙ.

“ඒක නම් ඇත්ත.”

“ඒත් මියවගෙ අයගෙන් ඒ වගෙ හැසිරීමක් බලාපොරොත්ත වෙන්න එපා.”

“මම එයාලට කිසිම වැරද්දක් නොකර ඇයි එහෙම මට කරන්නේ?”

“මිය පුත්තෙට උක්කර දෙන්න කෙනෙක් නෑ ජානකි.. මම දන්න කරමට නම්..”

මහ පෙළව අද වෙත කවදාවත් සිදු නොකළ අයුරින් ගංගා හා ගිනිකඳු පවා උතුරුවා හරින්නෙන් ගලින් සවිමත්වූ උස් කඳු පවා නාය යවන්නෙන් මෙවන් අප්‍රසන්න මිනිසුන් උසුලාගත සිව්මට සිදු වීමේ වේදනාව සිට කිරීමේ මගක් වශයෙන් විය යුතු යයි මට සිතේ.

මගේ ජීවිතයට ලංවූ මනුෂ්‍යයින් දෙස බලන විට අතුල පමණක් නොව වර්ෂ හා අම්ල තුළ පවා මට පැහැදිලිව දැකිය හැක්කේ එකම ලක්ෂණයකි. එය ආත්මාර්ථකාමී බවයි. අන් අයගේ වේදනාව ඔවුනට නොපෙනී යන්නට හේතුව එය විය යුතුයි.

මගේ මුළු හදවතම කැප කර එවන් පුද්ගලයන්ට මම දායක කර ඇත්තෙමි. එසේම අනුකම්පා කළෙමි. එහෙත් මා කළේ වැරද්දක්ද යන්න මා කිසිදා තේරුම් ගත්තේ නැත.

අමරාත් තිලකුත් අප අතරට එක්වූයේ ඔවුන්ගේ දුවත් පුතාත් සමගිනි. වන්දාත් සමග පැමිණි ඇගේ සැමියා මා ප්‍රථම වතාවට හමුවූයේ එදාය.

“පුමත් මේ ජානකි..” ඔහු මා හා කතා කළේ නොදිත් දැන සිටි අයකු පරිද්දෙනි මගේ ජීවිතයේ අඳුරුම කාල පරිච්ඡේදය තුළ ජීවත් වෙද්දී සිදුවූ සිදුවීම් සියල්ල මට අමතකය.

“අපිට හිතාගන්න බැරිවුණා මොනවද අපිට කරන්න පුළුවන් කියල ජානකි... අපි හරියට දුක්වුනා මයාට වුන දේවල් අහල..”

“මගේ අවාසනාවට කාටවත් කරන්න දෙයක් නැත.” මා එසේ හඬනගා කීවත් මට ඇත්තෙන්ම කීමට අවශ්‍ය වූයේ

"ඇත්තටම ඔයාලට කරන්න පුළුවන් දේවල් තිබුණා වග්ගා" කියයි.

මා තනිවී වේදනාවෙන් පිළිස්සී යන මොහොතක මා ළහින් තිහඩව ඉදගන සිටියා නම් "මයා තනිවෙලා නෑ ජානකී" කියා බොරුවට හෝ කීවා නම්.. බිය සමග මා පොර බඳන මොහොතක .. බයවෙන්න එපා යයි කීවා නම් .. සිත අසරණ වූ මොහොතක වෙනතකට යොමුකරවන්නට උපකාරී වුවානම්..... ඒවා මට දෙවියන් වෙතින් ලැබුණු වරප්‍රසාද මෙන් වන්නට ඉඩ තිබුණි.

දුසේදී බොහෝ හිතවතුන් ඇත් වන්නේ දුක බැලීමට ඇති අකමැත්ත නිසාය. මිනිසා නිකුතින්ම ඇදී යන්නේ සතුටින් සිටින පුද්ගලයින් වෙතය. එය ලෝකයේ ස්වභාවයයි. මා ඒ ගැන කිසිවකු කෙරේ හෝ අහිතක් නොසිතන්නේ එනිසාය.

මා විදි දුක් මිනිසුන්ට දරාගත නොහැකි තරමට බලවත්ය. මහා භාස්කමකදී මෙන් දෙවි කෙනෙකු වෙස්විලාගත විත් මට පිහිට වේයයි සිතමින් මා හැඩු වාර අතන්තය. "අමිල" මටදැනුනේ එවන් සිදුවීමක් ලෙසිනි.

මගේ ආයාචනා අසා වෙස්විලා ගත් දෙවියකු ලෙසින් පැමිණියේ ඔහුයි. කිසිම ලෙසකින් අප නොගැලපුනත් අපමණ බැතියෙන් ඔහු වෙත පිදුණු හඳ දෙවොලේ දේවත්වයට සමාන ආදරයක් අපි හඳුනා ගතිමු.

ඔහු එහි රැදුනේ කොපමණ කාලයක්ද යන්න අමතක කළ හැකිනම්.. අප එක්ව සිටි කාලයේදී දුටු ආදරය පමණක් සිතේ රැඳේ නම්.. ඇත්තෙන්ම මටද අවශ්‍ය ඒ ආදර මතකය රැකගැනීමටය.

"ජානකී ඔයාට නම් හුඟක් තරක කාලයක් වෙන්න ඇති. හිතහ වෙන්න එපා මෙහෙම කියනවට.." සිහිවිලි ලෝකයෙන් මිදී යළි ඔවුන් අතරට පැමිණීමට ඇය ජානකී යයි මා ඇමතීම උදව් විය.

"කේන්දරේ බලවල මොනව හරි කරන්න."

මට සිදුවූ දේවලට හේතු මේ ලෝකයෙන් සොයා ගැනීමට නොහැකි බව මමද දනිමි. මතක ඇති දා පටන් අනුන්හට සතුන්ට

පවා යහපතක්ම කරන්ට උත්සාහ කිරීමේ වරදට මට මෙසේ සිදුවියයි කීවොත් එහිදී අර්ථයේ යම්කිසි වරදක් ඇත.

විශ්වයේ ඇත තැන්තැන් වල ඇති ග්‍රහ ලෝකවලින් මට මේ සා අසාධාරණයක් සිදු කලායයි සිතීම සිත හදාගැනීමට උපකාරයක් විය හැකිය. ඔවුන්ගේද විශ්වාසය එයයි.

“අපි බදින්න වත් කේන්දර බැඳුවේ නෑ දැන් අරන් පටන්ගන්න එකේ කේරුමක් තියෙයිද අමරා?”

“මයාල එහෙම නොබලපු නිසානෙ මය විදියට වුනේ?”

අපේ විවාහයට විරුද්ධව කේන්දර කරුවකු තත්ද අයියාට පවසා තිබු දේ ගැන මා වර්තමානයේ සිතන්නට හෝ නොවෙහෙසුනෙමි. එදා අප අතර පැවති සතුට ආදරය මුළු අනාවැකියකින් සසල කිරීමට නොහැකි කරමට ප්‍රබල විය. මිනිසා ග්‍රහයන්ට වඩා බලවත් යයි එදා මම සිතුවෙමි.

“මට හැමදාම හෙතෙරා.. එයා මාව දාල යන්නෙමි නෑ.. එයත් එක්ක සමාදානෙන් ඉන්න විදියක් හොයා ගන්න එකයි කරන්න ඕනෙ.” තව දුරටත් ඔවුන්ගේ අනුකම්පාව දරාගත නොහැකි තැන මම කිමි.

යළි දෙපයින් නැගිසිටීමට මට අවශ්‍ය වන්නේ ශක්තියයි. හමුවන අමනුෂ්‍යයින්ට මුහුණ දීමට ඕනෑ කරන්නේද ඒ ශක්තියමයි. අනුකම්පාව තුළින් මට එය ලැබෙන්නේ නැත. බොහෝ විට අනුකම්පාව තව තවත් මගේ අසරණ කම වටහා දී මාතුල සිසියම් ශක්තිය බිඳක් හෝ ඉතිරිවී ඇත්නම් එයද විනාශ කර දමයි.

ඇගේ කතාව වෙනතකට යොමු වූයේ මාලික් සිරිත් අප අතරට එක්වූ නිසාය.

“අරවින්දයි සුමිත්‍රයි බෙලිහුල්මය යන ගමන් අපේ ගෙදර එනවා කීවා. මයාලටත් සුළුවත් නම් එදාට නුවර එන්න. අපේ ගෙදර.”

“නොද අදහසක් නම් තමයි ඒක” තිලක් එය අනුමත කළේය.

"ඊට දවස් පහකට පස්සෙ ආයිම හෝමිකම්. එකටත් එන්න ඕනෙ අරවින්දලගෙ දිනාව..."

"නිවාඩු ගන්න කමා අමාරු"

"ජානකීට ඒ ප්‍රශ්න නෑනෙ.. ඔයා එන්න" සුමිත්‍රා පවසන්නේ අප හා එක්වෙමිනි.

"මටත් ආසයි මෙහෙම කතාකරන කොට නම්, හිතල බලන්නමිනො" මම කීවේ ඇත්තෙන්ම එහි යාමේ ආසාවෙනි.

"ඔයා එනව නම් අපි වර්තමාන එන්න කියන්නෙ නෑ" පිරි පවසන්නේ යළිත් වර්තමාන අප දෙදෙනාටම පහසු අවස්ථාවක් නොවන බව වටහාගතය.

"අපිට වර්තමාන තිකර හම්බවෙනවා. ඊයා සතුටින් ඉන්නව ජානකී. ඔයත් ඒ වගේ ජීවිතේ අඩුනින් පටන් ගන්න හිතන්න."

මගේ සතුටට.. මා කමන්න ඔසවන හැම පියවරකටම... ඇතිවන බාධා ගැන ඔහුට වැටහීමක් නැත. අඩු වශයෙන් මා අවාසනාවේ සංකේතයක් ලෙස ඔවුන් නොසිතීම මට සහනයකි.

"මටත් සතුටත් ඊයා හරි අඩු ගානෙ සතුටින් ඉන්නව කියල අහනකොට..." වර්තමාන මගේත් විවාහය අවසන් වීම ගැන මා ඔහුට වෙර කළේ නැත. ආදරය තැතිව ගියාට පසුව තවත් එකට ජීවත්වීමට උත්සාහ කිරීම අප වෙත ගෙනාවේ මහා අප්‍රසන්න බවක් පමණි. ඔහු එයින් මිදී සතුට ලබන්නට කම් වාසනාවන්ත වීම අගය කළ යුතුය.

"ම. වර්තමාන තරහ නෑ.. සේරම වුනේ අපිට ඕනෙ විදියට නෙමේ. ඒකට ඊයාට වැරදි කියන්න බැහැනේ.."

තව ටිකකින් අප සෑම දෙනාම එකිනෙකාගෙන් වෙන්වී ගිය පසු මා යළි මගේ ලොවේ තනිවන බව සිහිවන විට සිතේ නැගෙන සතුට උදේ අවුට්ට හසු වුණු පිණි කඳුලක් සේ මැති යයි..

මගේ එකම උරුමය වියළි ගිය පාලු කතරකි. එහි ඇත්තේ විසතුරු සතුන්ය. අමනුෂ්‍යයන්ය. ජීවත් වීම කියන්නේ මේ පියල්ලන් අතරේ පන රැක ගැනීමය.

මා ආපසු නිවසට ඇරලීමට පොරොන්දු වූ රංජිත් පෙනෙන්නට නැත. මා නිවස ඉදිරිපස වාහන නැවැත්වූ තැනට පිය නැගුවේ ඔහු එහි සිටි අය අතරේ සිටිනවාද කියා බැලීමටය. ඔහුට මා අමතක වී යන්නට ගියා වීමට ද බැරී නැත.

දොරෙන් පිටවී පළමු පඩිය බසිනවාත් සමගම ඒ පඩියට නැගුනේ අතුල බව මට හේරුම් ගියේ ඔහුගේ මග මා තිසා ඇවිරී ගියාටත් පසුවය. මග හැර යාමට අප දෙදෙනාටම ඉඩක් නැත.

ඔහුත් වාන්දනීත් ගෙතු කතාවලින් රිදෙන්නට තරම් හදවතක් මට ඉතිරි වී නැතැයි ඔවුන් සිතනවා විය යුතුය. මා ඔහු දෙස බැලුවේ කෘතීමයව හිතට නැගුන ඒ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් ලබාගැනීමේ අපේක්ෂාවෙනි. මා පසුකර යාමට ඉඩක් සොයමින් අතුල ඒ මේ අත බලන්නේ මහත් කැලඹීමකිනි. වරක් මා සොයාගත පැමිණි පුද්ගලයාගෙන් මොහුගේත් වෙනස අදහාගත නොහැකි තරම්ය.

“මනුස්ස කමට වැඩිය මයාට සල්ලි ලොකුවුනේ ඇයි අතුල? මාත් පත තියෙන මනුස්සයෙක් කියල ඇයි මයාලට තේරෙන්නෙ නැත්තෝ?”

හැකිතරම් හිත සන්සුන් කරගත ඒ ප්‍රශ්නය අසන්නට මා තීරණය කළේ ඇත්තෙන්ම එයට අවංක පිළිතුරක් අපේක්ෂාවෙන් නොව ඇත්ත ඔහුගේ හිතේ අතුල්ලා ඔහුට රිදවීමේ චේතනාවෙනි. මගේ සිත ඔවුන්ගේ චෝදනා වලින් සසලවී නැතැයි ඔවුන්ට පෙන්වීමට මට අවශ්‍ය විය.

“මම මයාගෙ සල්ලි දෙනව ජානකී. බය වෙන්න එපා..”

“මට බයක් නෙමේ තියෙන්නෙ මයාට හිතන්නවත් බැරි තරම් දුකක්. මයා දන්නව මම කිසිම දෙයක් බලාපොරොත්තුවෙන් නෙමේ මයාට ඒ උදව්ව කළේ කියල. ඇයි ඒ විදියට කතා හැසුවේ?”

“මම ඒව ලහදිම ගෙවනව ජානකී”

“ඒව ඉරල කාක්කත්ව දාන්න. දාල බලන්න කාක්කො කන්නෙත් නෑ. මයාට ඔව්වර ලොකු වුන සල්ලි.. මගෙ හිත රිදවුනු තරමට වන්දි ගෙවන්න මයා ලග සල්ලි නෑ අතුල..”

ඔහු කිසිවක් කීවේ නැත අත දෙදෙනා එකිනෙකාට පිටුපෑවත් ඔහුගේ මුහුණේ ඇතිවූ අසරණ පෙනුම මා තුළ ඇති කළේ සතුටකි. මට අවශ්‍ය දේ කියාගන්නට ලැබීම නිසා බරකින් නිදහස් වූවා වැනි සැහැල්ලුවක් සිතට දැනේ.

මගේ දැවෙන හිතට ඔහුත් එක්කළ හිත්තේ උණුසුම් කවදා හෝ ඔහුවත් දැනෙනු ඇත. මා වෙහෙසුනේ නැතිව්වාට විශ්වයේ අපට ඉහළින් ඇති යම්කිසි බලවේගයක් ඒ සියල්ල බාරගෙන සාධාරණය බෙදා දීමට බැඳී සිටී

ඒ ලඟ සති අන්තයේ එහි පැමිණෙන්නැයි අමරා කළ ඇරඹුම මා බාර ගත්තේ සතුට වැනි එහෙත් ස්ථිර නැති නැතිමකිනි. මෙය මට නුපුරුදු අත්දැකීමකි. තත්ද අයිතා මා පිටකොටුවේ බස්නැවතුමේ බැස්වූයේ "පරිස්සමින් යන්න" යයි පවසමිනි. රත්නසුරයට යන බස්රිය එහි නවත්වා තිබිණි.

ජනේලය අසල අසුනක් මට සෙයා ගත හැකිවිය. පිටතින් එන උණුසුම් සුලභ ඉදිරි පැය කීපයට සුදානම් වීමට අවශ්‍ය ශක්තිය ගෙන දීමට සමත්ය. අසුනක කිසිවකු අවට නැතත් මා වටා සිටින පිරිස අමුත්තන් යයි මට සිතුවේ නැත.

හඳුන්කුරු විකුණන්නට බස්රියට නැගුනේ වයස අවුරුදු දාහතරක් පමණ යයි සිතිය හැකි ළමයෙකි. ඔහු කතා කළේ වෙළෙන්දෙකුට වඩා හිඟන්නෙකුගේ ස්වරයෙනි. බොහෝ දෙනෙකු ඔහු දෙස බලන්නට හෝ නොවෙහෙසුනේ එනිසා විය යුතුය.

"මේව කොහෙද හඳුන්නේ?" ඔහු මාවෙත බැහැරත්ව දිගුකළ හඳුන්කුරු පෙට්ටිය ගනිමින් මම විමසිමි.

"මේව පිටරට.. ඉන්දියාවේ හඳුන ඒව තෝනා අපේ පවුලේ ඔක්කෝමල ජීවත්වෙන්නෙ මේකෙන්." ඔහු හඳුන්කුරු ගැන කතා

කිරීම පසෙක තබා ඔහු වෙත අනුකම්පාව ලබා ගැනීමට කැත්තරයි.

“ඇයි ලංකාවේ හදන ඒවා හොයාගත්තේ නැත්තේ?”

“අපිට දෙන ඒවා නෝන විකුනන්නේ”

“හොයල බලන්න. මේ රටේ හදන දෙයක් විකුනනවා නම් රටේම සල්ලි ඉතුරු වෙනවනේ. ඒවයින් මිට වඩා ලාබෙකුත් ලැබෙයි.”

“අවශ්‍ය නොවුනත් ළමයා ගැන අනුකම්පාවෙන් හඳුන්කුරු පැකට් දෙකක් මම මිලදී ගනිමි. මේ ලෙසින් කොපමණ නම් හඳුන්කුරු පැකට් ගණනක් දිනකට විකිණෙනවා ඇත්ද? ඒ මුදල් සියල්ලම ඇදී යන්නේ රටින් පිටවය. මා සිතට මේ ප්‍රශ්න තැබුනත් ඒවාට උත්තර දන්නා කෙනෙකු මට හමුවේ යයි මම නොසිතමි.

ඊලඟට බස්ටියට නැගුනේ බැදුනු කපු වෙළෙන්දෙකි. සිට දෙනෙකුම කපු පැකට් මිලදීගෙන ඒවා හපන්නට පටන් ගත්තේ දිගු ගමනක් ඇරඹීමේදී මෙවැනි දෙයකට පිටුපැම අසිරු තිබිය. ඒවාට කන්න බැරි කරමට මිරිස් දමා තිබූ බව වැටහුනේ ඒ එක් පැකට් එකක් විවෘත කළ පසුවය. එකින් එක ඒ කපු කැබලි මුළු කුළට ගියේ හිතවත් කෙනෙකු මා ලගින් සිටින්නා වැනි සුභද කැහිමක් සිත තුළ ඇති කරමිනි.

බොහෝ විට තනිවූ ප්‍රශ්නවලට මැදිවූ මිනිසුන් කැමෙන් සහනයක් ලබා ගැනීමට යොමු වෙනවාය යන මතයේ සැහෙන සත්‍යයක් ඇත. දිවට රසයක් දනවන ආහාරවලින් කුඩ පිරිහිය විට උණුසුම් දැනකින් වෙළි ගියා වැනි සුරක්ෂිත බවක් සතුටක් දැනෙන බව පිළිගත් මතයකි.

බස්ටියේ තනිවී සිටින කපු මල දිගත් අය ඒවා කන්නේ සැහෙන බඩගින්නකින් සිටියා වැනි ආසාවකිනි. මේ තරුණයා තෝරා ගත ඇති වෙළඳාම සාර්ථක වන බවට කිසිම සැකයක් නැත.

“නෝනා මේ කොණ්ඩ කටු පතා එහෙම ගන්නවද?” මේ වර බස්ටියට ඇතුළු වූයේ තවත් ළමයෙකි. ඒ කිසිවකින් මට

අවශ්‍යතාවයක් නෙවුනත් මා පනාවක් මිලදී ගත්තේ ඔහු කෙරේ ඇතිවූ අනුකම්පාවෙනි.

"බහිතවා..බහිතවා.." කිසිවකු මහා ගෝරනාඩුවක් කරන්නේ මේ කුඩා ළමයාට බව මට වැටහී ගියේ ඔහු තුළ ඇතිවූ කැලඹීම දුටු විටදීය. මට ඉතුරු සල්ලි දීමට තරම් මුදලක් ඇතිද කියා ඔහු ගණන් කරද්දී තව වරක් බස්සිය පදවන්නාගේ ගෝරණාඩුව තෑගෙය යන බිය තිසා මා "ඉතුරු සල්ලි කියාගන්න" යයි කීවේ ඉක්මනින් ඔහුව පිටතට යැවීමටය. "ස්තූතියි" කියා කියනවා වෙනුවට ඔහු කීවේ "පින් සිද්ධ වෙයි තෝනා" කියාය. ඉගෙනීම පසෙක තබා ජීවත්වීමට සටනක් කිරීමට මෙතරම් කුඩා කල සිටම සිදුවීම කොතරම් අසාධාරණද? මෙසේ සිදුවීමට හේතු මොනවා වුවත් ඒවා ප්‍රසන්න වීමට ඉඩ නෑත. කිසියම් වරදක් කොතැනක හෝ සිදුවන බව පැහැදිලි වුවත් ඒ ගැන වෙනෙසෙන කිසිවකු ඇතැයි සිතිය නොහැකිය.

කපු පැකට් දෙකක්ම අවසාන වූ පසු ආසාවෙන් සිත රැඳවිය හැකි යමක් මග දෙපස අප පසුකරන දේවල ඇතිදැයි විමසන්නට මම තැත්කළෙමි. ටික වේලාවකින් ඇසිපිය පියව් යන්නට පටන් ගත්තත් මේ ලෙසින් නිදාගන්නට මට පුළුවන් කමක් නෑත. මා ළහින් හිඳගත සිටින කාන්තාව හිස පසකට ඇල කරගත තද නින්දකට වැටී සිටී. ඇගේ ජීවිතය ප්‍රශ්නවලින් තොර සැහැල්ලු ඵකක් බව පැහැදිලිය. අවට ලෝකය ගැන කිසිම කැසීමක් නැති මේ ආත්මය මොනතරම් නිදහස් ඵකක්දැයි සිතීමට මම උත්සාහ කළෙමි. නෙතු පියාගත මගේ ජීවිතය තුළ පියමන් කරන්නට මා තුළම ඇති බිය තිසා මා සිත රඳවා ගන්නට යමක් සොයමින් වෙනෙසෙනවා විය යුතුය.

ජීවිතයේ හැම දෙයක්ම හිමිව තිබූ මා මෙලෙසින් තනිවූයේ කෙසේද? මා සිතන්නට බියවූ සිතවිලි පියළු බාධක මැඩගත මා වෙත ලඟාවේ. ඊයා හිමිවූ හැම දෙයම අහිමිවී තවමත් මා ලඟ සිටින්නේ තනිවට සිටී පුසා පමණි. අප සමග කුඩා කල සිටි දරුවකු මෙන් හැදුණු බල්ලා සැමද වරින් සමග මගෙන් සමුගෙන ගියේය.

සිදුවන සියල්ල දෙස පිතෘතින් තොරව මෙන් බලා සිටීමට මට සිදුවිය.

තිලක් මා එතතුරු බස්නැවතුමේ බලා සිටින අයුරු මම ඇත නිශාම දුටුවෙමි.

“අමරගෙ ඉස්කෝලෙ දැන් ඇරිල ඇති. අපි එයාවත් එක්කගෙන යමු.” අමරාත් දුටත් ප්‍රකාශ් නංවා ගත් පසුව ඔවුන්ගේ නිවස වෙත ගො විමට අපට පැය බාගයක් පමණ ගතවිය. අප ගමන් කළ මග වැටී තිබුණේ අලංකාර පරිසරයක් මැදිනි.

“මේ පැත්තෙ ඔක්කොම අලුතින් හදපු ගෙවල් තියෙන්නෙ.”

“අලුතින් වෙත්නැති මිනිස්සු එන්න පටන් ගත්තෙ..” දැන් පියවෙන කරමට තිදිමකක් හා වෙනෙයක් ගතට දැනුනත් ඔවුන් හතර දෙනා හා එක්වූ විට මට දැනුණේ මා යළි ජීවත් වෙතවා වැනි හැඟීමකි.

රාත්‍රී කෑමට මිතුරු මිතුරියන් සීඝ්‍ර දෙනෙකුම සහභාගි වූවත් මා තනිවම ජීවත් වන්නේ ඇයි කියා තිසිවතු ප්‍රශ්න කළේ නැත.

“අපි යමු හෙට මයාගෙ කේන්දරේ බලන්න රෑ කෑම අවසන් වූ පසු අමරා පැවසුවාය.

“මයාට මය කරමි විශ්වාස වෙන්න මොනවද කීවේ..?”

“අම්ම ලෙඩවුණු වෙලාවෙ හරියට උදව්කළා”

කේන්දර බලා ආපසු එන ගමන් අප බෝපත් ඇල්ලට ගියේ දවල් කෑම සඳහාය. බැග්වල දමාගත ආ කෑම අප දිය ඇල්ල ලඟටම ඔසවාගත ගියේ අපහසුවෙන් වූවත් එහි ගොවු පසු එය මෙලොවින් පිටත් අමුතූම ලෝකයක් යයි හැඟුණි. එහි පරිසරය ඒ කරමට පහල ලෝකයෙන් වෙනස්ය. සියල්ල යටකරගත නැගෙන්නේ දියඇල්ලේ ගාමිබිර හඩයි.

“ඉතින් කියන්නකො ජානකී. මොනවද මයාට කීවේ..”

“මි.. මාව හරියටම කේරුම් ගත්ත යාලුවෙක් වගේ කතා කළා.. ලොකු තනිවීමක් වෙලා තියෙනව කීවා තව අවුරුද්දක් යන

කල් හොඳ නැතිලු. මාව දැනගත හිටිය වගේ ගතියුණ ගැන නම් කීවා..."

"මොනවද කීවේ කරන්න කියල තරක නැතිවෙන්න..."

"මයා දැනටත් හුඟක් හොඳ කෙනෙක් තව තවත් හොඳ කරන්න තරක කාලෙ ගෙවිල යන කල් කීවා..."

"තනිවුනේ කොහොමද කියල විස්තර කීවේ නැද්ද?" තිලක් අසන්නේ දමයන්තිටත් අසවත් සිදුවූ දේවල් ගැන පැවසුවාද කිය දැනගැනීමට බව මට සිතීමි.

"නෑ එහෙම නම් කීවේ නෑ. ඒත් මට හිතට හොඳයි එයා කීවම.. තව තවත් හොඳ කරන එකයි මට කියන විසඳුම කියලා.. වෙලාවකට මට හිතෙනවා කාටවත්ම වැරද්දක් නොකර.. මතක ඇති දවසෙ ඉඳල හොඳම කරන්න හදල මට මෙහෙම වුනා නම් තවත් හොඳ කරන එකේ ප්‍රයෝජනේ මොකක්ද කියලා..."

"ඔව්.. හුඟක් වෙලාවට ජේත්තෙ වැරදි කරන අයටම හැමදේම හරියනව කියලයි. හුඟක් අය කියන්නෙ අනුන්ට කරල ඇති වැඩක් නැහැ. අසාධාරණයෙන් හරි කමත්ගෙ සතුට ගැන විතරක් බලාගත්තම ඇති කියලයි..."

"ඒත් ඒ මනුෂ්‍යය එහෙම කීවම මට හිතූන මගේ හිතේ කියන අවුල දැකලයි එහෙම කීවේ කියලා..."

"එයාට කේන්දර නැතිවත් කියන්න බලයක් කියනවිලු..."

"ඔව් මම විශ්වාස කරනව හිත දියුණු කළොත් ඒවගෙ කත්වවලට යන්න පුළුවන් ඇති කියලා.. ඒත් මට හිතා ගන්න බැහැ තව අවුරුද්දක් මේ විදියට ජීවත් වුනොත් ඊට පස්සෙ ජීවත් වෙන්න දෙයක් ඉතුරු වෙයිද කියලා.. මට දැනටම ජීවත්වෙන එක ඇතිවෙලා තියෙන්නෙ අමරා..."

"අපිට ලේසියෙන්ම කියන්න පුළුවන් ඉවසන්න කියලා.. ඒත් එකේ අමාරුව මම දන්නවා..."

බෝපත් ඇල්ලේ වේගයත් සමග පහලට ගලන වතුරේ රැළි පිටීමට අපමණ වෙහෙසක් දැරීමට සිදුවිය. පිටතින් බලන විට

වතුරේ වේගය නොපෙනුනත් ගල් අතරින් දිය පාරට බැස්සාව පසුව තදින් යමක් අල්ලා නොගත්තොත් වතුර පහරේ ගසාගත යාමට වැඩි වේලාවක් ගත නොවනු ඇත. කොතරම් අනතුරු දායක වුවත් වතුරින් ගොඩ ඒමට සිත් නොදෙන තරමට සිසිලත් එහි ඇතැයි මට සිතේ.

දමයන්ති ජීවත්ව සිටියදී අපට මෙහි එන්නට ලැබුණා නම් ඇය ඉස්ගෙඩියකු මෙන් මේ වතුරේ දහලන හැටි මට සිතාගැනීමට පුළුවන. මේ ජීවිත කාලය තුළදී යළි නොදකින ඒ දර්ශනය මා තෙක් හමුවේ මැවෙන්නේ එයින් හෝ මට සතුටක් ලබා දීමටද අහිමි වී ගිය ඒ සතුට මතක් කරදී මට පීඩවීමටද යන්න තෝරා බේරා ගැනීමට නොහැකිය.

දැස් පියාගත් විට තෙත් හමුවට එන දමයන්තියේ සිතා තබ පසු පසින් ඇසෙන බෝපත් ඇල්ලේ දිය රාවයට එක්වන්නේ ජීවිතයේ සුන්දර බව සිහිපත් කරවමිනි. මෙලෙස මෙතන මගේ ජීවිතයේ ඉතිරි වී ඇති මුළු කාලයම ගෙවන්නට හැකි නම්.. යළිත් මා තෙතු පිය නොසැලේ නම්...?

“අවුට් සැර වෙන කොට මෙතන එව්වර හොඳ නෑ. අපිත් පල්ලෙකොට යමු නේද?” තිලක් මතක් කරන තෙක් ගල් රක්වීමෙන් නැගෙන දැඩි උණුසුම මට දැනුනේ නැත. දුටත් පුකාත් වතුරින් පිටතට ගැනීමට තව සැහෙන වේලාවක් ගත විය.

ගලින් ගලට පනිමින් පහලට එනවිට පියවි ලෝකය පහල සිට දත් විලිස්සාගෙන අප ගිල ගන්නට බලා සිටිනවා යයි මට සිතීමි. සුළු කාලයකට හෝ එයින් එතා ලෝකයකට පිවිසීමට ලැබුණු අවස්ථාව ගතවත් සිතවත් ඇතුළු කළේ අමුතුව පිබිදීමක් වැනි හැඟීමකි. එය ජීවිත කාලය තුරාම රඳවා ගත හැකි නම්... එය ඒ තරමට සුන්දර හැඟීමකි.

මා ආපසු ආවේ මෙවැනි සතුටු මතකයන් රැසක් සමගිනි. මට මා අමතක කරවිය හැකි බලවේගයක් ඇති බව වැටහීම සිතට එක්කලේ සතුටකි.

සාමුව තනිකම දරාගත නොහැකිව ඇතැම් දින වල දැන් දෙසා ගලි කරගත ඇදට වී මා මොන කරම් වාර ගණනක් හඬන්නට ඇතිද? අවිධිවූ ලෝකයේ හඬවල් දසයින් ඇසුනත් නැවතුණු මගේ ජීවිතය බිලිගෙන ඇති බියකරු නිහඬ බව ඒ කිසිවකින් නැති නොවේ. ඒ කිසිවක් මගේ හිස්වූ හිතට ඇතුළු නොවන්නේ ඇයිද යන්න මට තේරුම් ගත නොහැකිය.

අම්මගේ ඇත්වීම මට තදින්ම බලසාත්තේ මෙලෙසින් පරාජිත සිතුවිලි වලට තබා ගත කිරීමට සිදුවන දිනවලදීය. මගේ ඉතුරුවී ඇති ජීවිතය ගතවනු ඇත්තේ මෙලෙසින්ය. යන සිතිවිල්ල මා බියපත් කරවයි.

“මට ඕනෙ ඔයාට ජීවිතේ අරගින් පටන් ගන්න උදව් කරන්න ජානකී...” අම්ම එයේ කී අවස්ථාවන් ගහනාවක් තවමත් මා මතකයේ රැඳී ඇත.

දෙව් කෙනෙකුටවත් මා ඒ දුකින් ගොඩගත නොහැකි වී නම් මනුෂ්‍යයකු වූ ඔහු කෙසේනම් මා ගලවා ගන්නද? මගේ අවාසනාව ජය ගැනීමට කරම් අපේ ආදරය බලගතු වූයේ නැත. ලොව ඇති සියළුම බාධකයන් අවසානයේදී ජයගැනීමේ හැකියාව ආදරයට ඇතැයි මා නොයෙක් වර අසා ඇතත් එවන් ආදරයක් සැම දෙනාටම හමු වන්නේ නැත.

“අම්ම ඔයාට ඇත්තටම ආදරේ කළා ජානකී...” වෙසක් බලන්නට අප දෙදෙනා හිය දිනයේ හමුවූ රුවන් පසු දිනක යළි මට පැවසූ වදන් මට තාමත් අදහා ගත නොහැකිය.

“මට තාමත් මතකයි ඔය දෙන්න වෙසක් බලන්න ඇවිත් අපිට හම්බුන දවස.. ඔයාලගෙ තිබුන සතුව.. අපි හිතුව මේ පාර නම් අම්ම එයාටම හරියන කෙනෙක් හොයාගත කියලා..”

“මටත් තාමත් විශ්වාස කරන්න බැහැ අම්ම කළේ රහතුමක් කියලා රුවන්”

“නෑ එයා කළේ රහතුමක් නෙමේ.. ඒත් හුඟ දෙනෙක් ඔයාල එක්වෙනවට වරදට අදහස් එයාගෙ හිතට දැමීමා. එයා තාමත් පවුලෙ අයගෙ පාලනයෙන් මිදිල නෑ... එයාලගෙ බලපෑම්

හරියට කියෙනවා. එයාට පුළුවන් වුනාට අනුන්ගෙ ප්‍රශ්නවලට උපදෙස් දෙන්න. එයා තාම තොඩිලමයෙක් වගේ.. කිසිම නිදහසක් එයාට නෑ කීරණ ගන්න. වෙලාවකට මට දුකයි අම්ම ගැන..” රුවන් පැවසුවේ ඇත්ත තම අම්ම ගැන මා තුළ ඇතිවිය යුත්තේ අනුකම්පාවකි. අම්මට දෙපයින් සිටගත කීරණයක් ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා ඇත්තෙන්ම වේදනාවට පත්වූයේ මාය. ඒත් මා වෙනුවෙන් අනුකම්පාවක් දක්වන්නට කිසිවකුත් නැත.

කෙසේ හෝ අම්ම මට බොරු කියා රවටා මා අමතක කර යුරෝපයට ගියේය. කියා අපගේ කතාව අවසන් කරන්ට සිදුවීමේ වේදනාවෙන් මා මුදවා ගැනීමට කැත්කිරීම ගැන මා රුවන්ට ස්තූතිවන්ත විය යුතුය.

* * *

මා හිමිකරගත උපන්තායයි සිතා අවාසනාවට ෂිලිවී නෙතු පියාගන්නවාද එයින් ගැලවීමට හැකි මගක් සොයා ගත හැකි මගක් සඳහා වෙනෙසෙනවාද යන කීරණය ගත හැක්කේ මට පමණි. ඒ සඳහා ශක්තිය සොයාගත හැක්කේද මා තුළිනි.

* * *

තන්ද අයියාගේ කන්තෝරුවේ ඊයේ රාත්‍රිය පුරාපැවති පිරිතට යාම මග හැරීමට මට හැකි වුවත් දානයට නොයා සිටීම පහසුවූයේ නැත. මිනිසුන් රැස්වී හිස් දේවල් කතාකරමින් ගත කරන තැන්වලට යාමට අවශ්‍ය ශක්තිය තව දුරටත් මා තුළ නැති බව අන් අයට වටහා දීම අපහසුය.

“අතේ අයියෙ මගෙ ඔරුවක් වීදෙනවා. මම ගෙදර ඉන්නම්.”

“කතා දෙකක් නෑ නංගි ඔයා යනවා දානෙට පරක්කු නැතිව ඇදගන්න.”

එහි පිටිසුන මොහොතේම තන්ද අන් අය අතරේ නොපති ගියේ ඔහුට පැවරුණු වැඩ කරන්නටය. කන්තෝරුවේ අය පවුල් පිරිත්ම පැමිණීම නිසා ශාලාව මිනිසුන්ගෙන් හා ඔවුන්ගෙන් නැගෙන හඬින් පිරී ඇත. හිසුන් විසිපස් නමක් පමණ පැමිණ

අසුන් ගත් පසු වැඩක් ඇති අය මෙන්ම නිකම් බලා සිටි අයත් රහාව මේනාව දුටත්තට පවත් ගත්තේ ඇවිස්සුණු කුඩියත් මෙනි. කුම පාත්‍රා පිරි ඉතිරි යත්තට වැඩ වේලාවක් ගත නොවීය.

පසෙක සිටි සුදු ජාතික ඇදුමක් හැඳි තැනැත්තෙකු වෙත දැක්වුණු විශේෂ සැලකිල්ල අතරේ උනන්දුවද ඒ වෙත ඇද ගැනීමට සමත් විය.

"මම කුමාව මිය පුටුව හරි තැත්තම්... අර අතරින් වාඩි වෙන්න පුළුවන්."

"අර කියන හොඳ පුටුව මේනාව හේත්ත."

"නෑ නෑ, මේක හොඳයි..." පුටුවට වඩා පළේ වූ ඒ සිරුර එහි රැඳී තිබුණේ අඩමානායවය.

"ආහෝ...ත් වලට කැමති නෑ වගේ. මම සර්ට මාමයිටි එකක් හදත් එන්නම්..." ඒ හිස්කර තැනි තේ කෝස්පය මිසවාගත් කාන්තාවකගේ හඬයි. මේ සා පිදුම් ලබන මේ විශාල පුද්ගලයා කවුරුත් විය හැකිද?

"අපි අර තැත්තට යමු නංගි" මගේ සිතේ තැගෙන කුකුළය වටනාගත් රානි පවසන්නේ එකත තද බඳය තොරුස්සමිනි.

"බත් වලට කැමතිද දන්නෙ නෑ... මේ පාත් රෝස් කරපුව ගෙතියන්න..."

"මාමයිටි ගෙනත් නෑ සර්. මම මේ දොඩම් හදත් ආවා...මේව රට දොඩම් ඒකයි මේ පාව..." ඇය දොඩම් වීදුරුව ඔහුට පිළිගන්වන්නේ කෙලින් සිටීමේ අපහසුතාවයක් ඇති අයෙකු ලෙසිනි.

"මේ මහත මිනිහට හොඳ ඇඹුල් දොඩම් ගෙඩියක්නෙ හදල දෙන්න තිබුනෙ..." මගේ මුඛින් පිටවූයේ මේ ව්‍යාජ රහතුම් වටනාගත නොහැකි වූ නිසාය.

"නංගි..." රානි ඇස් විශාල කර මා දෙස බැලුවේ මට අනතුරු ඇඟවීමටය.

"දන්නවද ඒ කවුද කියලා. එයා මෙතන ලොක්කෙක්... එයාට කැගෙන බලකල පවරල කියනවා ඇමතිතුමා..."

“ඉතින් ඊයාට මහත්කයා කීවම මදිද?

හිසුන් වහන්සේලාටත් වඩා පුජාව ලබන මේ වහන්සේ වෙත කැමගෙන යන අය කල්ලු කරගෙන තව අයකු ඔහු වෙත ළංවිය. ජලාස්වත් හැඳි වලින් කැම බෙදූ අය මදක් පසුබට ඔහුට ඉඩ දුන්නේ ඒ තැනැත්තා අතේ තිබූ රිදී පාට තැන්ද නිසා විය යුතුය.

“තමුත්තාත්සෙට මේ බත් වලින් බෙදන්නම් මේ බුරියාති”

කුඩා ළමයින් කීප දෙනෙකුම කැම මේසය වෙතට ළංවූවත් කිසිවෙකුගෙන් හෝ ඔවුනට ආරාධනයක් නොලැබුණි.

“හෝරමාලු බැඳුපුට බෙදුවද?” භාමුදුරුවරුන්ට විශේෂයෙන්ම පැයු කැම එකින් එක ඒ පැත්තට ඇදී යයි.

“වතුර බොනවද දන්නෙ නැ..”

“මම කුමාට කෝස් බෝතලයක් කඩල හේන්නද? තැන්තම් තැන්ටත් නියතවා..”

මා තව විකක් ඒ පැත්තට ළංවීමට උත්සාහ කළේ මේ සිදුවනදේ හොඳින් බලා ගැනීමට සිතාගතය. පුජා භාත්වයක් නැති මා කොහේ යනවාද නිසා විමසන්නාක් මෙන් තවත් කාන්තාවකගෙන් මා වෙත එල්ලවූ බැල්ම නිසා මට ආපසු රාති සිටි තැනට පසු බැසයාම සිදුවිය.

බලය තිබෙන තැනටම වැද වැටෙන්නට සිංහල ජාතියට ඉගැන්වූයේ කවුරුන්ද කවදාද යන්න සිතන්නට මා උත්සාහ කළත් සිත එක තැනක රැඳෙන්නේ නැත. දානයේ ආතිසංස පිළිබඳ කතාව අවසානයේ නැගුණු සාදු හඬ ශාලාව පුරා පැතිර ගියේ එය අනුමත කරමිනි.

*

*

*

රවි අද පාසලට යැවුවේ නැත්තේ උදේ නැගිටින විට යන්නටම උණ තිබූ නිසාය. රාති රීයේ රැ සිට නිදිමරාගත කැම සාදන්නේ ළමා නිවාසයට රැගෙන යාම සඳහාය. අසනීප වූවත් ඇදට වී සිටීම රවිට අපහසු කාර්යකි.

මගේ කාමරයට පැමිණ රේඩියෝවේ මීටර මාරු කරමින් ඔහු කරන්නේ සෙල්ලමකි. ඔහුට හසු වූ ඉංග්‍රීසි අංශයේ ප්‍රචාරය වෙමින් තිබුනේ මා ඉතාමත් ආසා කළ මරායි කෙරිගේ සිංදුවකි.

“ප්‍රකා ඒ සිංදුව “හිරෝ” ඒක නියත්ත අහන්න.” රවිගේ කරකවීම නතර වී මුළු ශීතයටම සවන් දීමේ අවස්ථාව අප දෙදෙනාට ලැබිණි.

“මෙහෙ ඊන්න මම ඕයාට ඒකෙ සේරුම කියල දෙන්න” ඔහු මා වෙත දුව ආවේ මගේ ඒ අනුබලය අපේක්ෂාවෙන් සිටියා මෙනි.

“කවුද තැන්දේ “හිරෝ” කියන්න?”

“ඒ කාටවත් බය නැති ඕනෙම දෙයක්කරන්න පුළුවන් කෙනෙක්”

ඇත්තෙන්ම දුක..අවාසනාව වැනි දේ හිමි මට පමණක් නොවේ. මෙවැනි ලස්සණ සංගීතයක් ලොවට ලැබී ඇත්තේ දුක පැමටම පොදු නිසා නොවේද?

“මබේ ආත්මය ඇතුළේ සැඟවී ඇති ආදරය දකින්න පුළුවන් නම් සිතේ ඇති හිස් බව තැනි කර අපමන ශක්තියක් එයින් ලබාගත හැකිය. බලාපොරොත්තු සියල්ලනැතිවී හිය වීට හිත ඇතුළේ තියන ශක්තියෙන් බිඳක් ලබා ගැනීමට තැන් කරන්න. ඉතුරුව ඇත්තේ එක බලාපොරොත්තුවක් පමණක් වුවත් එය කිසිවෙකුටත් උදුරා ගන්නට ඉඩ නොදෙන්න” ඇය පවසන්නේ සත්‍යයක් වුවත් සත්‍යය හදවතට ලංකර ගැනීම එතරම් පහසු නැත.

සියළුම බාධක පතිත වන්නේ ඒ මග අවුරමිනි. ඒ සියල්ලටම උපේක්ෂාවෙන් මුහුණ දීමේ ශක්තිය සොයා ගැනීමට මට හැකියාවක් ලැබේ නම්.. ජීවිතය මෙතරම් කටුක නෙවනු ඇත.

“නංගි මේ කේස් එක කපල ගන්නවද?” රානි විශේෂයෙන් ලමා නිවාසයට යන්නේ දමයන්ගි වෙනුවෙනි. කමාගේ යයි කිවහැකි සියල්ල ම අහිමි වී එක් ජීවත්වීමට සිදුවී ඇති ඒ අසරණ ලෙසින් අතරට ගිය විට දකින්නේ අමුතූම ලෝකයකි. ඔවුන්ගේ කතා අසන විට තෙත් නොවන දෙනෙකක් මෙලොවේ ඇතැයි සිතීමට නොහැකිය. එතරම් කුඩා කලදීම ඔවුන් ජීවිතයේ අප්‍රසන්න අත්දැකීම් සියල්ලටම වාගේ මුන දී ඇත.

“හැන්දල කව වීකකින් එයි අපි ලැස්ති වෙලා ඉම්මු.”

“මට ආසයි එක ලමයෙක්ව බාර අරගන එයාට ඕන හැමදේම අරන් දෙන්න එයාට කවුරු හරි ඉන්නව කියල හිතන්න ඉඩක් ලබල දෙන්න..”

“නංගි අහල බලන්න එයාල කැමති වෙයි එතෙම උදව් කරනවට”

“මට එදා හරි දුක හිතූන අර වසන්ත කියපු ලමයා ගැන. අස්කට මතකද? කලින් දිනක අප එහි ගිය අවස්ථාවේ සැනෙන වෙලාවක් අපි එම අනාරු ලෙසින්ගේ කතාවලට කන්දීමට ගතකළෙමු.

“මතකද එක ලමයෙක් කිව්වා එයාගෙ අම්මවයි කාත්තවයි “කොට්” අරගන ගියා..නංගිල දෙන්නම මරල දාල අම්මලවයි තව ගමේ අයවයි අල්ලගන යන හැටි සේරම ඒ ලමය ගහක් අස්සෙ හැංගිලා බලන් හිටිය කියලා?”

“ඔව් ඒවගෙ ඇවිත් ගම්වල තරුණ අය..... හාමුදුරුවරු පවා අරගන යනවලු තේද කැලෑවේ හැංගිලා ඉන්න කුටාල කාරයන්ට ලේ දෙන්න..”

“මට පුදුමයි ඇහුවාම එයාල මැරෙනකල්ම ලේ ගන්නවා කියලා.”

"බොරු වෙන්ක බැ. එහෙම අල්ලගත හිහිත් බේරිල ආපු අයනේ කියන්නේ ඕවා"

මේවගෙ ශිෂ්ටාචාරයක් ගැන ලොකුවට කතා කරන රටක මෙහෙම දේවල් සිද්ද වෙන්ක ඉඩ අරල කියන එක පුදුමයිනේ?"

"ඒ ළමයිම අපිට නොසිටි නම් අපිට වුනත් විශ්වාස කරන්නත් අමාරයි නේ.."

"ළමා නිවසට යන අතර මගදී නගරයේ කඩ සීතයකින් වසන්තට අවශ්‍ය දේවල් මිලදී ගැනීමට අපි පැවතුනෙමු.

ඇඳුම් සපත්තු මෙන්ම දත් මැදීමට අවශ්‍ය දේවල් සහ ඒවා දමා ගැනීමට බැගයක් සහ පාපැලට අවශ්‍ය නෑම දේස් මිලදීගෙන අපි එහි ළඟාවුනේ සවස්වරුවේය.

පාලකයන්ගෙන් අවසර ලබාගෙන වසන්තට අප රැගෙන ගිය දේවල් දුන් විට ඔහු අප දෙස බලාසිටියේ අදහා ගැනීමට නොහැකි ලෙසිනි.

"වසන්තට මේව ඕනෙ ඇති කියල හිතල ගෙනාවේ.. තව ඕනෙ දේවල් කියනව නම් අපිට කියන්න. ගෙනල්ල දෙන්නම්."

ඔහුගේ මුහුණට පුංචි සිනාවක් පැහෙතු මා බලා සිටියේ ආසාවෙනි.

"මට මේව මොනවත්ම නෑ. හරි ප්‍රයෝජනයි" ඔහු පැවසුවේ සතුටිනි

"ඔයා නොදට ඉගෙන ගත්තොත් රස්සාවක් හොයා ගන්න පුළුවන්. එතකොට හුඟක් ප්‍රශ්න විසඳෙනවා. ඔයා හුඟක් වාසනාවන්තයි මේ වගෙ කැනකට එන්න ලැබෙන්න..."

"බොහොම ස්තූතියි"

"හුඟාත් අනාත ළමයින්ටයි ගැණු අයටයි අද ඉතුරු වෙලා නියෙන්නෙ ගෙදරක වැඩකාර කමටයන එක විතරයි..."

"අපේ ගමෙන් හුඟක් අයව ඒ වගෙ කොළඹට එක්කගත ඇවිත් කියනවා සමහර අය නම් ඒ ළමයින්ට ඉගෙනගන්න උදව්කරනවා"

“ගමේ ඉතුරුවෙලා ඉන්න ළමයින්ට ඉස්කෝලයක් තියනවද?”

“නෑ.. ගුරුවරු ගම අතුරල ගිහින්. ගමට ආරක්ෂාවක් නැහැ. කොයි වෙලාව මැරෙන්න වෙනවද දන්නෙ නෑනෙ. පුළුවන් නැමෝම ගිහින් බැරීම අය කමයි ඉන්නෙ. සමහර අයව ගියත් ආපහු හමුදාවෙන් ගෙනත් දානවා.”

“ආරක්ෂාව දෙන්න කෙනෙක් තැද්ද?”

“කඳවුරු තියෙන්නෙ ඇත ගම් ගානකටම එකක් වගේ. ඒවල ඉන්න වික දෙනා මදි සේරම ගං ආරක්ෂා කරන්න.”

“ළමයින් බෙහෝ දෙනෙකු වසන්න මේන් ඉදිරියට පැමිණ කතා කළේ නෑ”

අඳුර පිරුණු දැස් දල්වා අප දෙස බලා සිටියා මිස අසන දෙයකට උත්තර දුන්නේද ඉතා කෙටියෙනි. මේ පුංචි හඳවත්වලට උසුලන්නට සිදුවී ඇති දුක් ඒවාට දරාගැනීමට හැකි ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි බව මට වඩා තේරුම් ගත හැකි අයකු අප අතරේ නොමැත.

බලාපොරොත්තු නැති අයුරින් ලැබුණු කරුණාව ඔවුනට තේරුම් ගත නොහැකි ඒ තිසාම විය යුතුය.

“මේ ඩිංදුගෙ පවුලෙ ඔක්කොමලාව මරලා. ඉතුරු වෙලා තියෙන්නෙ මෙයයි අම්මයි. අම්මටත් පිස්සු හැදිල කොහෙද ගිහින්” වසන්න එකන සිටි එක් ළමයකු හඳුන්වා දෙමින් අපට පැවසීය.

ඇය, ඇගේ සිහිත්ම මවාගත් බාධක මගින් වේදනාව සිතට ඇතුළු වීම වලක්වා ගැනීමට සමත් වූ ගැහැණියකි. ඇය ජීවත්වනවා ඇත්තේ ඒ මවාගත් ලෝකයේ සුරක්ෂිත බව තුළය. ඩිංදු පිළිබඳ මතකයද ඇගේ සිත තුළ තැන්තේ එතිසාය. ඒත් මේ අසරණ දරුවා සිතනවා ඇත්තේ මව ඔහුට ආදරයක් නැති තිසා ඔහු අතහැරදා ගියා නිසාය. ලෝකය ඇය දකින්නේ කාලකන්නි ගැහැණියක ලෙසිනි. ඒ අසරණ කරුණ කාන්තාව විඳින වේදනාව හඳුනා ගැනීමට වෙහෙසෙන හෝ ඇය ගැන සැලකීමක් දක්වන කිසිවකු තවත් මේ මත පොළව මත නොමැත.

“මියාලගෙ කවුරුත් වෙන කොහේ හරි නැද්ද එයාට
නොයාගත යන්න පුළුවන් දිනාක..?”

“නෑ ඔක්කොමල හිටියෙ ගමේ..අපේ නැදෑයො කවුරුත්
බේරුනේ නෑ..”

“අම්මටත් කුඩාල වුනාද?”

“ඔව් ඉස්පිරිකාලෙට අරත් ගියාට පස්සෙ ගෙදර ආවෙ
නෑ..” ඔහුගේ දෑස්වලට එක්වන කදුරු උතුරා යාමට ආසන්නය.
ඒ පුංචි හදවතේ දුක නිවන්නට මට දීමට පුළුවන් “වචන” පමණි.

“මියාලගෙ අම්ම සතිය වෙලා දවසක මියාට නොයාගත
එයි.” ඔහු දෑස් විසාල කර මා දෙස බැලුවේ මා කියන්න අදහස
ගත නොහැකි නිසාද නැත්නම් එවැනි භාස්කමක් සිදු වේය යන
ආසාවෙන්ද කියා මට පැහැදිලි නැතත් ඔහුගේ මුහුණට නැගුණු
උනන්දුව දැකීමට මම ආසා කළෙමි.

“එතෙම ආවම දවසක මිය දෙන්නම අපේ ගෙදරත් ඇවිත්
යන්න එන්න” මා ලිපිනය ලියූ කොල කැබැල්ලක් ඔහු අත තැබුවේ
ඇය යළි නොඑතත් එතවය යන බලාපොරොත්තුව හෝ ඔහුගේ
සිතට සහනයක් විය හැකි බව මා හොඳින් දන්නා නිසාය.

ආපසු ගෙදර එද්දි මගේ සිත කලකින් නොවිඳි සැහැල්ලු
බවකින් පිරී ඇතිවි මට සිතිණි.

දමයන්ති කුඩා කාලයේ දිනක් මා රෝහලේ නැවතී සිටි
මිතුරියක බැලීමට ගිය දිනක වූ සිදුවීමක් මගේ සිතට නැගුනේ
එදිනද මෙවැනිම සතුටක් මට දැනීගිය නිසා විය යුතුය.

රෝහිතීන් ඇගේ අරත උපන් බිළිඳාත් සොයමින් වාට්ටුවේ
කොරිඩෝව දිගේ යමින් සිටි අප මහ හඬින් හඬන කාන්තාවක
දෑක නැවතුනේ ඇගේ ඇඳීම ඉතා ශෝකී වූ නිසාය. ඇය කියා
අසන්නේ නැතිව ඇයට පිටුපා යාමට ශක්තියක් අප තුළ නොවිති.
ඇය බලාගත් කාන්තාව කතා කළේ මහත් වෙහෙසකිනි.

“මෙයාට කුර්දුලේ හම්බවුන ලමයා මැරුණා ඒ වෙලාවේ
ඉඳල මේ වගෙ කැගහනව. හරිම කරදරේ”

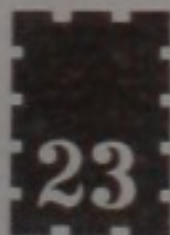
නිසිත් නොකියා දමයන්ති විඩාගත් මා එම කාන්තාව වෙත ගොස් ඇගේ අත මත මගේ අත තැබූයේ නිවසක්සේ කුමක්දැයි සිතාගත නොහැකි වූ නිසාය. ඇගේවේදනාව කෙබඳු විය හැකිදැයි වටහා ගැනීමට කරම් ගත්තියත් මා සතු නොවුනත් මා ඇගේ නෙත් දෙස බැලුවේ ඇගේ දුක පිළිබඳව උපත් අපමණ දයාවකිනි.

මෙතෙක් මහ හඩින් කැගසමින් සිටී ඇය එය නවතා අප දෙස බලා සිටියේ විමනියෙන් විය යුතුය. ඇගේ සිත අපට නොවැටහුනත් “අඩන්න එපා” යයි මා පැවසූයේ ඇගේ දුක අඩුවේවායි අවංකව පතමිනි. මේ කරම් අසරණවූ ගැහැණියක දැක නොතිබූ දමයන්තිද අඩන්න එපා යැයි ඇගේ සුරතල් හඩින් පැවසූයේ ඇගේ දුක තේරුම් ගත්තා යේය.

ඒ කාන්තාව නිසිත් කතා නොකළත් රෝහිතීන් බඩාත් බලා අප වාට්ටුවෙන් පිටවී යන තුරුත් ඇය යළි කෑ ගසනවා අපට ඇසුනේ නැත.

“එයා හරි හොඳයි තේද අම්මා. අපි අඩන්න එපා කීවම එයා ඇහුවා” මට සිතා ගියේ දමයන්තියේ වදන්වලට පමණක් නොව සිතට තැබුණු සතුටත් නිසාය.

සිත ආදරයෙන් පිරුණ විට ජීවත් වීමේ වෙහෙස එකරම් දැනෙන්නේ නැත.

බිංදුවෙන් බිංදුව ගිලිහෙන වතුර බඳුනෙන් පිටාර ගැලූවත් එක්වුණු අත්වල රැඳුණු පැත් බඳුන අප එලෙසින්ම අල්ලාගත සිටියේ මැණිවරුන්ගේ පිරිත් ගායනය අවසන් වන තෙක්ය. මට දැනෙන්නේ ඒ හඩ මගේත් දමයන්තියගේත් විලාප හඩවල් එක්වීමෙන් නැගෙන්නක් ලෙසිනි.

හදවත කැබලිවලට ඉරා දමන්නා වැනි වේදනාවකින් උපන් කළුරි ද ඒ වතුරට එක් වීමට මෙන් දෙනෙත් තුළ නොරැඳී මුහුණ

මගින් ඒ දෙසට ඇදී ගියත් ඒවා පතිත වූයේ බිම එලා ඇති පැයුරේ රටාවන් අතරටය.

ජීවිත කාලය පුරාම පැත් වඩන අවස්ථාවකට මා අතදී ඇතත් මෙවන් දරුණු වේදනාවක් මට දැනී නැත. මගේම සිරුරේ හැදී වැඩී ජීවය ලැබූ මගේම ජීවිතයේ කොටසක් අහිමිවීමේ දුක හදවතට පමණක් නොව හිසේ පටන් ඇඟිළි තුඩු දක්වාද විහිදී යන්නේ දිය බඳුනේ රැදී ඇති මගේ අත අප්‍රාණික කරවමිනි.

"මේ දිය මේ බඳුනෙන් පිටාර ගලා ගියා වගේ අද මේ මොහොතේ අපේ හිත්වල පිරී තියන ආදරය කරුණාව මීට වසරකට පෙර අකාලයේ මිය ගිය දමයන්තිට ලැබෙන්න ඇගේ ජීවිතය සතුවත් පිරි උතුරා යන්න කියා ප්‍රාර්ථනා කරන්න. අපෙන් ඇපවුණු කෙනෙකුට අපිට යවන්න පුළුවන් එකම දේ මේකයි. ඒත් ඒ අය පින් ලබන්න පුළුවන් කැනක ඉපදිලා ඉන්නවා නම් පමණයි. සංසාරය කියන එක අගක් මුලක් නැති මහා බියකරු කැනක්. ඒකෙ කොතේ හරි ඉන්න ඒ පුංචි දරුවට හොඳ ජීවිතයක් සතුවත් ගතකරන්න අවස්ථාව ලැබෙන්න කියලා අපි අද රැස් කරගත්ත පින් අනුමෝදන් කරන්න.

හිත සන්සුන් කරගත අප්‍රමාණ කරුණාවක් හිත තුළ ඇති කර ගැනීමෙන් උපදින ගක්තිය ඒ දරුවට ලැබෙන්න කියලා හිතන්න.

අපි හැමදොනටම අද ලංකරගන්න අමාරුම දේ කමයි හිතේ සැනසීම. සාමය, ලෝකෙ සාමයක් ඇතිකරන්න කියලා මිනිසා මොන තරම් උත්සාහයක් ගන්නවද? ඒ විදියට මහත්සි වෙන අයගෙන් කියෙත් කීදෙනාද ඇත්තටම ඒ අයගෙ හිත්වල සාමය දැකලවත් තියෙන්නේ?

අපේ හිතේ නැති සාමයක් අපිට ලෝකෙට ලබල දෙන්න බැහැ. හිතට සාමය ලගා කරගත්තොත් ඒක මුළු ලෝකෙටම පතුරන්න පුළුවන්. ඒකට මුළු ලෝකෙම පුරවන්න තරම් කරුණාවක් ආදරයක් තමන්ගෙ හිතේ පිරෙන්න අරින්න ඕනෙ.

"අනුන්ගේ හිත් ඒ හිත්වල වේදනා තේරුම් ගන්න බැරි හිතකට සාමය කියන වචනේ තේරුමවත් වැටෙන්නෙ නෑ.

හුඟක් වෙලාවට අද ඒ වගේ ආත්මාර්ථකාමී අය තමයි සාමය ගැන මහා කඩයෙන් සද්ද කරන්නේ. ඒ ගබ්බු හුලගේවත් රැදෙන්නෙ නෑ”

මැනියන් කියන ඒ සැබෑ සාමය සැනසීම ඇයි මගේ හිතෙන් මේ කරමිම ඇතව හිසේ..? එයට ලංවන ඉඩ හැම අතින්ම ඇහිරි ගිහිත්.. ඒ සැනසීම ඇතිත් ඇතව ඇදිල යන හැටි බලා ඉන්න පිටුවීම මොන කරමි අවාසනාවක්ද?

“මේ ගත කරන පුරි කාලය ඇතුළත හිතට දැනෙන සැනසීම ලොකු ගත්තියක්. හෙට ආයුම් ජීවිතේට මූන දෙනකොට ඒ ගත්තිය ප්‍රයෝජනයි.”

මටද ඇත්තෙන්ම අද අවශ්‍ය ඒ ගත්තිය නොවේද? කළුලිත් දුක් පියල්ල යෝදා හැරීමට මා ගන්නා නිසරු වෑයම් තව දුරටත් කරගත යාමට හෝ ගත්තියක් තවත් මා තුළ ඉතුරුවී නැත. මගේ මේ අසරණ ජීවිතය කෙසේ හෝ මා බේරා ගත යුතුය.

සිත තුළ සෙමින් නැගෙන ප්‍රබල සිතිවිල්ල වචනයට නඟා ගැනීමට මම උත්සාහ කළෙමි.

“මම මෙහෙ නවතිනවා” අවසානයේ මගේමුඛින් පියවූයේ ඒ වදන් කීපයයි. හැම දෙනාගේම දෑස් විසාල වී යන අයුරු මා දුටුවේ තෙත් කොනිහි

“මයාට පිස්සුද? මේ විදියේ කැනක මයාට ඉන්න හිතන්නවත් බැහැ”

“මට ටික දවසක් ඉන්න අවින්න. ආපහු ගෙදර යන්න හිතන කොට මට දැනෙන්නෙ අපායට යන්න වෙනවා වගේ..”

“මේ මොනවද නංගි කියන්නෙ. මෙතන තනියම ඉන්න මයාට පුරවන්ද? තන්ද පවසන්නේ මගේ කතාව එතරම් වැදගත් ලෙසින් ගණන් නොගෙනය. මා කළේ විහිථවක් නොවන බව ඔවුන්ට වටහා දෙන්නේ කෙසේද?

“මේ වගේ සැනසීමක් මට දැනුනෙ හුඟ කාලෙකට පස්සේ. මට ආසයි තව ටිකක් ඒ විදියට ඉඳල බලන්න.

“තන්ද්‍ර නංගිට ඉන්නම ආයතම් ටික දවසක් හිටියට කමක් නැත.” රාති පවසන්නේ ඇත්තෙන්ම මගේ වෙනස කේරුම් ගත්තා සේය.

“එහෙනම් ලොකු මැණියන්ට කතා කරල බලමු. මම ලබන සුමානෙ එතව එක්ක යන්න.” තන්ද්‍ර අවසානයේ එකඟ වූයේ දමයන්තියේ ඉරණම යළි සිහිපත් කරවන මේ දින කීපය පසුකර ගැනීම ගැන ඔවුන් තුළද සැහෙන බියක් ඇති නිසා විය යුතුය.

“පරිසරය ටික කලකට වෙනස් වෙන එක හොඳයි.” රාති සිතන්නේද එම සිතිවිල්ලම බව මම දනිමි.

“නංගිට මේ වගේ අමාරු ජීවිතේකට පුරුදු වෙන්න පුළුවන්ද? වතුර පවා වැවට ගිහිත් ගේන්න ඕනෙ හේද?” රාති ලකවෙන්නේ අවංකවමය.

“මොනව හරි එහෙම කරන්න නියත එක හොඳයි. මෙහෙ වදුරෝ ගිරවු හරියට ඉන්නවා. කරන්න දෙන්න පුළුවන්.”

“ටික දවසක් කරන කොට ඕව එපාවෙයි” තන්ද්‍රට මේ ජීවිතයේ ලස්සණක් පෙනෙන්නේම නැත.

“කමක් නෑ එතකොට මම ආපහු එන්නම්” ඔවුන්ගේ බිය නැති කිරීමට සිතා මම පැවසිමි. සුමිත්‍රා පමණක් තිහඩය.

“ඔයා මගෙ වෙඩිත් එකට ඉස්සර එන්න ඕනෙ හරිද?” ඇය විමසුම් නෙතින් බලා සිටින්නේ මගෙන් ස්ථිර පිළිතුරක් අපේක්ෂාවෙනි. ඒත් කිවයුත්තේ කුමක්දැයි මට වැටහීමක් නැත. ඇගේ විවාහයද මා මුහුණ දීමට බිය එක් අවස්ථාවකි. ඒත් ඇයට මගේ සිත හෙළිකළ නොහැකිය.

“අපේ ජාති මොනවද ඔයා මේ කරන්නේ..යමු ගෙදර.. මට සාප්පු යන්නක් නියතව ඔයක් එක්ක..”

“තරහ වෙන්න එපා සුමිත්‍රා. මට අද අමුතම සැනසිල්ලක් දැනෙනවා. මට එක අතඅරින්න හිත නෑ..”

“ආසාව, එතනත් මෙයාට තියෙන්නෙ ආසාව.. මෙතනට එන්නෙ ආසාවල් නැති කරගන්න” යළිත් සිතාව අප අතරට පැමිණියේ මෙතෙක් පැවති බැරෑරුම් තත්වය සැහැල්ලු කරමිනි.

“හොඳ දේකට ආස වුනාට කමක් නෑනෙ”

ඔවුන් ආසසුනියේ එතරම් සතුටකින් ගතවන බව පැහැදිලිය. මහා පාසුවක් මට දැනුනත් වෙනදා මෙන් එය පසුපස දුකක් හෝ බියක් මා සුනුබුන්දේ නැත.

මෙම ස්ථානයේ ඇති එක්තරා ගස්තියක් වැනි බලවේගයක් මා තදින් වෙලාගත ඇත්තේ මගේ ආරක්ෂාවට මෙනි. සුද්ධ බීමක පමණක් පැවතේ යයි සිතිය හැකි අන්දමේ සිසිලත් සුවදායක බවක් මෙහි සුලඟේ පවා පවතී.

* * *

සවසට තිසාවැවට එනා පැත්තෙන් බැසගත යාමට පැරසෙන හිරු ආරණ්‍ය බිමට පෙනෙන්නේ රන්වන් පාටටය. ඉහළ අහසේ පාවෙන වලකුළු වල වර්ණයන් හා ඒ රන්වන් හිරු රැස් දහරා නිල්වත් දිය මත අඳින්නේ සිත් ඇදගන්නා සුළු චිත්‍රයකි. නූතන කලාකරුවෙකුගේ තේරුම් ගැනීමට අපහසු කලා කෘතියක් වැනි ඒ වංචල වතුරේ මැවෙන නිර්මාණය දෙස ඕනෑ තරම් වේලාවක් බලා සිටීමට සිත්දේ.

එකම අතට බිඳෙන පුංචි දියරැලි මත තැවරුණු වර්ණයන්ද ඒ අනුවම බිඳි බිඳි යන්නේ කිසියම් රටාවකටය. තවත් බලා නොසිට වතුරට බැස ඒ දිය රැලි සමග පාවී යන්නට ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ. එලෙසින් ගතට හා සිතට ලබාගත හැකි මෙලොවින් බැහැරවූ අත්දැකීමක් වැනි සුවදායක බව පිළිබඳව සිතීම පවා සුවයකි.

“මෙතන භාවනා කරන්න හොඳ තැනක්. ජානකී මොනවද හිතුවේ” මුතෙ හරිම සැනසිලි පාටක් වැටිල තියෙනව මම දැක්කා.”ලොකු මෑණියන් පැවසුයේ මා ලගින් හිඳ ගනිමිණි.

“ලෝකෙ කොට්ටර ලස්සණුද තේද ඒ ලස්සණ බලන්න තරම් සැනසීමක් හොයා ගන්න පුළුවන් නම්..”

“සැනසීම කියන එක ජානකී හිතක ඇතිවෙන එක කන්වියක් විතරයි. හැමදේම වගේ ඒකක් වෙනස් වෙනවා.”

"මගේ හිතේ පිරිල නියත අප්‍රසන්න දේවල් ඉවත්කරල
ගැනයිම ආයිත් හොයාගන්න ලේසි නෑ."

"අප්‍රසන්නයි කියල ඔයා හිතන එක දෙයක් මට කියන්න
ජානයි..."

"එකක් නෙමේ . මගෙ මුළු ජීවිතේම මට සේන්සේ ඒ වගේ.
මේකරම් සවිකාර වෙන්න... සේරම ලැබුණු දේවල් අහිමි වෙන්න."

"අපිට ලැබෙන හැමදේම කවද හරි අහිමි වෙනව ජානයි.
ඔයාට වුනේ ඉක්මණින්ම ඒව නැතිවුණු එකයි. මොනවද ඔයා
හිතන්නෙ මේ කත්වෙට විසඳුම් විදියට..."

"මම නපුරු ගැණියෙක් කියල හිතන්න එසා. ඒත් මට හැම
නිස්සම හිතෙන්නෙ මේ ජීවිතේ ඉවරයක් වෙත එකයි මට නියත
එකම විසඳුම ..ගැලවීම... කියල මම තරහින් නෙමේ එහෙම
හිතන්නේන.. මං ගැනම අනුකම්පාවෙන්..."

හදිසියේම හැමු තද සුළං රැල්ලකින් වැවී ජලයේ මෙතෙක්
ඇසුණු වර්ණ රටාවන් සියල්ලද අවුල් වී යන අයුරු මා දෙතෙත්
දුටුවද ඒ පැවැත්මේ සත්‍යය කාමත් හිත හදුනන්නේ නෑක.

"විසඳුම් හොයා ගන්න නම් අපි ප්‍රශ්නය මොකක්ද කියල
සේරුම් අරන් ඉන්න ඕනෙ. ඔයා එදා කීවේ... කවුද ඒ ඔයාට හුඟක්
උදව් කරපු දොස්තර මහත්තයගෙ නම?... මි... අම්ම හේද? මේ
වගේම සේරම බලාපොරොත්තු නැතිවුණු වෙලාවක හේද එයාට
ඔයාට හම්බවුනේ..? සිද්ධ වුණු දේවල හරි වැරදි ගැන හිතන්න
යන්නේ නැතිව.. ටිකකට හිතන්න ඒ වෙලාවේ හැටියට එයාගෙ
ආදරේ ඔයාගෙ ජීවිතේට අළුත්ම සේරුමක් ..දුන්නා හේද කියලා..
සතුටක් ගෙනාවා හේද? ඒ තරම් බලපෑමක් කරන්න ඒක විශේෂ
ආදරයක් වෙන්න ඕනෙ..."

"ඔව් එයාගෙ ආදරේ මගෙ හිතට ලොකු බලපෑමක් කළා..."
චිත්‍රණේ තැත් තැන්වල රැලවැටිගත ආවත් ලොකු මැණියන්ට ඒ
තරම් වයසක් නෑකැයි මට සිතේ. ඒත් ඇය කතා කරන්නේ ජීවිතය
ගැන විශාල අත්දැකීම් ලැබූ තැනැත්තියක ලෙසිනි.

"පත්‍රවෙලා වුණු වෙනස් වීම් ගැන තැකුව ජානයි හිතන්න
ඒ වගෙ අවශ්‍යම අවස්ථාවක ඔයාට එයාගෙ ආදරේ ලැබුණු

එකෙන් ලැබුණු සතුට ගැන... මිනිස්සු ආදරේ වගේ හැඟීම්වලින්
බැඳෙන්නෙ සංසාරේ පුරුද්දට... හැම දේම වගේ ඒ තත්වෙන් වෙනස්
වුනත් .. ඒ වෙලාවේ ඔයාට ගන්න තිබුණු හොඳම තීරණය ඔයා
ගත්තෙ.

අපි හැංගිලා හිටිය කියල හරි බයවෙලා හිටිය කියල හරි
වෙනස්වීම වලක්වන්න බැහැ. ලෝකෙ ස්වභාවය වටහගන්න
හදන එකයි අපිට කරන්න පුළුවන්. අපිට සතුට ලැබුන නම් ඒ
ගැන සතුහි වන්න වෙන්න...අපිට පාලනය කරන්න පුළුවන් මේ
මොහොත විතරයි.. අතීතය වත් අනාගතය වත් අපේ අතින්
අල්ලන්න බැරි කරමට ඇත නියෙන්නෙ..

"අනාගතය කියල නම් මට නියෙන්නෙ මහා බයක් විතරයි.
තව මොන විෂයක් වෙයිද? මේ දුක තව කොච්චර කලක් විදින්න
වෙයිද?"

අදුර විකෙන් වික අත වෙත ළංවෙන්නේ අද දවස නිමා කර
හිරු වැටී ඉස්මත්තේ බැස ගිය බව අපට සිහි කරවමිනි.

"අපි බය වුනා කියල අනාගතේ වෙන්න යන දෙයක්
තවතින්නේ නෑ.. ඔයාට පුළුවන් ජානකී දුක විතරක් නෙමේ ඔයා
කොච්චර සැත්කම් විදල කියනවද කියල හිතන්න. අවුරුදු හයකට
හරි දමයන්තිගෙන් ඔයාට කොයිතරම් ආදරයක් ලැබෙන්න ඇතිද?
ආදරේ හොලබාම ජීවත් වෙන අවුරුදු සියකට වඩා ඒ අවුරුදු
හය වරින්තේ හැද්ද? එයා මට අහිමි වුනා හේද? මට තව අවුරුදු
ගාණක් ඒ ආදරේ ඕනෙ කියලා ආසාවෙන් හිතන්නෙත් නැතිව
ලස්සණ අවුරුදු හයක් ලැබුන හේද කියල හිතන්න

ඒ අවුරුදු හය තමයි මගේ ජීවිතේ ලස්සණම කාලේ.."

"ඉතින් වරින් එහෙමනෙ.. එයා වෙනස් වෙලා මාව දාල
ගියා හේද කියල නෙමේ ඔය තුන්දෙනා සතුටින් හිටපු කාලෙ ගැන
පින් දෙන්න.. ඇත්ත ආදරයක් සතුටක් ලබල ජීවත්වෙන්න
ලැබෙන්න සැහෙන්න පින් කරල නියෙන්න ඕනෙ."

"කොච්චර කාලයක්ද කියන එක නෙමේ වැදගත්... ඔයාට
ඒ වගෙ සතුටක් ලැබුන හේද කියල තමන් දිනා ආදරෙන් බලන්න

හදන්ත. හැමදේම වෙනස්වෙන ලෝකෙක කාලෙට සීමා පනවන්න අපිට බැහැ ජාතකි."

"ඔව් මට ලොකු මැණියො හම්බවුනෙත් ඒ වගෙ පිතකට වෙන්ත ඇති..." ඇය සිතාපුනේ අඳුරින් වැසී යන වැව් ජලයේ දෝ-කාරය දෙස බලාගෙනය. ඇත්තෙන්ම තව දුරටත් අපට ඇසෙන්නේ ඒ මහා ජලයේ හඩ පමණි.

"අපිල ගෙට යනවා වෙනුවට, ඇයි මට මෙහෙට එන්න හිතුනේ නැත්තේ...? එහෙම වුනා නම් මට කොච්චර දුක් ගොඩනිත් බේරෙන්න තිබුනද? එයා මට අත්තිමට සලකපු විදියට .. මට ආත්මයක් කියල දෙයක් ඉතුරු වෙලා තිබුන නම්... ඒ විකක් විතාග වුනා. එයාට ඒක තේරුනේ නෑ කියල මට පිළිගන්න බැහැ. එයා මාව මනුෂ්‍යයෙක් හැටියට ගතත් ගත්තේ නැති එකයි මට ඉවසන්න බැරි..."

"හරි තැනට යන්න ඉස්සර හුණක් අභියෝග වලට මුහුණ දෙන්න වෙනව ජාතකි. හුණක් වෙලටට ඒව වෙන්තෙ අපේ ශක්තිය වැඩි කරවල මිට වඩා ඉහළ තත්වෙකට යන්න අපිට සුදානම් කරන්නයි. ඒත් ඒ බව අපිට පේන්නෙ ඒ අත්දැකීමෙන් ඇත් වුනාමයි..."

"ලස්සන දකින්න ඉඩදීල... ලං වුනාම ආපහු ගන්න එක නම් අභියෝගයක් වෙන්නෙ... මට එහෙම ලබන ශක්තිය ඕනෙ නෑ... "ශක්තිය" නෙමේ ඊට වඩා ලොකු දෙයක් දෙයක් ලබන්න හරි මේකරම් දුක් විදින්න මට බැහැ..."

මගේ වචන මටම අයා සිටීමට නොහැකි කරමට දුක්බරය. සීමාවක් තිමක් නැති මේ අසරණ බවින් මා මුදවා ගැනීමට මගක් කොහේ හෝ තිබිය යුතුය. මගේ එකම අරමුණ විය යුත්තේ එය කොයා ගැනීමයි...

මා සිටින්නේ යසෝදරා හෝ කිසාගෝතම් හෝ වැනි මේහෙතියකගේ පිළිරුව හමුවේ යයි සිතෙන කරමට ලොකු මැණියන් නිහඩය. ඇගේ කරුණාව පිරි දැස් රැඳී ඇත්තේ වැව් ඉස්මත්තෙන් එනා ඇති අඳුරු අහසේය. මගේ අවාසනාවට සරිලන පිළිතුරක් හෝ විසඳුමක් ඇයවද සිතාගත නොහැකි යයි මට සිතේ.

“සමහර අය ඉන්නවා මුළු ජීවිත කාලයක් ජීවත්වෙලත් ආදරේ දකින්නෙත් නැතිව මැරිල යනවා.. ඔයාට ආදරේ අත්දකින්න ලැබුනා, අම්ම වුනත් මට හිතෙන විදියට ඔයාට හුඟක් ආදරේ කරපු කෙනෙක්.. ලෝක ධර්මෙ විදියට එයා වෙනස් වුනා, ඒකයි අපි ආදරේ දුකයි කියන්නෙ. අපේ කියලා හිතන්න බැරි... ඒත් ටික කලකට හරි සතුට ගෙනාව ඒ ආදරේ දිනා කරහිත් නැතිව ආදරෙන්ම බලන්න පුරුදු වෙන්න.”

“ඔව් කරහත් නැතිව ආදරේ කරුණෙව වගේ දේවල් හිතේ පිරිල කියන කොට ජීවිතේ හරි සැහැල්ලුයි..”

“ඔය විදියට හිතන්න පුළුවන් එක ලොකු වාසනාවක් කියල හිතන්න ජානකී.. ඒක ලේසි නැහැ.”

“මම හිතුවෙ මගෙ තත්වෙ බලාගත ඉන්න බැරිව මගෙ අයිියල මාව පිස්සන් කොටුවට වත් හිඟින් දායි කියලා. අම්මගෙ අම්මත් මට “පිස්සි” කියල කීවට පස්සෙ මට ඕනෙ වුනා ඇත්තටම පිස්සු හදගන්න. මට හිතන එකකොට වත් මට පුළුවන් මේ තපුරු ලෝකෙ නොදැක ජීවත් වෙන්න කියලා.”

“ඔයා වගෙ කෙනෙකුට පිස්සු හදාගන්න ලේසි නැ. තමන්ගෙ හිත කේරුම් ගන්න පුළුවන් කමක් නැති අයටයි එහෙම වෙන්නේ. ඔයාට බුද්ධිය තියෙනව වෙන දේ වටහගන්න.”

“ඇත්තටම පිස්සු කියන අය ඒ ගොල්ලන් ගෙ ලෝකෙ සතුටින් ඉන්නව ඇති නේද?”

“හුඟක් අයට ඒ වාසනාව නැ.. එයාල ජීවත් වෙන්නෙ බයෙන්. අනික වටේම ඉන්න අය එයාලට පිදවන කොට ඒ දුක කේරෙනවා. එකකොට කරහවත් ඇතිවෙන්නේ”

“කරහ තමයි මටත් දරාගන්න අමාරුම. මම ආදරේ කරපු අය ගැන කරහිත් හිතන්න පිද්ද වුනාම.. මුළු ලෝකෙම මට විරුද්ධයි කියල හිතන්න වුනාම.. හිතට හරි මහත්සියි”

“ඒ වෙලාවට හිතන්න ඒ කරහත් වෙනස් වෙනව කියන එක.. ස්ථිර නැ.. අනිත් නැමදේම වගේ...”

"වැඩට එනායින් යාන්තමට දේශනාත් පාසල තිබුන මතකද? හිතල බලන්න කොට්ටර පුර කාලයක් ද ඒක තියෙන්නෙ...? පොදු වැස්සක් එක්කම ඒ ලස්සනත් මැකිලා යනවා. මතකයක් විතරයි ඉතුරු වෙන්නේ. ජීවිතෙත් හරියට ඒ වගේ මායාවක්. කරන දුක සතුට වගේ ඒවත් ඒ පැවැත්මේ එක මොහොතක් විතරයි. අපේම කියල ඇල්මක් ඇතිකර ගන්න කරමි දෙයක් ඒවල නෑ ජානයි"

"මො වීදියට හිතන්න පුළුවන් නම් ඇයි ලොකු මැණියො ජීවිතේ අත් ඇරල දාල ආවේ?"

"මම මෙතෙක්ම එතෙක්ම මේවගේ පැහැදිලි වැටහීමක් තිබුනෙ නෑ. මමත් ආවේ මොක වගේම කමයි. ජීවිතේ අතරම. ඩොලා.. යන එන මගක් සොයා ගන්න බැරිව ඉන්නෙකොට වාසනාවක් තිබිල කමයි මේ පැත්තට පාර පෙනුනේ.."

"හුඟක් අයට සේරුම ගන්න බැහැ මේ ජීවිතේ කියන ආරක්ෂාව... සැකයීම..."

අප ආපසු ආරණ්‍ය බිමට එන විට හොඳටම 1 වී තිබිණි. ලොකු මැණියන් මෙසේ මා සමඟ කතා කිරීමට ගත කරන කාලය සිතින් හා ගතින් ඔක්පල වී සිටි මට දැනුනේ දිව මුදුවක් ලෙසිනි.

යළිත් වරක් මා මේ අසරණ තත්ත්වයෙන් මුදවා ගැනීම අත දිය හැකි මනුෂ්‍යයකු මට හමුවී ඇත. ඇය කියන්නා සේ ඇත්තෙන්ම මා වාසනාවන්ත නොවේද?

දිනෙන් දින ඇය සමග ගතකරන කාලය තුළදී මගේ සිතට ඇතුළුවන ශක්තිය වැනි බලවේගය.... ඇය තුළ ඇති නිමක් නැති කරුණාව විය යුතුය. නිරන්තරයෙන් හඳ දවන වේදනාව යම් දිනකදී ඒ කරුණාවට පරදින බව මට තිසෑකය.

මුද්ධ පුජාවෙන් අනතුරුව අප සෑම බෝ මඵව වෙත පිය නැගුවේ දැල්වුණු පහන් එළියෙන් මග බලමිනි. සඳ නොනැගී ඒ රාත්‍රියේ අඳුරු අඟස යට හිඳගත ගැයෙන පිරිත් හඬට මාත් එක්වුයේ බොහෝවිට ඒවාට කන්දීමෙනි. භාවනාව ඇරඹෙන්නේ ඉන් අනතුරුවය. ගිහි පැවිදි හැම දෙනාම එයට සහභාගි වෙති.

මේ ජීවිතයට පුරුදු වීම මා හිතුවාට වඩා ලෙහෙසිවූයේ එකිනෙකා වෙත දැක්වූ කරුණාව නිසාය. මගෙන් සිදුවූ අක්ෂර ශුද්ධ ඔවුන් ගණන් ගත්තේ නැත. අප සිතාපුනේ හෝ කතා කළේ අවශ්‍යම වූ විටදී පමණි.

අවට ලෝකයේ සිදුවන දේ ගැන දැන ගැනීමට මෙහි කිසිවෙකුට අවශ්‍යතාවයක් නොවීණි. රූපවාහිනිය හෝ ගුවන් විදුලිය යන්ත්‍රයක් නොමැති වූ නිසා මෙහි ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය නොවූ බාහිර ලෝකයේ සිදුවීම්වලින් අපගේ සිත් පුරවා ගන්නා මගක් නොවීය. ඔවුන් ඒ කල්වය දෙස බැලුවේ පාදුව ලෙසින් නොව ආරණ්‍යය ජීවිතයේදී පමණක් ලැබිය හැකි සත්‍යයක් ලෙසිනි.

පාදුව යන වචනය ඉවත් කර මෙහි පවතින නිහඩ බවට ඇල්මක් දැක්වීමට මමද උත්සාහ කළෙමි.

මෙතෙක් මා ජීවිතයෙන් අපේක්ෂා කළ දේවල් මට ලැබී නැත. මා අපේක්ෂා කළ යුත්තේ මොනවාද යන්න විශාල ප්‍රශ්නයක් පමණි. මගේ ජීවිතයට ඇති එකම විසදුම් මරණය පමණක්ය යන බියකරු සිහිවිල්ලෙන් මිදී වෙනත් මගක් සොයාගත හැකි නම්? මගේ පැතුම් රැදී ඇත්තේ එම ප්‍රශ්න සේය.

මෙහි සිටින අප සියළු දෙනාම ප්‍රශ්නයන්ට පිළිතුරු සොයන අයයි. කිසිම පුද්ගලයෙකුත් අපට පිළිසරණක් ලැබී නැත. කිසියම් දිනක අපගේ සිත් නිවී පහන් වූ විට ඒ පිළිතුරු අප තුළින්ම හමුවෙනු ඇතැයි යන්න අපගේ බලාපොරොත්තුවයි. ඒ කරා උච්චත හැකි මග වැටී ඇත්තේ නිහඩතාවය තුළිනි.

මද සුලභින් සැලකෙන බෝපත්තිල ඒකාකාරී තාදයට කන්දිගත සිත එකත කර ගැනීමට මම උත්සාහ කළෙමි. දැස් පියාගත් විට අවට ලෝකයෙන් සැහෙන ප්‍රමාණයක් මගෙන් ඉවත්වේ. බෝපත්තිල තාදය රජයන සුරක්ෂිත ලොවක මා තනිවී ඇත. ඒ ලොවේ හඩට කන්දී ඒවා හඳුනාගැනීමට මා උත්සාහ කළ යුතුය.

මා මෙහෙතියක කරගන්නට ලොකු මැණියන් තුළ කිසිම හදිසියක් නැත. හැකි හැම අවස්තාවකම ඇය මා හා කතාවට

එක් වූයේ මගේ සිතේ ඇතිවන වෙනස හේතුවේ ගැනීමට යයි මට සිතේ.

කෙස් වැටිය මා අතින්ම කපාදමා කහ සිවුරක් පොරවාගත ඔවුන් හා එක්වීමට මා තුළ ඇති ආසාව ගැන මා ඇය හා පැවසූ විට ඇය කළේ සිතාපිමය.

"ඔයා ආය කරන්නේ ජීවිතේට ස්ථිර කන්ඩයක් ඇති කරගන්නයි. මේ ජීවිතේට අපි කෙනෙක්ව ඔබ ගන්නෙ සම්පූර්ණයෙන්ම කැප වීමට සූදානම් කන්ඩයකට පත්වුනාමයි. තව වික කලක් ඔයාම හිත හොඳටම ගස්ගිමක් වුනාම අනාගතේ ගැන හිතන්න පුළුවන්.." ඇය පැවසුවේ මද වේලාවක් නිකඩව සිතා බලාය.

බොහෝ දිනවල වැව් ඉස්මත්තේ හිරු බැසයන අයුරු බැලීමට ඇය මා හා එක් වූවාය. දානයට ලැබුණු පළතුරු වැනි දේ ඉතුරු වී ඇතිනම් ඒවා වදුරන්ට හා තුරුල්ලන්ට දීම සඳහා අපි රැගෙන ආවෙමු. මිනිසුන්ව සම්පූර්ණයෙන්ම විශ්වාස කිරීමට සතුන්ට වැඩි වේලාවක් ගත නොවේ. අප දකින විටම වදුරන් අතු අතරින් පහලට ඒමට පුරුදු වූයේ ඉතා ඉක්මණින්. පැමිණාම එකම වේලාවකට වැව් ඉස්මත්තට එක්වන්නට පුරුදු වූ හිරවුන්ගේ සංඛ්‍යාව දිනෙන් දින වැඩිවූයේ පණිවිඩය තව තවත් හිරවුන්ට පැතිර යාම නිසා විය යුතුය. මුලදි පහලට ඒමට ඔවුන් පසුබට වූවක් දැන් ඔවුන් අප හඳුනාගෙන පියඹා එන්නේ සැබෑ හිතවත් බවකිනි.

මේ අභිංසක සත්ව ලොවේ මට තැනක් හිමිය. ඔවුනට මා අවාසනාවන්ත ගැහැණියක් නොවේ. අප එකිනෙකා වෙත ඇති කරගත් මේ වැටහීම ඇත්තෙන්ම මට සතුටකි.

"ඔය ලොකු වදුරො ආවම පරිස්සම් වෙන්න ජානකී. එවුන් හපන්න පුළුවන්.."

"කුඩුවල හිරකරල ඉන්න සත්තු බලනවට වැඩිය මම ආස මෙහෙම නිදහසේ ඉන්න සත්තුන්ට බලන්නයි. අපි දමයන්තිව වුනත් අරන් ගියේ සත්තු වත්කට නෙමේ යාල වගේ තැන්වලටයි.

“කවි වික කලකිත් මේ කැලෑ විකත් එළි වුනාම සත්තුන්ට
කුරුල්ලන්ට මෙහෙමවත් බේරිල ඉන්න බැරිවෙයි.”

“හැම කැනම දකින්න අහන්න ලැබෙන්නෙ අසාධාරණය
ගැනම හේද” අභි-සකයන්ට මේ ලෝකෙ අද දරුණු වැඩි.. හුඟක්
වෙලාවට මත්තැන් වලට වෙන වෙන මත් දුටුවලට එහෙම
පුරුදුවෙන අය ඒවට ඇදිල යන්නෙ ඒ ලෝකෙත් මිඳෙන්න වෙන්න
පුරවත්...”

“ලෝකෙට මුහුණදෙන්න ගස්තියතුක් නැතිකම කියල
කියන්නත් පුරවත්...”

“මේව හිතන්න හියාම හරිම කරනක් හිතට එන්නෙ.
දමයන්තියෙ මිනීමරුව අල්ල ගන්න බැරි හේතු විස්තර කරල
දෙන්න පොලීසියෙ අය ආවම එහෙම මට එන කරන දරාගන්න
බැරිකරමි. ඒත් අපට තියෙන්නෙ ඒ සේරම පිරිව නමාගන
ඉවසන්න විතරයි... ඒක ලේසි නෑ...”

“ජානකී මල්පහත් පුරා කරල හරි මිනෙම හොඳ දෙයක්
කළාම අපි බුදුන්ට දෙවියන්ට ඒ හොඳ වලින් උපහාර කරනව
හේද? ඒ වගේ හොඳ වගේම හිතට දැනෙන කරනව වේදනාව වගේ
දේවලක් බුදුන්ගෙ පාමුල පුරා කරන්න. අපිට නොපෙනුනත් අපට
ඉහලින් යම්කිසි බලයක් තියනව ඒ මක්කොම බාර අරන්
සාධාරණය ඉටු කරන්න. තමන් විශ්වාස කරන මිනෙම තමන්
ඒකට සිටිව කමක් නෑ. අපිට බෑ හැම තිස්සෙම අසාධාරණය
ජයගන්න. ඒ වෙලාවට ඒ තත්වෙ ඒ වගෙ බලයකට බාර කරල
අපේ හිත් තිදහස් කරගන්න පුරවත් නම් හුඟක් වටිනවා. එකකල්
අපට සැනසීම ලැබෙන්නෙ අමාරුයි. මියාට කේරෙනවද මම
කියන දේ?”

“කොහොම හරි තේරුම් ගන්නයි මම හදන්නේ?”

“මියා දන්නව හේද ජේසු තුමන්ගෙ වර්ත කතාව? එයාගෙම
හිතවතුන් එයාව පාවිදිල කුරුසියක ඇත ගහල අර කරමි දුක්
විදින කොට මුළු ලෝකෙම අහක බැලුවා. ඒ කරමි අභි-සක
මිනිහෙක් නිරපාරාදේ දුක් වින්දා... හැම බලයක්ම නිහඩයි කෝ

සාධාරණය? එක් එයා ගොඩ කළේ නෑ. හිතේ සැතපීමෙන් ඇරුණේ. මම හිතන්නේ එතුමා සත්‍යය අවබෝධ කරගත්ත කෙනෙක්. සාමාන්‍ය මිත්‍රස්තයෙකුට ඒ වගේ ඉවසීමක් තියෙන්නෙ කලාතුරන්ත්. අපිට ඉගෙනගන්න හුඟක් දේවල් තියනව ඒ සිදුවීමෙන්."

"මම හිතන්නෙත් හැම ආගමකින්ම පාර පෙන්න්නෙ එකම තැනකට යන්නයි."

මව් වෙත වෙත පාරවල් වලින් ආවත් හැමදෙනාම යන්නෙ එකම තැනකටයි.

* * *

උදේ පටන් ඇඳ හැසුණු වැස්ස දිගුකලක් දුර්වලව යටවී තිබූ රජරට පරිසරයට එක් කළේ සුවිදායක බවකි. ජනෙල්කවුරු කුඹිත් ඇතුළට එන සුලභිත්ද වෙනදා හොවු පිපිලක් මුහුණට දැනේ.

සවස් කාලයේ භාවිතාවට බෝ මඵවට යාමට නොහැකි තිසා ඒ සඳහා අප එක්වූයේ ශාලාවටය. දැල්වූ හඳුන්කුරු භාරහත්වල සුවඳ ශාලාව ඇතුළේ වාතාවරණයේ පාවෙන මල් සුවඳට එක් වීමෙන් සැදි සුලභ සිත් තුළට නැවුම් බවක් එක් කිරීමට සමත්ය. ඒ සුවඳින් පිරි ලය හිස්කරවන සුසුමක් සමග මුළුජීවිත කාලයක් පුරා දැරූ මහා බරක් වැනි දෙයක් ඉවත් වී සිත සැහැල්ලු වී යයි.

"හිත සන්සුන් වෙන කල් ආනාපාන සති භාවිතාව කරලා.. ඊට පස්සෙ අපි මෙහි භාවිතාව ටික වේලාවක් කරමු." මුළු ශාලාව පුරාම පැතිර ඇති නිහඩ බවට අපගේ හුස්ම ගන්න හඩත් බාධාවක් නොවේ.

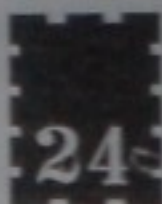
"නිද්‍රාවේ මිමිවා.. නිරෝගි වේ මිමිවා.. සුවපත් වේ මිමිවා.." කියලා හිතමි වචන පමණක් ගබ්ද නොකර ඒ එකින් එක අරන් හොඳින් හිතලා බල්න්න. අපිට මුහුණපාන්න වෙලා කියන දුක් මොනවද? ඊට හේතු මොනවද? ඒ දුක්වලට අප පතන විසඳුම මොකක්ද?

ඒ හේතු එකින් එක ඉවත් වෙලා විසඳුම් ඒ අයුරින්ම ලැබී අපි ඒ දුකින් මිදෙමිවා කියල ප්‍රර්ථනා කරන්න. එකකොට හිත ඇතුළේ අප්‍රමාණ ආදරයක් ඇතිවෙනව. ඒ ආදරය වෙත කාටවත් වෙතස් කරන්න බැහැ. ඒ අපේ පුංචි හිතේ තමන් ගැන ඇතිවෙන ආදරේ බලවත් මුළු ලෝකෙටම පතුරවන්න කරමි..

"මැණියන්ගෙ වචන මා වෙනුවෙන්ම හිතලා පැවසුනා වගේ මට හිතෙන්නේ. මතක ඇති පුංචි කාලෙ ඉඳලා අප මේ භාවනාව කළත් බොහෝ විට අප කරන්නේ වේදනාවට ජීවිතේ කිදි දී නිහඩ වීමයි. කදුළු සැලීමයි. අප වටා සිටිනා අයගේ ජීවිතවලට පවා ඒ දුක බෙදාදීමයි. සැබෑ ආදරයක් ඇත්නම් අප එසේ අපටම සලකන්නේ කෙසේද? ජීවිතය මා අතරම කළ හැම අවස්ථාවකදීම මා කළේද මෙයම නොවේද?

"තමන්ගෙ සතුටයි. කෙනෙකුට වැදගත් වෙන්න ඕන. සතුටට අවශ්‍ය මොනවද කියල දැනගන්න තමී තමන්ට අවශ්‍ය මොනවද? තමන් කවුද? යන ප්‍රශ්නවලට උත්තර නොයාගන්න ඕනෙ. අප්‍රමාණ කරුණාවකින් තමන්ට අවශ්‍ය අරමුණු කරා තම ජීවිතය යොමු කරවන කෙනෙකුට අනුන්ගෙ සතුට ගැනත් වටහා ගන්න පුළුවන්."

වැස්ස නැවතී ඇති නිසා අවට පරිසරයද නිසලය. ශාලාව තුළද පැතිර ඇත්තේ දැඩිනිහඩ බවකි. සෙමින් සෙමින් සිත පුරා පැතිරී ආදරය තුළට තව තවත් ගැඹුරට පිවිසීමට කිසිදු බාධාවක් නැත. ඒ සුවිදායක බව හඟවන්නේ අප සතුව ඇත්තේ සිත පමණක්ය. කියාය.

බොහෝ දිනවල දවල් දානයේ වැඩ කටයුතු අවසන් වූ පසු සවස් වරුව මා ගතකළේ ආරණ්‍යයේ පිටුපස වැව් කණ්ඩිය අවට වනාන්තරය ගවේෂණය කිරීමටය. වැව අසින් අතින් පැත්ත හැරවූ මරුවක් තිබෙන්නේ වතුර මට්ටම් පහල සිටිමට සූදානම් ලෙස හැරීමට හෝ මල් කැඩීමට යාම සඳහා ප්‍රයෝජනයට කැපීම්ටය. ගංවතුර මට්ටමට වතුර නැගිවීම මාර්ග අවහිර වූවකොත් මෙයින් ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන අප්‍රමාණය.

දිනෙන් දින සිහුයෙන් වැඩෙන කැලයේ කතිරි මරුකඳු මත හිඳගත්විට මුලදී මෙන් අවට පරිසරයේ භික්ෂුකාරිය සියකරු යයි මට දැන් සිතෙන්නේ නැත. ඒ තරම්ම ඒ කවට මා දැන් කුරුඳු සිටිමි. රැකැසියන් කුරුල්ලන් වැනි වනයේ සතුන්ගේ තාදයන් එක්වී ඇතිත් ඇසෙන සිහින් රාවය ඒ සියකරු බවේම සාධකයකි.

මගේ සිත ඇතුළට එබී බලන්නට ඉඩ කැලසු භික්ෂු ලෝකය මගේම ජීවිතය වී හමාරය. මා තුළ එයට ඇත්තේ අපමණ සමීප බවකි.

කැටු මල් විකන් රැගෙන දියගෙන යාමට වැවට පැමිණි මැණිවරුන් සමග මා ආපසු ගියේ හිලමිතක පුජාව පුදානම් කිරීමට එක් වීමටය. අප එතනට යනවිටම ඇරඹුණු ගන්ධාරි තාදයද සමහින් පුජාව අතින් අතට මාරු වීම් ඇරඹිණි. මා ගෙනා කහපාට මල් වට්ටියද ඒ දැන් මගින් බුදුගෙය දෙසට ඇදෙනු මා බලා සිටියේ සතුටිනි.

අද පසොළොස්වක පොහොය පසු වී දින දෙකක් ගතවූවා පමණක් වුවද ගස් අතවිත් යාන්තමය මතු වී එත සඳේ ඵලිය තෘප්ති මලානිකය. එතරම් සෙනගක් නොපැමිණි නිසා බෝටිය වටා දල්වා ඇත්තේ පහත් කීපයක් පමණි.

අප්පර දුරුවීමට තව පහත් විකක් දැල් විය යුතු යයි මට සිතීමි. මේ පහත් නිව් යන මැදියමට සඳ මුදුන්වී බෝමරුව පමණක් නොව මුර ආරණ්‍ය භූමියම එකර වී යනු ඇත.

කුටියේ පහත් නිවා දමා ජනේලයෙන් ඇතුළට එන සද්දස්වලට මැදිවී හිඳගත සිතරකන කිරීමකෙසේ වෙතත් සිතට සිතෙන කැන්වලට යාමට ඉඩ හැර බලා සිටීමට මට පුළුවන. එවන් වෙලාවකදී සිත කොහේ කා ලඟට ගියත් මානට දැනෙන්නේ මුර ලොවම තහවන සඳ කිරිනේ සිසිල පමණි.

“අපි ගිය අවුරුද්දේ එතකොට හිටියෙ නෑ නේද? අර්තින් වෙන්න ඇති මෙතනට ආවේ...” පසෙකින් විත් මා අමතන්නේ සුපුරුදු හඬකි. දහවල් දානය රැගෙන පැමිණි පිරිසේ අයගෙන් දෙදෙනෙකු ආපසු පැමිණ සිටී. ඔවුන් අත ඇත්තේ තෙල් බෝතලයකි.

“මේ පහත් සුද්ධ කරල තිර දැමීමේ පත්තු කරන්න හිතලයි ඔයාලට කැමති නම් තෙල් දාල පත්තු කරන්න.. ඔව් මම ලඟදි තමයි මෙතනට ආවේ. ඔයාල හැම අවුරුද්දෙම එනවද..?”

“ඔව් මේ සාගරගෙ පවුලේ අය තමයි දානෙ බාර අරන් තියෙන්නෙ. අපිත් එතවා සාගර ලංකාවට ආපු අවුරුදුවලට...” සාගර යයි හැදින්වූ කැනැත්තාගේ මිතුරා පැවසීය.

“අපේ අම්මගෙ නමින් මේ දානෙ දෙන්නෙ. ඒ නිසා හැම අවුරුද්දෙම වගේ මෙම ලංකාවට එන්න බලනව ඒකට...”

“අම්ම නැතිවෙල හුඟක් කල්ද?”

“ඔව් මම පේරාදෙණියේ විශ්ව විද්‍යාලේ ඉගෙන ගන්න කාලේ. දැන් පැහෙන කලක් ගතවෙලා...”

“දැන් කොහෙද ඉන්නෝ?”

“නවසීලන්තෙ.. මම එහෙ වැඩකරනවා...”

සාගරත් මිතුරාත් දෙදෙනාම මා දෙස බලා සිටින්නේ මා මොනවා හෝ කියන තුරු විය යුතුය. ඒත් එයින් එහාට කතාව ගෙන යාමට කරම් මාතෘකාවක් මගේ සිතට පැමිණ නැත.

"මෙතන හරි ලස්සණ තැනක්.. මම හරි ආසාවෙන් එන්නෙ.." සාගර යළිත් කතාව අරඹන්නේ මගේ නිහඩතාවය පිළි ගැනීමට සුදානම් නැති ලෙසිනි.

"ඒ රටක් මේ වගේම ලස්සණයිනේ, මම පින්තුර දැකල තියනවා.."

"ඔව්..ඒත් මෙහ වගේ මිනිස්සු පිරිල නෑ.. හරි පාසුයි මේ වගේ රටක ඉඳලා ගියාම, දිගටම තණබිම්.. බැටළුවො හරක් තමා වැඩි හරියක් දකින්නේ තාගරයෙන් පිටවුනාම.."

"කඳු හරි ලස්සණයි හේද එනේ?"

"හුඟක්ම හිම වැටෙන කාලෙටයි ලස්සණ"

"ලංකාව වෙනස්වෙන හැටි මියාව හේරෙනවද?"

"අපි පුංචි කාලෙට වැඩිය දැන් මිනිස්සු හරි වෙනස් වෙලා"

"එහෙ අය යුරෝපයේ ඇමෙරිකාවේ අය වගේ වෙන්ත ඇති හේද?"

"වැඩි හරියක් සුදු අය වුනාට ඒ රටේ මුල ඉඳලම හිටපු මයෝරි මිනිස්සුත් තාම ඉන්නවා. ඇමෙරිකාවේ එහෙම තියන ප්‍රශ්න හුඟක් තාම එහාට ඇවිත් නෑ.."

"එහෙ තියනවද බුද්ධාගමේ පත්සල් එහෙමත්?"

"මේ වගේ.. භාවනා කරන භාමුදුරුවරු ඉන්න ලොකු ආරණ්‍යක් තියනවා.. කැල් මැද කුටි හඳල තියෙන්නෙ. හරිම ලස්සණයි... ලෝකෙ වෙන වෙන රටවලින් ආපු භාමුදුරුවරු එතන ඉන්නේ.. ඒ ජීවිතේටම කැපවුණු අය..."

"මේ ජීවිතෙන් ප්‍රයෝජනයක් ලබන්න නම් අතික් සේරම අත ඇරලා ඒකටම කැප වෙන්න ඕනෙ තමයි."

"දවල් මියාව දැක්කම අපිට හිතන්න අමාරු වුනා කොහොමද මියාව ජීවිතේ එපා වුනේ කියලා..?" සාගර එලෙසින් මාකෘතාව වෙනස් අතකට යොමු කරවීම මා තුළ ඇතිකළේ අපහසුතාවයකි. මෙතෙක් සුභද්‍රව කෙරුණ කතාව නවතා මදකට පිළිතුර ගැන සිතා බැලීමට මට සිදුවිය.

“මම ජීවිතේ ඊපා වෙලා නෑහැ. කාමක් ජීවිතේට ආස නිසයි කොහොමනරි ජීවත්වෙන්න බලන්නේ.. මයාල ගෙනත් තියන මක්කොම කෙල්වලින් පහන් පත්තු කළේ තැනි වුනාට කමක් නෑහැ. කවි ටිකකින් හද මුදුන් වුනාම හොදට ඵලිය තියනවා..”

“අද ලස්සණ දවසක්..” සාගර පැවසුවේ අහසට තෙත් යොමා තියා ඔහුගේ මුහුණේ සතුට මට පැහැදිලිව දැක ගත හැකිය.

“මයා නිකමට ටික දවසකට කාවනා කරන්න ඇවිල්ලද මෙතනට..?”

“මම මෙතනට ඇවිත් දැන් මාස තුන හතරක් විතර වුනා..” සාගරගේ මුහුණට යළි විමනිය ඊක් වන්නේ ඊතරම් කාලයක් මා මෙහි සිටින්නේ ඇයි කියා දැනගැනීමට විය යුතුය.

“කපිලයි මායි කෙල් විතරයි අරගන ආවේ”

සාගර පවසන්නේ අප අතර නිහඩ කාවය මකා දැමීමටය.

“මව් සාගර බලාගන ආවේ අනිත්වා නිකම්ම හම්බවෙයි කියලයි.. මම අරහෙට හිඟින් බලන්නම් මල් ටිකතුක් හොයා ගන්න පුරවන්ද කියලා..” බෝ මරුවේ දැන් සිටින්නේ අප දෙදෙනා පමණි සාගර ගැන බියක් සිතට නොදැනුනත් මේ තාදුනන පුද්ගලයා හා කතා කළ යුත්තේ මොනවා දැයි සිතා ගැනීමට මට මොහොතක් තතරවීමට සිදුවිය.

“හද මුදුන්වෙලා බෝ මරුවේ සුදු වැල්ලට හද ඵලිය වැටුනම ලස්සණ ඇති තේද?”

“මයා පොත් වගේ දේවල් ලියන කෙනෙක්ද?”

“නෑ කාම ලියල නම් නෑ.. ඒත් පොතක් වුනත් ලියන්න පුරවන් කියල හිතෙනව මයා කියනව නම් මයාගෙ කතාව..?”

“මගේ කතාව..? මගේ ජීවිත කතාව ඇහුවොත් මයා තවත් මෙතන ඉන්නේ නෑ.. ඒ තරමට ම. අවාසනාවන්තයි කියල මයා හිතයි..”

"මං හිතන විදිය දැනගන්න පුළුවන් ඒක කීවට පස්සෙනෙ. මං ඇත්තටම කීවෙ මං ආසයි මයා ගැන දැනගන්න කියලා..." සාගරගේ වදන්වල රැඳී තැහිම් මුහුණට මදකට මගේ සිත තුළ තැහි ගැන්මක් ඇතිකරවයි. මට තෙර බොහෝ අය මා මෙවන් කැනකට යොමු කරවූ හැටි දැන ගැනීමට කුතුහලයක් දක්වා ඇතත් ඒ ඊක ද ව්‍යාධික හෝ මා මෙලෙස උත්තර සොය ගැනීමේ අපහසුතාවයට මුහුණ දුන්නේනැත. තේරුම් ගත නොහැකි අන්දමේ නොසන්සුන් බවක් දැනුනත් එතනින් ඉවත් වී යාමට මම නොසිතුවෙමි.

"අපි ලොකු මැණියන්ගෙන් දැනගන්නා ඕයාගෙ නම ජානකී කියලා..."

"වෙන මොනවද දැනගන්න ඕනේ..."

"ඕයාගෙ එකම දුටු තැනිටුනායු වූවී කාලෙදි... හරි දරුණු විදියට කීවා.. මට තමි හිතන්නත් අමාරුයි මයා විදින්න ඇති දුක.. ඒත් දැන් මයා දිනා බැලුවම හිතෙන්නෙ හරි සැනසීමකින් ඉන්න කෙනෙක් කියලා..."

"මේ තත්වට එන්න මට ලේසිවුනේ නැ.. ඇත්තෙන්ම මම මෙතාට ආව නිසයි මගෙ ජීවිතේ බේරුනේ. මට තේරු ගන්න තිබුනේ තැන් දෙකයි. පිස්සන් කොටුවට යන්විද? තැත්තමි මෙහෙ තවතිනවද කියලයි."

"ජීවිතේ හුතක් වෙලාවට හරි තපුරුයි..."

"මයා වගේ කෙනෙකුට එහෙම හිතන්න කියා ජීවිතේ දුක් පැත්ත තේරුම් ගන්නවත් ඉඩක් ලැබෙයි කියල මම හිතන්නෙ නැ..."

"ඒ මයා හිතන හැටි... මයාට නොපෙනුනාට මමත් හුතක් දුක් විඳල නියනව..." සාගර පවසන්නේ මද සිතාහිතක් යුතුවය. මේ අප්‍රසන්න මාතෘකාව වෙනස්කළ යුතුයයි මා සිතුවේ ඊය අප දෙදෙනාටම පහසු නොවූ නිසාය.

"තවසීලන්නෙ ගැන මම අහල නියන විදියට හරි ලස්සණයි හැම කාලෙටම.. ගස්වල පාට පවා වෙනස් වෙනවා.. තේද?"

"මේ ඒ සිත කාලෙට ඉස්සර ගස්වල කොල වූවෙක
කාලෙට රහෙම වෙතවා.. ආයිම සිත කාලෙට පස්සෙ ගස්වල දර
දාල මල් පිහෙන කොටත් හරිල්පසෙයි."

"මයා හරි වාසනාවත්තයි ඒ වගෙ රටක ඉන්න"

"හුන්නේ අය රහෙම තමා හිතන්නෙ. තනියම ඉන්නකොට
ලස්සෙම දේවල් දිනා වුනත් ආසාවෙන් බලන්න හිතෙන්නෙ නෑ.
පාදුවත් විතරයි කියෙන්නෙ.." ඔහුගේ අවංක පිළිතුරු මා පත්
පසේ අසිරු කප්පියකටය.

"කපින්නෙ රට දාල යන හුන්නේ අයට ඒ රටවල හැම දේම
නිමුනත් ඔහොම පාදුවත් දැනෙනවා ලෝකෙ කෙයි රටක්වත්
ලා-කාට වගේ නෑහැ හේද?" ඔහු මේවර සිනාසී කතාව
කැට්පවුටත් තව සීමට බොහෝ දේ ඇති බවත් ඔහුගේ මුහුණින්
පිළිබිඹු විය. මා පිරිසිදු කර තිර දැමූ පහන් සියල්ලම ඔහු අතින්
දැල්වෙද්දී බෝම්බුවේ කහපාට සොමා එළියක් පැතිර ගියේය.

"මයාගෙ පවුලෙ අය කැමතිද මයා මෙහෙ ඉන්නවට?"

"එයාල කැමතියි මම ආපහු එනව නම්. මගෙ කියල මට
ඉන්නෙ මගෙ අයිියගෙ පවුල විතරයි. ඒත් ආත්ම ගාතනකට
පැහැන්නේ දුක් මම විදල තියනවා. මම ස්ථිරවම මෙහෙති සස්තට
ඇතුල් වෙතවා හෙදිම.."

"මයාට දුක හැද්ද ඇත්තටම.. මයාට නම් ජීවිතෙන්
පැහැන අසාධාරණකම් සිද්ධ වෙලා තියෙන්න ඕනෙ ඒ වගෙ
ජීරණයක් හන්න.."

"උදේ ඉඳන් 1 වෙනකල් ඇහැරිල ඉන්න හැම මොමොකකම
කෙදර්දි මට ප්‍රාර්ථනා කරන්න ඉතුරුවෙලා නිමුණේ මේ ජීවිතෙ
ඉවරයත් අවසානයත් වෙලා මට ගැලවීමක් ලැබෙන්න කියල
විතරයි. ඒක හරිම දුකක් සාගර.. තමන්ගෙ ජීවිතේට ආදරේ
වෙන්න බැරි වෙන එක.. ඒක නැතිවෙන්න කියල හිතන්න තරම්
ලෝකෙ කහර කැනක් කියල හිතන්න වෙන එක.. ඒ දුක දරාගත
ඉන්න එක ලේසි නෑ.. මයාට හිතන්න වත් බෑ ඒ වගෙ තත්වයක්
ගැන.. හතුරෙකුටවත් රහෙම හිතන්න වෙන්න කියල මම නම්

බැලූයේ ඔහුගේ වෙහෙරයක් නැත. එක් මේ මම ලබල නිසන කුසලයක් හේතු වෙන්න පුළුවන් ම. වගේම දුක් විඳිනු කෙනෙකුට වියමි.

"මියා නිසන දේ හේතු වෙන්න කරමි මමත් අත්දැකීමි ලබල නිසනව. ඒකමි. එක් මම ජීවිතේ අත ඇරල යන්න හිතුවෙ නැ" ජීවිතේ නැතිදැමි මෙහෙම නැ නිසල මියා හිතන්නෙ නැද්ද?"

නවීයම මගේ හිත ඇතුළේ තෙරපෙන සිතිවිලිවලට ආරාධනා කෙරෙන ප්‍රශ්න ඇතිමට මොහු තුළ ඇති මේ හැකියාව කුමක්ද? අත්හැරීම මේ ලෙසින් ජීවිතය සම්පූර්ණයෙන්ම අත හැර දමා යන තීරණය පිළිබඳ සැලකිල්ලක් දුකක් මා සිත තුළට පවතී. එය මා මෙතෙක් කිසිවෙකුට හෙළිකර නැත. මෙය ලොකු භූමියකට පවා කීමට නොහැකි දෙයකි. මට අවශ්‍යව ඇත්තේ කුමක් හෝ ස්ථිර බවක් මගේ ජීවිතයට ලබා ගැනීමය. මා කවුද මියා "නැතිවීමක්" මට අවශ්‍යය. දෙලොවටම නැතිව මෙලෙස ජීවත් වීම එකම පහසු දෙයක් නොවේ. මට ජීවිතයෙන් අවශ්‍යය කවත් දුක් නොවිඳ සැතපිල්ලේ ජීවත් වීමට නම් මෙයට වඩා සුදුසු ජීවිතයක් මට කවත් නොමැත.

"මට කේරෙතව මියාට දුකයි නිසල මේ ජීවිතෙන් ඇත් වෙන එක? මම නවිතෙ?"

"දුකක් නැති නිසල මට නිසන්න බැහැ. මම කොට්ටර ජීවිතේට ආස වුනත් මට ජීවිතෙන් මම ආස දේවල් ලැබුනෙ නැ... යන්න නිසල වෙන කැනක් මට ඇත්තෙන්ම නැහැ. ඉතින් මේ ජීවිතේ නිසන ආරක්ෂාව... සැතපීම.. බාර නොගන්න එකේ හේතුවක් නැත"

"මියාට කව කලක් මෙහෙම ඉන්න පුළුවන්නෙ. ඉක්මන් නොවි..."

"කේරෙම සම්පූර්ණයෙන්ම අත අහිමින මට විකක් දුකයි කමයි. මම ඇත්තම මේ විදියට කතා කරන එක වැරදියි. ඒත් මියා අහනු එකට අවංක උත්තරයක් දුන්නේ..."

"මියා සැහැන්න අප්‍රසන්න දේවල්වල මුණ දීල නිසනව මය විදියට හිතන්න..."

මම කවත් ඒව දිනා කරතින් වේදනාවෙන් බලන්නෙහැක,
වේර කරන්නේ හැක. හිත්දර වගේ මාව දිවා රැ දවස වේදනාව
දැන්ම කරමිම වදයක් නෙවේ. හිත සන්සුන් කරගත ආපසු හැරිල
බලන කොට... ලෝකෙ අපිට පේන්නෙ වෙනස් විදියකට.

"මේකත ඉඳගත ඔයා කියන ඒව අහගත ඉන්න කොට
මටත් පේන්නෙ ඒ ලස්සණ ලෝකෙ වෙන්න ඇති..."

"නෑ මම හිතන්නෙ නෑ ඔයා දකින්නෙ මම හිතන විදියට
කියලා.. සාගර.. මම කියන ඒව ඔයාට කේරෙතවද කියලවත් මට
විස්වාස නෑ..."

"එහෙමම මට කේරුම්කරල කියන්න මම මුර රැම අහගෙන
ඉන්නමි..." සාගර කතා කරන්නේ අපට නොගැලපෙන අයුරින්
යයි මට සිතීමි.

"ඔයාගෙ යායුව මල් ගස් හිට්ටල මල් පිපෙනකල් බලාගත
ඉන්නව වගේ කාමත් නැත්තෙ..." ඔහු කිවු දේ ගණන් නොගත්තා
යේ මා සිතායුත්තේ එසේ පවසමිනි.

කේරුම් ගත නොහැකි කේතුවක් තිසා ඔහුගේ හිත රිදවීමට
නොහැකි අන්දමේ අනුකම්පාවක් මා තුළ ඇතිවේ.

ලොකු මැණියන් තිකරම අපට අනතුරු ඇඟවුයේ මෙවැනි
පිරිමින් ගැන විය යුතුය.

"පිටුරු ඇඳගත හිටියත් .. සමහර පිරිමි ඉන්නව..ඔයාල
ලඟට ඇවිත් නා නා ප්‍රකාර දේවල් කියයි විනෝද වෙන්න බලයි.
ඒ වගෙ වෙලාවට හිත සන්සුන් කරගත ඒ අයගෙ හැඟීම්වලට
හිතාවෙන්නෙ නැතිව එයාලව ආපසු හරවල යවන්න පුළුවන්
වෙන්න ඕනෙ..."

මෙතෙක් කල් නොයෙක් පුද්ගලයන් මෙවැනිම දේ කොපමණ
පවසා ඇත්තේ මෙලෙස මගේ සිත මීට පෙර වචල වී නැත. මා
බියපත් කළේ සාගරගේ වදන් මගේ සිත සසල කිරීමට සමත්
වීමය. මේ සිත දුර්වල වීමට ඉඩදිය යුතු වේලාවක් නොවේ.

"සාගර ඉවරද බණ අහල...? කපිල ආපසු පැමිණියේ
අවසෙතියා මල් දෙකක් රැගෙනය.

"මට පේන්නේ උඹ සෝවාන් වෙලා වගෙයි" ඔහු මට නැසෙන්නට පරිස්සම් වෙමින් සාගරට පැවසුවත් එය මට ඇසුණි.

"මම බැලුවේ රහස් වෙන්නයි. තව ටිකකින් උඹ ආවේ නැත්නම්..." සාගර සිතාසෙයි.

"මේ මිනිසාගෙන් බේරෙන්න බැරිව ගියා එක්ක එන්න යියලා... මමත් පව් පුරව් ගන්නව් මම හිතන්නේ..." කපිල අප දෙදෙනා සිටින්නේ පිළිතුරක් අපේක්ෂාවෙන් මෙනි.

"වැඩිය මල් හම්බවෙලා නැ පෝද?" එක් පුද්ගලයෙක් හිස්බව එ මල් දෙකින් මැසේ. ඒ බෝවී ඇතත් බෝ මරුවේ වෙනදා දැක නැති විදියේ ආකර්ෂණීය බවක් තවමත් මා එහි රඳවාගත ඇතැයි මට සිතේ.

"සාගර එතවද මාත් එක්ක යන්න"

"ඉන්න බැරිනම් කපිල යන්න... මම හිටි හයික් කරන්නම්. ඇඟිල්ලක් උස්සගත පාරේ හිටියම කවුරු හරි දාගත යයි පෝද?"

"කවුරු දාගත යයිද කියන එකයි පුස්තක" කපිල ආපසු යාමේ අදහස මතුකිරීම ගැන මම සතුටු වීම.

"දැන් ඒවෙලා මාත් යන්න ඕනේ. පරිස්සමට යන්න. මේ පැත්ත මාලාවට ඒ තරම් පුරුදුත් නැතේ." මා ආපසු යනවිට අතින් මැණිවරුන් ගිලන්පසට තේ සාදමින් සිටි බැවින් මට ඔවුන් හා එක් වීමට හැකි විය.

"දවල් දානේ ගෙනාපු කට්ටිය ආපසු ඇවිත් පහත් පත්තු කරල ගියා."

"ඇත්තද? එයාල හැම අවුරුද්දෙම එනවා. මෙතනට නිකර උදව් කරනවා.හරි හොඳයි."

එදින රාත්‍රිය වෙනදාට වඩා දිග බවක් මට හැඟිණි. නින්දා ලඟා වූයේ මැදියමත් ගතවූ පසුවය. ගතවූ මාස කීපය තුළ මගේ සිත මේ අන්දමින් කැළඹී ගිය වෙන කිසිදු දිනක් මට මතක නැත.

ආගන්තුක පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු පැමිණ හිතවත්ව කතා කළ පමණින් මගේ සිත මෙසේ බියපත්වී ඇත්තේ ඇයි? එය මේකා

ආයාසයකින් ලභාකරගත් සැනසීම තැනිති යාවිදෝ කියා ඇතිවූ බියක්ද එසේ තැත්තම් මට අයිති තැනි අසුරක සතුටක් මවුත් හා ගතවූ කාලය තුළ ලැබුවේය යන සැකය නිසා ඇතිවූවක්ද යන්න මට සැනැදිලි නැත.

තෙත් පියාගත එකින් එක ඇතුළු වන සිතිවිලි දෙස බලා සිටීමේ භාවනාව මගින් හෝ මේ සිතිවිලි සිතින් ඉවත් කර ගැනීමට මම තැත් කළෙමි.

සිතිවිල්ල කුමක්ද කියා හඳුනාගත කිසිම බැඳීමක්හෝ එහි හරි වැරදි ගැන විචිත්තවයක් කිරීමට හෝ තැත් නොකර ඒ දෙස සිතින් බලා සිටින විට එය ඉවත් වී යා යුතුය. සිත නිදහස් කරගත හැක්කේ එලෙසිනි. එකින් එක නොව එකිනෙකා හා පොර බැඳීමත් සිතට ඇතුළු වන සිතිවිලි හඳුනා ගැනීම පවා අපහසුය. සිතේ එකඟතාවය වෙත ළඟා වීම අද මෙතරම් අපහසු වී ඇත්තේ ඇයි? අවසානයේ මා තීරණය කළේ මා බියපත්වී ඇත්තේ මගේ සිත පාලනයකර ගැනීමේ ශක්තිය කාමත් හරිහැටි මා සතු වී නැති නිසාය කියායි. ඒ සඳහා මා කළ යුත්තේ වැඩිපුර කාලය භාවිතා කිරීම සඳහා යෙදවීමය. මගේ ජීවිතය වල්මත් වීමට ඉඩ නොදී රැකගත යුතුය.

“ජාතකී කාම නැගිටල නැද්ද?”

පසුදින මට වැඩිපුර උදේ තිත්ද ගොස් තිබූ බව වැටහුනේ මේනකා මැණියන් මා අමතන හඩිනි. මා ශාලාවට යනවිට උදෑසන වැඩ කටයුතු බොහෝමයක් අවසන්වී තිබිණි මැණිවරු හිල්දානයට හිඳ ගැනීමට සූදානම් වී සිටියහ. වැඩවලට උදව්නොවීම ගැන මා තුළ ඇතිවූයේ පසුතැවිල්ලකි.

කලින්දා රැයේ සිතේ තිබූ කැලඹීම නිසා සිත වෙහෙසට පත්වූවා සේ මට දැනේ.

“ජාතකී එතකල් අපි බලන් හිටියේ.” ලොකු මැණියන්ගේ වදන්වල ඇති කරුණාව අද දවසට මුහුණදී මට අවශ්‍ය සම්පූර්ණ ශක්තිය ලබා දීමට තරම් සමත්ය. ඇගේ සත්සුන් කතාවට කන්දෙන විට ඕනෑම අභියෝගයකට මුහුණ දීමට අපද සූදානම් යයි මට සිතේ.

දායකයින් මෙලෙසින් අප වෙත ආහාර හා වෙනත් නොයකුත් දේ ගෙන එන්නේ අප්‍රමාණ හස්තියකිනි. ඔවුන් ජීවත් වන ලෝකයේ මොන කරම් දුක් වේදනා හා ප්‍රශ්නවලට දිනපතා ඔවුනට මුහුණ දීමට සිදුවෙනවා ඇතිද? ඒ සියල්ල තිබියදී අපේ සුභසේන වෙනුවෙන් මෙතෙක් දුර ගෙවා පැමිණි ඔවුන් වෙනුවෙන් අපෙන්ද යමක් සිදුවිය යුතුය. අපට කළ හැකි විශාලම දෙය අවංක සිතින් ඔවුනට සුභ පැතීමයි.

මේ පුජනීය බිමේදී ලබන ආශිර්වාද ගස්තිය බවට හැරී පිටත ලොවේදී ඔවුන්ට උපකාර කරනු ඇත. සිත සියළුම බාහිර සිතිවිලිවලින් මුදවාගත ඔවුන්ගේ ජීවිත වල යම් ප්‍රශ්න ඇත්නම් ඒ සියල්ල විසඳේවායි.... සිතන්නට.... අවංකව කරුණාවෙන් සුඛව සිතන්නට මම උත්සාහ කළෙමි.

ඔවුන්ගේ සැලකිලි ලැබීමට කරම් මා සුදුස්සකු නොවුනහොත් ඒවා පරිහරණය කිරීම පාපයකි.

සිත පිරි යන කරුණාව වැනි හැඟීම අපට සත්කාර කරන මේ පිරිස වෙත පැතිරවිය හැකිනම් මගේ ජීවිතය අපගේ යාමක් නොවේ යයි මටද සතුටු විය හැකිය.

මා ඉදිරියේ ඇති පිහානට එක්වන ආහාර ගැන සිතීම පවා මටඅමතකවී ඇත.

අප මෙහිදී පුහුණුව ලබන්නේ ජීවත්වීමට අවශ්‍ය දෙයක් ලෙසින් පමණක් ආහාර දෙස බැලීමටය. රස ගුණ ගැන සිතා ආහාරව වලින් මා ලබන්නට පුරුදුව සිටි රස වින්දනය දැන් මා සිතින් ගිලිහී යමින් පවතින්නකි. ආසාවන් ගිලිහී යන ජීවිතයට සැහැල්ලු බව එක්වෙයි.

පිරිගොස් ඇති කෑම පිහානට තව වොක්ලට් කැල්ලක්ද එක්වෙයි. මෙතෙක් මා බැඳී සිටි දැහැනින් මා මුදවාදුයේ එය සිදු පුද්ගලයන්ගේ හටයි.

"ජානකී වොක්ලට්ස් වලට ආස ඇති කියල මේයා උදෙන්ම උස්සගත ආවා.." කපිල පවසන්නේ මා අමතමිනි. යළිත් වරක් මා ඉදිරියේ සිටින්නේ සාගරයි. සිතේ සත්පුත් බව අවසන් කරමින්

සිව්විලි වෙහෙස් වෙනු මට දැනුනත් ඒ බවත් ඔවුනට නොපෙන්වීමට මම අදිටන් කර ගතිමි. රහතුම...පිළිබඳ මගේ දක්ෂතාවය මෑත බැලීමට නොදම අවස්ථාවකි මෙය. ඔවුන් නිසා මා තුළ සිව්විලි කැලඹීමක් ඇති නොවූ අයුරින් මා හැසිරිය යුතුය.

"මයා පරත්තු වෙනකොට අපි හිතුව සතිය තැද්ද නියලත්..."සාගර සෙමින් පවසන්නේ මට පමණක් ඇසෙන ලෙසින් වුවද කැනගෙනාවය පළ කෙරෙන හැමදෙනා වෙතම පැතිරී යන පිතෘවනින් පමණක් ඔහුට පිළිතුරු දීමට මම පරිස්සම් වීම.

තේ සහ කෝපිද රැගෙන ඔවුන් යළි අප වෙත පැමිණෙනු මා දුටුවේ තෙත් අහසි.

"මොනත බැරිව ඇති මෙයා මිකට සිහි ගොඩක් දැමීම..."කපිල පැවසුවේ සාගර තේ කෝප්පය මා ඉදිරිපස තබන විටදීය.

මේනම් පිස්සන් කොටුවෙන් එළියට දැමූ දෙදෙනෙකු විය යුතුයයි අනන්‍යයන්හා පවසා සිතාසෙන්නට යටි සිත සුදානම් වුවත් ඔවුන් වෙත අනුබලයක් ලැබෙන කිසිවක් මා කළයුතු නැති බව මම දනිමි. මා බියපත් කළ "සතුට" යළිත් මගේ සිතට ඇතුළු වන්නේ වරදක් කරනවාය යන නොසන්සුන් බවක්ද සමගිනි.

ලොකු මැණියන් පින්දීම ඇරඹූ නිසා ඔවුන්ටද අතිකුත් අය අතරට ගොස් වාඩි වීමට සිදුවිය. ඇගේ වචන වෙත සිත රඳවා ගැනීමට මම උත්සාහ කළෙමි.

"... මේ විදියට සාසනයට කැපවුණු ඒ වගේම කැපවෙන්න බලාපොරොත්තුවෙන් මේ ස්ථානයේ ජීවත් වෙන අපට දායකයන් අතින් ලැබෙන මේ දානයේ ඉතා විශාල වටිනාකමක් තියෙනවා. අපේ ජීවිත සන්සුන්ව අරමුණක් කරා යොමු කරන්න අවශ්‍ය හැම දේම අපිට සපයල තියෙන්නේ. අපි ඒම පිළිගන්නේ කැනගෙනාවයනින්. මේ පින්දීමේ අරමුණ ඒකයි..." ශාලාව පුරා පැතිරී යන නිශ්ශබ්ද තාවය වෙතත් අරමුණකට සිත ඇදී යාමට ඉඩ ලබා දෙයි.

කපිලගේත් සාගරගේත් තෙත් මා වෙත යොමු වී ඇති අයුරු දැකීමෙන් යළිත් මා තුළ කැලඹීමක් ඇතිවේ. ඔවුන් දෙස තෙත් යොමු කිරීම ගැන පසු කැවීමක් මා තුළ ඇතිවේ.

"මනුෂ්‍ය ජීවිතයක අරමුණ මොකක්ද? ඇයි අපි මේ ආත්මය ලබල මේ ලෝකෙට ආවෝ? හුන දෙනෙකුට සමහර විට මුර ජීවිත කාලය තුළදීම ඒ වික නොදැන ජීවත් වෙලා මැරිලා යන්නක් වෙතවා. ඒත් අද මෙතනට ඇවිත් ඉන්න අය ඒ අතින් වාසනාවත්කයි. අපිට අවස්ථාව තියනවා සමත් කවුද? සමත්තෙ හිතේ තියන සිහිවිලි මොනවද කියල වටහනන්න උත්සාහ කරන්න. ඒකටමාර්ග අපි දන්නවා. සමත්තෙ හිත තේරුම් ගන්න. සිහිවිලි අඳුන ගන්න උත්සාහ කරන්න පුරවත් අවස්ථාවක් අපට තියෙනව. ඒක ජීවත් වෙන්න. අවුලකින් තොරව ජීවත් වෙන්න උපකාර වෙතවා." ලොකු මැණියන් අද කතා කරන්නේ ඇවිත් සිටින පිරිසට පොදුවේ තොර වශේෂයෙන් මවම යයි කැකයක් මා තුළ ඇතිවේ.

ඇගේ වචන අපගේ යාමට ඉඩ දිය යුතු නැත. අවට පිරිත්තත් අමකක කර මුළුම යවන නැම ආහාර පිඩක් සමහිත් පමණක් සිත රඳවා ගැනීමට මට අවශ්‍යය. ඒ සඳහා වෙනදාට වඩා ආයාසයක් ගැනීමට මට සිදුවිය.

"වොක්ලට් කාල නැතො..." ඔවුන් යළිත් මා අසලට පැමිණ ඇති බව මට වැටහුනේ කැම බදුන් අස්කරන්නත් අතරින් තැබුණු ඒ හඩිති.

"පැණිරස වැඩි..." කැමවලරස බැලීම අපට කැප නැති වුවත් ඔවුන්ගේ සිත රිදවීමට ඇති අකමැත්ත නිසා මම පැවසීමි. සාගර දෙස හෙත් ඔසවා බැලීමට තරම් ගස්තියක් මා තුළ නැතත් ඔහු මා දෙස බලා සිටින බව මට හැඟී යයි.

"මයාලට පිස්සුද මේ අරණයක් වටේ කැරකෙන්නේ" යයි කීමට මට අවශ්‍යවුවත් මගේ කක්වය ගැන සිතා ඒ වදන් සිත තුළ නවතා ගැනීමට මට සිදුවිය.

"සාගර කවදද යන්නෝ?" අවසානයේ ගස්තිය ගොනු කරගත ඔහු දෙස බලා මම ඇසීමි.

"කාම හිතල නැ..."

"හෙටයි යන්න තියෙන්නො..." කපිල සවසන්නේ මා දෙස බලාගත වුවත් ඊයට පිළිතුරක් මට දිය නොහැකිය.

"කොත්ථෙ කපල මෙයාවත් මෙහෙ නවත්තල යන්නයි වෙන්නෙ.."

"මට ඒත් කමක් නෑ.." සාගර කියන්නේ මා දෙයට හැරී සිතාපෙමිනි. මා නිහඩ වූයේ ඔවුන් හා එක්වී තව අනුබල දීමට අයිතියක් මට නැති බව සිහිපත් වීම නිසාය.

අද උදේ මඵව අකුණාත්තව පැවරී ඇත්තේ මටය. ඉඳලත් කොළ එකතු කරන කුඩයක් ගෙන මා එළියට බැස්සේ කැළඹී ඇති සිත එමගින් හෝ සන්සුන් වේ යයි සිතාය. එකම අතට ඇදෙන ඉඳල්කුරු වලින් රන්වන් වැල්ලේ මැවෙන්නේද එකාකාරී රටාවකි. අඩියෙන් අඩියට මේ බිම පිරිසිදු වෙන්නා සේ මගේ සිතද පිරිසිදු වේවා යයි යළි යළිත් මා ප්‍රාර්ථනා කළෙමි. දිගින් දිගට ඒ පැතුමේ සිත රඳවා ගන්නට මා උත්සාහ කළත් අද එය අසිරු කටයුත්තක් බවට පත්වී ඇත.

"මට ඒත් කමක් නෑ.." යනුවෙන් සාගර පැවසූ අයුරු... ඔහුගේ සිතාපෙන දැස්.. මා සිත තුළ අවිනිශ්චිත සිහිවිලි රාශියකට මුළු පුරයි. තව දුරටත් සිත වැල්ලේ ඇඳුන රටාවේ රඳවාගත නොහැකිය. සාගර ඒ වදන් පැවසුවේ එක්විරකි. ඒත් මා තව කී වතාවක් නම් ඒ වදන් මටම පැවසුවාද? ඇත්තෙන්ම යළි යළිත් ඒ ලෙසින් මගේ සිතට වද දෙන්නේ සාගර නොව මා විසින්ම නොවේද?

ඔහුගේ ලස්සණ වචන අවසාන වූ පසු සාගරද අමීල හා වරීර මෙන්ම අකීතයට එක්වෙනු ඇත.එවිට ඉතුරු වෙන්නේ මතකය පමණි.

මෙතෙක් මා අකුණා අවසන් කළ බිමේ සුලඟින් ගෙනා කොළ කැලි කීපයක්ම විසිරී ඇත. අද මා අතින් වැල්ලේ ඇඳුණු රටාව නොපැහැදිලිය. පරවුණු මල් වේලුණු බෝපත් ආදිය ඉවත් වූ විට රන්වන් පිරිසිදු වැල්ල මතු වේ. එය සැදී ඇත්තේ පුංචි වැලි ඇට දස දහස්ගණනක් එක් වීමෙනි. අකු ගැ කොටසේ විසිරුණු පත්තර කැලි වික අනුලා දැමූ විට එය යළිත් තිකැලැල් වනු ඇත. මගේ හිතද ඒ වාගේ පිරිසිදු වේවා මා අද එසේ සිතන්නේ භාවිතාවකට වඩා ආයාචනයක් ලෙසින් යයි මට සිතේ.

පත්තර කැපි සීපය හැමි අනුලාගත හිස මිසවත්තවත් හෙර
තව සීපයක්ම මා වෙත ගෙන ආවේ සුලභින් තම විය නොහැකිය.

"මයාගෙ සමාධිය කඩන්න අපියි පත්තර කැපි දැමීමේ.
සොරි කරන ගියාද?"

"හිසේ හැ කරන ආවා"

"ඒක තමයි මටත් පෙන්නන්නට මින වුණේ මයාව රහත්
වෙන්න බෑ මේ ආත්මේදි...තව දුරටත් සාගර වෙත කරන්න මා
පැම මට අපිරිය.

"උඹ තම යන්නෙ අපායට .. මේ වැඩෙන්. මාත් ඒකටම
වැටෙතව උඹත් එක්ක ඉඳලා." කපිල කරන්නෙ විහිලුවක්ද
හැක්කම් සාගරගේ හැසිරීමට අනුබල නොදීමක්ද යන්න මට
පැහැදිලි නැත.

"මම හිතුවේ මයාල දැන් මග යනව ඇති සියලා."

"ඒකද දුකෙන් වගේ බිම බලාගත හිටියෝ?"

"ඇයි මම මයාල ගෙදර යනවට දුක්වෙන්නෙ" මා පැවසුවේ
මහුගේ විහිලුව තේරුම් නොගත් බවත් පෙන්නීමටය.

"දෙන්න මම අතුගාන්නම්" සාගර එසේ පවසන්නට
ඇත්තේ මා එයට ඉඩ දේ යයි සිතාගත නොවුවද මම එක්වරම
ඉඳල මහු අතට දුනිමි. සාගර එය අල්ලා ගත්තේ මගේ ඇතිලිද
හසුවන අයුරිනි. මගේ අත ඉවතට ඇද හැනීමට ගතවූ තත්තර
සීපය තුළ සර්වි විදුලි රැහැනකට අත කැබු වට වැනි උණුසුම්කින්
මා මුළුමනින්ම දැවී ගියාසේ මට දැනිණි. සාගර වෙත බැලීමට
හෝ අපහසු අන්දමේ බියක් මා තුළ ඇතිවූවත් මේ සිසිවත්
නොතේරුණා සේ හැසිරීම මගේ තත්වයට වඩාත් සුදුසුයයි මම
සිතීමි.

"මම තව ඉඳලක් ගෙනත් දෙන්නම් කපිලට" මා සිවේ කපිල
දෙස බලා සිතාසෙමිනි.

"නෑ නෑ මට මය කුඩෙ දෙන්න. මම ඉතින් මෙයා හලන
ඒ අනුලන ඒක තමයි කරන්නෙ."

“ආ එහෙනම් ලස්සණට අතුගාත්ත..”

බුදුගෙය වෙත පියනගද්දී මා සිත තුළ සතුටක් නැගුනේ ඔවුන්ගෙන් ගැලවීමට ලැබීම නිසාද නැත්නම් ඔවුන් ලවා මිදුල අතුගැවීමට ලැබීම නිසාද යන්න මට පැහැදිලිව වැටහුනේ නැත.

පරවුණු මල් ඉවත් කර බුදු ගෙය පිරිසිදු කිරීමට මා වැඩ වේලාවක් ගත නොකළේ ඔවුන් දෙදෙනා එතනටත් පැමිණේය යන සැකය නිසාය. ඔවුන් මා හා කතා කරනු දකින අතින් මැණිවරුන් මා සාගරට අනුබල දෙනවා යයි සිතන්නට ඉඩ ඇත. මා වහා මෙතනින් ඉවත් විය යුතු යයි මගේ සිත පවසයි.

“මට අද විකරයි මෙතේ ඉන්න පුළුවන් ජානකී. මට මියත් එක්ක කතාකරන්න හරි ආස හිතූණ. ඒකයි ආවේ...” සාගර යළිත් මගේ මග අවුරාගත සිටී.

“මය වගේ විහිලු කරන්න එපා. පව්”

“මම විහිලුවට නොමේ කියන්නෙ. මයාට තේරෙන්නෙ නැද්ද?”

“නෑ” මා එසේ කීවේ ඔහු එයින් පසුවට වේයයි සිතාය.

“වචනවලට ලෝබ වෙන්න එපා ජානකී. ලෝබ වෙත එක පව් නැද්ද?”

“ඉතින් එහෙනම් මම වෙත මොනවද කියන්නෙ හෙට පිටරට යන කෙනෙකුට?”

“මයා කියනව නම් මම ඉන්නවා.”

“මම කියනවට නෙමේ... මයා ඉන්න ඕනෙ මයාට ඇත්තටම ඉන්න ඕනෙ නම් විකරයි.”

“මට ඉන්න මයාල ඉඩ දෙන එකක් නෑනෙ”

“එහෙම නෑ. ඕනෙ කෙනෙකුට මෙහෙ නවතින්න පුළුවන්.”

“ඒ වුනාට ඉඩ නෑනෙ.. තේද?”

“මගෙ ඇඳ දෙන්නම්.. මට පුළුවන් ශාලාවේ නිදියන්න” මගේ පිළිතුර ඔහු වරදවා වචනා ගැනීමට ඉඩ ඇතැයි මට සිතුවේ නැත.

"ඇයි ඔයාගෙ ඇද් දෙන්නෙකුට ඉඩ නැද්ද?"

ඔහු කරන්නේ විසිල්වත් තම ඵලානි විසිල් වලට මා සුදානම් නැති බව පළකරන්නේ කෙසේද යන්න මට පැහැදිලිව සිතාගත නොහැකිය.

සාතරයේ වදන් මගේ සිතේ ඇති කරන්නාවූ කැළඹීම ප්‍රකාශ රිසක් කොටේ. එක් කොට රටින් පිටවන සුද්ගලයකුගේ සිත වැඩා යැවීමද කළ නොහැක්කකි. සිතට වෙඩියකි ගෙන... අරණය ඇත අවට විකාශකරය හා එහි ශාන්ත බව ගැනත් හැඩතරම් වාසය මම සිතීමාණය කළෙමි. මා මෙහිදී ලබාගත් සැකයෙන් මිදත් සාතරයේ ඔහුගේ රඳවා ආපසු යැවීමට ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ. එය "අනුකම්පාව" යයි සිතීමට මට අවශ්‍යය.

"අතින් සැවේ ආවම වැඩ ඉවුරට ගිහින් පැයක් දෙකක් විතර වතුර දින බලත් ඉන්න. සිතට හරිම සැකයක් දැනෙව්..."

"ඔයත් මගේ ලගින් ඉන්නව තම..."

"ඔහු සතර ඵලයෙ සැකයක් තේරුම් ගන්න තම සැලකිල්ලක් ඔහු..."

"සාතරයේ කෙස් තුළට එන අතරණ දුක්විසු පෙනුම තව දුරටත් බලා සිටි නොහැකිය. එක් වරක් මා මගේ ආත්මය පවා හෙළිකළ මා හට නැව් තේරුම් ගන්නා යයි සිතූ එකම මිනිසා මගෙන් බලාපොරොත්තු වූයේ ඔහුගේ සතුව හා විනෝදය පමණක් වූවා තම කෙස් මා තවත් මිනිසෙකු දෙස විශ්වාසයෙන් බලන්නද? සාතරු මිනිසෙකි. මගේ විනාශ වී ගිය ආත්ම විශ්වාසය යළි මේ ජීවිත කාලය තුළදී ගොඩ නැගෙද යන්න තවමත් මට ප්‍රශ්නයක් පමණි.

*

*

*

සාතර ආපසු කෙස් දැනට සැනෙත කාලයක් ගතවී ඇත. ඔහුට අවශ්‍ය වූ අන්දමේ ඇසුරක් සඳහා බලාපොරොත්තු ඇතිකර ගැනීමට මා ඔහුට ඉඩක් නොදුන්නද ඔහු ගැන තොරතුරක් දැන ගැනීමේ ආසාවක් මා තුළ නැතැයි කිව නොහැකිය. කෙසේත් ම

ප්‍රතිකෘත කළ යටි සිත ඔහුගෙන් ලිපියක් අපේක්ෂා කරන බව මට වැටහේ. මට ඇත්තෙන්ම දැනගැනීමට අවශ්‍යය ඔහු තාමත් මා ගැන සිතන බව විය යුතුය. ඒ සිතිවිල්ල ගතවූ කාලය තුළ මගේ සිත අවුල් කළ වාර ගණන ගැන සිතන විට ඇත්තෙන්ම මා තුළ ඇතිවන්නේ පසු කැවීමකි. එලෙසින් යළිත් වරක් මා තැනිතර ගන්නේ මගේම හිතේ සැතපීමයි.

සාගර පිළිබඳව සිතට වද දෙන මේ සිතිවිලි මොනවාද යන්න වටහා ගැනීමට මා ඉඩක් දුන්නා නම්..? යන්න සිතේ යටපත් කිරීමට අපහසුය. එහෙත් එයට ලැබුණු අවස්ථාව දැන් මග හැරී අවසානය.

ජීවිතය යා යුත්තේ ඉදිරියටය. දිනෙන් දින මා තුළ ගොඩ නැගෙන අවබෝධය හා ගන්ධය පිළිබඳව මා තුළ ඇතිවන්නේ සතුටකි.

අරණයේ කිසිවකු සාගරයේ නම් හෝ ඉන්පසු මතක් කළේ නැත.

25

සුමිත්‍රාත් අරවින්දත් මා බැලීමට පැමිණි අවස්ථාවේ සාගර ගැන ඔවුන් හා පැවසීමට තදබල ඕනෑකමක් දැනුනද කියන්නට තරම් කිසිවක් නැති බව මම පැහැදිලිව දනිමි. එසේනම් සිතුව තාමත් රැඳී ඇති මේ මතකය කුමක්ද?

ඔවුන් පවසන දේ අසා සිටිනවාටිනා කීමට තරම් රසවත් සිදුවීම් මෙහිදී සිදුවූයේ නැත. වන සතුන් අතරේ ගතවෙන කාලය දුලබ අත්දැකීමකි. ඔවුන්ද එයට සහභාගි කරවා ගැනීමට මා සිතුවේ එහෙයිනි.

“මේ කැලේ හරිම ලස්සණයි ජානි. ඔයාට ඉන්න හිතුවන එක ගැන මට සුදුම් නෑ.” සුමිත්‍රා පැවසුවේ ගිරවුන් සිය ගණනක්

පමණ එකවර ආහාර අපේක්ෂාවෙන් අප වටා ගස් මුදුවලට පැමිණි අවස්ථාවේය. ඔවුන් එන්නේ හරියට තවක තුනටය. සූර්යාලයන් මෙසේ වේලාව වටහා ගන්නේ කෙසේද යන්න මට සේරුම් ගැනීමට අපහසු කරුණකි.

“මියාවන් ආස නම් නවතින්න” අරවින්ද සුමිත්‍රාට පැවසුවේ පිනාගෙමිනි.

“හිතේ ඇති ලෙසියෙන්ම මාව නසාදන්න හේද?”

“ලෙසි නෑ කියල නම් දන්නවා”

අරවින්ද පවසන්නේ ඇන් මඳ වටා අත යවා ඇය ඔහු වෙත ලංකර ගනිමිනි. ඔවුන් තුළ ඇති ආදරය බලා සිටීමට ආසා හිතෙන තරමට අවංකය. එසේම සැතැල්ලුය. ඒ ආදරය කිසිදුක වෙතත් නොවී ඔවුන් ජීවත්වන තුරා ඒ ලෙසින්ම පැවතිය යුතුයයි මම සිතාත් පැතුමි. පංතාරයේ ඇති දුක වටහාගැනීමට නොලැබුනහොත් ඔවුන්ගේ ජීවිතය කෙතරම් සුන්දර වනු ඇත්ද? දුක් වටහා ගැනීමට ඔවුනට තව ඕනෑතරම් කල් ඇත. හැකිතාක් කල් මේ සුන්දර ලෝකයේ රැඳී සිටීමට වාසනාව ඔවුනට හිමි විය යුතුයි.

“අපේ වෙඩි- එක දවසේ හරියට මියාට මතක්වුනා. ඇයි ආවේ නැත්තෙ ජානකී?”

“මටත් එද හරියට මතක් වුනා. ඇත්තම නම් මට එක එක අයගෙ නපුරු කතා අතල ඇති වෙලා තිබුණු නිසයි එන්න තරම් හයියක් හිතට ආවේ නැත්තෙ. ඒවගෙ හොඳ දවසක මම එන අයගෙ හිත් තරත් කරන්නෙ ඇයි කියල මට හිතූනා.”

“අපි එනෙමි හිතන්නෙ නෑ කියල මය දන්නෙ නැද්ද?”

“මියාලට දකින්න මට හරි ආසාවක් තිබ්බෙ. ඒත් මට රිදවන්න කාටත් ඉඩ දෙන එක වැරදි කියල මම දැන් දන්නවා. මේවිටත් කලක් මම මං ගැන හිතුවේ අත්තිමට. ඉස්සෙල්ලම හිතුවේ අතින් අයගෙ හිත් ගැනයි.”

ඒ වුනත් ජීවිතෙන් පැනලයන එක හරි කියල මට නම් කොහොමටත් පිළිගන්න බෑ” අරවින්ද පවසන්නේ ඇත්තෙන්ම මගේ සත්වය ඔහුටද හරි හැටි වටහා ගැනීමට නොහැකි නිසාය.

“පීඨගෙන් පැතල යන එක තමයි මට තියන හොඳම විසඳුම අරවින්ද”

“තව ටික දවසකින් ආපනු එනව කියල පොරොන්දු වෙන්න” සුමිත්‍රා විමසන්නේ බැහැරත්වය.

“එක නම් පොරොන්දු වෙන්න බැහැ සුමි”

“අපිට ඉතින් වෙන්නෙ දනෙ අරන් මෙහෙ එන්න තමයි. අපේ ඇත්තට මෙහෙම අපරාධයක්.....” අපි කිඳෙනම් එයට සිතාසුනෙමු.

බෝට්ටුව අතින් පැත්ත හරවානත් අප එහි නැගි වැවේ ඕලු මල් පිපී තිබුණු හරියට ගිණේ වැව් ඉවුර අසලිනි. වැවේ මැද හරියට යතවාට සුමිත්‍රා තුළ වූයේ මහත් සියනි. ඇයට පිතෘත්ව කොහෙත්ම බැරිය.

“මේ මඩකාවො ගොඩට මම වැටුණොත් ආයින් නම් ගොඩ එන්නෙ නෑ.” අපේ කෑ ගැසීම් නිසා අරවින්දත් මාත් බෝට්ටුව වැව මැදට ගෙන ගියේ නැත.

ගෙයක් දෙත් මිනිස් හඩක් නැති සහ කැලැව් අසලින් පෙමින් ඇදී යන බෝට්ටුව මත හිඳගත අවට බලන විට පෙනෙන්නේ අමුතූම ලෝකයකි. පියවි ලොවින් ඇත්වී මේ ලෙස ස්වභාව ධර්මය අප වෙනුවෙන් මවා ඇති මේ ලෝකයට ලැබීමට තවතවත් ආසා කරවන්නේ එහි තුළ ඇති මේ නිමල වමන්කාරයයි.

ලෝකය විශ්වාසනීය තැනක්ය යන සිතිවිල්ල යළිත් වරක් මෙවන් මොහොතක සිතට සමීපවේ.

තුරුල්ලන් වැනි කුඩා වන සතුන් අප දැක පලාගියේ නැත. ඔවුන් නැවතී ඇස් දල්වා අප දෙස බලා සිටියේ අපත් ඒ ලොවේම අය ලෙසින් සලකාය. සැකක් සියක් නැතිව අප එකිනෙකා කෙරේ පළ කරන මේ ආදරය පිවිතුරුය.

පිපීගෙන එන මීර් මල් කඩා ගැනීමට අපට හැකිවුවත් හෙළුම් අල සොයා වතුරට බැසීමට අපට නොහැකි විය. වැඩි යමක් සොයා නොගත්තත් එය ප්‍රියජනක අත්දැකීමකි.

සුමිත්‍රාත් අරවින්දත් මා සමග නැවතුණු ඒ රාත්‍රිය මගේ ජීවිතයේ ලස්සණ දවසක් ලෙසින් මතකයේ සටහන්වී ඇත.

හවස බුද්ධ සුභාවට මල් වට්ටි සකස් කරද්දී වඩාත් ලස්සණ මල් අතගේ වට්ටි වලට දැනුණිමට අත තිදෙනාම තැන් කළේ පොඩි ළමයින් මෙන් යයි මව සිතියි.

"කොළඹ මේ වගේ තිල් මාතෙල් හොයා ගන්නත් අමාරුයි" අත කඩාගත ආ මල් සකසමින් සුමිත්‍රා පැවසීය.

"මය මීර මල්....." යයි අරවින්ද ඇයට සිතාපුනත් අත පැවරුවත්ම මේ මොනවද කියා දැන සිටියේ නැත.

"ඇමරිකාවෙන් ඇති හේද ඕන පාටක මල් අරවින්ද?" මම ඇසුවෙමි.

"මෙහෙ වගේ පත්පල්ලට ගොඩ ගහන්න කඩාගත යන්නේ නැති නිසා ඕන කරමි මල් ඇතිහේද ගෙවල් වටේට....? එසේ කීවේ සුමිත්‍රාය.

"මව මය මල් බල බල ඉන්න වෙලාව තිබුනේ නෑ. මගේ වැඩේ ඉවර කරල එන්නේ කවදද කියල බැලුව මිසත්.."

"එහෙත් කියනවද තිල්පාට රෝසමල් අරවින්ද?" මා තිල්පාට රෝසමල් ගැන ඇසුවේ සාගර ගෙනි. මං හිටවල කියනව තිල්පාට රෝස මල්.... ඔයාල ආස වෙයි ඊයියත් මල් වට්ටියක් හම්බවුනොත්.... සාගර එසේ පැවසූ අයුරු ඔවුන් සමග කියන්නට ආසාවක් මා තුළ ඇතිවිණ.

"ඔයා කොහෙදද දැක්කේ තිල්පාට රෝස?" සුමිත්‍රා විමසන්නේ ඇය එවැන්නක් දැක නැති නිසා විය යුතුය.

"නවසීලන්තේ ඉඳල ආපු කෙනෙක් ආව දනෙ දෙන්න. එයාල කීවේ.

"මාත් ආසයි ඇමරිකාවට වඩා ඒ වගේ රටකට, එහෙ තාම ඕනවට වඩා දියුණු වෙලා නෑ."

"ඉතින් මය දෙන්නටම යන්න පුළුවන්තෙ දැන්."

"අම්මට වයසයිනෙ. දාල යන්න බෑ...."

"අම්මව මෙහෙ වික කලකට නවත්තල යන්න මම බලාගන්නමි...."

“අපි බලන් ඉන්නෙ ජානකී ඉක්මනට ආපසු එනකල්.....”

ප්‍රජාවෙන් පසුව බෝ මරුවේ හිඳගත් අපි කෑහෙන වේලාවක් මෙසේ සිත්තන්තට හැකි හැම මාතෘකාවක්ම අත් නොහැර කතාවට එක් කළෙමු. කලකට පසුව එතරම් සිතාසීම නිසා මට දැනුනේ කැහැල්ලු බවකි.

ඔවුන් හෙට ආපසු යනවා යයි සිතා කැවෙන්නේ නැතිව දැනී ඇති කාලයෙන් හැකිකාක් ලස්සණ මතකයන් ඇඳගැනීමට ලක්සාහ කළ යුතුය. අපට ඇත්තේ මේ ගතවන මොහොත පමණි. අතීතය කඳුලක් සේ මැකීගොස් අවසානය. අනාගතයද එසේම අවිනිශ්චය.

අප නිදහසා එක්ව ගතකරන අවසාන රාත්‍රිය ලෙසින් සලකා හැකිකාක් සතුට ලංකර ගැනීමට තැත් කළ කයුතුය. මුර රැයම අවධිව කතා කරමින් සිටියත් මදියයි මට සිතේ.

රාත්‍රියට ඇතිත් ඇසෙන අලිත්තේ හඬ ඇසීමෙන් පසුව සුම්ප්‍රා ජනේලය ලග හිඳගැනීමට හෝ ගිය වුවාය. ශාලාවේ අප හිඳගත සිටි කෑතට පිටතින් පෙනෙන්නේ අඳුර පමණි.

“අලියො මේ හෙටත් එතවද ජානි? අනේ මට නම් හරි බයයි.”

“නෑ කාම මෙහාට ඇවිත් නෑ.”

“අපි අර කැල් ඇතුළට ඇවිදින්න ගිය වේලාවේ අපි දැක්කෙ අලිබෙට්. ඒ වැඩි ඇතක් නෙමේ... මෙයා අද හවස අලි බෙට් දැකල දුටු හැටි මතකද ජානකී? ඒව දැකල මහෙත්ම දිව්ව නම් එකෙක් හරි ආවොත් කොහොම තියෙයිද?” අරවින්ද පවසන්නේ සිතාසෙමිනි.

“අනේ නම කියන්න එපා ඔය කරමිම.... මට නම් අද රැට නින්ද යන එකක් නෑ....”

“මයාගෙ ඇස් පිය වෙනව තිදිමනේ.”

“ඒ වුනාට අලි කීවම තිදිමත යනව. අතින් සත්තු වගේ හෙමේ ජානකී. අලිත් එක්ක නම් වැඩි යාලු කමට යන්න එපා.

"මම තමි ආසයි ජීව් එකක් වත් අරගන බලන්න යන්න."

"එයාලගෙ ජීවිතේට බාධා කලාම තමයි එයාල මිනිස්සුන්ට කරදර කරන්නේ." අලින්ට පාඩුවේ ඉන්න දෙනට තමි... කැලෑ යන්න ඔක්කොම අහිංසකයි...."

පසු දින ඔවුන් ආපසු යනවිටත් සිත සතුටින් පිරි තිබුණු නිසා මගේ දෑසට කඳුළු තැගුණේ නැත

"ආයෙත් එන්න...."

"මයාට තනියෙන් දල යන්න දුකයි."

"මම දැන් තනිවෙන්න බය නෑ."

* * *

ශ්‍රී මහා බෝධිය වදින්නට ගිය බොහෝ අවස්ථාවලදී බෝ මරුවේ බිම වාඩිවී සිටින දසසිල් මැණිවරුන් සීත දෙනෙකු අපට හමුවී ඇත. ඔවුන් ජීවත් වූයේ ඉවත දමන දෙයින් සාදාගත් පැල්පත්වලය. ජීවනභාරාමය අසල ඇල ඉවුරේ ඒ කුටි සාදාගෙන ඇත්තේ ඔවුන් විසින් මය. මහර විශේ පසුවුනත් මේ ලෙසින් ජීවත් වීමට ඔවුන් දරන උත්සාහය මෙන්ම ඔවුන් සතු ශක්තිය මට අදහා ගැනීමට නොහැකි තරම්ය. ඒ කුටි බලන්නට එන්නැයි කළ ආරාධනය මා දිනක් පිළිගත්තේ ඔවුන් ගැන කවි දුරටත් දැන ගැනීමේ ආසාව නිසාය.

ඒ මැණිවරුන්ගේ ජීවිත රැකුණේ මිනිසුන් ශ්‍රී මහාබෝධිය අසල අසරණයන්ට බෙදන බත් මුල්වලිනි. ජීවිතයෙන් පැරදී පලානොයා මෙවැනි දිවි පෙවෙතක් ගෙන යාමට තරම් ඔවුන් ශක්තිමත් වූයේ කෙසේද? මා වඩාත්ම අගය කළේ ඒ හැකියාවයි. සැලකිලි දැක්වීමට දයක පිරිසක් නැතත් ජීවත් වීමට අවශ්‍ය කිසිවක්ම නැතත් තාමත් අවංකව සිතාසීමට පුළුවන්වීම ඔවුන් ලැබූ ජයග්‍රහණයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. ඔවුන් මෙවන් ශක්තියක් ලබාගත්තේ කෙසේද යන්න දැන ගැනීමට මා තුළ ඇත්තේ ආසාවකි.

"අපි යමුද අර ඇල අයිනෙ කුටි හදාගෙන ඉන්න මැණිවරු බලන්න." සීත වතාවත්ම මා මේ ප්‍රශ්නය අතින් මැණිවරුන්ට

ඉදිරිපත් කළේ එහිකාය. ඔවුන් වෙනත් එකරම් උනන්දුවක් පළ නොවුනත් මෙයට ඔවුන් පොළඹවා ගැනීමට මා මුළුකන්වය ගත යුතු යයි මගේ සිත කියයි.

“ලොකු මැණියෝ කීව යන්නම මිනෙ නම් කවුරුහරි අඩගහගත යන්න කියලා. යමුද...? අඩ පාරෙන් ගියොත් වැඩිවෙලා යන එකක් නෑ.” මා මෙවර මේනකා මැණියන් ගෙන් ඇසුවේ අදිමදි කරන්නට ඉඩක් නොතබාය.

“ඔයා හරියටම පාර දන්නවද?”

“ඔව් ඉක්මනට එමු එහෙමනම් ගිහිල්ලා”

දාන ශාලාවේ ඉතුරුම් තිබූ බිම් බෝකල් දෙකක් සහ විස්කෝතු පැතටි කීපයක්ද රැගෙන අප එහි ගියේ හවස් වරුවේය.

අනුරාධපුර නගරයේ දිස්ත්‍රික්ක හා සහභාගි වීම් කැලයෙන් වටවී සැඟවී මෙවන් පැල්පත් තිබෙන්නට පුළුවන් යයි සිතන්නට පවා නොහැකි කරමිය. කුණු ගොඩනිත් සොයා ගත හැකි අන්දමේ දේවලින් ඒ පැල්පත් යාදගත ඇත්තේ ඔවුන් විසින්මය. එක් කුටියක සිටියේ ඉතාමත් වයස්ගත මැතිකෙනෙකි.

මොවුන් ගත කරන ජීවිත අදහා ගැනීමට අපහසු කරමිය. මේ හැම දෙනාම මුළු ජීවිත කාලයම ගත කර දරුවන් හද වඩා ලොකු කර ලෝකයට යවා ඇත. ඒත් අද ඔවුනට හිමිව ඇති ඉරණම මෙයයි.

“ළමයි බලන්නෙ නැද්ද?”

“මගෙ පුතා හමුදාවේ වැඩ කළේ. අවුරුදු ගාණකට ඉස්සර බෝම්බකට අනුවෙලා මැරුණා. ඒ පවුල ජීවත් වෙන්නෙත් අමාරුවෙන්. මම ඉඳල හිටල ගිහින් බලල එන්නවා.” ඒ එක් කාන්තාවක හේ කතාවකි.

“මගෙ දරුවොත් එක්ක ඉන්න එක හොඳටම අමාරු වුණා. ලේලිගෙයි නැන්දගෙයි කේලම් අහල පුතා මාව එළියට දැමීමා. කාටත් අතපාන්න බැරි කමට මම මෙහෙ ආවෙ. මේ ජීවිතේ හරි සැනසීමයි” ඇයගේ වයස අවුරුදු හැත්තෑවක් පමණ විය හැකිය.

දැන් දෙපා දුර්වල වී ඔක්තල වූ විට ඇයට තව දුරටත් මේ ජීවිතය ගතකළ හැකි වේවිද..... ඇයට කුමක් සිදුවනු ඇත්ද? මා එසේ සිතුවත්... ඇගේ ජීවිතය ගැන ඇ සතුටු වන්නේ සැබැවින්මය.

ඔවුන් හැමදෙනාටම කිවහැකි දිගු කතාවක් ඇත. ඒ හැම එකක්ම සෝචනීයය. ඒ සියළු වේදනා අභිභවා ගිය අභිසංකප්තාවක් මේ හැම මුහුණකම දකින්නට පුළුවන් වීම ඇත්තෙන්ම මට පුදුමයකි. මොවුන් මේ ශක්තිය ලබාගන්නා අයුරු දැනගැනීමට මා කළ ඇතිවන්නේ ආසාවකි. ඔවුන් ජීවිතය කර තබාගත යන්නේ නැත. එයට යන අතකට පාවෙන්නට හැර තවතින තැනකදී ඔවුහු ගිහින්නට හරිති.

අප ආපසු පැමිණි පසුද මේ අසරණ කාන්තාවන්ගේ ජීවිතවල ඇති කටුක බව පිළිබඳ මතකය යළි යළිත් සිහියට නැගෙන්නට විය. ඒ අසරණ බව අඩු කිරීමට හෝ අපට කළ හැකි යමක් තිබිය යුතුය.

"මේකතට තව කුටි ටිකක් හදව ගත්තොත් අර මැණිවරුන්ට මෙහෙ ඇවිත් නවතින්න බැරිද?" මා ලොකු මැණියන්ගෙන් ඇසුවේ ඔවුන්ගේ තත්වය පැහැදිලි කරදීමෙන් පසුවය.

"ඒක ලේසි නෑ ජාතකි. මේකතට එන අය මේකත විනය නීතිවලට අනුව ජීවත් වෙන්න ඕනෙ. මේ ජීවිතේට කැපවෙලා භාවනාවට හිත යොදවන්න පුළුවන් කියල හොඳටම විශ්වාස නම් විතරයි කෙනෙකුට මේකත හරියන්නේ. එහෙම නැති අයගෙන් මේකත අරමුණුවලට කරදර වෙන්න පුළුවන්.

"ඔව් මට තේරෙන්නවා ඒ ජීවිතේ හරි වෙතක් කියලා. ඒත් ඒ වෙත විදියක් නැති තිසයි එහෙම ජීවත් වෙන්න වෙලා තියෙන්නේ. ඒත් එයාලට පුළුවන් නම් මේ විදියට ජීවත්වෙන්න ඒකට ඉඩක් දුන්නට කමක් නෑහේද?"

"දවසක එන්න කියමු. මෙහෙ දනෙකට ඒ කරල කතා කරල බලමු. ඒ අයටත් පුළුවන් මෙහෙ හැටි බලාගන්නත්. දයක සභාව මේ වගෙ දේකට කැමති වෙන්නේ නෑ ලේසියෙන්. අපි උත්සාහ කරල බලමු. කරන්න පුළුවන් උදව්වක් තියෙනවිද කියලා."

"දයක සභාව ආයි අකමැති වෙන්නේ?"

“මේ වගේ තැන්පත් ජීවිතේකට සුදුසු අය විතරයි මේතනට බාරගන්නේ.... පහසුකම් සපයල දෙන්න වගකීම තියෙන්නෙත් ඵයාලටනෙ...”

“සත්තු වගේ ඒ මනුස්සයෝ ජීවත් වෙන්නේ මට තම හරි දුකයි.”

“අපි ඒ මැණිවරුන්ට ඉඩ දීල බලමු මෙනෙ තත්වේ.... වටහා ගන්න.... ඵයාල මේ ජීවිතේට කැමති වෙන්නත් ඕනෙනෙ. ඊට පස්සේ දයක සභාවට කතා කරමු.

“ඵයාල ලොකු මැණියෝ සිටිම සලකනවා...”

“ඒ නිසාම කමයි මම හුඟක් පරිස්සම් වෙන්න ඕනෙ මෙ කියන දේවල් ගැන.”

“පාලුවේ ලස්සණ දකින්න ඔයාට පුළුවන් වුනාට මට තම පාලුවේ ඉන්න කොට හැම තිස්සෙම මතක් වෙන්නෙ ඔයාව. ඇත්තටම ඔයා ලග තැනිට ඵහෙම මතක් වෙත කොට ඒක ලස්සණ නෑ ජානකි. මට මේ සැරේ ආවට පස්සෙ කවදාවත් දැනුනෙ නැති තරම් පාලුවක් දැනෙනවා. ඒ වෙනස වුනේ ඔයා නිසා කියල මට හොඳටම විශ්වාසයි.”

සාගරගේ ලියුම රැදුණු මගේ ඇහිලි සෙමින් සැලෙන්නේ ඔහුගේ හඬට කන්දෙන මගේ හදවත ගැහෙන අයුරින්ම විය යුතුය.

ඔයාව අමතක කරනව කියල හිතලයි මම ආපහු ආවේ. ඔහේදි ගත්ත පින්තූර පවා මම විසිකරලා දැමීමා. ඔයා මට කිසිම බලාපොරොත්තුවක් ඇතිකරගන්න ඉඩක් දුන්නෙ නැතිනම් මම හිතන ඵසේ පේරුමක් නෑනෙ. අනික ඔයාගෙ ලෝකෙ අවුල් කරන්නත් මට බැහැ.

මම හුනක් මහත්සි වුනා මියාට අමතක කරන්න. ඒත් මම ඊක කරන්න බැහැ. මියාට අමතක කරන ඊක ලේසි නැහැ.

ඒ නිසයි මම සිරණය කළේ ලබන මාසෙ ආපසු එන්න. මම මියාට හම්බෙන්න එනවා. මේ පාර තම මාට ආපසු යවන්න හදන්න එපා. මියාට මතක් නොවී ඊක දවසක් නවී ගත වෙන්නේ නැ.

මම දන්නවා....මම මියාගෙන් ඉල්ලන්නේ පුර දෙයක් නොමේ නියලා. ඒත් ලගදීම මියා මියාගෙ අනාගතේ ගැන ජීවීර සිරණයක් ගන්න ඉස්සර මම හරියටම දැනගන්න මින මියාගෙ පිත් මම කිසිම ඉඩක් හැද්ද නියන එකක්. මේ ගතවුණු කාලෙ මියාටත් ඉඩක් ලැබෙන්න ඇති ඇත්තටම මියා සිතන්නෙ මොනවද කියල හිතල බලන්න. සාගර මා ලගින්ම හිඳ මේ සියල්ල පවසන අයුරින්ම ඒ වචන මගේ දෙසවන් තුළින් ඇතුර වේ.

ඉගනගත් භාවනා ක්‍රම සියල්ලම එක්කලත් පිත් ඇතිවීගත යන කැළඹීම යටපත් කළ නොහැකිවේයයි මියත් මම දැනේ.

මියවගේ සැනසිලිදායක ජීවිතයක් අත ඇරල දල එන්න කරමි විශ්වාසයක් කෙතෙක් ගැන ඇතිකරගන්න ඊක අමාරු බව මම දන්නවා.

තවත් වතාවත් මියාට මගෙ හිත වටහල දෙන්න පුළුවන්ද කියල බලන්න මම හිතුවේ ඒකයි.... මේ වතාවත් මියාගෙ සිරණේ ඒකම නමි මම ආයින් මියාට කරදර කරන්න එන්නේ නැ.....

ඒත් මියා මතන තනියම ජීවිතේ ගතකරනව කියල හිතන කොට මම දුකයි ජාතකි.

සාගර එවු ලියුම මම සිවරත් තමි කියවන්නට ඇතිද කියා මතකයක් මට නැත. එයත් රැගෙන තුටියට පැමිණි පසු ගතවු දවසේ මා එලියට ගියේ යා යුතුම දෙයකට පමණි. ඔහුගේ වදන්වලට සිතින් කන්දෙන විට සිතට අමුතුවේ අන්දමේ සතුටක් නොදැනුනා යයි මට කිව නොහැකිය. ඒත් අවිනිශ්චිත බව ඒ සතුටට වඩා බලවත්ම නැති ඒයි. තවදුරටත් සිතට නැගෙන සිහිවිලි ගොනු කර ගැනීමට මට නොහැකිය. ඒ කරමට ඒවා ව්‍යාකූලය.

අවසානයේ මා ලොකමැණියන්ට ඒ ලියුම පෙන්වූයේ තවත් මෙම අවුල් වෙලී පිටිමට නොහැකිවූ තැනයි.

එක වරම කිසිවක් නොනියා කවුරුවෙන් ඉවත බලාගත ඇය ගතකළ කාලය ඇත්තෙන්ම මා බියපත් කළේය. මා මෙතෙක් පිටවීමෙන් මේ ප්‍රශ්නය විසඳාගත යුතුයයි තවසන්නට ඇය වචන දක් කරනවා වියයුතුය. එවන් පිළිතුරක් ඉවසා දරා ගැනීමට තරම් මා තවමත් ශක්තිමත් නැත. මෙතෙක් මා ගොඩ නගාගත් ජීවිතය නිද දැමීමට සාගරයේ ලියුමට ඉඩ දිය නොහැකිය.

පිටත ලෝකය අමතක වී ඇති කරමට මා දැන් මේ ජීවිතයට හුරුවී අවසානය. ලොකු මැණියන්ට අනවශ්‍ය කරදරයක් ඇතිකිරීම ගැන මා තුළ ඇතිවන්නේ පසුතැවීමකි.

මගේ ජීවිතය ගැන තවත් තීරණයක් ගැනීමට තරම් ශක්තියක් නොමැති වීම ගැන ඇත්තෙන්ම මා ගැන ඇතිවන්නේ අනුකම්පාවකි. ඇගේ පිළිතුර කුමක් හෝ වේවා ප්‍රශ්නයකින් තොරව එය පිළිගැනීමට මම තීරණය කළෙමි.

“ජානකී මයා මේ ටිකේ හිතල බලන්න ඇතිනෙ සාගර ගැන....? මයා මොනවද තීරණය කළේ?”

“මම තීරණයක් කරල තමයි එයාට ආපසු යැවුවේ. මේ වගේ තත්වකට මුණ දෙන්න මම හිතුවේ නෑ. ඊයේ ඉඳල මම හිතුව මොනවද කරන්න ඕනෙ කියල. මට හිතාගන්න බැරිවුණු තිසයි ලොකු මැණියන්ට ලියුම පෙන්වුවේ. මගේ දෑස් කෙමී යන්නේ මා ගැනම උපන් අනුකම්පාවකිනි. යළිත් වරක් මා අසරණ වීම මට මහත් දුකකි.

“මයාට කලින් ගත්ත තීරණයම ගන්න බැරි මයාගෙ යටි හිතේ සාගර ගැන මොනවහරි හැඟීම් තියන තිසයි. නැත්නම් එන්න එපා කියල ලියන්න පුළුවන්තේ මට මේක පෙන්න්නත්තෙවත් නැතිව.....හේද?”

“මට කේරෙන්තෙ නෑ මොනව කරන්නද කියලා. එයාගෙ හිත රිදවන්නත් මට ආස නෑ. මැණියො කියන ඕනෙ දෙයක් කරන්න මම ලැස්තියි. මම එක දෙයක් දන්නවා. මේ ලැබිල තියන සැනසීම නැතිකර ගන්න බැහැ කවුරු නිසාවක්.”

"මියා ඒකට ඉඩ දෙන්න එසා ජානයි. ඒත් මට කියන්න බැහැ මියා මොනවද කරන්න ඕනෙ කියන එක. කාටවත්ම ඒ අයිතිය පවරන්නක් එසා කවදවත්.... මියාට පුරවත් කියල හිතෙතව නම් ඒ කන්වෙට මුණදෙන්න එයාට එන්න ඉඩ අවුත්ත. අපි තව සරයක් අහල බලමු එයාට කියන්න කියන දේ.

ඒ සැරෙත් මියාට තීරණයක් ගන්න බැරිනම් අපි ආපසු එයාට හරවල අවුමු. එයා එයාගෙ කැමැත්තෙන්ම එන්නෙ."

ලියුමත් රැගෙන මේකතිත් පිටවී යන්නැයි ලොකු මැණියන් මට කීවේ නැතිවීම මට අදහාගත නොහැකි කරමිය. බුදුන් ජීවමානව දුටුවා නම් පමණක් ඇතිවිය හැකි අන්දමේ හස්තියක් ආදරයක් ඇය කෙරේ ඇතිවීම නවකාලිය නොහැකිය.

"මට මේ කරන උදව් මම කවදවත් අමතක කරන්නේ නෑ. මියා මට මගේ අම්ම වගෙයි. මම හිතුවේ මට මේකතිත් යන්න කියයි කියලයි."

"මේ වගේ වෙලාවක අතරම කරන්න නෙමේ ජානයි මම මියාට බාර ගත්තේ. මියාට පුණ්ණ දේවල් අහල මම කම්පාවුනා. මට ඕන වුනා ඒ දුක අඩුකරන්න මොනව හරි කරන්න. මේක මියාට මුණ දෙන්න වෙන තව කඩුල්ලක් විතරයි. ඒකෙන් පැනල ඉස්සරහට යන්න විදිය අපි හොයා ගන්න ඕනෙ. මියාට තනියම බැරි තිසයි මගෙ උදව් ඉල්ලුවේ. මම එහෙම වෙලාවක පිටු පාන්නෙ නෑ. මගෙ ජීවිතේ කැපවෙලා තියෙන්නෙ මගෙ ගැලවීම හොයා ගත්ත විතරක් නෙමේ. මෙහෙම එන අයට අත දෙන එකක් මගෙ ජීවිතේ කොටසක්."

"ලොකු මැණියො අයිති මේ ලොකෙට නෙමේ.... ඒත් එක අතකට මැණියො වගේ අය තව තවත් ලැබෙතව නම් හැම තැනම දකින දුක අඩුවෙලා යයි හේද?" ඇගේ මුහුණේ යාන්තමට ඇදෙන්නේ කෘෂ්ණමත් සිතාවකි.

"සාගරගෙ ගෙදර අය මොනවද මේ ගැන කියන්නේ කියල මියාට කිව්වද?"

"නෑ අපි ඒව කතා කළේ නෑ. මගේ හිතට හරි නෑ එයාල ගැන හිතන කොටත්. සාගර ගැන එයාල මොන කරම් බලාපොරොත්තු තියාගත ඇතිද? මං වගෙ කෙනෙකුට එයාල කැමති වෙන්නෙ නෑ කියල හොඳටම පැහැදිලියි හේද?"

“දැනට මව්වර දුර හිතන්න එසා, එයා ආවම මියාගෙ හිතේ කියන අවුල විසදගත මියාට මොනවද ඕනෙ කියන එක තීරණය කරන්න. අනිත් අය හිතන දේවල් ගැන හිතල බැහැ හරි තීරණයක් ගන්න. හිත තිරවුල් වෙන්න ඕනෙ. මොනව වුනත් මේක වැදගත් තීරණයක් මියාගෙ ජීවිතේට. ඒවගෙ එකකට මුණ දෙන කොට පැහැදිලි තිරවුල් හිතක් ඕනෙ.”

“මම ආසයි විසස්සනා භාවනාවට. හිතට එන හිත් දිහා බලාගත ඉන්න කොට වෙන්නෙ මොනවද කියන, එක හොඳට තේරෙනව.”

“සුඵලත් කරම හිත සත්සුන් කරගන්න බලන්න. එකකොට විසදුම් හිතට එනවා... ඒව තමයි මියාට හරියන්නේ. අපි කාවචත්ම කියන්න බැහැ මියා මොනවද කරන්න ඕනෙ කියන එක. ඊසෙ වගකීම අයිති මියාටයි.”

පිත පාසු රටක තනිවම හිඳගත සාගර මේ ලියුම් ලියූ අයුරු සිහිත් දකින්නට මම උත්සාහ කළෙමි. ඔහුගේ මුහුණේ සුසුරු සිනාව තැන. දැසට දීප්තියක් දෙන්නේ එහි එක්වූ කදුරය.

වැහි ලිහිණියන්ද සමහින් ඇදී එන අයුරු සුළඟේ පවා විටින් විට ඇසෙන්නේ ඔහුගේ සුසුම් හඬද කියා මට විටක සිතේ. ඔහුගේ හදවතේ කදුර නොදැක්කා සේ ඉවත බලාගැනීම තව දුරටත් මට කළ හැකි වේවිද?

උවමනාවෙන් කන් දුන්නොත් ලෝකයේ සිටිනා ලක්ෂ සංඛ්‍යාත තනිවූ ආත්මයන් තගන විලාප හඬ අපටත් ඇසෙනු ඇත.

විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ ඉහලටම ගියත් ඉතා සාර්ථක විද්‍යාඥයකු බවට පත්වුවත් සාගරට එම සතුව බෙදාගැනීම සඳහා එක් විමට කෙනෙකු නැත. හිමිවූ, ලබාගත් හැමදේම අහිමිවී අනාතයෙකුගේ තත්වයට පත්වූ මා හටද මගෙ හිතට සමීපවූ ආදරයක් නැත. එක් අතකින් බලන විට අප ලෝක දෙකක ජීවත් වුවද අප දෙදෙනාගේම ජීවිතවල අප මුහුණ පානා අත් දැකීම එකය.

“සාගරගේත් මගේත් තනිවූ අප සෑම දෙනාගේත් සුසුම් එක්වී නැගෙන සෝවනීය ගී රාවය මගේ කතාවේද තේමා ගීතයයි. අප සෑම ගයන්නේද විලාපයක් බඳුවූ ඒ එකම ගීතයයි.

"විසඳිලා නැති හේරුම් අරන් නැති හැසිම් කියන එක මේවගෙ ජීවිතේකට බාදාවක් ජානකී. මට හේරු විදියට මියාට ඒවගෙ හැසිම් අවහිර කරනව. මේවගෙ තත්වේකට එක විසඳුමක් තමයි ඒව දිනා බලල හිතල ඒව වටහගන්න කදන එක. අහික තමයි ආපහු ගිහිත් ඒවල ජීවත් වෙලා ඒ මොනවද කියල වටහා ගන්න එක.

මියාට අවශ්‍ය ජීවිතේ මොකක්ද කියන එක සිරණය කරන එක හරිම වැදගත්. ඒක බුද්ධිමත් සිරණයක් වෙන්න පුළුවන. හැසිම්වලට, අතින් අයගෙ අදහස්වලට මියාගෙ සිරණයට බලපෑම් කරන්න දෙන්න එපා.

මියා දැනට මෙහෙ කෝර ගත්තෙ ජීවිතේට මුණ දෙන්න ගත්තියත් නැති වෙලාවක හිත අවුල් වුණු වෙලාවක. ඒ කරමට මිනිස්සු දුක් දිල තිබුණ මියාට.

"ඒත් ඒ සිරතේ ඒ වෙලාවෙ මගෙ ජීවිතේ බේරුවා-මැතිමො දන්නව ඒක. මෙතන මේ අරත්‍යයෙන් මට ආපහු ජීවිතයක් දුන්න. මට ඒකට පිටුපාන්න බැ...."

"ඉස්සරහ ගැන අපිට හරියටම කියන්න බැහැ. ඒක පුදුවත් වගේ. දැන් කියන සැනසීම මිටිවුවට කියල තොතොතා කකුවත් කියන ජීවිතේ කෝරගන්න. ඒක ලේසි සිරණයක් නොවේ.

ලොකු මැණියන් මා හා කතාවට පැමිණියේ සිල් දානයෙන් පසුවය. විහාර ගෙයින් ඉවත් කළ පරවුණු මල් ඇය බුදුගේ පිටුපස කියන මල් කන්දට එක් කළේ යළිත් මා දෙස බලමිනි.

"මම හැමදම මගෙ ජීවිතේ ගොඩ නැගුවේ තව කාගෙ හරි ආදරේ එහෙම නැත්නම් බලාපොරොත්තු උඩ. තවත් සැරයක් සාගර මුල් කරගන්න මට කරන්න තියෙන්නේ ඒ දෙමයි. සාගර දැන් වගේම වෙනස්නොවී ඉඳී කියල හිතන්න පුළුවන්ද?"

"අපිට තව කෙනෙක්ගෙ හිත ගැන බලපෑම් කරන්න බැහැ ජානකී. අපිට පාලනය කරන්න පුළුවන් එකම දේ තමන්ගෙ හිත විකරයි. ඒ හිතේ වෙන ජීවිතයක් ගැන කදබල හැසිම් කියනව නම්.... මෙතන ඉඳගන ඒව පාලනය කරන්න හදන එක දුකක් වෙන්න පුළුවන්. ඒ හැසිම් විසඳගත මෙතනට ආවොත් වඩාත් ප්‍රයෝජනයි.

“මම මහා දුකකට පත්වෙන්නයි හදන්නෙ කියල මට හිතෙන්නෙ.”

“ඒ ගැනත් හිතුවම.... එහෙම වුනොත් ඒ දුක මහා ඊතක් වෙන්නෙ නෑ. එහෙම කවදහරි වුනොත්..... මම වෙන්න කියල කියනව නෙමේ..... ඔයාට දැන් පුළුවන් මුණදෙන්න.... ඔයා ඒකට සුදුනමින් ඉන්න නිසා..... ඒත් ඒවට ඔයාගෙ ජීවිතේ පාලනය කරන්න කරම් බලයක් පවරන්න එපා.

“මම ජීවිතේට.... ආදරේට.... ආසයි..... එහෙම නෑ කීවොත් බොරුවක්. ආයින් පැරදෙන්න පුළුවන් කියන බයට මගේ ජීවිතේ පාලනය කරන්න ඉඩ දෙන්න ඕනෙද කියල මට තේරෙන්නෙ නෑ.....”

“අපිට තියෙන්නෙ මේ මොහොත විතරයි. ජාතකී. ඒකෙ උපරිම ප්‍රයෝජනය ගන්න. හිතේ සතුට ඔයාට ලැබෙන්නෙ ආදරෙන් නම්..... ඒ ගැන හිතල බලන්න.”

“ලොකු මැඩියො නම් නිවනට හුඟක් ලගයි. මම නම් එතනට එතකොට හුඟක් කල්යයි තේද මේ විදියට” අපි සිතාසිමු.

සමහර අයට ඒ ගමනට බාද වෙනවා. හුඟක් වට වංගු හිඟිල්ලයි එතනට එන්නෙ.”

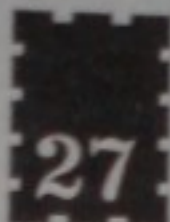
වතුරට වැටුණු ඡායාවන් සුලභේ වේගයට අනුව වෙනස් වෙන්නේ ඇස්වලට වෙහෙසක් දෙමිනි. ඒ දෙස එක එල්ලේ බලා සිටින්නේ තැනිව තෙත් මුදවා ගත හොත් ඒ වෙහෙස අඩුවනු ඇත. ඒත් එහි වමන්කාරය මගේ තෙත් එහිම රඳවා තබාගනී. තෙත් කෙතරම් වෙහෙසට පත්වුවත් ඒ ලස්සණ වෙනත් ඉවත්වීම අපහසුය.

“ජාතකීට මෙතනට ආව කාලෙට වැඩිය දැන් ගස්නිය කියනවා. මට හරි සතුටුයි ඒ ගැන. ඔයාගෙ හිත ඇතුළට හිඟින් බලන්න ඔයාට ජීවිතෙන් ඕනෙ මොනවද කියලා. දැන් කාගෙවත් බලපෑමක් නැතිව ඒක කරන්න ඔයාට පුළුවන්.... අන්න කවුද කට්ටියක් ඇවිත් මාව හොයනවා.”

ඇය මා වැඩ ඉස්මත්තේ තනිකර ඉවත්ව ගියේ එසේ සිතන්නට ඉඩ සලසා දෙමිනි. මවක දෙවියකු..... හිතවතකු එකම පුද්ගලයකු තුළ දැකිය හැකිනම්.... ඒ සියල්ලත්ම මම ලොකු මැඩියන් තුළ දකිමි.

මා ඇය අතහැර යන්න සිතන්නේ මොන සිතකින්ද? මෙතෙක් ජීවිතයට ඇගෙන් ලැබුණු ශක්තිය නැතිවී ගිය පසු තනිව ඊයට මුහුණ දීමට මට හැකිවේද?

මගේ ආදරය බලාපොරොත්තුවෙන් සාගර සැතපුම් දහස් ගණනක් මග හෙව්වා මෙහි පැමිණීමට තීරණය කර ඇත. ඒත් ඇත්තෙන්ම ඔහු මගේ සිත හඳුනාගත ඇතැයි මට නොසිතේ. ඔහුට අවංක පිළිතුරක් දීමට තරම් මා මගේ සිත වටහාගෙන නැත. පසුගිය වතාවේ මෙන් ඔහුව ඊලවා හැරීමට මට නොහැකිය. මැණියන් සීවා සේ මගේ හිත ඇතුළට ගොස් පිළිතුරක් ඔහුත් මාත් වෙනුවෙන් මා සොයාගත යුතුය.

කපිල තනිවම පැමිණි අවස්ථාවේ ඔහු මා ඇමසීමටත් පෙර මා සිතුවේ සාගර ඊන්නේ නැති බව පැවසීමට ඔහු පැමිණි ඇති බවයි. හිස කෙළින් කබාගන මේ මොහොතට මුහුණ දිය යුතුයි.

ඊක අතකට මෙය අප දෙදෙනාටම ඇති හොඳම විසඳුමයි. ඔහු ආවාතම් මුහුණ පාන්නට සිදුවීමට තිබූ තත්ත්වයෙන් දැන් මා මිදී ඇත. මහා බැඳුරුම් තත්ත්වයකට මුහුණ දීමට සිදුනොවීම ඊක අතකට සහනයකි.

සාගර දකින්නට ලැබෙන්නේ නැති යන සිතවිල්ල සිතේ දුකක් වැනි හැඟීමක් ඇති කරන්නේ ඔහු යළි දකින්නට තදබල ආසාවක් මගේ හිතේද නිසි ඇතිබව මටද පිළිගැනීමට සිදුකරමිනි. ඒත් මේ කිසිවක් කපිල දැනගත යුතු නැත.

“කපිල කොයිවෙලාවේද ආවේ?”

මා කතා කළේ මුඛට සිතාගත් නගා ගතය.

“මයාට සාගරගේ ලිපුමක් හම්බවුනාද?”

“ඔව්.” කිසිම හැඟීමක් කපිලට හඳුනාගත නොහැකි වෙත අන්දමේ ප්‍රසන්න බවකින් යුතුව මම කිමි.

"මියා උත්තරයක් එවල නැති නිසා එයා එක පාරටම මෙතෙම එන්න කැමති නැහැ. මට ඇවිත් මියාට කතා කරල බලන්න සිටිමි."

"සාගර ඇවිල්ලද ඉන්නෙ?"

"ඔව්"

"මම හිතුව එයා එන්නෙ නැ කියල කියන්නයි මියා ඇවිල්ල ඉන්නෙ කියල"

"එයාට එන්න කියන්නද?" "අප දෙදෙනා අතර මද නිහඬතාවයක් පැවතියේ මා පිළිතුරු සොයා ගන්නා තුරු ය."

"අපේ මම දන්නෙ නැ කපිල. මට එතෙම එයාට අනුබල දෙන්න බැහැ. අත්තිමට එයාගෙ හිත වීදෙන එක විතරයි වෙන්නේ. මම එයාට හරියන්නෙ නැ. හැම දෙනාටම සේන ඒ වික ඇයි එයාට විතරක් දකින්න බැරි?"

"සාගර මේ වගෙ සතුටින් ඉන්නව මම දැක්කෙ හුන කාලෙකට පස්සෙ. එයාගෙ අලුත් සතුටට හේතුව මියයි ජානයි."

"මියා කොහොමද ඒකයි කියල දන්නේ?"

"එයා මියා ගැන කතා කරන විදිය වෙනස්. වෙන ගැණු මේයි ගැන කතා කළා වගේ තෙමේ."

"එයා බලාපොරොත්තු වෙන දේවල් මට දෙන්න පුළුවන්ද කියල මම දන්නෙ නැ කපිල."

"එයාගෙ සතුට ගැන විතරක් හිතල බැහැ. කමයි..... මියාටත් ඕනෙ ඒ දේමද කියන එකක් වැදගත්.."

"එයා එද සිට ජීවමනියෙ ඉගන ගන්න කාලෙ ම. වගෙ කෙනෙක් දැනගත හිටිය කියල. මම එද එව්වර විස්තර ඇසුවෙ නැ. ඇයි එයා දැන් කෝ?"

"ඒ කියන්න ඇත්තෙ ජීව ගැන වෙන්න ඇති. එයා දැන් නැහැ. හදිසි අනතුරකින් මැරුනා."

මා තුල ඇතිවූයේ කම්පනයකි. මටත් ජීවිතේ දුක තේරුම් ගන්න තරම් අත්දැකීම් තියෙනව ජානයි. ඒත් මම පැනල ගිහිත් ඇතුළත් නැතත් සිටුවෙන නැ..... යනුවෙන් සාගර එද සිටී මේ අත්දැකීම් ගැන විය යුතුය.

“මට කියන්න.....මොනවද ජීවට වුනේ?”

ඒ දෙන්නම ජර්මනියෙ විශ්ව විද්‍යාලෙ ඉගෙන ගන්න කොට ඒ දෙන්න යාලු වුනේ. එක සිත කාලෙක.... හුඟක් අඳුරු දවසක.... මේ අනතුර වෙලා තියෙන්නෙ. ඊයා සාගරත් එක්ක ස්නෝ ස්කීන් ඉගෙන ගන්න යන්න එහෙ කියන හිම කන්දකට යන්න එන අතරේදී මේක වුනේ. සාගර ඇදගත බලාගත ඉන්න අතරෙ ප්‍රවික්තිවලට පෙන්නල කියනව අනතුර. ඊයා ජීවගෙ කාර් එක අඳුර ගත කියනවා. ඒත් හිතල නෑ මැරිල කියලා... ඉස්පිරිතාලෙට එවෙලෙම හිහිත් කියනවා...

“හරියව තොදෑන ඒවගෙ යනකොට පුදුම බයක් දුකක් දැනෙන්න ඇති. මට හිතාගන්න පුළුවන්..... මගේ දමයන්ති නැතිවෙලා ඊයාව හොයාගත්ත වෙලාව වෙත කල්ම දවස් දෙකක් විතර මාත් ජීවත් වුනේ ඒ වගේ බයකින්..... ඒ අතරෙ පු.වි බලාපොරොත්තුවකුත් නිබුනා ඊයාව අනතුරත් වෙලා නැතිව ඇති කියලාත්... ඒකත් නැති වුනාට පස්සෙ ඉතුරු වෙන්නෙ මිනා දුකක් කලකිරීමක්... කරහක්... මුළු ලෝකෙටම එල්ලවුණ චෙරියක් විතරයි. බලාපොරොත්තු සේරම එක පාරටම නැතිවෙනව කියන එක දරාගන්න බැරි වේදනාවක් කපිල..... ඒවගෙ තත්වයින් ගොඩ එන්න සෑහෙන ශක්තියක් මිනෙ.”

“මය දෙන්නට මය වගේ මයාලව තේරුම් ගන්න පුළුවන් එකක් සාගර මයාට ආසවෙන්න හේතුවක් වෙන්න ඇති. අපි කොව්ටර මහන්සි වුනත් කාටත් බැරිවුනා ඊයාගෙ හිත හදන්න. ඊයා කාවත් එක්කවත් ඇත්ත යාලුකමක් ඇතිකර ගත්තේ නෑ.....” අපි හිතුවෙ මයාගැනත් ආස වුනේ කාවකාලිකව කියලයි. ඒත් ආපහු සැරයක් ආවම තමයි මට තේරුනේ මේ පාර තම වෙනස් කියලා.....”

සාගරට කන්දීමට ඔහුගේ හිතට සතුවත් දීමට තදබල ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ. අසරණවූ දුක්විඳ ඇති මනුෂ්‍යයකු මගෙන් සතුවත් බලාපොරොත්තු වෙද්දී ඔහුට පිටු පෑමට මට නැතිවේවිද?

මා අමතක කර ඔහුගේ සතුව වෙනුවෙන් යමක් කිරීමේ ආසාව මගේ බිය හා සැක අහිමවා නැගී එනු වැලැක්වීම අපහසුය.

“කොයි වෙලාවටද සාගර එනව කීවේ.....?”

*

*

*

“ලොකු මැණියෝ කීව මයා මෙතන ඇති යන්න කියලා..... කමක් නැතෙ මම ආවට....?” මා අමතන්නේ සාගර බව දැන ගැනීමට මම ආපසුතැරී බැලීමට අවශ්‍ය නොවේ. ඒ තරමට ඔහුගේ හඬ දැන් මගේ සවනට හුරුය. පසුගිය දින දෙක තුන ඇතුළත ඔහු මෙහි පැමිණි අත් නැම වතාවකදී මෙන්ම අදද මගේ හදවතේ හඬ මටම ඇසෙන තරමට වේගවත් වනු මට දැනේ. මේසා විසාල කැලඹීමක් සාගර හමුවේදී ඇති වන්නේ ඇයිද යන ප්‍රශ්නයට පිළිතුර කමක් මට හමුවී නැත.

වැව ඉස්මත්තේ මා ඉදගන සිටියේ පොළවෙන් මදක් ඉහළට මතුපිණු ගලක් උඩය. සාගරත් සත්ත්තු ගලවා ඒ මතට නැගෙන අයුරු කෙලින්ම නොදුටුවත් මට අනුමානයෙන් වැටහුණි.

“අර ඇත ජේතවද එල්ලෙන පාලමක් මිනිස්සු ඒකෙන් යනවා... වුවියට ජේතවද?”

“කෝ” සාගරගේ හඬ මෙවර මට ඇසුනේ මගේ මුහුණට ඉතා ලංවය. කමක් කෙලින් ඔහුගේ මුහුණ බැලීම මට අපහසුය.

“අර බලන්න.....”

“ආ..... මව්..... කොහොටද ඒ මිනිස්සු ඒකෙන් යන්නේ?”

“වැවේ වතුර අරත් යන ඇලට මේ පැත්තෙන් තියෙන්නෙ සිරිතගරේ. අරකෙන් හදුනු ගමක්. එහා පැත්තෙ තියන පරන ගමයි, පත්තලයි සිරි තගරෙයි එක්කරන්නෙ ඒ පාලමෙන්.

“වැවේ වතුර තියා තෙද මේ සේරම ගම් හැදිල තියෙන්නෙ.....”

“ඔව් ඉස්සර මේව කැලෑවල්. පරණ වැව අරත් කළාම තමයි වතුර ආයිම ගම්වලට ලැබුනෙ. ඉස්සර සිංහල රජවරුන්ගෙ කාලෙදී මේව හුඟක් දියුණුවට තිබුණු පලාත්.....”

“කැලෑ එළිකරන කොට කැලස්මකට අනුව කළේ නැත්නම් මේ පලාත් ආයිම වල් බිහිවෙලා යන්න පුළුවන්. නවසීලන්තෙ ඔට්ටුවො හරක් එනෙම හදන්න කැලෑ එළි කරල හදුනු තණබිම් තමයි වැඩි හරියක් තියෙන්නෙ. ඒවල තිබුන විසාල ගස් කපල

ඉඳලමත් දක්නට ඉතුරු කරනු ගස්. ඒ විදියට කැලෑ එළිකරන එක මුළු ලෝකෙම දේශගුණයට බලපානවා.

"පුළුන් බෝල වගේ බැටළුවොයි- මහත්වේව්ව හරක් එහෙම ලස්සන ඇතිනේ?"

"හැමදාම දක්න කොට ඒවල ඇති දෙයක් නෑ.... පැටව් ඉන්න කාලෙට නම් බලන්න ආයයි. ඔයත් ඉන්නව නම් ජානකී ඒ තණකොල කාන්තාර වූනත් මට ලස්සනට පෙනෙයි." ඔහු කතාව වෙනතකට හැරවීමට ගත්ත උත්සාහය කොතේරුණ දේ පිටීමට මම කැත් කළෙමි.

"ඔයාල නිකර යනවද එහෙ මෙහෙ?"

"මව් නිවාඩු දවස්වලට හැමෝම වගේ කොතේ හරි යනවා. එහෙ ලස්සණ ගිහිකඳුක් නියනවා. හිමෙන් වැහිලා සික කාලෙට හරි ලස්සනයි. මට ආයයි ඔයාව එක්කත් යන්න අපි නිකර යන රූපේහු නියන ගිහි කන්දට. වෙයාර් ලිප්ට එක උඩටම යනවා. ඒක පුටුවක ඉඳගත උඩින් යන කොට පහල ස්කී කරන මිනිස්සු පේනවා හරි ලස්සනයි. ටික ටික උඩටම ගියාම හරියට අමුතූම ලෝකයක් වගේ. හැම තැනම හිමවල සුදුපාට.... උඩට ගියාම බැහැල පුළුන් වගේ හිම උඩ ඇවිදින කොට ඒක අමුතූම අත්දැකීමක්. හොඳට අවිට නියන දවසක උඩ ඒ තරම් සිතලක් නෑ. මට හිතල නියනව දිව්‍ය ලෝකෙක් ඒ වගෙ ඇති කියලා.... හරිම නිශ්චලයි. හිතටත් හරි සනීපයක් දැනෙනවා.

"මම පින්තූර නම් දැකල නියනවා....අපිත් කවදහරි ඒ වගෙ රටකට යන්න හිතල තිබුනේ. ඒ සේරම එක පාරටම වෙනස් වෙලා ගියා මිසක්..... ආසාවල් වැඩිවුණු තරමට ඒව තැනිවෙලා යන්න නියන ඉඩ වැඩිවෙනවා..... ඒව ඉටුනොවුනම ඇතිවෙන ඒ දුකත් ඒ වල තරමටම වැඩි..... ඒකයි මම මේ ජීවිතේට ආය.... අපි හදන්නෙ ආසාවල් පුළුවන් තරම් අඩුකර ගන්න..... එකකොට ජීවිතේ සැහැල්ලු වෙනවා.

"ඔයා එහෙම කරන්න ඕනෙ නෑ ජානකී. ඔයාට පුළුවන් ඔයාගෙ ආසාවල් ඉටුකර ගන්න. මං අහල නියනව කෙනෙක් කියනවා කවුරු හරි වලකට වැටුනම ඒ වැටුණු තැනින්ම ගොඩ එන්න ඕනෙ නෑ. වට්ටම නියන වෙන ඕනෙ තැනකින් ගොඩ එන්න පුළුවන් කියලා."

“මම අහල තියෙන්නේ මොකක්ද දන්නවද? ඒ වැටුණු වලේ දවලුත් වැටෙන්න එපා කියලයි.”

“දවල් හරි ඒ හරි ජානයි. වැටුනොත් ගොඩ එන්න පුරවත්..... ඒකෙම ඉන්න ඕනෙ නෑ.....”

අවසානයේ ජයගත්තේ ඔහු බව සාගරගේ මුහුණේ නැගුණු කැපවීමත් සිතාවෙන් පෙනිණි.

“මේ ඔයා ඔය ගමන් යනකොට ඕනෙ කරම් ගැණු ලෙසි හම්බවෙනව ඇතිනේ. ඔයාට ආස හිතෙන කෙනෙක් හිටියෙම නැද්ද? සාගරගේ ජීවිතයේ මේ අංශය මා වටහා ගත යුතුමය. කිසිවකින් අඩුවක් නැති සාගර වැනි අයකුට මා වැනි අසරණ ගැහැණියකගේ ආදරය පැකීමට සිදුවුයේ ඇයි? මොට පිළිතුර කමක් මට ලැබී නෑ.”

“මම දන්නව ජීව ගැන..... ඔයාට එයාට අමතක කරන්න ලේසි නැති වෙන්න ඇති. මම අහන්නේ ඊට පස්සෙ කවුරුත්ම හිටියෙ නැද්ද ඔයාට ආදරේ වෙන්න..?”

“එක්කෙනෙක් හිටිය හුන කලකට ඉස්සර.... ඒත් එයා බැඳල.....” මට ලැබෙන කෙනෙක් නෙමේ.....”

“ඔයා හැම තිස්සෙම ආස වෙන්නෙ ලබාගන්න අමාරු අයට නේද?”

“ඔයාට දැක්ක දවසෙම මට ජීවව මතක් වුනා. ඒකයි කතා කළේ. ඒත් කතා කළාම මට හිතුන ඔයා හරි හොඳයි කියලත්..... ඒ තිසයි මම ඔයාට ආදරේ වුනේ ජානයි.”

“ඇයි මම හොඳයි කියල හිතුවේ?”

“ගොඩක් දේවල් තිසා... ඔයාට මතකද එද දනෙන් පස්සෙ මම අතින් අයව මග ඇරල ඔයත් එක්ක කතා කරන්න ආව. ඒවෙලාවෙ පොඩි ළමයෙක් වැටිල අඩන්න ගත්තා. ඔයා හිහිත් ඒ ළමයා නැගිටිවල කතුල අකගාල..... කොහොම හරි ඒ ළමය ආසිම හිතාවෙනව මම දැක්කා.....”

“අයියෝ ඕක ඒකරම් දෙයක් නෙමේනෙ. මම මනුස්සයන්ට විතරක් නෙමේ සත්තුන්ටත් උදව්කරනව..... මට කාගෙවත් දුක දැකල අහස බලාගන්න බෑ..... මොනව හරි කරන්න ඕනෙ..... ඒත් ඒක ඕනෙ කෙනෙක් කරන දෙයක්.....” සාගර මා දෙසු බලා සිටින්නේ සිතාපෙමිනි.

"මියාට මතකද මම කීව.... අපි අවුරුදු පතා මේ වගේ කැන්ඩලට දනෙ දෙන්න එන්නෙ අවංක ඇත්තම මනුස්සයො මේකෙ ඉන්න නිසයි. පිට ලෝකෙ හැම අතින්ම දියුණු වුනාට හුඟක් මනුස්සකම් අඩුයි කියලා. ඒ වෙලාවෙ මියා කිව්වා යන්න ඉස්සර ලොකු මැණියන්ට මිය වික කියන්න. එයා තමයි ඒවගේ මනුස්සයො වගේ ජීවත් වෙන්න අපිට ඉඩ සලසල දෙන්නෙ කියලා....."

"මියාට හොඳ මතකක් තියනව් සාගර"

"මට ඒ වෙලාවෙත් හිතුනා මියා හරියට අතින් අයගෙ හැකිම ගැන හිතනව් කියලා. අපිට හුඟක් වෙලාවට හම්බවෙන්නෙ තමන් ගැනම හිතන ඕනෙ දෙයක්, ප්‍රශංසාව වුනත් පැනල බැගන්න මිනිස්සු. මම මියාගෙ ලොකු වෙතසක් දැක්කා. මට හිතුන මියා අභි-සක ලස්සන හිතක් තියන කෙනෙක් කියලා. අනුන්ගෙ සතුට ගැන හිතන්න නවතින අය හරි අඩුයි අද." සාගරගේ වචන මට අදහාගත නොහැකිය. ඔහු මේ කරම් පුර දේවල් ගණන් ගැනීමට කරම් අභි-සක පිරිමියෙකු ලෙසින් මෙතෙක් මා දුටුවේ නැත.

"හුඟක් මම දන්න අය සතුට කියන්නෙ විතර්ද වෙන්න දේවල් කරන්න ලැබෙන එකටයි. ඒ සතුට නියෙන්නෙ පිට අය ලත. මියා මට හිත ඇතුළෙ සතුට ගැන කියල දුන්නා. පාලුවෙනුත් රසවිඳින්න පුළුවන් විදිය මම දැනගත්තෙ මියාගෙන්. මියා ඒව කියන්න ඇත්තෙ අනුකම්පාව නිසා වෙන්න ඇති. ඒත් මම දැක්කෙ මියාගෙ හිතේ පිරිල තිබුන ආදරේ. ඊට පස්සෙයි මම මියාට ආදරේ වුනේ. මියාව දැක්ක ගමන්ම ආදරේ වුනා කීවොත් ඇත්ත නෙමේ." මා දැස් බොදව් යන්නේ දුකකට නොව සාගරගේ වදන් දරා ගැනීමට අපහසු නිසාය.

"මගෙ හිතට හොඳයි මියා එහෙම කියපු එක ගැන කෙනෙක්ව දැකපු ගමන්ම කීරණ ගන්න එක හොඳ හරි තරක හරි ඒක වැරදියි. කවුරුහරි වටහගන්න ජීවිත කාලයක් වුනත් මදි."

මට හිතෙනව් මම මියාව දන්න කරම් ඇති කියල කීරණයක් ගන්න. මියා සංසාරෙ පුළුවන් කරම් කල් ඉන්න ඕනෙ කෙනෙක්. මියා වගෙ අය මේ ලෝකෙට ඕනෙ. ඒකයි මම මියාව එක්ක යන්න හදන්නේ." මොහු ඇත්ත විය හැකිද? මිනිසකු මා තුළ දකින්නේ කුමන වටිනාකමක්ද යන්න මට තවමත් හරි හැටි නොවැටහේ.

"මම හිතාගන්න බැරි ඇයි ඔයාට තේරෙන්නෙ නැත්තෙ මම ඔයාට හරි යන්නේ නෑ කියලා. අපි අහසට පොලව වගේ. නැමෝමම එපාවුන මගෙන් ඔයාට වැඩක් වෙන්නෙ නැහැ සාගර."

"ඔයාට අත්දැකීම් නියතව නියත එක අඩුවක් කියල හිතන්න එපා. ඒවා ජීවිතේට ප්‍රයෝජනයි."

"ඔයා හිතන විදියයි ඒ.. ඒත් නැමෝම එහෙම හිතන්නේ නෑ. සේරමල ඔයාට හිතාලෙනකොට ඔයා ඒ කරන මගෙන් ගන්න පුළුවන්. මං හිත්දයි ඔයා එහෙම අහන්නේ කියලා. ඔයක් මනුෂ්‍යයෙක් සාගර මං දන්න සේරමල ඒ කරවෙත් මිදිල නෑ."

"එහෙම වෙන්නෙ නෑ... මම ඔයාට තසුරු වෙන්න බෑ ජානයි..." ඔහු තවත්වන්නේ නැතිව මේ ලෙස කතා කරනවා නම් මට ඕනෑ කරම් වේලාවක් අයා සිටීමට පුළුවන. ඔහු කතාව නැවැත්වුවිට පිළිතුරු යොයා ගැනීම කරමක් අපහසුය. හිතේ තෙරපෙන දහසක් සිහිවිලි මොනවාදැයි මටම හරිනැටි නොවැටහෙද්දී ඒවා ගොනුකර වචනයට තගන්නේ කෙසේද?

මා ඇත දියමට තෙත් යොමුකලේ ඔහුගේ දෑසේ ආයාචනයට මා තතුමය යන කියෙහි. තව දුරටත් මා සිත සමඟ කරන මේ සටන කරගත යාමට ශක්තිය තිබේද යන්න මට ස්ථිර නැත.

"ජාති මේ බලන්න මට කියන්න ඇත්තටම ඔයා මං ගැන හිතන විදිය. කමක් නැහැ ඔයාගෙ හිතේ මට ඉඩක් තැත්නම් ඒක හරි මට කියන්න. ඒත් මම දන්නව ඔයාගෙ හිතේ ඕන කරම් ආදරේට ඉඩ නියන බව. මට ඒකට වාසනාව තැත්නම්... ඒක නම් ඔයා හිතන විදිය? ඒක හරි කමක් නෑ මට දැනගන්න ඕනෙ..."

ගලමත සිසිල රැළුන තැත්වල වැඩි තිබුන තණකොළ මල් කීපයක් සාගරගේ අක්ලට මැදිවී ඇත. ඔහු නොදැනුවත්වම ඒවා ඔහු අතින් පොඩ්ඩි යයි. තව දුරටත් මගේ සිතේ ඇතිවීගත යන වෙනස සාගරගෙන් සැඟවීමට මට නුපුළුවන.

ඉරණම වැනි කිසියම් බලවේගයක් යළිත් වරක් මගේ ජීවිතය හසුරුවීම බාරගෙන ඇත. මෙතෙක් වෙතසව් මගේ පාලනයට හසු කරගත් සිත එයින් ගිලිහී යන අයුරු මට හැඟුණි. ඒත් සිහිවිලි මැද අතරමංව දැනෙන අසරණ බව තව දුරටත් පීඩනයක් නොවේ. එය තව දුරටත් එහි රැඳී සිටීමට කරම් සිත් දෙවන පුර ආකර්ෂයකි.

පිළිකයට හැසිරීමට උවමනා අතට පාවී යන්නට ඉඩදී තිබේ වීමට ආසාවක් මා තුළ උපදී.

“මට ඔයා ගැන හිතෙන දේවල්.. සාගර.. මට තේරෙනවා මම එහෙම හිතන එක වැරදියි කියලා ඒත් මට තවත්තන්න ගත්තියක් නැහැ.. ඔයා ගැන මට අයිති නැති විදියට හිතන එක. ඔයා ඒ තත්වේ ඇති කලා කියලා ඔයාට වැරදි කියන්න මට බැහැ. කොට්ටර මම හිත රවට ගන්න හැදුවත්.. එහෙම දෙයක් වෙන්න නැතිවලා.. මම තව මාස දෙකකින් මෙහෙහි සේවාව කැප වෙන්න ඉන්නෙ කියලා..” මේ සියල්ලම එක දිනට කියාගත යාම මට අපහසුය. මා මදකට නිහඩවී දැන් මැද හිස නොවා ගත්තේ මට කීමට අවශ්‍ය සියල්ල සඳහා අවශ්‍ය ගත්තිය ගොනු කර ගැනීමටය.

“..හරි වැරදි පැත්තක කියලා.. ඒ වැරදියි කියන විදියට තව තවත් හිතන්න මටත් ආස හිතෙනවා සාගර.. මම දන්නෙ නෑ මට මොනවද වෙන්නෙ කියලා... මට හරි බියයි..

මගේ හඬ බිඳී යනු සමග සාගරගේ දෑතේ උණුසුම් මගේ දෑත් වටා එනෙකු මට දැනින. මා උගිත්ම ඉඳගත සිටි ඔහුගේ ගතේ සහාය මට බිම ඇද නොවැටීමට උදව් වන්නට ඇත.

“මය වචන අහන්න තමයි මම මෙව්වර කලක් බලන් හිටියේ. ජානකී හිතට ඉඩ දෙන්න කතා කරන්න. ඔයා මට ඇත්තටම ආදරෙයි කියලා. මේ ලෝකෙම ඉන්න වාසනාවත්තම මිනුස්සය මමයි කියලා හිතන්න මට ඉඩ දෙන්න..”

“මම හිතන්නෙ නෑ මගෙ ආදරේට ඒ කරමි දෙයක් කරන්න පුළුවන් වුනේ කොහොමද කියලා. සාගර මාව හරියටම දැනගතද මෙහෙම කතා කරන්නෙ කියලා මට කාමි විශ්වාස නෑ.. ඇත්තටම මට ලං වුනාම ඔයාටත් මාව එපාවෙයි. එදාට මම ආයිම පාරක්..”

“එහෙම වෙන්නෙ නෑ.. මේ බලන්න..මට ඔයාව එපාවෙන්න නෑ ජානකී..” ඔහු මාදෙස ලංවී බලා සිටින අයුරු දරාගැනීම අපහසුය. මා දැන් පියාගත්තේ එහෙයිනි. ඔහුගේ දෙකොල්ලේ උණුසුම් මගේ මුහුණේ දැවටෙද්දී මෙතෙක් අප වටා සිටි අවට ලෝකය ඉවත්වී මුළු ලොවම සාගරත් මාත් පමණක් යයි මට සිතීමි. අපගේ හදවත් ගැහෙන හඬ පමණි එහි ඇත්තේ.

වැවේ දියැළි මතින් හිරු මැසී යාමටත් ආසන්නය. දිනපතාම වාගේ මෙතැන හිඳ පසුගිය ගතවූ මාස කීපයේ මා වටහාගත් මගේ ආත්මය සාගර වෙනුවෙන් උපන් ආදරයකින් පිරී යනු මට දැනේ. ගත සිත පුළුල්වන ඒ සුවය සදාකාලිකවම මා හඳුනාගත සිටියා වැනිය.

ඔහුගේ කැත්තත් ස්වරයේ ඇති දයාව කරුණාව රැකුත් පටමෙන් මා ග්‍රහණයට ගත්ත අයුරු මට පැහැදිලි වූවත් එයින් මිදීමට මට අවශ්‍යතාවයක් නැත. තව තවත් මා ඔහුගේ ග්‍රහණයට ගෙන යළිත් ගැලවී යා නොහැකි අයුරින් මා පිරිසර ගන්නවා නම් හොඳ යයි මට සිතේ. මා සිතන අයුරු කේරුම් ගන්නා වැනි කාප්තිමත් සිතාවක් ඔහුගේ මුළු නැගී ඇත.

“ඒ වෙන්ත ඉස්සර ඇතුළට ගිහින් මැණියන්ට කතා කරමු. ජාතකී මට කියන්න ඔයා මාත් එක්ක යනව කියල මැණියන්ට කියන්න ඔයාට දැන් පුළුවන් කියලා.. තාමත් ඔයාට ස්ථිර තැත්තම්.. කියන්න තව මොනවාද මම කරන්න ඕනෙ කියල ඔයාට මගෙ ආදරේ ඇත්ත කියල කේරුම් කරවන්න?” සාගරගේ වචනවල රැඳී අභි-සක බව ඉවසා සිටීමට අපහසු කරමිය. මෙවන් පුද්ගලයින් තවත් මෙලොවේ සැබවින්ම සිටීම මට පුදුමයකි. ඔහු කරන්නේ රහපෑමක් යයි මොහොතකට හෝ මට නොසිතේ.

“වැවට පතින්න” මම කීම්. ඔහු මාදෙස බැලුවේ අදහා ගන්නට බැරි ලෙසිනි.

“මට ආදරේ ඇත්තවම නම් මම කීවම වැවට පතින්න ඕනෙ.” මගේ සිතහවට ඔහු එක්වූයේ නැත.

“එතකොට ඔයාට මෙතන ආයිම තනිවෙලා හුලා බිබී ඉන්න වෙනවා... ඊක කේරේන්නෙ නැද්ද?”

“ඇයි ජිනන්න බැරිද?”

“ජිනන්න මට හොඳට පුළුවන්.. ඔයාව ලේසියෙන්ම රවට්ටන්න තිබුණා මට..”

“එතෙතම් මම කොහොමද දැනගන්නේ ඔයා මට ආදරේ ඇත්තවමයි කියලා..” සිතාසීම තවතා මා කියන්නේ බැරෑරුම් දෙයක් යයි මා ඔහුට වටහා දිය යුතුය. මෙවැනි තීරණයක් බැහැල්ලුවෙන් ගැනීමට සිහිමත් අනුවන කමකි.

“මියා මගෙන් ඉල්ලන දේ පුංචි තැනැත්තාගේ. මම අමාරුවෙන් නොයාගන්න සැනසීම අත ඇරල ආපසු මිය ලෝකෙට යන්න මට ලේසි නෑ. ඒ වගේ තීරණයක් අරගත මම මේ සැරෙක් වැරදි වුනොත් මගේ ජීවිතේ තවත් වතාවක් ගොඩ එන්නෙ නෑ සාගර..”

“මම ඒක දන්නවා.. මමත් මට හරියටම විශ්වාස නැත්තම මේ විදියට මියාගේ ජීවිතේ අවුල් කරන්න හදන්නෙ නෑ..”

“මියාල කලින්ම ආපු දවසෙ මියාල එක්ක ලස්සණ ගැණු සමයි වගයක් හිටියා. ඇයි ඒ වගේ කෙනෙක් ගෙන් ඇහුවේ නැත්තේ... ඒ වගේ කෙනෙක් මියාට ගැලපෙනවා..”

“මට එතා.. ඊයාල මියා වගේ නෙමේ..”

“මං වගේ පුරා වස්තුවක් නෙමේ කියන එකද ඒ කීවේ?”

“මිය.. මියා හිතන් හැටි.... මව් මියාට වැඩිය ලස්සණ අය මට හම්බවෙලා ඇති. ඒක මම ආස මියාටයි.”

“ටිකක් හිතන්න.. සාගර.. ලෝකෙ මිනිස්සු මොන වගේ දේවල් මියාට නොකියයිද?”

“මට කාගෙවත් හිතන විදිය හරි හිතාට හරි වැඩක් නෑ. මියා හිතන විදියයි මට දැන ගන්න ඕනෙ. ඒකයි මට වැදගත්”

මියා දැන් එහෙම කීවට මිනිස්සු හිතාලෙන කොට මියාට ගත්තිය නියතවද ඒවට මුණ දෙන්න? මිනිස්සුන්ට පුළුවන් තව කෙනෙක්ගෙ හිත පිවිසිල විනාස වෙලායන්න වචන කියන්න. මම ඒවට මුන දිල කියන තියා ඒ වේදනාව දන්නවා. ඒ අය හිතන්නෙ නෑ ඊයාල එහෙම කරන්නෙ තවත් පත කියෙන මනුස්සයෙකුට කියලා. ඒ වගේ අයට බෑ මිය වාගේ ආදරේ කේරුම් ගන්න. ඊයාලගෙ හිතාට ලක්වෙනවා කියන්නෙ මහා දුකක් සාගර.. මට මියාට ඒ කක්වෙට දාන්න බෑ...”

“අනිත් අයගෙ හිතාටල් තවත්තන්න මට බෑ ජානකී. හිතවෙන්න බලන් ඉන්න අය මොකක් හරි හේතුවක් නොයා ගන්නවා...”

“මියා දැන් මනොම කිව්වට..”

“නෑ.. මම හැමදාමත් මෙහෙම තමයි හිතුවේ ලෝකෙ වෙනස්කරන්න අපිට බෑ.. අපේ ජීවිත අපිට ඕනෙ විදියට ජීවත් කරවන්න අයිතියක් අපිට තියනවා. කාටවත් කොහොමද ඊට හිතාවෙන්න බලයක් ලැබෙන්නෙ..?”

සාගර ගැන මා දන්නේ ඉතා ස්වල්පයක් බව මට දැන් වැටහේ. ඔහුගේ ස්තීර බව වචනයට පමණක් සීමා වේද යන්න කාමත් මට පැහැදිලි නැත.

“ඇත්ත ලෝකෙට මුණ දෙන්න ආදරේ විතරක් මදි සාගර.”

“ඔයා මගෙ ලගින් ඉන්නව නම් ඔයා ඇත්තටම මට ආදරේ වෙනව නම් මට පුළුවන් ඕනෙ දේකට මුණ දෙන්න ගත්තිය හොයා ගන්න..”

“ඔයාට හැම දේටම උත්තරයක් තියනවා”

“මම පාස්ද කියන්න ඊහෙන්නම්..?”

නෑ.. කව හුනක් මහත්සිවෙන්න වෙනවා..”

“මට අද හරි සතුටුයි ඔයා පිළිගන්න හිත්දා ඔයාගෙ හිත් මං ගැන හැඟීම් තියනව කියලා.. මට ඒ සතුට හැමදාම තියාගන්න ඉඩ දෙන්න...”

“හැඟීම් තියනව කියල ඕවට ඒ මොනවද කියල මම වත් දන්නෙ නෑ සාගර.. මට බයයි. මම ඔයාගෙ ජීවිතේට දුකක් විතරක් ගෙනෙයි කියලා. මට ඒක කරන්න බෑ ඔයාට..”

“ඊහෙම වෙන්නෙ නෑ.. මට ඕනෙ මනුෂ්‍යයෙක්ගෙන් බලාපොරොත්තු වෙන්නබැරි කරමට ඔයාට ආදරේ වෙන්න. ආයිම සැකක් බයක් නැතිව ආදරේ කරන්න ඔයාට ඉඩ ලබල දුන්නොත්.. ඔයාට පුළුවන්ද ඒකට පිටුපාන්න?”

ආපසු අරණ්‍යයට පියනගන අතරේ පුළු මොහොතකට සාගර මගේ අත අල්ලා ගත්තත් ශාලාවට ලංවන විට අත හැරියේ අකමැත්තෙන් මෙනි.

“ආපසු තනියම යන්න බෑ. ජාති.. ඔයක් එන්න...”

“හෙට එනව හේද?”

“ඔයාට හිතන්න ඕනෙ කරම් කල් දෙන්නම් හැබැයි හිත වෙනස් කරගන්න එපා..”

සහයෝ දිනවලට අරණයට අමුත්තන් පැමිණියේ කලාතුරකිනි. දානයට දායකයන් මුදල් පමණක් එවූ දිනවලදී නගරයට ගොස් අවශ්‍ය දේ මිලදී ගෙන ඒමට කරුණාවකිටත් මටත් සිදුවිය. ඇයද මා මෙන්ම ජීවිතයට විසඳුම් සොයන්නියකි. මැණිවරුන්ට මුදල් පරිහරණය අකැප නිසා දායකවරුන්ට විවේක නැති අවස්ථාවලදී වැඩ කටයුතු පැවතුනේ අප දෙදෙනාටය.

"ඇතැම් දිනවලදී අපි බෝට්ටුව වතුරට දමා මීරි නෙලුම් ආදිය වැවෙන තැනවලට ගොස් මල්ලා නෙලුම් අල වැනි දේ සොයාගත ආවෙමු.

අරණය අසල වැඩිපුර ගෙවල් නොතිබූ නිසා වැවේ මේ සොටස අපටම වෙන්වූවා සේ විය. පෙනෙන මාතයේ වූයේ වැව් මාලුන් මතුපිට තුරු බලාසිටින කොස්කුන් වැනි තුරුල්ලන්ය.

අපටම වෙන්වූ මේ තිසල පුදබිම අවිනිශ්චිත තුරුල්ලන්ගේ මිනිසුන් වෙනුවෙන් ඉදිවූ අභය භූමියක් යයි මට පිණි. අතරණ වූ දුක් ගින්නෙන් දැවෙන්නා වූ මිනිස් කදවත් සුළුපත් කිරීමට මෙවන් කැනක ඇති බලය අපරිමිතය.

මා යළි මනුෂ්‍යයකුගේ තත්ත්වයට පැමිණීමේ වගකීමෙන් තරි අඩක් මා පවරන්නේ මේ ඉඳිම වූ භූමියටත් මෙහි වටසන මනුෂ්‍යත්වය ඉක්මවූ පුද්ගලයින්ටත්ය. මේ රැකවරණය අනතුර සිටවී යාමට සිතීමට තරම් මා අනුවන වූයේ කෙසේද?

සාගරයේ වෙසින් ආදරයේ බැටළු හමක් පොරවාගත මෙහි ඇවිත් ඉන්නේ හයකර වන සතෙකු යයි වරෙක මට පිණි. රැවටුණ හොත් මට අත්වන ඉරණම ගැන වටහාගන්නට තරම් මොළයක් මා සතුය. එසේ නම් මා අනතුර වෙතම නැඹුරු වන්නේ කෙසේද?

සිදුහත් පවා මහා සටනක් කළේ මෙවන් ආකාරයක් සම්භවය. අද මා ප්‍රභණයට ගෙන ඇත්තේද එවන් ආකාරයකි. වෙනස මා ඒ සටනින් පැරදී සතුරාට යටත් වීමට ඉතා ආසන්න වීමය.

අද සාගර පැමිණිවිට මා පැවසිය යුත්තේ මුහු දකින අවිනිශ්චිත ලොව වෙනුවෙන් මේ කැනසීම අත්හැර දැමීමට මා පුද්ගලික නැති බවය. මගේ කීරණය විය යුත්තේ මෙයයි. සාගරයේ

හිත නොවිඳ්දා මෙය පැවසීමට සුදුසු වඩින සොයා ගැනීම පහසු නැත.

“මය විදියට වතුර දිනා බලා හිටියෙක් වැඩ හිඳිල යයි.” සාගර මෙතෙක් වේලා මා දෙස බලා හිඳ ඇතුළු වැටහීමක් මට නොවිති. ආරණ්‍යය ඉහළ නඟින වැඩි වතුරින් ආරක්ෂා කිරීමට උස්කර පතා ඇති බිම් කන්ඩිය මත සිටි පහළ බලාගෙන සිතා සෙන ඔහුගේ මුහුණ දෙස පහළ සිටි බලන විට මට සාගර පෙනෙන්නේ වෙනස් විදියකටය. ඔහු වෙනදාට වඩා උසය. මෙතෙක් ගොහු කරගත් සිත්විලි ඒ සිතාම පත්‍රවේ කැලකීමට පත්වන අයුරු ඔහු දකිවියයි මියත් මා තුළ ඇතිවේ. දෙසයේ වදින වැඩි පලය ඇතිවී තුඩු දිගුකර තව තවත් කැලකීමට මා කැත්තලේ ඒ වංචල බව ඔහුගෙන් කැවෙමිමය.

“මාත් රත්තද පහළට?” ඔහු විමසයි. එයට මගේ පිළිතුර තිහඩ සිතාවක් පමණක් වුවද සාගර මා අසලින් හිඳගෙන පපත්තු ගලවා වැඩි කණ්ඩිය මතට විසිකළ අයුරු හෙත් අහිත් මම දුටුවෙමි.

මා මෙන්ම ඔහුද දෙසා වතුරට දමා වතුර කළකින්නට වීම අප අතර පැවති අපහසුතාවය මඳක් හෝ මිඳ දැකීමට හේතුවිය. ඔහුගේ කලිසම් කකුල්වලින් බාගයක්ම වතුරට හෙළි ඇත. ඔහු රිතවා කියා වෙනදාට වඩා උවේණාවෙන් හඳු කැළඳ හත්තා යයි මා තුළ ඇතිවන්නේ පසුකැවීමකි.

මට දිය නොහැකි ආදරයක් ගැන බලාසොරොත්තු ඇතිකර මේ අභි-සක පුද්ගලයා මං මුලා කිරීමේ පාඨයකි. මගේ සුවපත්වූ ආත්මය පිරි ඇත්තේ අපමණ පාර්ශ්වයකිනි. ඒ තුළින් මැස්සෙකුට මිදුරුවෙකුට හෝ රිදවීමට නොහැකිය.

“අද ඔයාගෙ මුණෙ හරිම කැත්තක් කමක් තියෙනවා. භාවනා කළාද?”

“මව්.. මගේ ගැන භාවනා කළා මට කමක් හේරුම් ගිහිත් ඇති දේවල් ගැන..”

“මං හිතුවෙ මං ගැන භාවනා කළා කියලයි” සාගර අපේක්ෂා නොකළ පිළිතුරක් ගොඩුනක් ඔහු කමත් සිතාසෙයි.

"තව කෙනෙක් ගැන හිතන්න ඉස්සර මම මගේ ගැන හරියට තේරුම් ගන්න ඕනෙ. මං කවුද? මට මොනවද ජීවිතෙන් ඕන කියන එක.."

"ඉතින් මටත් කියන්න ඒ මොනවද කියලා.." කතා කිරීම සාගර ඊලෙස පහසු කරවීම මට සහනයකි.

"එදයි අදයි මගෙ වෙනස.. සාගර මේ ජීවිතේ කියන තිරවුල් කම.. බය නැති කම..මයාට හිතන්නවත් බැ... ඒ සේරම මට ලැබුනෙ මේකට ආවට පස්සෙ..මම ජීවත් වුනේ උතුස්සත්ට මැදිවෙව්ව හා පැටියෙත් වගේ. හැම පැත්තෙන්ම උන් නියපොතු ගහනවා. එක පාර මරන්නේ නැ. මයාට හිතන්න පුළුවන්ද ඒ වගෙ සතෙකුට ඇතිවෙන දුක බය වේදනාව..?"

"හිතාගත ගියහොත් මටත් පුළුවන් වෙයි."

"ගැලවීමක් සේන මානෙක තිබුනෙ නැ. හැම පාරම වැහිලා ඇස්දෙක පියාගත වේදනාවට බිලිවෙන එක විතරයි මට ඉඳුරු වෙලා තිබුනෙ.."

"මම අගේ කරන්නෙ මේ සේරම පහු කරල ඇවිල්ලත්.. මයාට කාම හිතාවෙන්න පුළුවන් එක. මයා ලෝකෙට වේරකරන්නෙ ශාප කරන්නෙ නැ.."ඔහු පවසන්නේ එක්අතක් මගේ අත මත තබමිනි. සිතින් අනුබල තුදුන්නත් මගේ අත ඉවතට ගැනීමට ශක්තියක් මා තුළ නැත.

"මමත් එහෙම වේර කළා..ඒකෙන් පලක් නෑ කියල වටහගන්න ලේසි වුනේ නැ. කාම මම එලියෙ කියන ලෝකෙට යන්න තරම් ශක්තියක් ලබල නෑ සාගර"

"මම කියන්නෙ නෑ කුඩුවක දාල පරිස්සම් කරනවා කියලා. මයාට එහෙම බොළඳ දේවල් කියල වැඩක්නෑ. ඒත්. මයාට තනියම ජීවිතේට මුණ දෙන්න වෙන්නෙ නැනෙ. මම ඉන්නව මයා ලගින්නම.. මම දන්නව මේ වගේම වජිරයි අම්ලයි දෙන්නමත් කියන්න ඇති නේද? ඒකයි මයාට අමාරු මං කියන දේ පිළිගන්න.

"නෑ ඒ දෙන්න කීවෙ ඔය විදියටම නෙමේ.." මා සිතාසෙමින් කීවෙ අප අතර වාතාවරණය සැහැල්ලු කිරීමේ අරමුණිනි.

"වචන වෙනස් වුනත් එකම අත්දැකීමනේ.? මම ඊයේ රැ
තිස්සෙම හිතුවා මේ ඒක ඔයාට පිළිගන්න පුළුවන් විදියට
කියන්නෙ කොහොමද කියලා. එව්වර හිතලත් කාම කියාගන්න
බෑනෙ.."

"අනේ නෑ ඔයා කියන දේ මට තේරෙනවා. මම කියන්න
හදන්නේ...මනුස්සයෙකුට.. ලෝකෙට.. දෙන්න දෙයක් තවත් මා
ලග ඉතුරු වෙලා නෑහැ කියලයි. මම ආයෙත් කවදාවත් ඒ
තත්වේට පත්වෙයි කියල මම හිතන්නෙත් නෑ.. මට ඕනෙ ඒක
ඔයාට වටහල දෙන්න.. මටත් ඒක හරියටම කියාගන්න බෑ නේද?
ඒකනෙ ඔයාට තේරෙන්නෙ නෑත්තේ?"

"මට ඕනෙ නෑ. ඒක තේරුම් ගන්න. ඔයාට ඕනෙ තරම්
කල් දෙන්නම්.. ඒත් මට දොර වහලම් දාන්න එපා.
බලාපොරොත්තුවත් හරි කියාගන්න ඉඩ දෙන්න." මනුගේ හවේ
ඇති අසරණ බව යළිත් අප හිතවි කරවයි. ඇති කරමට අසරණ
කමේ රස බලා ඇති මට තවත් කෙනෙකු ඒ තත්වයට පත්වී සිටිනු
බලා සිටීම අපහසුය.

"තේරුමක් නැති බලාපොරොත්තු ඇතිකරගන්න ඉඩ දෙන
එක පව්..."

"ඒවට මම සමාව දෙන්නම්.."

"කවදද ඒ තත්වේ ඔයාට හම්බවුනේ?"

"අපහසු අවස්ථාවකට පැමිණි විට සිතක් උපදවන යමක්
මතුකර එම තත්වයේ බැඳුරුම් කමින් මදීමට අප දෙදෙනා තුළම
ඇති හැකියාව අප මේ තරම් දුර ගෙන ආවා විය යුතුය. එසේ
නොමැති වුවා නම් අපේ කතාව නැවතීමට තිබුනේ මීට පෙරය.

"අපි බෙදාගම්මු ඒ පව් ගෙවන්න වෙන දවසට ජානකී"
සාගර ගල් අනුලා වතුරට විසිකරන්නේ වතුර විසිරෙන හැටි
දැකීමට ආසාකරන කුඩා ළමයෙකු මෙනි.

අප තනිවී ඇත්තේ පාරේ ඒත් සුන්දර තැනකය. අප වටා
ඇත්තේ අහස උසට නැගෙන ගත තිල් වනයයි. ඉදිරියෙන් තිමත්
නැති ජල කඳයි. දෙසවනට ඇසෙන්නේ වන සතුන්ගේ රාවයත්
ජලයේ සිටි සිටි හඩත් පමණි.

"මට කේරෙතව ඇයි ඔයාට මෙතනට ආය කිසිකුණේ කියලා. හිතට හරි සැනසීමක් දැනෙතව මෙතෙම ඉන්නකොට..." ඔහු පවසන්නේ මගේ සිතිවිලි කේරුම්ගෙනය.

"ඔයක් එක්ක මෙතන තනිවෙන්ත ඇත්තටම මට ආසාවක් වගේ තිබුනා... සාගර... ඔයාට මේ සැනසීම වටහල දෙන්න මට මින වුනේ..."

"මාව කේරුම් ගන්න පුළුවන් කෙනෙක් ලගින් ඉන්නව නම් කමයි ලෝකෙ ලස්සණ පේන්නෙ..."

"එතෙම කෙනෙක් කවදහරි හම්බවුනාම මෙතෙත්ට එන්න ආයිම..."

"එතෙම එක්කෙනෙක් හම්බවෙලා තිසානෙ ඇවිත් ඉන්නෙ..."

"ඔයා එක්ක කතා කරල දිනන්න බෑ"

"ඔයා මම ආය දේවල් කියනව නම් මම පැරදිල ඔයාට දිනන්න දෙන්නම්..."

"මම පු-වි කාලෙ අම්ම කියල කියනව මේ ලෝකෙ මිනිස්සු ඉන්නව... ඉර හඳ ගෙනත් දෙන්නම් කියයි... එයාලට අවශ්‍ය දේ ලබා ගන්නම පිටි පස්සෙ දොරෙන් මාරු වෙලා යනවු..."

"මාත් එතෙමයි කියලද හිතන්නෙ?"

"මම දන්නෙ නෑ හරියටම ඔයා මොන වගේද කියලා..."

"ඔයාට ආය නැද්ද දැනගන්න?"

"මම දන්නෙ නෑ මගෙ ළඟ කවත් ආසාවල් ඉතුරුවෙලා තියනවද කියලා... එකින් එක ආය කරපු දේවල් යන්න ඇරලයි මම මේ සැනසීම ලබාගත්තේ. මට දැන් ඒ දුක් විඳපු ජීවිතේ තරක හීනයක් වගේ. මම අපූතින් ඉපදිලා වගේ දැනෙන්නෙ. පාලුව තනිකම තමයි ඒ සැනසීම ලබා දෙන්නේ සාගර... ඔයාට කේරෙතවද මම දන්නෙ නෑ මම කියන ඒවා..."

පුර්ණිමා හා මේනකා පහලට එන හඬ ඇසෙන්නේ අප කැඳවාගත යාමට විය යුතුය.

"පුරාවට එනවද?"

"එව්වර වෙලා ගිහින්නද?"

“සාගර දත්තවද? කවදහරි ජානසී රහත් වෙන්නෙ මේ ගල උඩදි.. ඕන වෙලාවක බැලුවොත් මේතන” කහ සිවුරින් ඔවුන්ගේ හැඩරුව වැසී තිබුනත් ඒ දෙදෙනාටම ඒ තරම් වයසක් නැත. සාගර ඔහුට සුපුරුදු විහිදුවකින් එයට පිළිතුරු දෙයි මා බිය වුවද ඔහු එයට පිළිතුරු වශයෙන් කළේ සිතාසීම පමණි. ඔහු එලෙස ඔවුනට ගොරව කිරීම මා තුළ ඇතිකළේ පැහැදීමකි.

පුජාවට සාගර මා ලගින් සිටීම සතුටක් නොවීයයි මට කිව නොහැකිය. ඔහු තුළින් පළවුණු සංවර බව ඔහු තුළ තවත් පුද්ගලයෙකු සිටින බව පළකරයි. ඒ හැඟීම් වලට වහල්ව ඒවා පසුපස යුග් බඳින වර්තය නොවේ.

මල්වලට අතගසන විට ඔහුගේ දෑසේ තැඟුණු නිවුණු පෙනුම දෙස එක වරක් නොව සීප වරක්ම මම ඔහුට නොරෙන්න බැලුවෙමි. ඔහුට අත් අය සමඟ වාඩි වීමට හැර මා පසුපසට ගියේ කව දුරට ඔහුව හැදෑරීමටය. විදේශයක ජීවත් වුවද මේ සියල්ලටම ඔහු තුළ වූයේ සුපුරුදු බවකි. මේ අයුරින් මා මීට පෙර සාගර දැක නැත.

ජීවගේ මරණින් පසුව ඔහු ඕනෑතරම් කාන්තාවන් ඇසුරු කරන්නට ඇතිවා තිසැකය. තාමත් ඔහු තනිව සිටීමේ හේතුව දැනගැනීමට ආසාවක් මා තුළ ඇතිවේ.

“අද අපි වැඩිය ගැඹුරට හිතන්නේ නැතිව හිත එකත කරන්න උදව්වෙන ඒ එක්කම අනිත්‍ය බව වටහගන්න පුළුවන් භාවිතාවක් කරමු. අද අපි විවිධ වර්ණවල වර්ගවල මල් පුජා කලා. පුජාසනය මත කියන මල්වල ලස්සන...සුවද... නැවුම් බව අපිට දැනෙනවා.. ඒක එක්කම හිතන්න හෙට උදේ වෙනකොට ඒවට අත්වෙන ඉරණම? පරමල් සුවද... මැළවුණු පෙති... ඒ මල් අපිට පෙන්නල දෙන්නෙ ලෝකෙ හැම දේකම ස්වභාවය.. භාවිතාලික බව.. අපේ ජීවිත වගේම ජීවිතවලට සම්බන්ධ හැමදේම අනිත්‍යයි. අහිමි වීමේ දුක පමණයි ඉතුරු වෙන්නේ..එහෙම නම් මේ මල් වගේම අපේ ජීවිතත් අපේමයි කියල හිතන්න පුළුවන්ද? මේ මල් මුල්කරගන... ටික වෙලාවක හිතල බලන්න...”පුජාව අවසන් වී හැමදෙනාම බෝ මළුවෙන් නික්ම ගිය පසුත් සාගර තාමත් හිඳගත සිටින්නේ මා සමඟ කතා කිරීමට විය යුතුය. මා කිවු දේගැන සිතා බැලීමට ඔහු ආපසු යැවිය යුතුයයි මට සිතේ.

“රහස් වෙලාද?”

“මම රහස් වෙලා යන්න ආය නෑ. ඔයාවත් අරගන යන්න ඕනෙ...”

“අපි දෙන්නට නම් යන්න වෙන්නෙ මහා තරකාදියකටයි.”

“කමක් නෑ.... ඔයා එක්ක මම එකතුවත් එන්නම්... සිතා මහා තොවුනත් මා කියන දෙයින් මා කරන්නේ සාගරට අනුබල දීමක් බව වැටහෙන්නේ බොහෝ විට ඒ දේ කියා අවසාන වුවාට පසුවය.

“ඔයා දැන් ඔහොම කතා කළොට සාගර ඔයත් දවසක මට හිතාවෙයි.”

“මම කවුරුත් මොන විදියෙ දෙයක් හරි විස්වාස කරල සහනයක් ලබනව නම් ඒකට මම හිතාවෙන්නෙ නෑ. අපිට අයිතියකුත් නෑ එහෙම කරන්න.”

“ඔයා විශ්වාස කරනවද බුදුකෙනෙක් හිටිය කියලා..?”

“ඔව්... පරණ පොත්වල කියන නිසාම නෙමේ. මම හිතන්නෙ ලෝකෙ තියෙන්නෙ එකම සත්‍යයක් කියලා. ඒක කියල දෙන්න තමයි ඒකත්, සිද්ධාර්ථ වගේ අය හැදුවේ. ඒ සත්‍යයටයි දෙවියො කියල සම්භර අය කියන්නෙ”

“මම හිතන්නෙ සත්‍යය තේරුම් ගන්න හැම දෙනාම මැරුණට පස්සෙ එක තැනකට යනවා. ඒක විශ්වයේ තියෙන්නෙ”

“බුදුරුපයක්, වෙහෙරක් පල්ලියකට වුනත් ගිහිත් වදින කොට එහෙම අපිට ලැබෙන්නේ ඒ ගත්තිය. ඒකට ආගම් බේදයක් නෑ..”

“අපි දෙන්නම කියන්නෙ එකම දේ සාගර”

“මට නම් නිවන් දකින්න ඕනෙ නෑ.. කාටද දුමක් වගේ පාවෙව් ඉන්න ඕනෙ..?”

“මම හිතන්නෙ නිවන් දකින ආත්ම යන්නෙ ලස්සන තැනකට කියලයි.. ඒක දිලිසෙන ආලෝකයක් කියලා විශ්වාස කරන්නෙ.. ඉපදෙන හැම කෙනෙක්ගෙම හිත් වලත් ඒ එලිය තියනව.. පහුවෙනකොට වෙන වෙන දේවලින් ඒ ලස්සන හිත වැහිල ගියත් අපිට ඕනෙ නම් ඒ හිතට ලංවෙන්න පුළුවන්...”

“හුඟක් දුරට අපේ හිත් ඇතුළෙ නියත ශක්තිය අපි අමතක කරනවා.. බාහිර දේවල් හිතේ පුරවගන ඉන්න කොට ඒ ශක්තියට මතු වෙන්න ඉඩක් ලැබෙන්නෙ නෑ. භාවනා කරන්නෙ ඒවලින් හිත නිදහස් කරගන්නයි” සාගර සියල්ලටම පිළිතුරු දෙන්නේ සැහෙන වැටහීමකිනි.

“දෙවියන්..... බුදුන්..... වෙලා අපිට ශක්තිය දෙන්නෙත් ඒ අලෝකෙමයි”

“මම භාවනා කරන්න වැඩිය ආස නෑ. ඇයි දන්නවද? මගෙ හිත ඇතුළෙ නියත ඒව දකින කොට බය හිතෙනවා...”

“ඔව්වරට ඔයා මොනවද හිතන්නේ?”

“ඒව දැන් මේතන නියන්න බෑ. පස්සෙ දවසක නියන්නමි...”
ඔා ඔහුගේ සිතාවට එක් වුනේ සැහැල්ලු බවකිනි. මට ජීවිතය සැහැල්ලු කරදීම ගැන සාගර කෙරේ උපදින සෙනෙහස සිත පුරා පැතිර යාම මට කවිදුරටත් වැලැක්විය නොහැකිය.

“අපි පස්තු කරපු පහත් කාම නිමිල නෑ” සාගරත් ඔාත් අතින් දැල්වුණු පහත් දෙක පතුලේ ඉතිරි වී ඇති කෙල් මත ජීවත් වීමට දරණ ආයාසය ඒවායේ එළිය කවත් දීප්තිමත් කිරීමට සමත්ය.

“නිවෙන්න ඉස්සර අපි මේ පහත් දෙක වැවේ පාකරවු ජානකී.. එන්න...මෙතන පඩි වලින් බැස්සම වැවට යන්න පුළුවන් හේද?”

කුඩා කාලයේ වතුරට මල් කඩාදමා ඒවා පාවෙන අයුරු බලා ලැබූ සතුට වැනි හැඟීම යළි සිහිපත් වී ඔා සිත තුළ ඇතිකලේ ආසාවකි.

“ඉන්න තව කෙල් ටිකක් දාන්න. නැත්නම් නිමිල යයි වතුරට දාන්නත් ඉස්සර...” ඔා ඔහු හා එකඟ වූයේ අප කාමත් කුඩා ලමයින් නොවන බව අමතක කරමිනි.

*

*

*

ඇල ඉවුරේ ජීවත් වන සිල් මැණිවරුන්ට නවාතැන් පහසුකම් සපයා දීම සඳහා දායක සභාව විසින් ඇරඹූ අරමුදලට දැනටම සැහෙන මුදලක් එක්වී ඇත. ඔවුන් වෙනුවෙන් කුටි ඉදිකිරීම හෙදිම ඇරඹෙනු ඇත. ඔවුනට මනුෂ්‍යයින් මෙන් ජීවත්

එමට ඉඩ ලැබෙන බව සිතන්නට පුළුවන් වීම සතුටකි. මේ සඳහා ලොකු මැණියන් උනන්දු කරවීමට ලැබීම ඔවුන්ගේද වාසනාවකි. ඔවුන් වෙසෙන පැල්පත් බලන්නට ගිය කපිල හා සාගරද සැහෙන මුදලක් අරමුදලට එක්කළේ එක් කුටියක මගේ තම සඳහන් කරන්න යයි ඉල්ලීමක්ද සමගය.

"අපිව මේවගෙ එක්කරපු කැනකට උදව් කරන්න ලැබුනට මට ආසයි..." සාගර එදින පැවසුවේ ජීවිතයේ සියල්ල හිමිවුවා වැනි සතුටකිනි.

"මයා මේ වගෙ අනුන් ගැන හිතන කෙනෙක් කියල මම හිතුවේ නෑ. සාමාන්‍යයෙන් පිරිමි ආත්මාර්තකාමී හෝද?"

"මමත් මං ගැන හිතනවා. විකස් නෙමේ හුණත් මට මොනවට හරි ආස හිතුවොත් පුළුවන් හැමදේමකරනව ඒක ලැබෙනකල්ම... ඒත්මට අනුන්ට උදව්වක් කරන්න අවස්ථාවක් ලැබුවොත් මම අනක බලන්නෙත් නෑ."

"හුණ දෙතෙක් අද හොඳක් කරන්නෙ ඒකෙන් ආසහු කමන්ටත් වාසියක් තියනව නම් විතරයි. ඒවගෙ අය කමයි වැඩියෙන්ම සර්ද කරන්නෙ අපි සිංහල බෞද්ධයෝ කිය කිය..."

"මම දන්න සමහර අය ඉන්නව ජානකී.. කමත් සිංහල කියල කියන්නත් කැමති නෑ. එහෙම කීවොත් ජාතිවාදී කියල හිතයි කියල..මට නම් තේරුම්ගන්න බැරි දෙයක් ඒක.. ජාතිය කියන්නෙ ඕනෙ කෙනෙක්ගෙ හැදිනීම. මම නම් සිංහල කියල කියන්නෙ ආධිමිබරෙන් ඒක අතින් ජාතිවලට විරුද්ධව කියන දෙයක් හරි අපි හැමෝටම වඩා ඉහලයි කියල කියනව හරි නෙමේ. හුණත් රටවල අය පිළිගන්නව ජාති අතරෙ තියන වෙනස..."

"මෙහෙ නම් සමහර අය උගත් කියල පෙන්නන්න කමන්ගෙ ජාතිය අමතක කරල අතින් අයගෙ ප්‍රශ්න ගැන විතරක් කතා කරනවා. උගත් සිංහලයෝ කමන්ගෙ ප්‍රශ්න ගැන කතා කරන්නෙ නැතිකල පිළිගැනීමක් තියනවා..."

"කවුරු හරි පණ්ඩිතයෝ දෙකුත් දෙතෙක් ඒ වගෙ අදහසක් පටන් ගත්තම. තවත් අය ඉන්නව කමහුත් ඒකම කීවොත් ඒ කන්වෙට යන්න පුළුවන් කියල හිතන. ලෝකෙ හැටියට අපි පුර ජාතියක්. දෙමලයි මුස්ලිම් අයයි අපිට වඩා හුණත් වැඩි.

මියා දන්නවද? සිංහල ජාතියක් අනාගතේදී ලෝකෙන් නැතිවෙලා යනව කියල කියන ජාතිවලින් එකක් කියලා..."

"මයාට නම් සාගර කවදාවත් පණ්ඩිතයෙක් වෙන්න බෑ. මය වගේ කතා කළොත්."

"නෑ.. මම දැනටමත් ඒ එක්කෙනෙක්"

"ඒ කොහොමද?"

"මට ඒ දඩුවල යන්න බෑ. සුංචි කාලෙ අම්මල බය කරල වැටෙයි කියලා. නාමි ඒ බය කියෙනවා"

* * *

තනද අයියලා අරණයාව ලගා වතවිට හොඳටම 4 වී කිමිණි. පුරම වතාවට ඔවුන්ට සාගර හමුවන්නේ අදයි

සාගරගේ පියා තනද අයියා හමුව සාගර තුළ මා කෙරේ ඇති උනන්දුව ගැන පවසන කෙස් මා ඔවුනට අප ගැන කිවිවත් පැවසුවේ නැත. ලිපියක ලියා යවන්නට කරම් මගේ සිතිවිලි මටම පැහැදිලි නොවීය.

අම්මට 4වටුනා සේ මා කවත්වරක් අනුවන තීරණයක් ගෙන ඇතුයි සිතන්නට ඉඩ සලසා තනද අයියාට කළබල කරවීමට මට නොහැකිය. ඔහු තවමත් මගේ තීරණය අනුමත කරන්නේ නැත.

"සාගරලගෙ අම්මල තාත්තල ආපු දවසෙ ඉඳලම මට එන්න ඕන වුනා. ඒත් නිවාඩු ගන්න ලැබුනෙ අදයි." ඔහු පැවසුවේ ලොකු මැණියන්ට වදින අකරේය.

"නංගි ගෙදර ඇවිත් තව ටිකක් හිතල බලන්න තීරණයක් ගන්න ඉස්සර."

"ජානකීට මෙහෙදින් හුඟක් හිතන්න ඉඩ ලැබුණා." මැණියන්ගේ එම වදන් මම අපේක්ෂා නොකලෙමි.

"නංගිගෙ ජීවිතේ බේරුවට අපි ඔක්කොම මැණියන්ට ණයයි..." රානි පවසන්නේ මගේ සිතිවිලි එක් කරගනිමිනි.

"කොහේ හරි කමක් නෑ ජානකීට සතුටින් ඉන්න පුරවත් නම් ඒ ණය ගෙවෙනවා."

"මෙයා ඉක්මනට මිනිස්සුන්ට විස්වාස කරනවා.. මට බය ඒකයි."

"ඒක සාධාරණ බයක්.. සාගරව ආපසු යවන්න අපි මේ පාරක් හැසුටා හේද ජානකී..?"

තංගිට තාම මේ වගේ තීරණයක් ගන්න කරම් ශක්තියක් තියනවද කියල මට කැකයි"

"ඊතවට වඩා ජානකීගෙ හිත දැන් හුනක් ශක්තිමත්..."

"මට කියන දුක මෙතන දාල යන්න වෙන ඊකයි අයියෝ.. විශේෂයෙන් ලොකු මැණියෝ"

"මියා මේ වගෙ සතුටින් පිටවෙල යනකොට මම තම් දුක්වෙන්නෙ නෑ ජානකී.."

සාගරගේත් මගේත් විවාහයට ඊක්වුයේ ඉතා සුළු පිරිසක් වුවත් මුළු ලොවම ජයගත්තා වැනි විශාල සතුටකින් ආදරයකින් මගේ හිත පිරි පැවතිනි. ඔහුගේත් මගේත් දැනට රත්හුයකින් වෙළි සිසිල් පැතින් දෙව් යඳ්දි සිත තුළ ඇතිවූ පිවිතුරු ආදරය මෙලොවේ මා මෙතෙක් අත්විඳ ඇති උපරිම සතුට යයි මට සිතිනි.

ඔහුගේ ආදරය මෙන්ම සාගර මගේම යයි කිව හැකි ලෙසින් මා සතුටු ම තාමත් මට පිළිගැනීමට අපහසුය. අද මට හිමිවී ඇති මේ සතුටේ අගය දස දහස් වරකින් වැඩිවී දැනෙන්නේ මෙතනට ලංවන තෙක් මා ජීවිතයේ අතරමගදී විඳි අප්‍රමාණ වේදනා සමූහය නිසා විය යුතුය.

වේල් ඊකක් දැමීමට මට අවසර නැතත් උඩරට මනාලියක ලෙසින් හිස් පළඳනාවක් හා මාල හතක් පැළඳ සැරසී සාගර ළඟින් සිටින විට මට දැනුනේ මා මුළු ලොවටම කිරුළ පළෙන් රැසිනක ලෙසිනි. මගේ ඊකම පැතුම වූයේ මේ හැඟීම සදාකාලික වේවා යන්නයි.

පසුදින ඔහු හා නවජීවනකය බලා යාමට ගුවන් යානයට පිය නගද්දී අපෙන් ඇත්වන සුභපැතුම් රැදී මුහුණු අතරේ අතීතයේ දුක්බර මතකයන් පියල්ලද රැදී ඇතැයි මට සිහිවි. ඒ පියල්ල දසුනින් ඉවත්වී මැසී යාමට ගත්වුයේ සුළු මොහොතකි. ගුවන් යානය පොල් රුජපාවත් පසුකර සිටු හා තිල් පැහැයෙන් තිම වූ අහස් කළයට නැගෙද්දී සාගරයෙන් මගෙන් දැක් තදින් බැඳී ගියේ බිය හා දුක අභිබවා හිතේ පිරි ඇති අපරිමිත ආදරයද සමගිනි.

"මයාට දුකද ලංකාව දාල යන්න?"

"මගේ ජීවිතේ ඉතුරු වෙලා තියෙන හැම මොහොතක්ම මේ වගේ මයා ලගට වෙලා ඉන්න දෙන්න සාගර... එතකොට මට දුකක් දැනෙන්නෙ නෑ. මගේ හිතේ පිරිල තියෙන්න ආදරේ විතරයි..."

"මගේ හිතෙන් මට දැනෙන්නෙ ආදරේ විතරයි ජාති..."

"මයා දන්නවද ඇයි මම මයාට ආදරේ වුනේ කියල සාගර..."

"නෑ මයා මට කාම කියල නෑ..."

"මයා වචනවලට ලෝබ නෑ... මයාගේ ආදරේට සීමාවල්නෑ— මයා මට ආසවුන දවසෙ ඉදන්ම ඒ ආසාව ඉටුවෙන කල්ම නැවතුනේ නෑ හැම බාධකයක්ම පහු කරගන ආවා. ජීවිත කාලයකදීම ඒ වගේ ආදරයක් ලබන්න පින්කරන්නෙ හරි වීස දෙනයි. මට හිතන අපිට ඕනෙම ප්‍රශ්නයක් විසඳගන්න සුළුවන් වෙයි කියලා. ප්‍රශ්න ආවම මයා මාව දාල යන්නෙ නෑ කියල මට විශ්වාසයි. ඒ වගේ ආදරයක් අහක දාන්න අමාරුයි."

මයා අහකදාන්න හැදුවත් මම තවත් ඒකට ඉඩදෙන්නෙ නෑ..."

"මට ඕනෙ කුරුල්ලො වගේ මේ වලාකුළු අතරේ මයන් එක්ක ඉගිල්ලිලා යන්න..."

සාගර සිතාසෙන්නේ මා කතාකරන විලාසයටද එයේ නැත්නම් මා කිවූ දේවලින් ඇතිවූ සතුටක් නිසාද යන්න මට නොවැටහුනත් ඒ සිතාව දකින්නට ඒ දෙස නෙතුපිය නොසලා බලා සිටීමට මට ඇත්තේ ආසාවකි.

"මම පොඩි ලෙසෙක් වගේ බොහෝ දේවල් කියනවා නේද? ඔයාගෙ කන්වෙට ගැලපෙන්න මට වෙනස් වෙන්න උදව් කරන්න සාහර..."

"ඔයා කවදාවත් වෙනස් වෙන්න එපා ජානකී. ආදරේ බොහෝ කමයි ඇත්ත ආදරේ දකින්න නම් පුංචි ලෙසයි වගේ වෙන්න මිනෙ..."

මට ජීවිතේ උස්සන් වැඩියම සේන්නෙ අපායටත් ගිහිල්ල ඇවිල්ල නියත නිසා වෙන්න ඇතිනේද?"

හරිමන සොයමින් අපතේ ගිය කාලය ගැන මම පසුතැවිලි නොවෙමි. ඒ හැම අත්දැකීමකින්ම සිදුවූ වෙනස්වීම්වලින් ජීවිතයට යම්කිසි ශක්තිය බිඳක් එක්විණි. මගේ ජීවිතයේ සැතපුම් කණු ලකුණු කරන අමිහිරි සිදුවීම් දෙස හැඟීම් වලින් තොරව ආපසු හැරී බැලීමට දැන් උපකාර වන්නේ ඒවා තුළින් එසේ උකහාගත් ශක්තියයි. ඒ අත්දැකීම් තුළ ජීවත්වෙද්දී මා දැවූ ගින්න අද තිබී ඇත.

ජීවිතය අඳුරෙන් ඇතටම ඇදී යන විට එදා ආලෝකයට ශාප කරමින් තව තවත් අඳුරේම සැඟවෙන්නට උත්සාහ කළ ඒ ජානකී ගැන මා තුළ ඇතිවන්නේ අප්‍රමාණ අනුකම්පාවකි. ඒ අවසානවන්න පැවැත්මේ අවසානයක් වේවායි එදා මා පැතුචේන් ඒ අනුකම්පාවෙනි. ඒත් ඒ පැතුම් ඉටු නොවීම ගැන අද මම සතුටු වෙමි.

බලාපොරොත්තුව අත්තිම බිංදුව දක්වා සිඳිගිය මානසික රෝගියෙකු ලෙසින් ඔහු වෙත පැමිණි මා හට ආදරය කිරීමට කරම් හදවතක් අමිල සතුටිය. නිවී ගිය අළු ගොඩක ඉතිරිවූ අත්තිම ගිනි පුපුර සේ මා සිහේද තවමත් ජීවිතය කෙරේ ආසාවක් රැඳී ඇති බව මට සොයා දුන්නේ ඔහුයි. අතර මහදී ඔහු නැවතුණු විට මගේ ජීවිතයත් ඒ සමගම නැවතිනැයි එදා මට දැනුණුත් අද මා දකින්නේ ඔහුගෙන් මා ලද ඒ පියකරු "ආදරය" පමණි.

අනන්ත වූ විශ්වයේ අතරමංවී සිටින දමයන්නියගේ විලාපයට මා තවත් බිය විය යුතු නොවේ. ඇගේ ආත්මයට යළිත් වරක් මා වෙත ලංවීමට හැකිනම්... ඒ සිතිවිල්ල පවා මට දරාගත නොහැකි සතුටකි.

අවිනිශ්චිත අනාගතයට බිය නොවී මේ මොහොතේ මා වෙත ලඟාවූ සතුට පිළිගැනීමට මා ගත් කීරණය නිවැරදි බව මට

දැන් විශ්වාසය. හෙට දින මේ සියල්ල අහිමි වුවත් අයුරේ හිත
සහවා ගන්නට තැන් නොකර එයයි ජීවත් වීම කියා පිළි ගැනීමට
ශක්තිය දැන් මා ලබා ඇත.

“මොනවද වලාකුළු දිනා මව්වර බලාගෙන ඉන්නේ? හැම
එකම එක වගේ”

“මට දැන් ආසයි හිතන්න සාගර ඉස්සර මට හිතන්න
සැහෙන බයක් තිබුනේ”

“මට නියත්ත මයා හිතන ඒ ඔක්කොම...”

“මයාව සේනවද අර ඇත දේදුන්නක් පායලා...වලාකුළු
ලඩ ව්තරයි ඔක්කොම පාව සේන්නේ..... දැක්කද?”

“හම්... සාගර මට ලංවුනේ කවුරුවෙන් පිටතට නෙත් යොමු
කරන්නටය.”

ජීවිතය කොතරම් සුවදායක විය හැකිදැයි සැබවින්ම
වැටහෙන්නේ මෙලෙසින් සිතින් මෙන්ම ගතින්ද ආදරයට සමීප
වූ විටදී යයි මට සිතේ.

“කොසේ හරි වහිතව ඇති.”

“ඇයි දේදුන්නට ඉන්ද්‍රවාස කියන්නේ කියලා... මයා
දන්නවද?”

“නෑ...මම අතල නියතව දේදුන්නක් පෑව්වම ඒ පළාතෙම
ආදරේ පැතිරිල යනව කියල තම්...”

පුරන් ගුලි ලෙසින් වේගයෙන් අප පසු කරන වලා අතරින්
තව දුරටත් නිල්පාට අඟසක්, ඇත පායා තිබූ දේදුන්නක්
නොපෙනෙන කරමට අප දැන් වලාකුළු වලට මැදිවී ඇත.
මොනොකකින් මුර කවුරුවම ඒ සුදු පාවෙන් වැසිගියේ පිටත
ලෝකයෙන් අප වෙත් කරවමිනි.

ජීවිතයද එහිදී හමුවන අභියෝගයන් ද ඉන්ද්‍රවාසය මෙන්ම
අස්තිර වුවද දේශනු පාවෙන් ඇඳෙකක් ඒ ලස්සන මතකය මැඩී
යන්නේ නැත.

සාගරත් මාත් අපට මිනූ අයුරින් ලියන්න හැකි සුරංගනා
කතාවක ප්‍රධාන චරිතයන් යයි මට සිතේ. මේ මොනොකේ අප
ජීවත් වන්නේ ඒ සුරංගනා ලොවේය.